

ASN Beleggingsfondsen N.V. Halfjaarbericht 2017

ASN Beleggingsfondsen N.V. Halfjaarbericht 2017

Inhoudsopgave

Begrippen	8	4.4 Toelichting op de halfjaarcijfers	77
		4.5 Toelichting op de balans	100
		4.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening	102
		4.7 Overige toelichtingen	109
1 Verslag over het beleid	13	5 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen	113
1.1 Opzet en opdracht van de fondsen	14	5.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds	114
1.2 (Beleids)ontwikkelingen in de verslagperiode	15	5.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds	119
1.3 Fondsdokumentatie	16	5.3 ASN Duurzaam Mixfonds	124
1.4 Wijziging wet- en regelgeving	16	5.4 ASN Milieu & Waterfonds	129
1.5 Ontwikkelingen AIF-beheerder	16	5.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	134
1.6 Fondskosten	16	5.6 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	139
1.7 Marketing	18	5.7 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	144
		5.8 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	149
		5.9 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	154
		5.10 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	159
		5.11 ASN Groenprojectenfonds	164
		5.12 ASN-Novib Microkredietfonds	169
2 Duurzaam beleggingsbeleid	21	6 Halfjaarcijfers ASN Beleggingspools	175
2.1 Ontwikkelingen duurzaamheidsbeleid	22	6.1 ASN Aandelenpool	176
2.2 Duurzame selectie	22	6.2 ASN Obligatiepool	190
2.3 Engagement	25	6.3 ASN Mixpool	200
2.4 Stemmen	25	6.4 ASN Milieupool	204
2.5 Klimaat	26	6.5 ASN Small & Midcappool	214
2.6 Microkrediet	27	6.6 ASN Groenprojectenpool	223
2.7 Derivaten	28	6.7 ASN Microkredietpool	235
		6.8 Toerekenbare nettovermogenswaarde beleggingspools	252
3 Verslag over het beheer	31	7 Overige gegevens	255
3.1 Risicobeheer ASN Beleggingsfondsen N.V.	32	Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten	256
3.2 Economie en financiële markten in de eerste helft van 2017 en vooruitzichten	36	Belangen bestuurders en raad van commissarissen	256
3.3 ASN Duurzaam Aandelenfonds	38	Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	257
3.4 ASN Duurzaam Obligatiefonds	43		
3.5 ASN Duurzaam Mixfonds	47		
3.6 ASN Milieu & Waterfonds	49		
3.7 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	53		
3.8 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	56		
3.9 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	58		
3.10 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	60		
3.11 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	62		
3.12 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	64		
3.13 ASN Groenprojectenfonds	66		
3.14 ASN-Novib Microkredietfonds	69		
4 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen N.V.	75	8 Bijlagen	259
4.1 Balans	76	Bijlage 1 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders	260
4.2 Winst-en-verliesrekening	76	Bijlage 2 Adresgegevens en personalia	263
4.3 Kasstroomoverzicht	77		

Kemcijfers

Rendement eerste halfjaar 2017

Wij vergelijken het rendement van elk fonds met dat van zijn benchmark. Dit is een hulpmiddel om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. De prestaties ten opzichte van de benchmark zijn in onderstaande tabellen weergegeven. In hoofdstuk 3 leest u hoe de rendementen van de verschillende fondsen tot stand kwamen.

Kemcijfers laatste vijf jaar

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	824.106	7.544.291	109,37	2,15	8,29	4,77
2016	812.311	7.896.619	102,96	1,50	-2,45	5,76
2015	839.677	7.859.356	107,17	1,25	20,45	10,40
2014	612.683	6.790.997	90,05	1,00	17,62	13,56
2013	452.668	5.819.941	77,55	1,65	30,51	20,56

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	246.706	8.406.061	29,39	0,60	-1,25	-0,97
2016	248.214	8.201.691	30,37	0,50	3,36	3,27
2015	226.340	7.584.183	29,87	0,40	0,30	1,64
2014	194.485	6.452.422	30,18	0,55	12,55	13,05
2013	121.450	4.446.351	27,34	0,90	0,35	2,21

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

ASN Duurzaam Mixfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	256.108	2.878.462	88,81	1,75	2,62	1,60
2016	263.201	2.994.920	88,23	1,30	0,95	4,59
2015	249.180	2.817.932	88,73	1,30	9,70	5,79
2014	188.220	2.292.961	82,09	1,30	14,93	13,32
2013	141.215	1.941.657	72,69	1,95	13,46	10,17

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

ASN Milieu & Waterfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	508.722	15.714.701	32,44	0,25	4,13	2,28
2016	460.322	14.762.975	31,39	0,20	9,09	13,19
2015	386.307	13.413.036	28,98	0,15	18,73	10,98
2014	307.325	12.455.495	24,54	0,05	9,84	18,00
2013	257.971	11.500.375	22,39	0,05	26,89	24,38

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	89.126	2.336.760	38,10	0,70	13,29	11,49
2016	79.321	2.297.673	34,25	0,50	-4,72	3,16
2015	82.641	2.286.700	36,49	0,35	18,65	24,25
2014	65.065	2.087.637	31,06	0,30	10,99	6,26
2013	56.730	2.003.793	28,28	0,45	28,72	33,48

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017 ²	54.800	1.081.464	50,75	-	1,50	0,27

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017 ²	74.822	1.457.729	51,27	-	2,54	0,69

¹ Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017 ²	367.579	7.075.083	51,87	-	3,74	1,36

1 Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

2 Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017 ²	127.159	2.399.310	53,06	-	6,12	2,55

1 Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

2 Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017 ²	172.539	3.208.976	53,60	-	7,20	3,22

1 Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

2 Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

ASN Groenprojectenfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	382.589	14.486.055	26,43	0,30	-0,27	n.v.t.

1 Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

ASN-Novib Microkredietfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%) ¹	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2017	267.707	4.955.135	53,94	1,45	1,18	n.v.t.

1 Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen, met uitzondering van interestkosten en transactiekosten die – achteraf en conform de wettelijke verplichting – gemaakt zijn voor het fonds.

Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. Over de eerste helft van 2017 was de LKF van de fondsen als volgt:

	<i>LKF (op jaarbasis)</i>	
	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,55%	0,55%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,70%	0,70%
ASN Milieu & Waterfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,60%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,65%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,70%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,85%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	n.v.t
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN-Novib Microkredietfonds	2,30%	2,33%

Begrippen

Aandeel

Via aandelen koopt een belegger of een beleggingsfonds als het ware een deel van een bedrijf. Een aandeel is het bewijs van deelneming in het eigen vermogen van een onderneming. Dit is risicodragend vermogen. In het geval van beursgenoteerde bedrijven, komt de prijs van het aandeel, de koers, tot stand door vraag en aanbod op de effectenbeurs. Veel bedrijven keren hun aandeelhouders een of tweemaal per jaar dividend uit. Het rendement van aandelen bestaat uit koersveranderingen en dividend.

In het geval van niet-beursgenoteerde bedrijven, kunnen aandelen verworven en verkocht worden buiten de beurs om, waarbij op meer directe wijze onderhandeld wordt tussen bestaande en potentiële aandeelhouders. Aandelen van een niet-beursgenoteerde onderneming worden gewaardeerd op basis van een (benadering van) de reële waarde, rekening houdend met recente markttransacties en marktontwikkelingen.

ABB

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. vormt de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. ABB is statutair gevestigd te Den Haag, met adres Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG Den Haag.

AIF-beheerder

Een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 2:65 Wft; in dit verslag: ACTIAM N.V.

AIFMD

AIFMD is de afkorting van Alternative Investment Fund Managers Directive, in het Nederlands 'EU Richtlijn 2011/61/EU voor beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen'. AIFMD wordt ook wel AIFM-richtlijn genoemd. Deze richtlijn is verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft) en is op 22 juli 2014 volledig van kracht geworden. AIFMD vergroot de transparantie tegenover beleggers en toezichhouders en versterkt de financiële stabiliteit van beleggingsinstellingen. Het uiteindelijke doel hiervan is de bescherming van beleggers.

Assetallocatie

De verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen, obligaties, vastgoed en/of liquiditeiten. De strategische assetallocatie is de portefeuillevetdeling in normale omstandigheden op de financiële markten. De tactische assetallocatie is de verdeling aangepast aan actuele marktomstandigheden.

Beleggingsfonds

In een beleggingsfonds brengen meerdere beleggers geld bijeen. De professionele vermogensbeheerder belegt dit geld op basis van het beleggingsbeleid van het fonds. Er zijn vele soorten beleggingsfondsen, bijvoorbeeld aandelenfondsen die wereldwijd beleggen, in bepaalde regio's of sectoren, of in ondernemingen van een bepaalde omvang. Daarnaast bestaan er onder meer obligatie-, liquiditeiten- vastgoedfondsen, fondsen voor onderhandse leningen en combinaties daarvan.

Beleggingsuniversum

Het beleggingsuniversum van de ASN Beleggingsfondsen.

Benchmark

Een hulpmiddel of maatstaf om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. Benchmarks worden door financiële instellingen onderhouden.

Beurskoers

De beurskoers is de prijs van een beursgenoteerd instrument zoals een aandeel of een obligatie. De prijs komt op de beurs tot stand door vraag en aanbod. De beurskoers kan van dag tot dag of van moment tot moment variëren.

Creditspread

Het verschil tussen rentetarieven van obligaties van een vergelijkbare looptijd, als gevolg van een verschil in kredietrisico. Bijvoorbeeld tussen staatsobligaties van landen met een hoog risico en die op staatsobligaties van landen met een gering risico. De creditspread in Europa duidt meestal op het verschil tussen de rente op staats- of bedrijfsobligaties en de rente op Duitse staatsobligaties of swaps met een vergelijkbare looptijd.

Derivaten

Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontleen aan de waarde van een ander goed of financieel instrument, zoals aandelen. Dit andere goed wordt de onderliggende waarde genoemd. Soorten derivaten zijn bijvoorbeeld opties en futures. Financiële derivaten worden onder andere gebruikt om risico's te verkleinen en actieve marktposities in te nemen. ABB stelt strikte eisen aan het gebruik van derivaten. Een van de eisen is dat derivaten alleen gebruikt mogen worden om risico's te verminderen.

Dividend

Ondernemingen die winst maken, kunnen deze herinvesteren in de onderneming, of uitbetalen aan de aandeelhouders. Deze uitbetaling van de winst aan aandeelhouders heet dividend. Ook een beleggingsfonds kan dividend ontvangen van de ondernemingen waarin het belegt, en dit op zijn beurt uitkeren aan de participanten in (of: aandeelhouders van) het beleggingsfonds. Ook een beleggingsfonds kan dus dividend uitkeren.

Duration

De *duration* is de gemiddelde gewogen looptijd van een obligatie, rekening houdend met de resterende looptijd en aflossingen. De duration geeft aan hoe gevoelig een obligatie of obligatieportefeuille is voor wijzigingen in de rente.

Intrinsieke waarde

De waarde van alle bezittingen in het beleggingsfonds op een bepaald moment. De koersvorming van beursgenoteerde fondsen komt tot stand door vraag en aanbod, waarbij een op- of afslag in rekening wordt gebracht. Daardoor kunnen de aan- en verkoopkoers afwijken van de intrinsieke waarde.

Kredietrating

De kredietrating is een oordeel over de kredietwaardigheid van de uitgever van een obligatie of lening. Zo'n oordeel is afkomstig van een gespecialiseerd ratingbureau, zoals Moody's en Standard & Poor's (S&P). Zij beoordelen de kans dat de uitgever de verplichtingen uit hoofde van de obligatie zonder problemen kan voldoen. De kredietratings van bijvoorbeeld S&P lopen uiteen van AAA (hoge kredietwaardigheid) tot D (zeer lage kredietwaardigheid, faillissement).

Marktkapitalisatie

De marktkapitalisatie van een onderneming is haar totale beurswaarde (aantal uitstaande aandelen vermenigvuldigd met de beurskoers). Vaak worden de volgende grenzen gehanteerd:

- *large caps*: bedrijven met een marktkapitalisatie van meer dan € 10 miljard,
- *midcaps*: marktkapitalisatie van € 4 miljard tot € 10 miljard,
- *small caps*: marktkapitalisatie van minder dan € 4 miljard.

Microfinancieringsinstelling of MFI

Een instelling die financiële diensten, waaronder kredieten, spaarproducten en verzekeringen, verstrekt aan lage-inkomensgroepen, micro-ondernemingen en het midden- en kleinbedrijf in lage- en middeninkomenslanden.

Modified duration

De *modified duration* is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hiermee kan berekend worden wat de effecten zijn van een verandering in de marktrente op het rendement van de obligatie. Bij een modified duration van bijvoorbeeld 3 geldt bij benadering dat de koers van de lening 3% stijgt als de rente 1% daalt, en vice versa.

Obligatie

Obligaties zijn schuldbewijzen van (semi)overheidsinstellingen of ondernemingen. De belegger in een obligatie ontvangt jaarlijks een, vaak van tevoren bepaalde, rente op zijn obligatie. Er is handel in obligaties via de beurs, waardoor koersvorming optreedt. Het rendement bestaat uit koersverandering en couponrente. Obligaties zijn de belangrijkste vorm van vastrentende waarden.

Onderhandse lening

Een onderhandse lening is een lening waarbij één of een aantal geldverstrekker(s) geld uitleent aan leningnemer. In tegenstelling tot de obligatielening is er bij de onderhandse lening sprake van direct contact en op maat gemaakte afspraken tussen de geldverstrekker(s) en de leningnemer.

Prospectus

Een prospectus is een wettelijk vereist document, juridisch van aard, dat verplicht gepubliceerd moet worden bij een emissie (uitgifte) van financiële producten (aandelen, obligaties, beleggingsfondsen etc.). In het prospectus staan de voorwaarden van de emissie vermeld, evenals de financiële en niet-financiële informatie van de uitgevende instelling.

Risico-rendementsverhouding

De verhouding tussen risico en rendement van een belegging. In het algemeen geldt: hoe lager het risico, des te lager het verwachte rendement. En andersom: hoe hoger het risico, des te groter de kans op een hoog rendement op langere termijn.

Weging

De beheerder van een beleggingsfonds heeft over het algemeen een vaste verdeling van zijn beleggingen over verschillende beleggingscategorieën (zie assetallocatie). Wanneer het belang in een bepaalde categorie groter is dan in de strategische assetallocatie, wordt dat een overwogen belang of overweging genoemd. Als het belang kleiner is dan de strategische assetallocatie, noemen we dat een onderwogen belang of onderweging. Het is ook mogelijk ten opzichte van de benchmark een onderweging of overweging aan te houden in specifieke landen, bedrijven of sectoren.

1 Verslag over het beleid

1.1 Opzet en opdracht van de fondsen

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling, die is opgezet volgens een paraplustructuur. Dit houdt in dat het aandelenkapitaal van ASN Beleggingsfondsen N.V. is onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen). Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid en een kenmerkend rendements- en risicoprofiel dat daarmee samenhangt. Met ingang van 10 januari 2017 zijn vijf nieuwe ASN Duurzame Mixfondsen aan de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. toegevoegd en per 15 juni 2017 het ASN Groenprojectenfonds, inclusief de ASN Groenprojectenpool, en het ASN-Novib Microkredietfonds, inclusief de ASN-Novib Microkredietpool. ASN Beleggingsfondsen N.V. bestaat thans uit twaalf subfondsen.

De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van een en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen N.V. De fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. beleggen het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. in besloten fondsen voor gemene rekening, zogenaamde beleggingspools (de pools). In de pools vindt de feitelijke uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen N.V., stelt het beleggingsbeleid van ASN Beleggingsfondsen N.V. en de pools vast. ACTIAM N.V. (ACTIAM) treedt op als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V. en als AIF-beheerder van de pools. ACTIAM is aangesteld door ABB en is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid. Meer informatie over de portefeuilles van de fondsen vindt u in hoofdstuk 3.

Elke beleggingspool heeft een specifieke opdracht en beleggingsbeleid. Voor alle pools geldt dat ze enkel overheden, ondernemingen, projecten of instellingen kunnen financieren die toegelaten zijn tot het beleggingsuniversum van ASN Beleggingsfondsen N.V. De ASN Aandelen-, Milieu- en Small&Midcap-pools beleggen in beursgenoteerde aandelen wereldwijd en in verschillende valuta. De ASN Obligatiepool belegt in Euro luidende staatsobligaties. Overheden en beursgenoteerde ondernemingen komen in aanmerking voor het Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan de ASN duurzaamheidscriteria. De ASN Groenprojectenpool belegt hoofdzakelijk via onderhandse leningen aan ondernemingen, overheden en non-profit instellingen in projecten op het gebied van duurzaam bouwen, duurzame energie en decentrale energievoorzieningen, waarvan minimaal 70% kwalificeert als groen project volgens de Regeling groenprojecten van de Nederlandse overheid. De ASN Microkredietpool verstrekt onderhandse leningen aan en verwerft aandelen in microfinancieringsinstellingen (MFI's). Groene projecten en MFI's worden toegelaten tot het Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan sectorspecifieke duurzaamheidscriteria.

Corporate governance

ASN Duurzame Deelnemingen N.V. (ADD) is 100% aandeelhouder van ABB en is houder van een prioriteitsaandeel in ASN Beleggingsfondsen N.V. Dat prioriteitsaandeel geeft bijzondere bevoegdheden bij bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, statutenwijziging en ontbinding van de vennootschap. ABB vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. De werkzaamheden van ABB waarover hierna wordt geschreven, zijn derhalve werkzaamheden van ABB in zijn hoedanigheid van directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. Werkzaamheden van ABB worden uitgevoerd door werknemers van ASN Bank en de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is 100% aandeelhouder van ADD. ASN Bank is een handelsnaam van de Volksbank en handelt onder de bankvergunning van de Volksbank.

Met de implementatie van wetswijzigingen naar aanleiding van de AIFM-richtlijn heeft ABB in 2014 ACTIAM aangesteld als AIF-beheerder. ACTIAM staat als AIF-beheerder onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). ABB, als directie van ASN Beleggingsfondsen N.V., monitort ACTIAM. Het ligt in de planning om in de tweede helft van 2017 het AIF-beheer over te nemen van ACTIAM. ABB heeft daartoe op 30 juni 2017 een vergunningaanvraag ingediend bij de AFM.

Interne organisatie ABB

Bij het uitvoeren van zijn taak doet ABB een beroep op de organisatie en de expertise van de Volksbank (stafafdelingen en ASN Bank). Het hanteert daarvoor werkafspraken waarin procesbeschrijvingen zijn vastgelegd, evenals een beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Per kwartaal verzorgt de afdeling Compliance rapportages aan ABB en de raad van commissarissen over de wettelijke kaders.

Algemene vergaderingen van aandeelhouders/participanten

Zoals aangekondigd in het jaarbericht over 2016 vond in juni 2017 een structuurwijziging plaats, waarbij het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds werden ondergebracht in ASN Beleggingsfondsen N.V. Op 20 april 2017 werden in de Beurs van Berlage te Amsterdam nog drie aparte vergaderingen gehouden, namelijk de vergadering van participanten in het ASN-Novib Microkredietfonds, de vergadering van participanten in het ASN Groenprojectenfonds en de algemene vergadering van aandeelhouders in ASN Beleggingsfondsen N.V.

De middag begon met de vergadering van participanten in het ASN-Novib Microkredietfonds. Alvorens nader in te gaan op de sociale en financiële resultaten in 2016, lichtte Diane Griffioen de recente strategie toe met betrekking tot Cambodja en India, belangrijke landen in de portefeuille van ASN-Novib Microkredietfonds. Het gewicht van Cambodja in de portefeuille viel terug door de verkoop van het aandelenbelang in HKL Cambodia (HKL). Het ASN-Novib Microkredietfonds verkreeg de

aandelen in HKL in 2008. Sindsdien groeide deze organisatie van een bescheiden microkredietprogramma uit tot een belangrijke financiële instelling in Cambodja. De verandering van aandeelhouderschap in 2016 laat HKL toe uit te groeien tot een volwaardige bank. In India, het land met het hoogste aantal inwoners onder de armoedegrens, werd fors geïnvesteerd in de loop van 2016. Mede door de bijkomende investeringen in India is het aantal bereikte microkredietklanten toegenomen met meer dan vier miljoen en het percentage vrouwelijke klanten gestegen tot 80%.

Aansluitend vond de vergadering van participanten in het ASN Groenprojectenfonds plaats. Diane Griffioen gaf een toelichting op de activiteiten van het ASN Groenprojectenfonds in 2016, waaronder activiteiten in zonne-energie, windenergie en duurzame bebouwing. Daarna besprak zij de financiële resultaten. Het ASN Groenprojectenfonds had in 2016 graag meer willen doen en harder willen groeien. Het moest echter worden gesloten voor nieuwe instroom. De oorzaak daarvan ligt bij het achterblijven van financieringen. In verband met de fiscale regelgeving moet altijd minimaal 70% van het vermogen in groene beleggingen zitten. Het fonds streeft ernaar om altijd maximaal belegd zijn.

Als laatste stond de algemene vergadering van aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen N.V. op het programma. Bas-Jan Blom behandelde het bestuursverslag en gaf een toelichting op het gevoerde beleid. In 2016 waren er veel bijzondere gebeurtenissen die een enorme volatiliteit op de beurzen hebben veroorzaakt. Vooral voor de duurzame fondsen was het een bijzonder jaar. Bas-Jan Blom verwees naar de uitkomsten van het referendum over de Brexit (waar door beleggers anders op was geanticipeerd) en de verkiezing van Trump tot president. De aandelen waar de duurzame fondsen in beleggen profiteerden hier niet van en de meeste fondsen bleven achter op de benchmark. Het beleid voor de ASN Beleggingsfondsen wordt echter niet aangepast: de directie houdt vertrouwen in duurzaamheid. Duurzaam beleggen doet men immers voor een langere termijn.

De aandeelhouders stemden in met het voorgestelde dividend. De dividenden van ASN Groenprojectenfonds en ASN-Novib Microkredietfonds zijn ook in het overzicht opgenomen. Deze fondsen maakten tijdens de jaarvergadering geen deel uit van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Uitgekeerd dividend over 2016

ASN Duurzaam Aandelenfonds	€ 2,15
ASN Duurzaam Obligatiefonds	€ 0,60
ASN Duurzaam Mixfonds	€ 1,75
ASN Milieu & Waterfonds	€ 0,25
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	€ 0,70
ASN Groenprojectenfonds	€ 0,30
ASN-Novib Microkredietfonds	€ 1,45

De vergadering keurde de benoeming van Anne Gram als nieuw lid van de raad van commissarissen goed voor een periode van vier jaar. Mijntje Lückerrath, die periodiek aftrad, was niet beschikbaar voor herbenoeming.

Tot slot werd er gestemd over de vergoeding voor de leden van de raad van commissarissen. Voorgesteld werd om die bedragen te verhogen naar € 13.500 per jaar voor de voorzitter, respectievelijk € 9.000 per jaar voor een lid. Door de samenvoeging van ASN Groenprojectenfonds, ASN-Novib Microkredietfonds met ASN Beleggingsfondsen N.V., alsmede de komst van vijf nieuwe mixfondsen, is het toezicht uitgebreid. Daarnaast zijn de toezichtseisen sinds de vorige vaststelling van de beloningen aanzienlijk verzwakt. De vergadering stemde in met de voorgestelde verhoging.

Aandeelhouders in ASN Beleggingsfondsen N.V. kunnen de notulen van de drie vergaderingen opvragen bij ABB via de ASN klantenservice op 070-356 93 35, van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 18.00 uur.

Buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders

Op 6 juni 2017 organiseerde de directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. (de Vennootschap) een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders. Dit betrof de tweede vergadering omtrent het voorstel tot wijziging van de statuten van de vennootschap. Dit voorstel was al eerder ter stemming gebracht op de jaarlijkse algemene vergadering van de vennootschap gehouden op 20 april 2017, maar was toen ongeldig vanwege onvoldoende quorum. Op 6 juni 2017 kon een beslissing worden genomen op het voorstel ongeacht het aanwezige deel van het geplaatste kapitaal. De vergadering stemde unaniem voor. Met ingang van 16 juni 2017 zijn de statuten van ASN Beleggingsfondsen N.V. gewijzigd.

1.2 (Beleids)ontwikkelingen in de verslagperiode

In de verslagperiode hebben de volgende (beleids)ontwikkelingen plaatsgevonden.

ASN Duurzame Mixfondsen

Op 10 januari 2017 lanceerden we vijf nieuwe ASN Duurzame Mixfondsen. Deze fondsen beleggen in de bestaande pools van ASN Beleggingsfondsen N.V. Zij hebben ieder een eigen risicoprofiel, zodat klanten het fonds kunnen kiezen met het profiel dat het best bij hun

situatie past. Profielbeleggen geeft klanten de mogelijkheid om op eenvoudige wijze duurzame impact te maken.

ASN Duurzaam Obligatiefonds

We hadden al aangekondigd de *duration* (de gewogen gemiddelde looptijd) van het ASN Duurzaam Obligatiefonds strategisch te verlagen. De externe benchmark is inmiddels aangepast. Hierdoor wordt het fonds minder kwetsbaar voor rentestijgingen. Deze beleidswijziging is ingegaan op 1 maart 2017. Deze beleidswijziging is in de portefeuille van de ASN Obligatiepool doorgevoerd, waardoor het ook een effect heeft op de duurzame Mixfondsen die in deze pool beleggen.

Tevens is besloten om de landen voor het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds een keer per twee jaar te onderzoeken op duurzaamheid, in plaats van een keer per jaar.

Herstructurering ASN-Novib Microkredietfonds en ASN Groenprojectenfonds

Per 15 juni 2017 heeft een herstructurering plaatsgevonden van de ASN Beleggingsfondsen. Via de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. kan vanaf genoemde datum ook belegd worden in het ASN-Novib Microkredietfonds en het ASN Groenprojectenfonds. De deelnemingen in het oude ASN-Novib Microkredietfonds (ANMF) en het oude ASN Groenprojectenfonds (AGPF) zijn per 15 juni 2017 ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. Daarbij hebben de participanten die deelnamen in het ANMF en het AGPF, aandelen verkregen in een corresponderende serie aandelen in het kapitaal van ASN Beleggingsfondsen N.V. De omwisseling van participaties in aandelen heeft één op één, tegen exact dezelfde waarde, plaatsgevonden.

AIFM-beheervergunning

Op 30 juni 2017 heeft ABB een AIFM-beheervergunning aangevraagd bij de AFM. Aanleiding was dat de inzichten bij de Europese toezichhouder ESMA en AFM waren veranderd. Op grond daarvan moeten de huidige verantwoordelijkheden van ABB, zoals het duurzame beleggingsbeleid en de distributie, ondergebracht worden bij een vergunninghoudend AIF-beheerder. Wij vinden het onwenselijk deze verantwoordelijkheden onder te brengen bij een externe partij. Daarom heeft ABB op 30 juni 2017 de aanvraag tot een eigen AIFM-vergunning ingediend. De verwachting is dat ABB in het vierde kwartaal van 2017 weer over een eigen vergunning zal beschikken en AIF-beheerder wordt van de ASN Beleggingsfondsen.

Wijziging voorwaarden ASN Beleggingsfondsen N.V.

Met ingang van 1 juli 2017 wijzigt ACTIAM N.V., de AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V., de voorwaarden van ASN Beleggingsfondsen N.V. De wijzigingen betreffen de uitbesteding van de

administratie, rapportage en verslaglegging van ASN Beleggingsfondsen N.V. en de onderliggende subfondsen aan BNP Paribas Securities Services SCA. Onder deze subfondsen vallen per 12 juni 2017 naast de bestaande subfondsen ook het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds.

Verlaging fondskosten

De voorwaarden van ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Duurzaam Mixfonds, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief en ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal wijzigen per 1 juli 2017. Deze wijziging betreft een verlaging van de fondskosten.

1.3 Fondsdokumentatie

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode zijn verwerkt in de Essentiële Beleggersinformatie (EBi) en het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. Deze documenten vindt u op asnbank.nl/beheerder.

1.4 Wijziging wet- en regelgeving

In de eerste helft van 2017 waren er geen algemene ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving die voor de directie bijzonder of relevant waren. Wel zijn er per 1 januari 2017 nieuwe fiscale regels ingevoerd ten aanzien van de vermogensrendementheffing. Door de wijziging van het belastingregime verandert het gemiddelde belastingvoordeel voor particuliere beleggers. De drie nieuwe belastingvoordelen zijn 0,86%, 1,38% en 1,617%, afhankelijk van het vermogen van de belegger. ACTIAM is er verantwoordelijk voor dat zij voldoet aan haar wettelijke verplichtingen als AIF-beheerder. Hierover bevat het verslag van ACTIAM informatie.

1.5 Ontwikkelingen AIF-beheerder

In 2017 hebben er enkele wijzigingen plaatsgevonden in de directie van ACTIAM. Rob Verheul (Chief Operating Officer) trad terug op 20 februari 2017. Op 24 januari 2017 trad Dudley Keiller toe tot de directie als Chief Transformation Officer. Op 6 juni 2017 trad Arnold Gast toe tot de directie als Chief Investment Officer.

Vanaf 6 juni 2017 bestaat de directie van ACTIAM derhalve uit vier personen: Hans van Houwelingen (CEO), John Shen (CRO), Dudley Keiller (CTO) en Arnold Gast (CIO). De AFM heeft de samenstelling van de directie van ACTIAM goedgekeurd.

Wij volgen de ontwikkelingen bij ACTIAM om te monitoren of de duurzaamheid en kwaliteit van de bedrijfsvoering die zij voorstaat, ook bij uitvoerende partijen, door deze ontwikkelingen niet in het geding komen. Vooralsnog is daarvan geen sprake.

1.6 Fondskosten

ABB brengt per fonds een vast percentage in rekening om de dagelijkse werkzaamheden te vergoeden. Dit

percentage verschilt per fonds. Deze vergoeding wordt 'fondskosten' genoemd. Deze vergoeding is in 2017 op dagbasis berekend. Zij wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht en komt ten laste van het fondsvermogen.

ABB betaalt uit deze inkomsten alle kosten die samenhangen met het beheer van het fonds. De verschillende kosten die hieronder vallen, zijn gedefinieerd in het prospectus. De partijen waaraan het vermogensbeheer van de fondsen is uitbesteed ontvangen geen prestatiebeloning (*performance fee*) uit de fondsen. De reden daarvoor is dat het uitgangspunt bij onze beleggingen is een duurzame wereld te bevorderen, niet het hoogst mogelijke rendement te behalen. Daarom worden er geen financiële prikkels gegeven voor het behalen van een zo hoog mogelijk rendement.

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen, met uitzondering van interestkosten en transactiekosten die gemaakt zijn voor het fonds. De LKF wordt achteraf en conform voorgeschreven methode berekend. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. Voor het eerste halfjaar van 2017 was de LKF van de fondsen als volgt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,55%	0,55%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,70%	0,70%
ASN Milieu & Waterfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,60%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,65%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,70%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,85%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	n.v.t
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN-Novib Microkredietfonds	2,30%	2,33%

1.7 Marketing

De fondsen zijn in de eerste helft van 2017 gegroeid met € 771 miljoen tot € 3.372 miljoen. De groei kwam voornamelijk van de vijf nieuwe duurzame mixfondsen die we in januari introduceerden. Mensen zien beleggen in eenvoudige, transparante producten steeds vaker als een goed alternatief voor sparen, constateren we. Daarnaast groeide het belegde vermogen van het ASN Beleggingsfondsen N.V. als gevolg van de toevoeging van het ASN-Novib Microkredietfonds en ASN Groenprojectenfonds.

De totale groei is opgebouwd uit koerswinst van € 46 miljoen en netto-instroom van € 769 miljoen. Het dividend en de fondskosten deden het fondsvermogen met € 32 miljoen respectievelijk € 9 miljoen afnemen.

Het ASN Groenprojectenfonds, en in mindere mate het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Mixfonds, krompen voor wat betreft uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. Het ASN Groenprojectenfonds was in de eerste helft van 2017 gesloten voor aankopen.

De instroom via andere banken, verzekeraars en financiële dienstverleners was stabiel. De instroom via derde partijen komt voor een groot gedeelte ten gunste van het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds.

De media pakten de introductie van de duurzame mixfondsen aan het begin van het jaar goed op. Wij zochten toen ook nadrukkelijk de publiciteit om uit te leggen dat duurzaam beleggen een beslissing is voor de lange termijn. Veel partijen besteden er aandacht aan dat de aandelenfondsen in 2016 minder presteerden dan niet-duurzame fondsen die wel beleggen in de olie- en gasbedrijven en financials. De fundamentele redenen die ten grondslag liggen aan duurzaam beleggen staan echter stevig overeind: wereldwijde druk op grondstoffen en toenemende vervuiling maken het noodzakelijk om op een andere, innovatieve wijze om te gaan met onze natuurlijke hulpbronnen. Daarom blijven wij vasthouden aan onze duurzame keuze voor bedrijven die vooruit kijken.

In het tweede kwartaal voerde ASN Bank campagne voor het ASN Milieu & Waterfonds. Door dit fonds duidelijker in de etalage te zetten willen we ook nadrukkelijk aangeven dat onze fondsen groener zijn dan veel andere verantwoorde fondsen die de afgelopen jaren zijn geïntroduceerd. We zien wel dat verantwoord beleggen - ofwel beleggen op basis van ESG-criteria: Environmental, Social & Governance (milieu, maatschappij en bestuur) - steeds meer gemeengoed wordt.

Den Haag, 30 augustus 2017

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen

2 Duurzaam beleggingsbeleid

2.1 Ontwikkelingen duurzaamheidsbeleid

ASN Beleggingsfondsen N.V. belegt zowel financieel als maatschappelijk verantwoord. Dat wil zeggen: uitsluitend in bedrijven, overheden, microfinancieringsinstellingen en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. Het duurzaamheidsbeleid van ABB is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen. Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – mensenrechten, klimaat en biodiversiteit – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het duurzaamheidsbeleid via asnbank.nl (u klikt onder *Over ASN Bank* op *Duurzaamheid* en vervolgens onder *Snel naar op Duurzaamheidsbeleid*).

In de verslagperiode zijn er geen beleidswijzigingen doorgevoerd.

Toepassing duurzaamheidsbeleid

Het duurzaamheidsbeleid van ABB voor ASN Beleggingsfondsen N.V. bestaat uit drie activiteiten:

- Het duurzaamheidsonderzoek en, op basis daarvan, de selectie van bedrijven, overheden, microfinancieringsinstellingen en projecten voor het ASN Beleggingsuniversum.
- Engagement, de dialoog met bedrijven met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren.
- Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen; ASN Beleggingsfondsen N.V. maakt gebruik van dit recht als belegger om de bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken.

2.2 Duurzame selectie

De selectie van duurzame bedrijven, overheden microfinancieringsinstellingen (MFI's) en financieringsprojecten voor het ASN Beleggingsuniversum is een grondig, zorgvuldig proces. Namens ABB wordt dit uitgevoerd door het team onderzoekers van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek (DBO) van ASN Bank. Een team specialisten van DBO en ASN Beleggen bereiden de selectie van microfinancieringsinstellingen voor. ABB beoordeelt continu of beleggingen voldoen aan zijn duurzame beleggingscriteria. Goedgekeurde bedrijven, overheden, microfinancieringsinstellingen en projecten worden opgenomen in het ASN Beleggingsuniversum.

Voor de selectie van bedrijven baseert ABB zijn oordeel op informatie van bedrijven zelf, en informatie die wordt verstrekt door gespecialiseerde onderzoeksinstituten, de media en niet-gouvernementele organisaties. De gespecialiseerde onderzoeksbureaus waarvan ABB gebruikmaakt, zijn het Frans-Engelse Vigeo Eiris en het Nederlandse Sustainalytics. Deze verzamelen allerlei data over de duurzaamheidsprestaties van bedrijven wereldwijd. Daarnaast maakt ABB gebruik van RepRisk.

Deze organisatie verzamelt nieuwsberichten over bedrijven, zodat de onderzoeker snel kan zien of er sprake is van controversiële kwesties. ABB maakt ook gebruik van informatie van Trucost. Dit Engelse onderzoeksbureau bepaalt de impact van bedrijfsactiviteiten op het milieu en klimaat. De analist van DBO analyseert de verzamelde informatie. De analyses leiden tot een advies aan ABB, dat wordt besproken in de ASN Selectiecommissie.

Voor de selectie van MFI's voert de projectadviseur Triple Jump een due diligenceonderzoek op duurzaamheidsvlak naar de betreffende MFI uit. Dit onderzoek resulteert in een rapport. Op basis hiervan gaat ABB na of de MFI voldoet aan haar sectorspecifieke duurzaamheidscriteria. Deze criteria weerspiegelen thema's die belangrijk zijn voor MFI's, zoals een eerlijke rente voor kredietnemers, een verantwoorde schuldenlast van kredietnemers, transparantie, gendergelijkheid en salariering van de bestuurders.

Voor de selectie van financieringsprojecten schrijft de projectadviseur een projectvoorstel. De analist van DBO onderzoekt of het project voldoet aan de duurzaamheidscriteria van ABB. De analyse leidt tot een advies aan ABB. ABB keurt het project goed of af voor het ASN Beleggingsuniversum.

ASN Selectiecommissie

De directie van ABB keurt elke onderzochte entiteit (bedrijf, overheid, MFI of financieringsproject) goed of af voor het ASN Beleggingsuniversum. Dit is de verzameling entiteiten waaruit de beleggingen voor de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. worden gekozen. De ASN Selectiecommissie bereidt de goed- of afkeuring van entiteiten voor op basis van adviezen van de analisten van DBO. De ASN Selectiecommissie kwam in het eerste halfjaar van 2017 drie maal bijeen.

Na goedkeuring van ABB wordt een entiteit opgenomen in het ASN Beleggingsuniversum. Wijzigingen in het ASN Beleggingsuniversum vinden plaats door entiteiten: 1. nieuw toe te laten of 2. te verwijderen na heronderzoek, overname of faillissement. Als ABB entiteiten na heronderzoek handhaaft, verandert het ASN Beleggingsuniversum uiteraard niet.

Wijzigingen ASN Beleggingsuniversum in het eerste halfjaar van 2017

Hieronder vindt u per beleggingsfonds de wijzigingen in het ASN Beleggingsuniversum. In het eerste halfjaar van 2017 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds; dit fonds is daarom hieronder niet opgenomen.

ABB onderzoekt elk bedrijf minimaal één keer per vier jaar. Als uit specifieke informatie blijkt dat heronderzoek eerder moet plaatsvinden, wordt de 'doorlichting' vervroegd. In 2016 is besloten om de toetsingstermijn van

de overheden te verlengen tot twee jaar. Leningen aan MFI's voor het ASN-Novib Microkredietfonds en financieringsprojecten voor het ASN Groenprojectenfonds worden getoetst bij de toelating.

De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen in meer en mindere mate in de overige ASN beleggingsfondsen. De duurzame selecties die ABB maakt op het niveau van de overige beleggingsfondsen werken daarom door in de ASN Duurzame Mixfondsen.

In het eerste halfjaar van 2017 lichtte ABB 131 bedrijven door omdat zij aan heronderzoek toe waren of nieuw waren. In totaal voldeden 319 beursgenoteerde bedrijven per 30 juni 2017 aan de duurzaamheidscriteria. Het actuele ASN Beleggingsuniversum van elk fonds vindt u via asnbank.nl/over-asn-bank/duurzaamheid/goedgekeurd-voor-belegging.html.

Sommige bedrijven zijn voor meerdere fondsen (her)onderzocht. Hieronder staat per fonds uitgesplitst hoeveel bedrijven nieuw zijn toegelaten tot, gehandhaafd in, verwijderd uit of niet toegelaten tot het beleggingsuniversum:

ASN Duurzaam Aandelenfonds

- totaal onderzocht: 83 bedrijven
- nieuw toegelaten: 8 bedrijven
- na heronderzoek in het universum gehandhaafd: 21 bedrijven
- verwijderd: 1 bedrijf
- niet toegelaten: 51 bedrijven

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Nieuw toegelaten	Na heronderzoek gehandhaafd	Na heronderzoek verwijderd
Bellway	Accys Technologies	Ocean Power Technologies
Elis	Adecco	
Hays	Advanced Micro Devices	
Netcare	BIC	
Orara	Billerud	
Ramsey Health Care	Coloplast	
Tarkett	Elmos Semiconductor	
Tupperware Brands Corp	Essity	
	Herman Miller	
	Holmen	
	Ibiden	
	INTU Properties	
	Lassila & Tikanoja	
	Murata Manufacturin	
	Natura Cosmetics	
	Omron Corp	
	Randstad Holding	
	Smith & Nephew	
	Sonova Holding	
	Tarkett	
	Taylor Wimpey	
	William Demant Holding	

ASN Milieu & Waterfondsen

- totaal onderzocht: 21 bedrijven
- nieuw toegelaten: 2 bedrijven
- na heronderzoek in het universum gehandhaafd: 7 bedrijven
- verwijderd: 1 bedrijf
- niet toegelaten: 11 bedrijven

Huhtamaki is toegevoegd aan het beleggingsuniversum van het ASN Milieu & Waterfondsen. Dit bedrijf is niet voor het fonds onderzocht omdat Huhtamaki al goedgekeurd was voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Het is daarom niet meegenomen in de tellingen van onderzochte bedrijven.

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

- totaal onderzocht: 30 bedrijven
- nieuw toegelaten: 3 bedrijven
- na heronderzoek in het universum gehandhaafd: 18 bedrijven
- verwijderd: 1 bedrijf
- niet toegelaten: 7 bedrijven

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden voor het ASN Duurzaam Obligatiefonds.

Overzicht van ondernemingen en instellingen die in het eerste halfjaar van 2017 zijn doorgelicht voor het ASN Beleggingsuniversum.

ASN Milieu & Waterfonds

<i>Nieuw toegelaten</i>	<i>Na heronderzoek gehandhaafd</i>	<i>Na heronderzoek verwijderd</i>
Boralex	Acuity Brands	Stericycle
Carmanah	Best Water Technologies	
	Centrotec Sustainable	
	Enernoc	
	Lassila & Tikanoy	
	Murata Manufacturing	
	Rinnai Corp	

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

<i>Nieuw toegelaten</i>	<i>Na heronderzoek gehandhaafd</i>	<i>Na heronderzoek verwijderd</i>
Bellway	Addlife	AGFA Gevaert
Stratec	BIC	
Tarkett	Billerud	
	De La Rue	
	Elmos Semiconductor	
	Greggsc	
	Holmen	
	INTU Properties	
	Lassila & Tikanoya	
	Lindab International	
	Nolato	
	Randstad Holding	
	Sonova Holding	
	Stratec	
	Takkt	
	Taylor Wimpey	
	William Demant Holding	

ASN Groenprojectenfonds

belegde per 30 juni 2017 in een van de goedgekeurde projecten, namelijk Westerwind Hindeloopen.

In het eerste halfjaar van 2017 heeft de directie van ABB 13 projecten beoordeeld. Het ASN Groenprojectenfonds

ASN Groenprojectenfonds

<i>Nieuw toegelaten</i>	<i>Na heronderzoek gehandhaafd</i>	<i>Na heronderzoek verwijderd</i>
Westerwind Hindeloopen	-	-

ASN-Novib Microkredietfonds

In het eerste halfjaar van 2017 heeft de directie van ABB 12 MFI's beoordeeld. Het ASN-Novib Microkredietfonds belegde per 30 juni 2017 in 5 van deze goedgekeurde MFI's, waarvan er 2 nieuw goedgekeurd waren. Daarnaast is er voor één MFI een pre-due diligenceonderzoek gedaan dat heeft geleid tot een positief advies. Deze MFI is niet meegenomen in de telling.

Andere nieuwe beleggingen in het eerste halfjaar van 2017 waren Kashf (Pakistan), RoCredit (Roemenië), Advans Ghana (Ghana), KEP (Kosovo) en Vision Fund Lanka (Sri Lanka). De directie van ABB had deze MFI's al in 2016 goedgekeurd voor het beleggingsuniversum van het fonds.

<i>MFI</i>	<i>Land</i>	<i>Status in het beleggingsuniversum</i>
Fama Nicaragua	Nicaragua	Na heronderzoek gehandhaafd
Salym Kirgyzstan	Kirgizië	Nieuw toegelaten
EDPYME Alternativa	Peru	Nieuw toegelaten
Hamcor Bank	Oezbekistan	Na heronderzoek gehandhaafd
CrediCampo	El Salvador	Na heronderzoek gehandhaafd

2.3 Engagement

ABB voert engagement met beursgenoteerde bedrijven in het ASN Beleggingsuniversum. ABB vraagt hun beleid en activiteiten duurzamer te maken, en opheldering te geven als er mogelijk sprake is van misstanden. Misstanden betreffen vaak mensenrechten, maar kunnen zich ook voordoen op het gebied van milieu en bestuur.

Aantallen

In 2017 voerde ABB actief engagement met bedrijven in het ASN Beleggingsuniversum waarvan het verwacht dat deze inspanningen resultaat opleveren. Het ging om de volgende aantallen:

- 20 bedrijven uit het universum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds,
- 18 bedrijven uit het universum van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds,
- 4 bedrijven uit het universum van het ASN Milieu & Waterfonds.

Doordat bedrijven zich in het universum van meerdere fondsen kunnen bevinden, ging het in totaal om 35 bedrijven.

Dialoog met kledingbedrijven

Er gaat veel mis bij de productie van kleding die wordt gemaakt in lage- en middeninkomenslanden. Zo krijgen veel productiemedewerkers in de kledingindustrie geen leefbaar loon uitbetaald. Leefbaar loon is een loon dat voorziet in de basisbehoeften van productiemedewerkers en hun gezin. Geen van de dertien kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum betaalt zijn productiemedewerkers een leefbaar loon. Dat bleek uit onderzoek dat wij vorig jaar hebben gepubliceerd. ABB wil daar iets aan doen. Wij willen dat kledingbedrijven zich bewuster worden van de structurele onderbetaling van de mensen die kleding maken en deze gaan aanpakken. Om ze daarbij te helpen hebben we een handleiding geschreven. In samenwerking met MN en Triodos Bank hebben we deze handleiding naar de kledingbedrijven in ons universum gestuurd. Met de dertien bedrijven in ons universum zijn wij in gesprek over leefbaar loon. De handleiding is daarbij een hulpmiddel. Kledingbedrijven kunnen daarin lezen welke stappen ze kunnen zetten om een leefbaar loon in te voeren voor hun eigen productiemedewerkers en die van directe leveranciers. Met deze handleiding stimuleren en helpen we de bedrijven om werk te maken van leefbaar loon.

Dialoog met de farmaceutische sector

Farmaceutische bedrijven zijn onmisbaar voor de gezondheid en het welzijn van mensen. Daarom zien wij deze sector graag vertegenwoordigd in het ASN Beleggingsuniversum. Veel farmaceutische bedrijven hebben duurzaamheidsbeleid dat voldoet aan onze duurzaamheidscriteria. Helaas signaleren wij ook structurele misstanden bij deze bedrijven. De sector is zo belangrijk dat we erin blijven beleggen, maar we vinden het noodzakelijk de misstanden aan te pakken. Daarom

hebben wij in maart 2015 besloten intensief engagement te voeren met farmaceutische bedrijven. In 2015 startten we ons engagement met gesprekken met twee farmaceutische bedrijven in ons beleggingsuniversum: de Britse bedrijven AstraZeneca en GlaxoSmithKline (GSK). In 2016 kwamen daar Novo Nordisk (Denemarken) en Novartis (Zwitserland) bij. In de eerste helft van 2017 hebben we opnieuw met deze vier bedrijven engagement gevoerd. Ook bezochten we de aandeelhoudersvergaderingen van deze vier bedrijven. Daar stelden we kritische vragen over het openbaar maken van betalingen aan artsen. Ook vroegen we hoe deze bedrijven ethisch handelen in hun organisatie verankeren. Tevens brachten we op deze aandeelhoudersvergaderingen onze stem uit. Verder hebben we gesprekken gevoerd met GSK en Novo Nordisk waarin wij opnieuw kritische vragen stelden over de verankering van hun ethisch handelen. Ook hebben we twee telefonische overleggen van Robeco met GSK en Novartis bijgewoond. Met deze aanpak hopen we te bewerkstelligen dat farmaceutische bedrijven de nodige beleids- en procesveranderingen doorvoeren om toekomstige misstanden te voorkomen.

2.4 Stemmen

De ASN Beleggingsfondsen hebben stemrecht tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin zij beleggen. Daardoor kunnen zij invloed uitoefenen op het beleid en management van die bedrijven. ABB oefent namens de fondsen dit stemrecht uit op basis van zijn missie en duurzaamheidscriteria. De uitgangspunten zijn neergelegd in het duurzame stembeleid van de ASN Beleggingsfondsen.

In 2017 stemde ABB op 150 aandeelhoudersvergaderingen van 144 bedrijven wereldwijd volgens dit duurzame stembeleid. De fondsen belegden per 30 juni 2017 in 164 bedrijven (exclusief microfinancieringsinstellingen). De verschillen ontstaan doordat sommige bedrijven meerdere aandeelhoudersvergaderingen per jaar houden. Bovendien stemde ABB op vergaderingen van bedrijven die zich op 30 juni 2017 niet meer in de fondsportefeuille bevonden, en andersom. Op de AVAs van 5 bedrijven heeft ABB niet gestemd. Dit werd veroorzaakt door een administratieve fout.

Tijdens de 150 vergaderingen bracht ABB namens ASN Beleggingsfondsen N.V. een stem uit bij 2.095 voorstellen. ABB stemde bij 1.834 voorstellen voor, bij 259 voorstellen tegen en onthield zich bij twee voorstellen van stemmen. Tegenstemmen betroffen meestal bestuursbenoemingen. ABB stemde tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur niet gewaarborgd waren. Dit gold in de verslagperiode vooral voor Aziatische bedrijven. Het onderwerp beloning stond op de tweede plaats. ABB wil dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te

stemmen, oefent het druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleert ABB duurzaam gedrag. Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond audit. Hierbij ging het in de meeste gevallen om een stem tegen de herbenoeming van de accountant. ABB stemde tegen als de controleur in het afgelopen jaar of de afgelopen jaren een significant bedrag betaald heeft gekregen dat niet aan de audit gerelateerd kan worden, zoals belasting, IT of consultancy. Hierdoor ontstaat het risico van afbreuk aan de objectiviteit van de controleur wanneer zij hun audit uitvoeren.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN Beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op asnbank.nl/over-asn-bank/duurzaamheid/involed/rapportages.html.

2.5 Klimaat

CO₂-uitstoot ASN Beleggingsfondsen N.V.

Voor ASN Beleggingsfondsen N.V. wordt de CO₂-uitstoot gemeten. Dit gebeurt met behulp van een rekenmethode die ASN Bank in samenwerking met adviesbureau Ecofys heeft ontwikkeld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van data van Trucost. De totale absolute CO₂-uitstoot van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. kwam per 30 juni 2017 uit op 122.947 ton CO₂. Dit is 29,6% procent meer dan eind 2016. Deze toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat begin 2017 vijf nieuwe ASN Duurzame Mixfondsen zijn geïntroduceerd. Daardoor is het fondsvermogen met 35,4% toegenomen. Andere oorzaken zijn de toename van de CO₂-uitstoot van de bedrijven, de duurzame selectie door ABB en de uitvoering van het beleggingsbeleid door de vermogensbeheerders.

Absolute CO₂-uitstoot in tonnen per fonds op jaarbasis (niet gecorrigeerd voor het fondsvermogen)

Fonds	Verskil met 2016	1e halfjaar 2017	2016	2015
ASN Duurzaam Aandelenfonds	8,4%	66.978	61.784	57.580
ASN Duurzaam Obligatiefonds	8,3%	3.082	2.846	2.595
ASN Duurzaam Mixfonds	1,9%	10.981	10.774	9.379
ASN Milieu & Waterfonds	-19,6%	79.596	99.055	93.618
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-12,2%	8.646	9.844	12.669
ASN Groenprojectenfonds ¹	3,6%	-92.630	-89.450	-87.689
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	n.v.t.	1.052	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	n.v.t.	2.508	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	n.v.t.	18.422	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	n.v.t.	9.081	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	n.v.t.	15.226	-	-
ASN Beleggingsfondsen N.V. ^{2,3}	29,6%	122.947	94.853	88.153

1 Het ASN Groenprojectenfonds is per 15 juni 2017 onderdeel van ASN Beleggingsfondsen N.V. De projecten waarin het fonds belegt, dragen bij aan vermindering van CO₂-uitstoot. Daarom zijn de cijfers van dit fonds in de bovenstaande tabel als een negatief getal opgenomen. Zo compenseren de beleggingen van het ASN Groenprojectenfonds de CO₂-uitstoot van de beleggingen van de overige fondsen.

2 Het ASN-NOVIB Microkredietfonds is per 15 juni 2017 onderdeel van ASN Beleggingsfondsen N.V. Vooralsnog meten we de impact op het klimaat van het ASN-Novib Microkredietfonds niet. Er zijn nog geen MFI's die gegevens publiceren over hun CO₂-uitstoot. Het ASN-Novib Microkredietfonds is daarom niet opgenomen in de bovenstaande tabel en de vergelijkende cijfers.

3 Vanwege de toevoeging van het ASN Groenprojectenfonds aan ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn de historische totalen van ASN Beleggingsfondsen N.V. herberekend.

We werken voortdurend aan verbeteringen van de methodiek waarmee de CO₂-winst-en-verliesrekening opgesteld wordt, en aan de kwaliteit van de data die daarbij gebruikt worden. In het eerste halfjaar van 2017 zijn geen nieuwe aanpassingen gedaan. Volgens onze methodiek zouden de CO₂-uitstoot en de vermeden CO₂-uitstoot naar verhouding af moeten nemen naarmate een lening wordt afgelost. Voor een deel van de leningen van het ASN Groenprojectenfonds konden we de methodiek echter niet volledig toepassen doordat de benodigde data niet beschikbaar waren. Bij deze leningen blijft de CO₂-uitstoot die specifiek voor onze bijdrage is berekend, gelijk gedurende de looptijd van de lening. Op basis van de beschikbare data was dit destijds de beste manier om de (vermeden) CO₂-uitstoot te berekenen. Onlangs bleek dat de mogelijkheid er komt om de data die eerder niet beschikbaar waren, te integreren in de berekening. In 2017 gaan we deze data gebruiken om de (vermeden)

CO₂-uitstoot te berekenen. Naar schatting zal dit leiden tot een verlaging van de CO₂-winst.

We meten tevens de CO₂-intensiteit van de ASN Beleggingsfondsen. Dit is de relatieve CO₂-uitstoot per fonds, berekend als de absolute uitstoot gedeeld door het fondsvermogen. De CO₂-intensiteit geeft een betere trend aan dan de absolute uitstoot, want de uitstoot wordt gecorrigeerd voor groei van het fondsvermogen. De uitkomst geeft aan welke impact de beslissingen van ABB en de beleggingskeuzes van de vermogensbeheerder op het klimaat hebben.

De CO₂-intensiteit van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. kwam per 30 juni 2017 uit op 40,4. Dat is 4,2% beter dan eind 2016. Het ASN Duurzaam Aandelenfonds deed het in 2017 7,4% slechter dan in 2016. De bedrijven in het fonds met de grootste CO₂-

belasting, zowel absoluut als relatief, waren Smurfit Kappa Group en Bekaert. Zij namen 27% van de CO₂-uitstoot voor hun rekening en vertegenwoordigen iets meer dan 1,5% procent van het belegde fondsvermogen.

Het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds verbeterden in het eerste half jaar van 2017 hun CO₂-intensiteit sterk. De verbetering van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds werd vooral veroorzaakt door de verkoop van het belang in Austria

Technologie & Systemtechniek (AT&S). De twee ondernemingen die zowel absoluut als relatief de grootste uitstoot veroorzaken in het fonds zijn Stagecoach Group en Huhtamaki. Samen zijn zij verantwoordelijk voor 37,2% van de uitstoot. De verbetering van het ASN Milieu & Waterfonds werd vooral veroorzaakt door de verkoop van het belang in Trina Solar. De grootste absolute CO₂-belasting veroorzaakte DS Smith. Relatief gezien is Valmont Industries verreweg het meest CO₂-intensief.

CO₂-intensiteit per fonds op jaarbasis (absolute CO₂-uitstoot in tonnen gedeeld door het fondsvermogen in miljoen euro)

Fonds	Verschil met 2016	1e halfjaar 2017	2016	2015
ASN Duurzaam Aandelenfonds	7,4%	82,7	77,0	69,5
ASN Duurzaam Obligatiefonds	9,0%	12,5	11,5	11,5
ASN Duurzaam Mixfonds	5,0%	43,2	41,2	38,4
ASN Milieu & Waterfonds	-26,0%	163,7	221,3	248,1
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-24,6%	98,3	130,4	156,2
ASN Groenprojectenfonds	15,0%	-249,6	-216,9	-253,4
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	n.v.t.	19,3	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	n.v.t.	33,8	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	n.v.t.	50,7	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	n.v.t.	72,6	-	-
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	n.v.t.	90,1	-	-
ASN Beleggingsfondsen N.V.	-4,2%	40,4	42,2	41,6

2.6 Microkrediet

Het ASN-Novib Microkredietfonds financierde per 30 juni 2017 83 microfinancieringsinstellingen (MFI's). Daarmee bereikte het naar schatting 17,5 miljoen individuele leningnemers: circa 1 miljoen leningnemers meer dan ultimo 2016. Deze toename is voornamelijk veroorzaakt door de groei van MFI's en de toetreding van verschillende nieuwe MFI's tot het fonds. Van de 17,5 miljoen leningnemers is 82% vrouw. Het is belangrijk om

vrouwelijke leningnemers te bereiken. De voordelen die de leningen aan vrouwen opleveren, komen namelijk meestal ten goede aan het hele gezin. Van de leningnemers woont 62% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. De gemiddelde som die de MFI's lenen aan individuele leningnemers is € 808. Er heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden bij de MFI's met betrekking tot deze gegevens.

Gegevens onderliggende MFI's

	Latijns-Amerika	Europa en Centraal-Azië	Azië	Afrika en het Midden-Oosten	Totaal portefeuille
Gemiddelde SPM-score ¹	78%	76%	83%	72%	77%
Aantal gefinancierde instellingen	32	26	15	8	81 ²
Aantal leningnemers dat MFI's bereiken (in miljoenen) ³	2,3	1,2	13,7	0,3	17,5 ⁴
Percentage vrouwen onder leningnemers ³	60%	45%	90%	46%	82%
Percentage leningnemers op het platteland ³	29%	66%	68%	18%	62%
Gemiddelde leensom aan leningnemers (€) ³	2.639	1.518	419	1.493	808

¹ SPM = social performance management; zie de uitleg elders in deze paragraaf.

² Inclusief twee instellingen die wereldwijd actief zijn. Deze zijn niet meegeteld in de afzonderlijke regio's.

³ Gebaseerd op rapportages van oktober 2016.

⁴ Dit is het totale aantal actieve leningnemers die naar schatting worden gefinancierd door de MFI's in de portefeuille van het fonds (afgerond), inclusief beleggingen in fondsen en instellingen die wereldwijd actief zijn.

Beoordeling van de sociale prestaties

De beoordeling van de sociale prestaties (SPM of *social performance management*) maakt integraal deel uit van het beleggingsproces van het ASN-Novib Microkredietfonds. Projectadviseur Triple Jump houdt een scorecard van de sociale prestaties bij. Zo kunnen we

controleren of het fonds belegt in MFI's die op verantwoorde wijze met hun stakeholders omgaan en op sociaal-economisch gebied een positieve invloed hebben op hun leningnemers. De scorecard is een hulpmiddel waarmee we de sociale missie van de MFI's kunnen analyseren (hun voornemenen), evenals de processen en

systemen die zij hebben ingesteld om te waarborgen dat hun activiteiten in het verlengde liggen van hun missie (de uitvoering). Ten slotte brengen we de resultaten in kaart van hun pogingen om financieel achtergestelde klantsegmenten te bereiken (de resultaten). De scorecard bestaat uit 40 vragen en 96 gegevenspunten. De score wordt opgesteld in de selectiefase van de belegging en opnieuw bij verlenging van de lening.

Per 30 juni 2017 was de gemiddelde score van de sociale prestaties van de portefeuille van het ASN-Novib Microkredietfonds 78%. Ultimo 2016 was deze 77%. Hoewel de gemiddelde score niet ingrijpend is gewijzigd, waren er in de loop van het jaar in de portefeuille diverse ontwikkelingen:

- Er zijn zeven MFI's toegelaten tot de portefeuille, met een gemiddelde SPM-score van 81%.
- Aan het einde van de verslagperiode maakten vijf MFI's, met een gemiddelde SPM-score van 75%, geen deel meer uit van de portefeuille.
- Zeven MFI's verbeterden hun score in de verslagperiode. Hun gemiddelde SPM-score steeg van 75% naar 78%.
- De score van twee MFI's verslechterde. Hun gemiddelde SPM-score daalde van 91% naar 87%.
- De overige MFI's in de portefeuille hielden dezelfde score omdat wij geen significante veranderingen zagen in de verslagperiode.

Verdeling van SPM-scores over categorieën

SPM-score	
Uitstekend (>80%)	41%
Goed (61-80%)	58%
Minimaal vereist (51-60%)	1%
Onvoldoende (≤ 50%)	0%

We delen de SPM-scores in de volgende categorieën in: uitstekend, goed, minimaal vereist en onvoldoende. De meeste MFI's in het fonds scoren *goed* (SPM-score 61-80%). Dat komt overeen met goede praktijken voor sociale prestaties. 36% van de MFI's heeft een SPM-score van meer dan 80%, oftewel *uitstekend*. Deze MFI's kunnen worden beschouwd als instellingen met de beste praktijken op het gebied van sociale prestaties. Een van de doelstellingen van het fonds is een rechtvaardigere verdeling van de welvaart te realiseren. Deze rechtvaardige verdeling wordt bevorderd door mensen wereldwijd toegang te bieden tot financiële dienstverlening. Om dat te realiseren zijn MFI's van belang, evenals een veelzijdige financiële sector. Het ASN-Novib Microkredietfonds draagt hieraan bij. Dat doet het onder meer door ook MFI's te financieren die hun systemen en processen minder goed ontwikkeld hebben. Deze MFI's vormen echter slechts een klein percentage van de portefeuille. Van belang is dat deze MFI's wel voldoen aan minimeisen en dat zij in staat zijn hun systemen en processen te verbeteren.

Kashf Foundation in de schijnwerpers

Een van de nieuwe MFI's waarin het ASN-Novib Microkredietfonds belegt, is Kashf Foundation in Pakistan. Kashf bedient meer dan 290.000 cliënten, bijna allemaal vrouwen, met een gemiddeld leenbedrag van € 205. Daarnaast heeft Kashf een krachtig systeem om de sociale prestaties te monitoren. Kashf heeft een breed aanbod van financiële diensten, waaronder microfinancieringen, startupfinanciering, educatie, islamitische financieringen en ziektekosten- en levensverzekeringen. Kashf heeft een SPM-score van 92%.

2.7 Derivaten

Wij maken geen gebruik van *securities lending* (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) bij de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. Het gebruik van derivaten is onder strikte voorwaarden toegestaan: het instrument wordt alleen ingezet om risico's te beheersen en het instrument heeft betrekking op een onderliggende waarde die in bezit is. Daarnaast dienen tegenpartijen minimaal van investment grade kwaliteit (beleggingen met een relatief goede kredietwaardigheid) te zijn.

Den Haag, 30 augustus 2017

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom

Diane Griffioen

3 Verslag over het beheer

3.1 Risicobeheer ASN Beleggingsfondsen N.V.

Dit verslag geeft inzicht in:

- de financiële risico's die zich in de loop van de verslagperiode hebben voorgedaan, het beleid ten aanzien van deze risico's en de manier waarop deze risico's zijn beperkt; u vindt deze informatie per fonds in de betreffende paragraaf van hoofdstuk 3;
- de niet-financiële risico's die zich in de loop van de verslagperiode hebben voorgedaan, het beleid ten aanzien van deze risico's en de manier waarop deze risico's zijn beperkt; u vindt deze informatie voor alle ASN Beleggingsfondsen in de betreffende paragraaf van hoofdstuk 3;
- de risico's die zich in de verslagperiode voordeden; deze informatie staat in de halfjaarcijfers van de fondsen in hoofdstuk 5.

Voorts biedt paragraaf 3.2 inzicht in de marktontwikkelingen die in de verslagperiode van invloed zijn geweest op de risico's. Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de portefeuille van elke beleggingspool. Dit biedt inzicht in de mate van spreiding van beleggingen over landen en sectoren, en in de individuele beleggingen.

Daarmee bieden deze portefeuilleoverzichten onder meer een indicatie van de markt-, rente- en valutarisico's. Met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen bewaakt ACTIAM dat de fondsen in het algemeen en de beleggingsportefeuilles in het bijzonder voortdurend bleven en blijven voldoen aan:

- het beleggingsbeleid dat op elk van de individuele fondsen van toepassing is, zoals beschreven in het prospectus. Om de risico's te beheersen zijn er voor elk fonds beleggingsrichtlijnen geformuleerd waarbinnen de beleggingsportefeuille moet worden beheerd;
- de wettelijke kaders.

Hierna volgt een beschrijving van de risico's.

Financiële risico's

Marktrisico

Het marktrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de fondsen als gevolg van waardeontwikkelingen van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen. De fondsen zijn via de onderliggende beleggingen in de pools blootgesteld aan marktschommelingen en risico's die inherent zijn aan het beleggen in financiële instrumenten. De waarde van de onderliggende beleggingen van de pools kan fluctueren op basis van een groot aantal factoren, zoals verwachtingen over economische groei, inflatie en prijsontwikkelingen op diverse goederen- en valutamarkten. Daarnaast kan de waarde van de beleggingen fluctueren naar aanleiding van politieke en monetaire ontwikkelingen. Marktrisico's

verschillen per beleggingscategorie. Zij zijn mede afhankelijk van de mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen. Het is mogelijk dat beleggingen van de hele markt of van bepaalde regio's en/of sectoren dalen. Het marktrisico van een fonds kan worden uitgedrukt door middel van de *value at risk*-maatstaf (VaR). Onder normale marktomstandigheden bepaalt de VaR-techniek de grootst mogelijke verlieswaarde van het desbetreffende fonds, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%.

Renterisico

Een specifieke vorm van marktrisico is renterisico. Het renterisico is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de fondsen als gevolg van renteontwikkelingen. De waarde van de beleggingen in vastrentende fondsen fluctueert als gevolg van verandering in markttrentes. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, de ASN Duurzame Mixfondsen, het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds beleggen in vastrentende waarden. Hierdoor zijn deze fondsen blootgesteld aan renterisico, zowel in absolute zin als ten opzichte van de relevante benchmark.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is valutarisico of wisselkoersrisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro is.

Concentratierisico

Een nauw aan het marktrisico gerelateerd risico is het concentratierisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de fondsen als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde financiële instrumenten of markten. Een fonds kan zijn beleggingen concentreren in ondernemingen die opereren in hetzelfde land, dezelfde regio, dezelfde sector of in specifieke ondernemingen. Het concentratierisico houdt in dat specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van de beleggingsportefeuille van een fonds dan bij een geringere mate van concentratie. De oorzaak van concentratie van de portefeuille kan het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen, en/of de omvang en samenstelling van het voor belegging beschikbare beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum leidt tot geringere spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

Actief-rendementsrisico

Het actief-rendementsrisico is het risico dat het rendement van een fonds afwijkt van dat van de benchmark van het fonds. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen kunnen in positieve en negatieve zin afwijken van de

instrumenten die zijn opgenomen in de benchmark van het fonds. De fondsen hebben de betreffende benchmark niet als uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kan de portefeuille sterk afwijken van de benchmark. De mate waarin het rendement van het fonds afwijkt van de benchmark wordt weergegeven door de tracking error.

Inflatierisico

Een nauw aan het marktrisico verbonden risico is het inflatierisico. Het inflatierisico houdt in dat inflatie de reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten in negatieve zin beïnvloedt. De reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten wordt in dit kader gevormd door de nominale waarde, na aftrek van het effect van inflatie.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de fondsen als gevolg van de mogelijkheid dat een kredietnemer of tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt. Hierin is tevens begrepen de mogelijkheid van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland (overdrachtsrisico).

Creditspreadrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het zogenaamde creditspreadrisico. Dit is het risico dat koersen van vastrentende waarden fluctueren als gevolg van fluctuaties in de kredietrisicopremies die hierop van toepassing zijn. Het creditspreadrisico heeft in het bijzonder betrekking op fondsen die beleggen in vastrentende waarden, zoals obligaties en onderhandse leningen. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, de ASN Duurzame Mixfondsen, het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds beleggen in vastrentende waarden. De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door een positieve of negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen of overheden die deze vastrentende waarden uitgeven, oftewel de debiteuren.

De kredietwaardigheid van debiteuren kan zich positief en negatief ontwikkelen. Dat leidt tot in schommelingen in de kredietrisicopremies van de financiële instrumenten waarin wordt belegd. Bij een negatieve ontwikkeling neemt de kans toe dat een debiteur geheel of gedeeltelijk in gebreke zal blijven en niet aan zijn rente- en/of aflossingsverplichtingen zal voldoen. Hierdoor stijgt de kredietrisicopremie op financiële instrumenten die de debiteur heeft uitgegeven. Dat leidt tot een koersdaling van de betreffende instrumenten. De waarde van de beleggingen in vastrentende fondsen fluctueert als gevolg van verandering in kredietrisicopremies. Dit geldt tevens voor de mixfondsen die in vastrentende fondsen beleggen. Hierdoor zijn deze fondsen blootgesteld aan

creditspreadrisico, zowel in absolute zin als ten opzichte van de relevante benchmark.

Verschillende *rating agencies* beoordelen de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen en overheden. De inschatting van kredietwaardigheid wordt beïnvloed door zowel factoren die gelden voor een bepaalde onderneming, instelling of overheid, als door factoren die op een bepaalde sector of regio van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle ondernemingen in die sector.

Faillissementsrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het faillissementsrisico. Bij het creditspreadrisico beïnvloeden ontwikkelingen in kredietrisicopremies de marktwaarde van beleggingen in vastrentende waarden. Daarnaast is het mogelijk dat een debiteur als gevolg van specifieke factoren die op hem van toepassing zijn, niet meer kan voldoen aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen, zonder dat dit adequaat in de marktwaarde is verwerkt. Dit wordt faillissementsrisico genoemd. Dit kan leiden tot verlies van de gehele marktwaarde van het financiële instrument.

Betalingsrisico of settlementrisico

Een specifieke vorm van tegenpartijrisico, is het betalingsrisico of settlementrisico. Dit is een vorm van kredietrisico dat zich voordoet bij de afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties van financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen. Daardoor is het risico beperkt, rekening houdend met het feit dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of het transferrisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de fondsen als gevolg van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland.

Paraplurisiko

Een specifieke vorm van kredietrisico is het paraplurisiko. Dit heeft betrekking op beleggingsfondsen die deel uitmaken van een paraplustructuur. De vennootschap opereert vanuit een paraplustructuur. Dit houdt in dat de vennootschap is onderverdeeld in fondsen die binnen dezelfde juridische structuur vallen. De paraplu heeft een onverdeeld vermogen. Daardoor kan een negatief vermogenssaldo van een fonds gevolgen hebben voor de andere fondsen. Dit geldt vooral bij uitkeringen en in

geval van opheffingen of vereffening van een fonds, waarbij een eventueel negatief vermogenssaldo wordt omgeslagen over de andere fondsen. Gezien de aard van de beleggingen en het beleggingsbeleid van de Fondsen is de waarschijnlijkheid waarmee een dergelijke situatie zich kan voordoen in principe beperkt. Voor de meeste Fondsen worden de beleggingen in dit kader gezien uitsluitend met eigen vermogen gefinancierd. Voor het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds is het, onder bepaalde voorwaarden zoals beschreven in de Prospectus, ook toegestaan een beperkt gedeelte van de beleggingen met vreemd vermogen te financieren, hetgeen voorgenoemd risico verhoogt. Gegeven de randvoorwaarden en de risico mitigerende maatregelen die op het aantrekken van vreemd vermogen van toepassing zijn, wordt het daaruit voortvloeiende paraplurisiko op passende wijze gemitigeerd.

Een ander paraplurisiko betreft de status van fiscale beleggingsinstelling die op de fondsen van toepassing is. Als individuele fondsen niet kunnen voldoen aan de hiervoor geldende eisen, kan dit consequenties hebben voor de status van de fiscale beleggingsinstelling voor de overige fondsen onder de paraplu.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat een fonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan financiële kortetermijnverplichtingen te voldoen, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen. Dit geldt zowel onder normale omstandigheden als in tijden van stress. Het kan voorkomen dat een positie die voor een fonds is ingenomen, niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden verkocht door gebrek aan liquiditeit in de markt in het kader van vraag en aanbod. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij aandelen van kleine of niet-beursgenoteerde bedrijven. Alle fondsen beleggen hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan een officiële reglementeerde markt in financiële instrumenten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is de verhandelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dan ook zodanig dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd. De mate van verhandelbaarheid van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen, hangt onder meer samen met de transactievolumes op de markt in financiële instrumenten. De verhandelbaarheid neemt toe naarmate deze volumes groter zijn.

Niet-financiële risico's

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van de fondsen kan buiten de macht van de fondsen of de beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor de fondsen en de aandeelhouders van de fondsen. Veranderingen in de wettelijke en/of fiscale status van de aandeelhouders of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kan de fiscale positie van de aandeelhouders aanzienlijk beïnvloeden.

Risico-erosie fondsvermogen

ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling. Om deze status te kunnen behouden dient de vennootschap jaarlijks de fiscale winst geheel aan de aandeelhouders uit te keren. De fiscale jaarwinst kan onder omstandigheden hoger uitkomen dan de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van het statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van de beleggingsinstelling door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

ASN Beleggingsfondsen N.V. zal voldoen aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) en de Common Reporting Standard (CRS) en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wetgeving zijn opgenomen. Een daarvan is dat ASN Beleggingsfondsen N.V. de status van aandeelhouders onder FATCA of Nederlandse wetgeving moet kunnen (blijven) vaststellen. Daarom kan het aan aandeelhouders documentatie opvragen. Als ASN Beleggingsfondsen N.V., doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op zijn beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de *net asset value* (NAV).

Afdrachtverminderingrisico

Indien fiscaal vrijgestelde partijen of buitenlanders toetreden tot een fonds, kan dit gevolgen hebben voor het rendement van het fonds. ASN Beleggingsfondsen N.V. mag voor deze partijen de afdrachtvermindering niet toepassen op eventuele buitenlandse bronheffing.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Fiscaal en juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	ABB en de AIF-beheerder hebben periodiek overleg met hun juridisch en fiscaal adviseurs en Compliance.

Compliancerisico

Het compliancerisico is het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend waardoor wetten en regels worden overtreden. Naast het externe aspect van het

compliancerisico bestaat er ook een intern aspect. Dit is het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regelgeving (beleid). Het beleid ziet erop toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliancerisico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van ABB of ACTIAM als gevolg van het niet naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Vooral de cultuur en het gedrag van

medewerkers, klanten en partijen waarmee ACTIAM zaken doet, spelen een belangrijke rol. Handelingen die in strijd zijn met de kernwaarden van ACTIAM en VIVAT, de gedragscode of wettelijke bepalingen worden niet getolereerd.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Compliance risico	Laag	Hoog	Compliancerisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer via toepassing van integriteitsbeleid en klantacceptatiebeleid en gebruikmaking van een <i>compliance officer</i> .

Operationele risico's

Het operationeel risico is het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de fondsen als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne beheersing van processen en systemen.

ACTIAM neemt binnen de vastgelegde restricties financiële risico's om rendement te kunnen realiseren. Bij het nemen van een beleggingsbeslissing maakt ACTIAM een afweging tussen het verwachte rendement en het risico. Bij het operationele en het compliancerisico is deze afweging niet van toepassing. ABB, ACTIAM en het fonds hebben een zeer lage risicobereidheid voor operationeel en compliancerisico.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is procesrisico. Dit is het risico dat er directe of indirecte verliezen ontstaan als gevolg van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen.

Systeemrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is systeemrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen voor adequate, tijdige informatieverwerking en communicatie. Het is cruciaal te beschikken over adequate informatietechnologiesystemen om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening voor de fondsen te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren. Zo zijn er in geval van uitval adequate back-up- en recoverysystemen beschikbaar. Ook *business continuity planning* mitigeert systeemrisico's.

Waarderingsrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is het waarderingsrisico. Dit is het risico dat de toegekende waardering van beleggingen van het fonds niet eenduidig kan worden vastgesteld. Oorzaken hiervan kunnen bijvoorbeeld zijn ontoereikende informatie en/of onvolkomenheden in waarderingsprocessen. Het gevolg is dat de toegekende waardering de echte waardering mogelijk niet juist weergeeft. De beleggingen in leningen en aandelenparticipaties van ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool hebben veelal geen notering aan een actieve, gereguleerde effectenbeurs. Door de beperkte verhandelbaarheid kunnen waarderungen van activa daardoor niet altijd eenduidig worden vastgesteld. De waarderungen komen tot stand op basis van waarderingsbeleid dat de AIF-beheerder vaststelt. Dit beleid wordt consistent op alle leningen en aandelenparticipaties toegepast. Het uitgangspunt van het beleid is waardering op basis van reële waarde (*fair value*). Het waarderingsbeleid is gebaseerd op algemeen in de markt geldende conventies voor het waarden van beperkt verhandelde activa. Het wordt periodiek gevalideerd en besproken met de accountant van het fonds. Er wordt zorgvuldigheid betracht bij het opstellen en uitvoeren van dit waarderingsbeleid. Desondanks kan het voorkomen dat de waardering van beleggingen geen adequate reflectie geeft van de reële waarde, bijvoorbeeld als gevolg van ontoereikende informatie en/of onvolkomenheden in waarderingsprocessen. In de *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva* in de jaarrekening leest u meer over de waardering van de beleggingen. Het waarderingsrisico heeft voornamelijk betrekking op het ASN-Novib Microkredietfonds en het ASN Groenprojectenfonds.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Operationeel risico	Laag	Hoog	Operationele risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer op basis van verkrijging ISAE 3402 type II verklaring van ACTIAM, toepassing van BCM beleid en afsluiting aansprakelijkheidsverzekering.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich mee dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen

voldoet, ondanks afspraken die zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties.

Uitvoering van de aan de fondsen gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. Daarnaast heeft ACTIAM het vermogensbeheer en projectadvies van diverse fondsen uitbesteed aan verschillende vermogensbeheerders en projectadviseurs.

De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat ACTIAM kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding.

De AIF-beheerder heeft het portefeuillebeheer van de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool en het projectadvies van de Groenprojectenpool en Microkredietpool uitbesteed. Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 2 onder hoofdstuk 8. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft de AIF-beheerder een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Daarin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en afspraken gemaakt over onder meer rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde, concrete uitwerking van het

beleggingsbeleid. Uitbesteding van vermogensbeheer ontslaat de AIF-beheerder niet van zijn eindverantwoordelijkheid jegens beleggers. De vermogensbeheerders bewaken op basis van risicobeheersystemen de beleggingsportefeuilles, zodat deze steeds voldoen aan bedoelde restricties.

ACTIAM heeft uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Monitoring vindt daarbij plaats op basis van de rapportages en 'in-control statements' van de vermogensbeheerders. Assurancerapportages, zoals ISAE 3402-rapporten, worden gebruikt om vast te stellen of de interne risicobeheersingsprocedures van de betreffende vermogensbeheerders adequaat zijn. Indien nodig kunnen additionele activiteiten worden uitgevoerd, zoals due diligenceonderzoek naar de vermogensbeheerder.

In de overeenkomsten zijn bepalingen opgenomen over aansprakelijkheden tussen ACTIAM en de betreffende uitbestedingsrelatie. Bij vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer via toepassing van uitbestedingsbeleid en het monitoren van de externe managers.

Bewaarnemingsrisico

Het bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring

zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de *custodian* of, indien van toepassing, bij *subcustodians* die zijn aangesteld. Om het bewaarnemingsrisico te beperken heeft de *custodian* interne controlemaatregelen getroffen.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Controlemaatregelen <i>custodian</i> .

3.2 Economie en financiële markten in de eerste helft van 2017 en vooruitzichten

In deze paragraaf leest u over de financiële markten in de eerste helft van 2017 en de vooruitzichten voor de tweede helft van 2017. De marktontwikkelingen en vooruitzichten in de markten voor groenprojecten en microkrediet worden beschreven in respectievelijk paragraaf 3.13 en paragraaf 3.14.

Economie

De economische expansie in de eurozone is langzaam maar zeker aan het versnellen; zij ligt duidelijk boven het langjarige gemiddelde. Bovendien wordt de groei gedragen door een groot aantal landen. Zo veert bijvoorbeeld ook de economie van Frankrijk op, de op een na grootste van de eurozone. De Amerikaanse

economie is recentelijk enigszins verzwakt, vooral doordat consumenten terughoudend waren. De Chinese economische groei is gestabiliseerd op een lager niveau dan in de voorgaande jaren. De Japanse economie oogt solide en de groei wordt breed gedragen.

Vastrentende markten

Sinds april vermindert de Europese Centrale Bank (ECB) de aankoop van obligaties met € 20 miljard per maand tot € 60 miljard per maand. Dit duurt tot ten minste het eind van het jaar. Duidelijkheid over nieuwe stappen van de ECB bleef echter uit. Dat was een belangrijke reden waarom de rente geruime tijd laag bleef. Eind juni gaf de voorzitter van de ECB, Mario Draghi, echter in een speech aan dat er in september meer duidelijkheid komt over verdere stappen in de afbouw van de aankoop van obligaties. Daarop steeg de rente snel. De Duitse

tienjaarsrente sloot het kwartaal af op 0,47%, een stijging van 27 basispunten.

De Amerikaanse centrale bank zette het beleid van gestage renteverhogingen voort. In maart en juni verhoogde zij de rente met telkens 25 basispunten. Desondanks daalde de Amerikaanse tienjaarsrente met 14 basispunten tot 2,30%. Dit kwam doordat de economische groei tegenviel en de inflatieverwachtingen daalden.

Aandelenmarkten

De financiële markten startten het jaar 2017 afwachtend. Veel aandelenbeurzen moesten na de rally van eind vorig jaar waarde inleveren. Opkomende landen vormden hierop een uitzondering, maar deze regio had in 2016 minder geprofiteerd van de 'Trump rally'. Eind januari werd de rally op de aandelenmarkten hervat. Zij duurde tot de onzekerheid over de Franse presidentsverkiezingen in maart een rol ging spelen. Toen duidelijk werd dat Macron op een overwinning afstevende, zetten de aandelenmarkten wereldwijd de weg omhoog voort. Zij werden opgestuwd door meevallende winstcijfers en opwaartse aanpassingen van de winstgroei van bedrijven.

In euro's gemeten presteerden de aandelenbeurzen in opkomende landen het beste, met een winst van 10%. De Europese aandelen stegen gemiddeld met 7%. De Pacific-regio en de Verenigde Staten volgden op enige afstand met winsten van respectievelijk 3% en 1%. Het rendement van deze twee regio's werd gedrukt doordat de lokale valuta's verzwakten tegenover de euro.

Valuta's

De euro won in het eerste halfjaar van 2017 langzaam maar zeker aan kracht ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Markten twijfelden of de Amerikaanse centrale bank het tempo van renteverhogingen zou handhaven na een reeks van tegenvallende Amerikaanse macrocijfers. Tegelijkertijd vielen de cijfers uit de eurozone mee. Daarom kondigde de ECB aan dat zij haar ruime monetaire beleid ging afbouwen. De harde taal van de Britse premier May over de Brexit-strategie leidde tot koersverlies van het pond. Ook de uitslag van de parlementsverkiezingen in het Verenigd Koninkrijk, die teleurstellend was voor de Conservative-party van May, liet de koers dalen. De koers van de Japanse yen steeg ten opzichte van de Amerikaanse dollar, nadat hij eind 2016 fors was gedaald als reactie op de verkiezing van president Trump. Desondanks verloor de yen in het eerste halfjaar terrein tegenover de euro.

Vooruitzichten

De groei van de wereldeconomie houdt naar verwachting de komende kwartalen aan. De Amerikaanse economie valt weliswaar wat terug doordat de consumentenbestedingen tegenvallen, maar dat is naar verwachting van korte duur. De banengroei houdt aan, de lonen stijgen, zij het gematigd, en de inflatie daalt. Dit alles vergroot het totale reële arbeidsinkomen. Als dan

ook het consumentenvertrouwen groot is, legt dat de basis voor een wat uitbundiger bestedingsgedrag.

In Europa heeft de economie de wind flink in de zeilen, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk. Er heerst een positief momentum doordat de investeringen beginnen te groeien, het herstel van de arbeidsmarkt aanhoudt en de consumptiegroei solide is.

De groei van de Chinese economie blijft naar verwachting gestaag vertragen. De Chinese overheid geeft er prioriteit aan de kredietgroei te dempen en de huizenmarkt onder controle te krijgen. Dit verhoogt de kans dat de groei op korte termijn vermindert, maar verkleint de kans op een harde landing van de Chinese economie. Voor andere opkomende landen is het beeld overwegend positief. In de meeste van deze landen is er bovendien ruimte voor renteverlagingen die de groei verder kunnen ondersteunen.

3.3 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Fondsprofiel

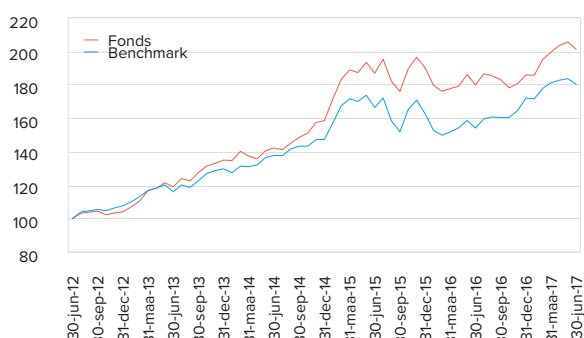
Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt, via de ASN Aandelenpool, wereldwijd in aandelen van voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen én goede financiële vooruitzichten hebben. Tevens belegt het fonds een beperkt deel in durfkapitaalfondsen, via ASN Venture Capital Fonds N.V. Alle ondernemingen moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. ABB stelt het beleggingsuniversum vast en stelt het beleggingsbeleid van het fonds op. Binnen de kaders van dit beleid speelt ACTIAM met haar selectie van ondernemingen actief in op verwachte marktontwikkelingen. Dit actieve beleggingsbeleid is gericht op vermogensgroei op lange termijn. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

Rendement

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds behaalde over de eerste helft van het jaar (per 30 juni 2017) op basis van de beurskoers een rendement van 8,29% (per 30 juni 2016: -6,01%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2016 van € 2,15 per aandeel (over 2015: € 1,50). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 4,77% (per 30 juni 2016: -5,26%). Dit is de samengestelde benchmark:

Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN	MSCI Europe Index Net EUR	65%
Aandelenpool	MSCI USA Index Net EUR	25%
	MSCI Japan Index Net EUR	10%

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen

In het eerste halfjaar van 2017 leverde de selectie van bedrijven op grond van duurzaamheid extra rendement op (+4,4%). Het feit dat het fonds niet belegt in olie- en gasbedrijven verklaart een groot deel van het rendement. De aandelenkoersen van deze bedrijven stonden onder druk door de daling van de olie- en gasprijzen. Het fonds is wel sterk vertegenwoordigd in technologiebedrijven.

Dat droeg positief bij aan het rendement. Vooral de softwarebedrijven waren in trek bij beleggers. Door de verdergaande technologische ontwikkelingen realiseerden zij een hoge, solide groei. Banken zijn vanwege het gebrek aan transparantie niet in het fonds opgenomen. Dit kostte in beperkte mate rendement. Als gevolg van de gestegen rente presteerden aandelen van financiële instellingen erg goed.

Het was het eerste halfjaar niet duidelijk welke richting de aandelenmarkten opgingen. Dit had invloed op de factoren waarop aandelen uit het duurzame ASN Beleggingsuniversum geselecteerd worden en kostte 0,5% aan rendement. Een duidelijke richting ontbrak onder meer door de wisselende verwachtingen over het economische beleid van president Trump. Het fonds had een overwogen positie in cyclische bedrijven die profiteren van de groei wereldwijd, maar die werd niet beloond.

Het fonds hield onder andere overwogen belangen aan in de volgende bedrijven, wat het rendement ten goede kwam:

- Sophos (softwareproducent, Verenigd Koninkrijk, +65%). Het bedrijf ontwikkelt onder meer antivirussoftware. Het had baat bij de onrust die veroorzaakt werd door de wereldwijde cyberaanvallen. Ook zette Sophos zelf indrukwekkende prestaties neer: het realiseerde flinke omzetgroei van alle producten en in alle regio's.
- Dürr (industriële ingenieurs- en automatiseringsbedrijf, Duitsland, +39%). Dürr profiteert van het positieve sentiment over het economische herstel in Europa en Azië. Daar is het bedrijf goed gepositioneerd en behaalt het een groot deel van zijn omzet.
- Vestas Wind Systems (windmolenfabrikant, Denemarken, +33%). Het management van Vestas Wind Systems verhoogde de inschatting van de toekomstige vrije kasstromen. Bovendien haalt het bedrijf regelmatig nieuwe orders binnen.
- TKH Group (technologiebedrijf, Nederland, +32%). De aandelenkoers van TKH Group liep sterk op na goede omzet- en winstcijfers in alle drie de divisies (telecom, constructie en industrie). Daarnaast herstelden de orders vanuit China goed.

Negatieve bijdragen kwamen vooral van:

- Amer Sports (producent van sportartikelen, Finland, -11%) Amer Sports kwam met een winstwaarschuwing waarop de aandelenkoers een daling inzette. Vooral de divisies fitness en sportapparatuur stelden teleur, volgens Amer Sports doordat productlanceringen waren uitgesteld.
- Technicolor (soft- en hardwareproducent voor de media- en vermaakindustrie, Verenigde Staten, -25%). Het management van Technicolor kwam plots met een winstwaarschuwing. De winst kwam vooral onder

druk te staan door de verslechterende situatie in het segment van slimme apparaten (*the Internet of Things*).

- WPP (media- en communicatiebedrijf, Verenigd Koninkrijk, -12%). De verwachtingen over 2017 die het bedrijf in maart bekend maakte, stelden teleur.
- Dialog Semiconductor (chipproducent, Verenigd Koninkrijk, -7%). De aandelenkoers van Dialog Semiconductor daalde na een analistenrapport waarin de suggestie werd gewekt dat Apple, de belangrijkste klant van het bedrijf, in de toekomst eigen batterijchips zou gaan produceren.

Portefeuillebeheer

Het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Aandelenfonds is bottom-up: uit het duurzame beleggingsuniversum worden aandelen geselecteerd op basis van fundamentele analyse en kwantitatieve factoren. De wereldwijde verbetering van de macro-economische vooruitzichten houdt aan en drijft de winstverwachtingen op. Het fonds heeft dan ook een voorkeur voor cyclische bedrijven om hier optimaal van te profiteren. Ook is het accent van het fonds meer op Europa komen te liggen. In Europa zijn de waarderingniveaus minder gespannen dan in de rest van de wereld.

Belangen in onder meer de volgende ondernemingen werden uitgebreid of nieuw aan de portefeuille toegevoegd:

- Tech Data Corporation verkoopt producten en diensten op het gebied van informatietechnologie en logistiek management, zoals notebooks, printers, evenals softwareproducten voor opslag en beveiliging, zoals het opslaan van data in de cloud. Tech Data Corporation respecteert de rechten van zijn werknemers en draagt zorg voor goede arbeidsomstandigheden. Het bedrijf probeert een werkomgeving te creëren die de rechten van de werknemers respecteert, inclusief het recht op vrijheid van vereniging.
- Salesforce.com ontwikkelt en levert bedrijfssoftware voor relatiebeheer (customer relationship management ofwel CRM). Salesforce.com voldoet volledig aan de eisen die het fonds stelt voor duurzaam ondernemen. Zo heeft het bedrijf een ketenbeleid waarin omkoping en corruptie, de vier fundamentele arbeidsrechten (kinderarbeid, dwangarbeid, non-discriminatie en vrijheid van vereniging), privacy en milieu worden behandeld. In zijn milieubeleid stelt Salesforce.com onder meer dat het zo efficiënt mogelijk wil omgaan met energie. Ook neemt het bedrijf deel aan het Carbon Disclosure Project, waarbij het rapporteert over zijn CO₂-uitstoot.
- Het Franse Tarkett produceert vloeren gemaakt van allerlei materialen, zoals hout, vinyl, tapijt en rubber. Een van de merken van Tarkett is Desso, de duurzame Nederlandse tapijtfabrikant. Tarkett heeft de ambitie om een aantoonbare bijdrage te leveren

aan de totstandkoming van een circulaire economie. Tarkett heeft uitgebreid beleid op het gebied van mensenrechten. Daarbij verwijst het naar gerenommeerde mensenrechtenverdragen. In maart werd Tarkett nieuw opgenomen in het fonds.

- Merck & Co is een Amerikaans farmacieconcern dat een breed aanbod van medicijnen voor mens en dier ontwikkelt en verkoopt. Merck heeft een goed mensenrechtenbeleid in zijn gehele keten. Het bedrijf ondersteunt als een van de eerste een initiatief op dit gebied. Merck erkent toegang tot medicijnen als mensenrecht en heeft hiervoor een goed programma. Merck probeert zichzelf continu te verbeteren door de ontwikkelingen op milieugebied goed te monitoren en te ijken. Ook heeft het bedrijf een goed dierproevenbeleid.

ASN Venture Capital Fonds N.V.

Kleinere ondernemingen die (nog) niet beursgenoteerd zijn, onderscheiden zich vaak op het gebied van innovatie en duurzame ontwikkeling. Durfkapitaal (*venture capital*) is nodig om dergelijke ondernemingen te stimuleren, omdat hun risico- en rendementsprofiel verschilt van dat van gevestigde ondernemingen.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt via de ASN Aandelenpool voor maximaal 5% van het vermogen in ASN Venture Capital Fonds N.V. ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt in kleine innovatieve ondernemingen, mede in ontwikkelingslanden. Dat doet het via duurzame beleggingsfondsen die gespecialiseerd zijn in durfkapitaalinvesteringen (durfkapitaalfondsen). ASN Venture Capital Fonds N.V. maakt gebruik van de expertise en ervaring van externe fondsbeheerders. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. worden zorgvuldig getoetst op duurzaamheidscriteria, verwachte duurzame ontwikkeling, rapportages en rendementsverwachting. De vennootschap belegt in de sectoren duurzame technologie en energie, gezondheidszorg, microkrediet en het midden- en kleinbedrijf in Afrika en Azië. Per balansdatum was 0,7% van de ASN Aandelenpool belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. In de verslagperiode heeft deze belegging negatief bijgedragen aan het rendement.

Het negatieve rendement is deels te verklaren door de zogeheten J-curve van private-equitybeleggingen. De J-curve geeft de relatie aan tussen het rendement en de looptijd van private-equitybeleggingen. In de beginfase van deze beleggingen is het rendement vaak negatief. Dit wordt veroorzaakt doordat ze op kostprijs gewaardeerd worden, terwijl er ook kosten in rekening gebracht worden. Naar verwachting leiden positieve waardeveranderingen in de daaropvolgende jaren tot positieve rendementen van private-equitybeleggingen.

Omdat de omvang van de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V. beperkt is, was het effect op het rendement van ASN Aandelenpool nagenoeg nihil.

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	8,29%	4,77%
2016	-2,45%	5,76%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	12,31%	9,38%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	15,32%	12,51%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	8,04%	8,32%

¹ Samengesteld: 65% MSCI Europe Index Net EUR, 25% MSCI USA Index Net EUR, 10% MSCI Japan Index Net EUR. Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Aandelenfonds gewijzigd.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	109,37
Koers 31 december 2016	102,96
Hoogste koers in 12 maanden	113,12
Laagste koers in 12 maanden	95,72
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	109,24
Dividend over het boekjaar 2016	2,15

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	824.106	812.311
Aantal uitstaande aandelen	7.544.291	7.896.619

Tien grootste belangen in %

Merck & Co	3,9
Salesforce.com	3,1
NTT Docomo	2,3
ASML	2,3
Becton Dickinson	2,1
RELX	2,1
Micron Technology	2,0
Vestas Wind Systems	1,9
Inditex	1,8
Unilever	1,8

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Aandelenfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 3.1 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

Belangrijkste financiële risico's	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ per 30 juni 2017: 12,1% (ultimo 2016: 12,1%). De 99% VaR per 30 juni 2017 bedroeg 32,8%. ²	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het fonds belegt in vreemde valuta's.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de halfjaarcijfers is een valutaverdeling opgenomen. In paragraaf 3.2 is een toelichting opgenomen op de valutaontwikkelingen in de eerste helft van 2017.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Doordat het fonds belegt in een gespreide portefeuille van aandelen wereldwijd is het concentratierisico beperkt.	Gemiddeld	Laag	Het fonds is wereldwijd gespreid met relatief veel beleggingen in Europa.	De beleggingen worden over diverse landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er gelden restricties voor regio's en individuele posities.
Actiefrendementsrisico We voeren een actief duurzaam beleggingsbeleid waarmee we ernaar streven beter te presteren dan de benchmark.	Hoog	Hoog	Trackingerror ³ per 30 juni 2017: 2,05% (ultimo 2016: 3,9%).	De benchmark vormt niet het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kan de portefeuille sterk afwijken van de benchmark.

1 De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van rendementen gedurende drie jaar die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

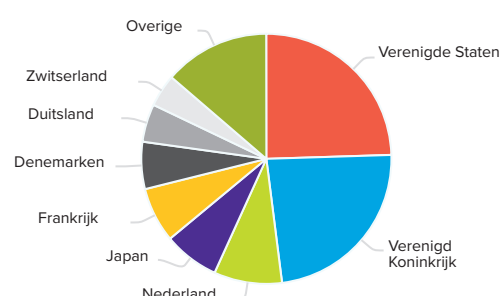
2 De value at risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden bepaalt de VaR-techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van dagelijkse rendementen gedurende vijf jaar die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

3 De trackingerror (ex ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afwijkt van het rendement van de benchmark. De trackingerror wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van dagelijkse rendementen gedurende vijf jaar die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

Geografische verdeling in %

Verenigde Staten	24,5
Verenigd Koninkrijk	23,5
Nederland	8,8
Japan	7,2
Frankrijk	7,1
Denemarken	6,1
Duitsland	4,9
Zwitserland	4,2
Overige	13,7

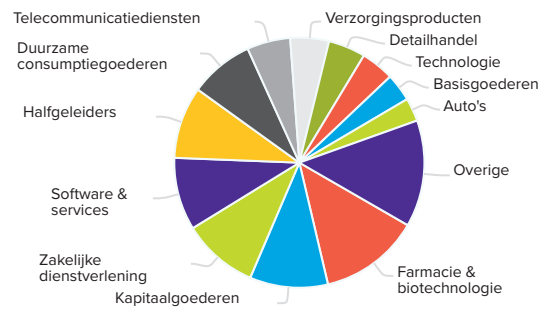
Geografische verdeling

Sectorverdeling in %

Farmacie & biotechnologie	13,0
Kapitaalgoederen	10,1
Zakelijke dienstverlening	9,8
Software & services	9,4
Halfgeleiders	9,3
Duurzame consumptiegoederen	8,3
Telecommunicatiediensten	5,6
Verzorgingsproducten	5,0
Detailhandel	4,8
Technologie	4,3
Basisgoederen	3,6
Auto's	3,0
Overige	13,8

Sectorverdeling

3.4 ASN Duurzaam Obligatiefonds

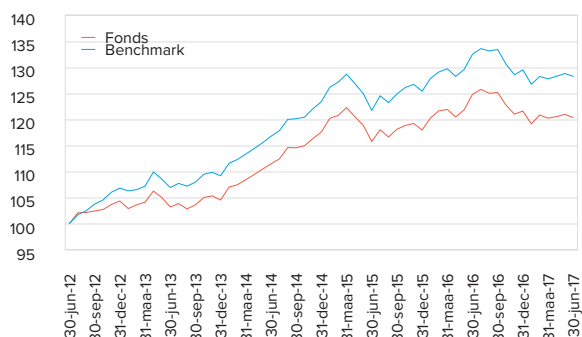
Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt, via de ASN Obligatiepool, uitsluitend in euro-staatsobligaties die zijn uitgegeven door overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het fonds is uniek omdat ABB de overheden toetst op hun sociale en milieuprestaties. ACTIAM toetst ze bovendien op een fundamenteel financieel criterium, namelijk hun terugbetaalcapaciteit. Dat is de verhouding tussen de belastinginkomsten en renteverplichtingen van een land. Hoe beter een land scoort op zowel duurzaamheid als terugbetaalcapaciteit, des te meer het fonds belegt in dit land. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

Rendement

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds behaalde over de eerste helft van het jaar (per 30 juni 2017) op basis van beurskoers een rendement van -1,25% (per 30 juni 2016: 5,43%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2016 van € 0,60 per aandeel (over 2015: € 0,50). De benchmark (in de verslagperiode en tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return Index) behaalde in dezelfde periode een rendement van -0,97% (per 30 juni 2016: 5,67%).

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen

De rente steeg in het eerste halfjaar van 2017. Dat was verantwoordelijk voor het koersverlies van het ASN

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	-1,25%	-0,97%
2016	3,36%	3,27%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	2,61%	3,18%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	3,87%	5,11%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	3,83%	4,89%

¹ iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR)

Duurzaam Obligatiefonds. Het renteverskil (creditspread) tussen Duitsland en andere landen in de eurozone nam over de gehele linie af, met uitzondering van Italië. De daling van de landenspreads had een positieve invloed op het fondsrendement, maar bood helaas onvoldoende compensatie voor de rentestijging. De landenspreads daalden vanwege gunstige verkiezingsuitslagen in Europa en meevallend macro-economisch nieuws. In de eerste maanden van het jaar steeg de spread tussen Duitsland en Frankrijk nog naar 72 basispunten uit vrees voor een extreme Franse verkiezingsuitslag. De verkiezing van Macron als president stelde de kapitaalmarkt gerust, waarna de spread van Frankrijk daalde tot 38 basispunten. Voor Portugese staatsobligaties bedroeg de daling zelfs meer dan 120 basispunten. De beleggingen in Portugal leverden het fonds dan ook extra rendement op in vergelijking met de benchmark. Ook de onderweging in Italië was winstgevend. Aan de andere kant verloor het fonds rendement op de onderwogen posities in Spanje en Frankrijk. De selectie van landen op basis van duurzaamheidscriteria zorgde voor een positief resultaat van 20 basispunten ten opzichte van de benchmark.

Portefeuillebeheer

Het gewicht van de verschillende landen in de portefeuille wordt bepaald door hun duurzaamheidsscore en terugbetaalcapaciteit. Begin maart heeft er een herziening van deze landengewichten plaatsgevonden. De belangrijkste wijziging was dat Slovenië en Slowakije werden toegelaten tot het fonds. Om dit te financieren zijn de belangen in staatsobligaties van Oostenrijk, Duitsland, België, Frankrijk, Nederland en Spanje wat afgebouwd. Vergeleken met de benchmark is het fonds overwogen in Nederland, Oostenrijk, Slowakije en Slovenië. Het fonds belegt minder dan de benchmark in onder andere Italië, Frankrijk en Spanje. De benchmark van het fonds is aangepast vanwege de gewenste verlaging van de *duration* (het gewogen gemiddelde van de looptijden) van het fonds. Hierdoor is de rentegevoeligheid en dus het risico van het fonds verkleind. De *duration* van het fonds per ultimo juni was 2017 4,73 jaar (december 2016 was dit 7,55 jaar).

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	29,39
Koers 31 december 2016	30,37
Hoogste koers in 12 maanden	31,33
Laagste koers in 12 maanden	29,31
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	29,35
Dividend over het boekjaar 2016	0,60

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	246.706	248.214
Aantal uitstaande aandelen	8.406.061	8.201.691

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Obligatiefonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 3.1 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

Belangrijkste financiële risico's	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ per 30 juni 2017: 4,5% (ultimo 2016: 4,5%). De 99% VaR per 30 juni 2017 bedroeg 6,1%. ²	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is duidelijk sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ per 30 juni 2017: 4,73 (ultimo 2016: 7,55). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	De modified duration mag maximaal 3 maanden afwijken van de duration van het model waarmee de portefeuille beheerd wordt.
Concentratierisico Doordat het fonds enkel belegt in euro-obligaties die voldoen aan de duurzaamheidscriteria is er concentratierisico.	Hoog	Hoog	De hoge concentratie van het fonds in Oostenrijk en Nederland pakte in de eerste helft van 2017 licht negatief uit.	De beleggingen worden over diverse landen gespreid.
Actiefrendementsrisico We voeren een actief duurzaam beleggingsbeleid waarmee we ernaar streven beter te presteren dan de benchmark.	Hoog	Hoog	Trackingerror ⁴ per 30 juni 2017: 0,1% (ultimo 2016: 0,5%).	De benchmark vormt niet het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kan de portefeuille sterk afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Het fonds belegt in staatsobligaties; er is sprake van kredietrisico.	Hoog	Hoog	In de eerste helft van 2017 is het kredietrisico gewijzigd. In paragraaf 4.4.5 is een overzicht opgenomen met daarin de kredietrating ultimo 2016 en per 30 juni 2017. Er zijn minder obligaties in de categorieën AAA, AA+, AA en AA en meer in de categorie A+ en A-.	Er zijn geen restricties voor de minimale kredietrating van obligaties in de portefeuille. Beleggingen worden gespreid over verschillende landen op basis van duurzaamheidscriteria en financiële criteria.

1 De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van rendementen gedurende drie jaar die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

2 De value at risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden bepaalt de VaR-techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van dagelijkse rendementen gedurende vijf jaar die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

3 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

4 De trackingerror (ex ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afwijkt van het rendement van de benchmark. De trackingerror wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van dagelijkse rendementen gedurende vijf jaar die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

Duration

30-06-2017

Modified duration	4,73
Modified duration van de benchmark	4,47

Vijf grootste belangen in %

Nederland	16,3
Duitsland	14,2
Oostenrijk	13,6
Slowakije	10,6
Frankrijk	10,4

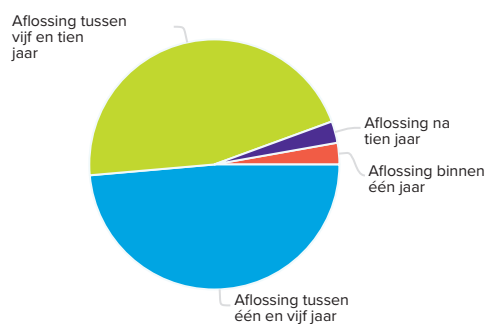
Landenverdeling in %

Nederland	16,3
Duitsland	14,2
Oostenrijk	13,6
Slowakije	10,7
Frankrijk	10,4
Slovenië	7,6
België	7,4
Spanje	5,5
Italië	5,2
Portugal	4,6
Ierland	4,5

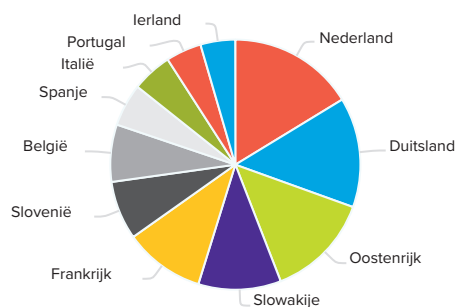
Kredietrating verdeling in %

AAA	30,5
AA+	13,6
AA	10,4
AA-	7,4
A+	10,7
A	4,5
A-	7,6
BBB+	5,5
BBB	5,2
BB+	4,6

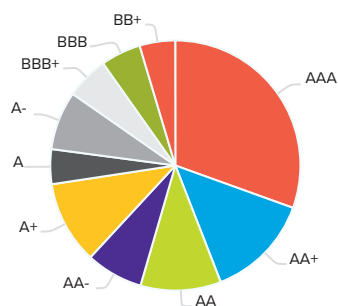
Aflossing van de beleggingen in %

Landenverdeling

Kredietrating

3.5 ASN Duurzaam Mixfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds belegt in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*. De samengestelde benchmark is als volgt:

Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR) ¹	55,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	29,25%
	MSCI USA Index Net EUR	11,25%
	MSCI Japan Index Net EUR	4,50%

¹ Tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return index

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds behaalde over het eerste halfjaar van 2017 (per 30 juni 2017) op basis van de beurskoers een rendement van 2,62% (per 30 juni 2016: 0,18%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2016 van € 1,75 per aandeel (over 2015: € 1,30). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 1,60% (per 30 juni 2016: 0,75%).

Rendementsbijdragen

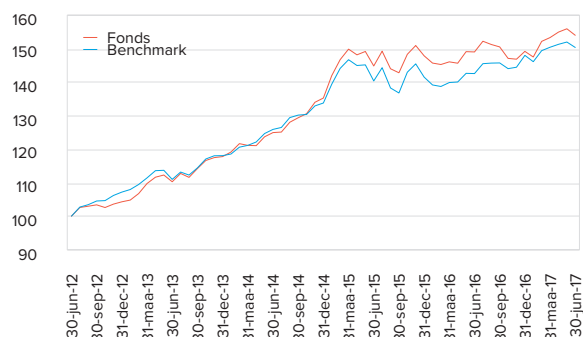
Het positieve rendement van het ASN Duurzaam Mixfonds is volledig toe te schrijven aan de aandelenportefeuille. Het fonds overtrof in het eerste halfjaar van 2017 het rendement van de benchmark, vooral dankzij de sterke prestatie van de aandelenportefeuille. Ook de overwogen positie in aandelen versus obligaties, die de fondsbeheerder tot eind mei aanhield, droeg positief bij aan het rendement.

Portefeuillebeheer

In de waardering van aandelen is al veel positief nieuws over de groei van de wereldwijde economie en de winstgroei van bedrijven verwerkt. Hierdoor neemt de kans op teleurstellingen toe, bijvoorbeeld doordat president Trump niet bij machte is zijn plannen uitgevoerd te krijgen. Het overwogen belang van aandelen is eind mei teruggezet naar neutraal. Wij houden een centraal scenario aan waarin de economische groei aanhoudt, vooral in de eurozone. Dat scenario biedt kans op renteverhoging. Per saldo hielden we per eind juni dan ook een neutrale positie tussen aandelen en obligaties aan.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen van de ASN Aandelenpool vindt u in paragraaf 3.3; de wijzigingen in ASN Obligatiepool in paragraaf 3.4.

Geïndexeerd rendement

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	2,62%	1,60%
2016	0,95%	4,59%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	7,09%	6,10%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	9,09%	8,51%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	3,73%	4,70%

¹ Samengesteld: 55% iBoxx € Sovereign Index (TR) (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR), 29,25% MSCI Europe Index Net EUR, 11,25% MSCI USA Index Net EUR, 4,5% MSCI Japan Index Net EUR. Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Mixfonds gewijzigd.

Kerncijfers

Koers 30 juni 2017	88,81
Koers 31 december 2016	88,23
Hoogste koers in 12 maanden	90,90
Laagste koers in 12 maanden	85,26
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	88,97
Dividend over het boekjaar 2016	1,75

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

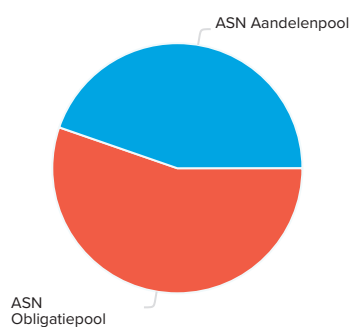
Fondsomvang

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	256.108	263.201
Aantal uitstaande aandelen	2.878.462	2.994.920

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in paragraaf 3.3 (ASN Duurzaam Aandelenfonds) respectievelijk paragraaf 3.4 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Samenstelling beleggingsportefeuille

Samenstelling beleggingsportefeuille

	30-06-2017
ASN Obligatiepool	55,28%
ASN Aandelenpool	44,72%

3.6 ASN Milieu & Waterfonds

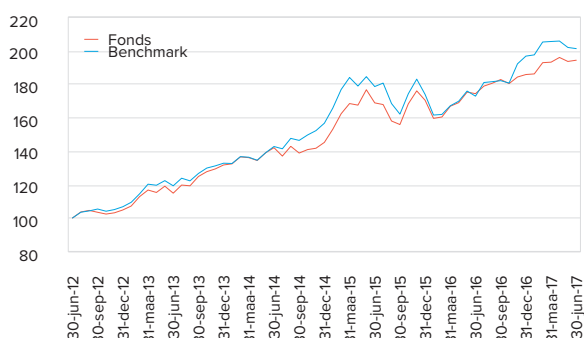
Fondsprofiel

Het ASN Milieu & Waterfonds is een sectorfonds. Via de ASN Milieupool belegt het wereldwijd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die – veelal technologisch geavanceerde – oplossingen bieden voor milieuproblemen. Het fonds belegt in ondernemingen die actief zijn in de sectoren water, afval en duurzame energie, en voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

Rendement

Over de eerste helft van het jaar behaalde het ASN Milieu & Waterfonds op basis van de beurskoers een rendement van 4,13% (per 30 juni 2016: 0,71%), inclusief herbelegging van het dividend over 2016 van € 0,25 per aandeel (over 2015: € 0,20). De benchmark (MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR) behaalde in dezelfde periode een rendement van 2,28% (per 30 juni 2016: -0,59%).

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen

Het rendement van het ASN Milieu & Waterfonds was hoger dan dat van de benchmark. Dit kwam vooral doordat het fonds belegt in bedrijven die actief zijn in energie-efficiëntie (rendementsbijdrage: 3,4%). Vooral bedrijven in de sector energie-efficiëntie met een focus op de bouwsector presteerden goed, want er zijn veel groeimogelijkheden in deze sector. De sector hernieuwbare en alternatieve energie droeg ook positief bij aan het rendement (rendementsbijdrage: 0,9%), evenals de watersector (rendementsbijdrage: 1,2%). De afvalsector droeg negatief bij aan het rendement (rendementsbijdrage: -0,3%).

Op regionaal niveau presteerden de Europese aandelen in alle subsectoren goed. Dit kwam doordat de fundamentele waarden gezond waren, terwijl de aandelen aan het begin van de verslagperiode laag waren gewaardeerd. Het fonds nam daarom een overwogen positie in Europese aandelen. Negatieve bijdragen aan het rendement kwamen voornamelijk van specifieke aandelen.

Het fonds hield overwogen belangen aan in onder andere de volgende bedrijven, wat het rendement ten goede kwam:

- Philips Lighting (energie-efficiëntie in de bouwsector, Nederland, 42%); de koers steeg vanwege een verbetering in de marges in het eerste kwartaal. Ook profiteerde Philips Lighting van een hoge groei in de ledmarkt.
- EDP Renováveis (hernieuwbare energieontwikkelaar, Portugal, 16%); de koers steeg doordat moederbedrijf Energias de Portugal het bedrijf benaderde over een overname.
- OSRAM Licht (energie-efficiëntie in de bouwsector, Duitsland, 42%) profiteerde van goede resultaten en een positieve bijstelling van de groeiverwachtingen.
- HIWIN Technologies (industriële energie-efficiëntie, Taiwan, 43%) profiteerde van positieve opmerkingen van het bestuur over een uitbreiding van de orders die het bedrijf ontving.
- LEM Holdings (industriële energie-efficiëntie, Zwitserland, 28%) steeg in koers vanwege sterke kwartaalcijfers. Deze stijging werd mede veroorzaakt door herstel in de industriële tak van het bedrijf en de kracht van de automobiele divisie, die zich richt op de snelgroeiende markt van elektrische auto's.

Negatieve bijdragen kwamen vooral van de volgende bedrijven:

- Brambles Limited (apparatuur voor afvalverwerking, Australië, -23%) verloor koerswaarde vanwege slechte kwartaalcijfers waarbij de verwachtingen omtrent toekomstige cijfers naar beneden werden bijgesteld.
- Acuity Brands (energie-efficiëntie van gebouwen, Verenigde Staten, -19%) kondigde teleurstellende resultaten aan.
- Watts Water Technologies (waterinfrastructuur, Verenigde Staten, -10%) kondigde aan dat de groei en verwachtingen voor 2017 naar beneden waren bijgesteld.
- Xinyi Solar (zonne-energieapparatuur, Hongkong, -16%); de koers werd negatief beïnvloed door vertraging in de uitbetaling van subsidies.
- Zhuzhou CRRC Times Electric (energie-efficiëntie in de transportsector, Hongkong, -9%) verloor koerswaarde vanwege vertragingen in de leveringsketen.

Portefeuillebeheer

In de verslagperiode voegden de volgende een bedrijven aan de portefeuille toe:

- East Japan Railway (openbaar vervoer, Japan). Dit bedrijf is actief in het openbaar vervoer. Ook nieuw in de portefeuille was:
- Johnson Controls International (technologie, Verenigde Staten). We belegden in dit Amerikaanse bedrijf vanwege de aantrekkelijke waardering en om

de positie van het fonds in de Verenigde Staten uit te breiden.

We verkochten daarnaast aandelen van de volgende bedrijven:

- HIWIN Technologies (industriële energie-efficiëntie, Taiwan) heeft het verwachte koersdoel behaald.
- Trina Solar (zonne-cellenproducent, China) werd verkocht nadat de koers sterk was gestegen als gevolg van de marktverwachtingen die samenhangen met een mogelijke managementbuy-out.

Het fonds verkocht aandelen van de volgende onderneming omdat deze niet meer voldeed aan de duurzaamheidscriteria:

- Stericycle (verwerking van gevaarlijk afval, Verenigd Koninkrijk).

De portefeuillebeheerder is positief over de langetermijnvooruitzichten. Volgens hem zijn de huidige waarderingen gegrond en maken deze verdere koerswinsten mogelijk.

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	4,13%	2,28%
2016	9,09%	13,19%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	11,15%	12,14%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	14,35%	15,02%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	1,82%	4,73%

¹ MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	32,44
Koers 31 december 2016	31,39
Hoogste koers in 12 maanden	33,36
Laagste koers in 12 maanden	28,71
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	32,37
Dividend over het boekjaar 2016	0,25

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsentwikkeling

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	508.722	460.322
Aantal uitstaande aandelen	15.714.701	14.762.975

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Milieu & Waterfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 3.1 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

Belangrijkste financiële risico's	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid neemt het fonds actieve marktrisicoposities in.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ per 30 juni 2017: 11,3% (ultimo 2016: 11,4%). De 99% VaR per 30 juni 2017 bedroeg 26,6%. ²	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het fonds belegt in aandelen die zijn genoteerd in vreemde valuta's.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de halfjaarcijfers is een valutaverdeling opgenomen. In paragraaf 3.2 worden de valutaontwikkelingen in de eerste helft van 2017 toegelicht.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Het fonds is een sectorfonds en belegt wereldwijd.	Hoog	Hoog	Gedurende de verslagperiode presteerden ondernemingen die actief zijn in de sectoren water, afval en duurzame energie minder goed dan ondernemingen in de benchmark van het fonds. Hierdoor bleef het rendement achter bij de benchmark.	De beleggingen worden over diverse landen, subsectoren en ondernemingen gespreid.
Actiefrendementsrisico We voeren een actief duurzaam beleggingsbeleid waarmee we ernaar streven beter te presteren dan de benchmark.	Hoog	Hoog	Trackingerror ³ per 30 juni 2017: 11,95% (ultimo 2016: 4,8%).	De benchmark vormt niet het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kan de portefeuille sterk afwijken van de benchmark.

1 De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

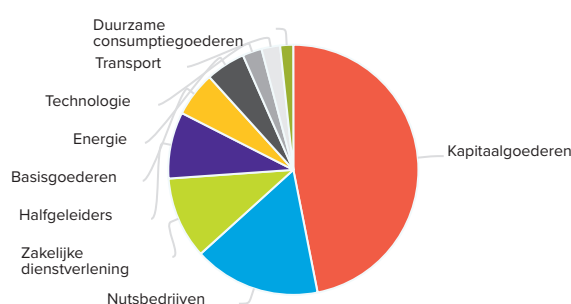
2 De value at risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden bepaalt de VaR-techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van vijf jaar aan dagelijkse rendementen die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

3 De trackingerror (ex ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De trackingerror wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van vijf jaar aan dagelijkse rendementen die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

Sectorverdeling in %

Kapitaalgoederen	46,9
Nutsbedrijven	16,4
Zakelijke dienstverlening	10,6
Halfgeleiders	8,6
Basisgoederen	5,8
Energie	5,1
Technologie	2,5
Transport	2,4
Duurzame consumptiegoederen	1,7

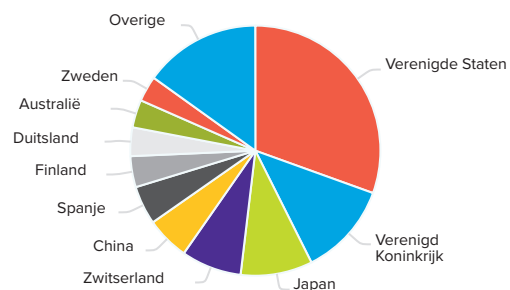
Sectorverdeling

Landenverdeling in %

Verenigde Staten	30,5
Verenigd Koninkrijk	12,1
Japan	9,3
Zwitserland	7,8
China	5,6
Spanje	5,0
Finland	4,0
Duitsland	3,7
Australië	3,6
Zweden	3,3
Overige	15,1

Landenverdeling

Tien grootste belangen in %

EDP Renováveis	3,9
Georg Fischer	3,9
Watts Water Technologies	3,8
DS Smith	3,8
Brambles	3,6
Power Integrations	3,3
Itron	3,2
Beijing Enterprises Water	3,2
United Utilities	3,0
Severn Trent	3,0

3.7 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

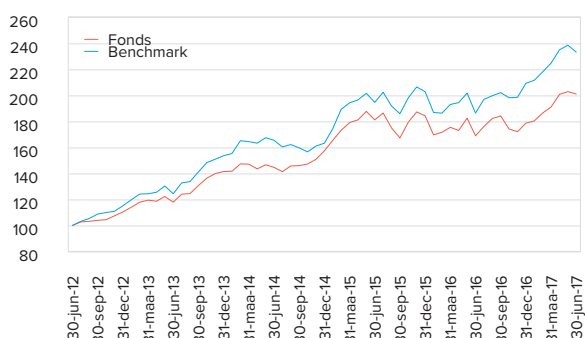
Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt, via de ASN Small & Midcappool, in aandelen van kleine tot middelgrote beursgenoteerde Europese ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. De bedrijven waarin het fonds belegt, zijn getoetst aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

Rendement

In de eerste helft van het jaar behaalde het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds op basis van de beurskoers een rendement van 13,29% (per 30 juni 2016: -9,70%), inclusief herbelegging van het dividend over 2016 van € 0,70 per aandeel (over 2015: € 0,50). De benchmark (MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)) behaalde in dezelfde periode een rendement van 11,49% (per 30 juni 2016: -8,11%).

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen

Het rendement van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds was hoger dan dat van de benchmark. Dit was er vooral aan te wijten dat het fonds een overwogen belang had in bepaalde landen en sectoren. Italië, Frankrijk en Denemarken waren de best presterende landen; Noorwegen, Finland en het Verenigd Koninkrijk bleven achter. Bedrijven in de sectoren telecommunicatie, IT en nutsbedrijven presteerden het beste. De sectoren energie, duurzame consumptiegoederen en basis consumptiegoederen presteerden minder goed.

De aandelen die de resultaten het meest afzwakten:

- Dunelm (woonartikelen, Verenigd Koninkrijk, -27%) was het slechtst presterende aandeel in de portefeuille. De Britse vraag naar woonartikelen was lager dan verwacht.
- Amer Sports (sportartikelen, Finland, -16%) werd geconfronteerd met een koersdaling doordat beleggers de kwartaalupdate van het bedrijf vonden tegenvallen.

De aandelen die het meest bijdroegen aan het resultaat:

- Industria Macchine Automatiche (IMA: productie en design van verpakkingsapparatuur, Italië, 43%) profiteerde van organische groei en verbetering van de winstmarge.
- Logitech International (hardwareproducent, Zwitserland, 38%): de koers steeg doordat de resultaten beter waren dan verwacht, wat leidde tot een positieve bijstelling van de winstverwachtingen.

Portefeuillebeheer

De volgende onderneming werd aan de portefeuille toegevoegd:

- Safestore: dit Britse bedrijf is marktleider in opslagruimtes. Safestore verhuurt opslagruimtes op 108 locaties in het Verenigd Koninkrijk en 25 in Parijs. In 2013 veranderde het bestuur en daarmee de strategie. Dit resulteerde in een verhoogde bezettingsgraad van opslagruimtes. Het bedrijf scoort hoog op het onderwerp goed bestuur en heeft veel potentieel op het vlak van ecologische en sociale verbeteringen.

De volgende bedrijven werden verkocht.

- We verkochten het gehele belang in SIG. De CEO is onlangs ontslagen en er is nog geen nieuwe CEO aangesteld. Daardoor heeft het bedrijf momenteel geen duidelijke strategische doelstellingen. Tegelijkertijd neemt de concurrentie toe. Daardoor voldoet het bedrijf niet meer aan onze kwaliteitscriteria.
- AT&S maakt geen deel meer uit van de portefeuille. De productiecapaciteit van de nieuwe fabrieken in China nam langzamer toe dan verwacht. Bovendien is er sprake van prijsdruk. Dat alles leidde tot winstwaarschuwingen.
- We verkochten Beter Bed omdat het aandeel veel minder presteerde dan de markt. Bovendien daalde ons vertrouwen in het vermogen van het bestuur om de strategische doelstellingen te behalen.

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	13,29%	11,49%
2016	-4,72%	3,16%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	11,53%	12,12%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	15,55%	18,46%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	5,30%	5,14%

¹ MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)

Rendement in euro's

Koers 30 juni 2017	38,10
Koers 31 december 2016	34,25
Hoogste koers in 12 maanden	39,15
Laagste koers in 12 maanden	31,35
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	38,14
Dividend over het boekjaar 2016	0,70

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	89.126	79.321
Aantal uitstaande aandelen	2.336.760	2.297.673

Tien grootste belangen in %

Dürr	4,8
Nolato	4,8
Kingspan	4,7
SimCorp	4,6
Industria Macchine Automatiche	4,5
Dignity	4,3
Krones	4,2
LEM	4,1
Brembo	3,9
BELIMO	3,8

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 3.1 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

Belangrijkste financiële risico's	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid nemen we actieve marktrisicoposities in.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ per 30 juni 2017: 13,1% (ultimo 2016: 13,2%). De 99% VaR per 30 juni 2017 bedroeg 33,0%. ²	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het fonds belegt in aandelen die in vreemde valuta's zijn genoteerd.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de halfjaarcijfers is een valutaverdeling opgenomen. In paragraaf 3.2 staat een toelichting op de valutaontwikkelingen in de eerste helft van 2017.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Het fonds belegt in kleine tot middelgrote beursgenoteerde Europese ondernemingen.	Hoog	Hoog	Het fonds belegde per balansdatum in 33 ondernemingen. De top 10-beleggingen vormden ongeveer 40% van het fonds.	De beleggingen worden over diverse landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actiefrendementsrisico	Hoog	Hoog	Trackingerror ³ per 30 juni 2017: 5,5% (ultimo 2016: 5,5%).	De benchmark vormt niet het uitgangspunt voor de

Belangrijkste financiële risico's

We voeren een actief duurzaam beleggingsbeleid waarmee we ernaar streven beter te presteren dan de benchmark.

Risicobereidheid Impact Materialisatie

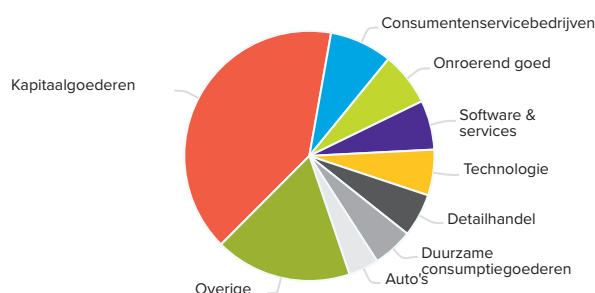
- 1 De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen die horen bij de posities in het fonds op de rapportage datum.
- 2 De value at risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden bepaalt de VaR-techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van vijf jaar aan dagelijkse rendementen die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.
- 3 De trackingerror (ex ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De trackingerror wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van vijf jaar aan dagelijkse rendementen die horen bij de posities in het fonds op de rapportagedatum.

Beheersing

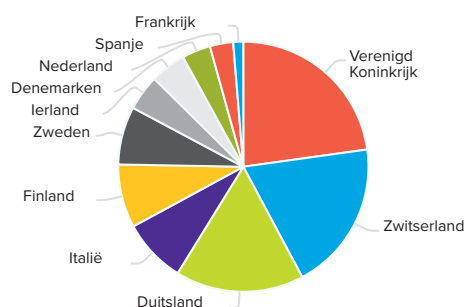
portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kan de portefeuille sterk afwijken van de benchmark.

Sectorverdeling in %

Kapitaalgoederen	40,3
Consumentenservicebedrijven	8,1
Onroerend goed	6,9
Software & services	6,4
Technologie	5,9
Detailhandel	5,6
Duurzame consumptiegoederen	5,2
Auto's	3,9
Overige	17,7

Sectorverdeling**Landenverdeling in %**

Verenigd Koninkrijk	22,8
Zwitserland	19,4
Duitsland	16,6
Italië	8,3
Finland	8,2
Zweden	7,5
Ierland	4,6
Denemarken	4,6
Nederland	3,7
Spanje	3,0
Frankrijk	1,3

Landenverdeling

3.8 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief belegt in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

De benchmark is als volgt samengesteld:

Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR) ¹	90,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	6,50%
	MSCI USA Index Net EUR	2,50%
	MSCI Japan Index Net EUR	1,00%

¹ Tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return index

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief behaalde over het eerste halfjaar van 2017 op basis van de beurskoers een rendement van 1,50%. De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 0,27%.

Rendementsbijdragen

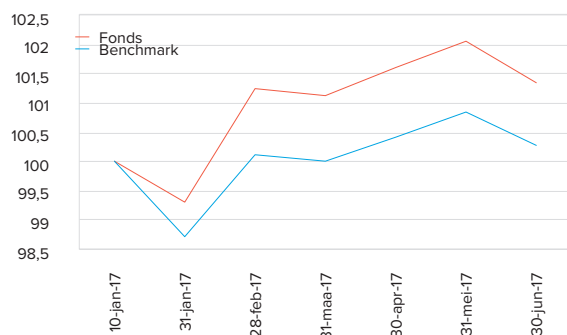
Het positieve rendement van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief in het eerste halfjaar van 2017 is volledig toe te schrijven aan de goede prestatie van de aandelenportefeuille. Dankzij deze sterke prestatie overtrof het rendement van het fonds dat van de benchmark. De obligatieportefeuille verloor licht aan waarde als gevolg van het gestegen renteniveau.

Portefeuillebeheer

Het fonds heeft geen beleid voor de tactische allocatie van de beleggingen. Minstens eenmaal per maand worden de gewichten van de beleggingscategorieën in het fonds teruggebracht tot de oorspronkelijke verhoudingen (de doelweginen). Dit gebeurt niet als de afwijkingen ten opzichte van de doelweginen te gering zijn en/of marktomstandigheden daar aanleiding toe geven. Als de gewichten van de onderliggende beleggingscategorieën op enig moment buiten de bandbreedtes komen, wordt dit zo spoedig mogelijk aangepast.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen van de ASN Aandelenpool vindt u in paragraaf 3.3; de wijzigingen in de ASN Obligatiepool in paragraaf 3.4.

Geïndexeerd rendement

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017 ²	1,50%	0,27%

¹ Samengestelde benchmark: 6,5% MSCI Europe Index Net EUR, 2,5% MSCI USA Index Net EUR, 1,0% MSCI Japan Index Net EUR en voor 90% iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR)

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	50,75
Koers 31 december 2016	n.v.t.
Hoogste koers vanaf 10 januari 2017	51,25
Laagste koers vanaf 10 januari 2017	49,60
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	50,67
Dividend over het boekjaar 2016 ²	n.v.t.

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

2 Voor dit fonds is nog geen dividend uitgekeerd.

Fondsomvang

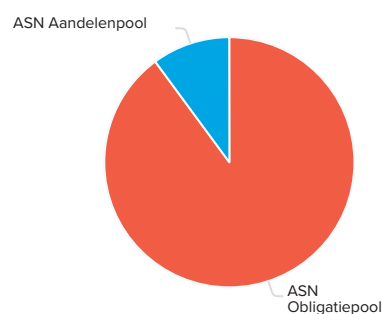
	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	54.800	-
Aantal uitstaande aandelen	1.081.464	-

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in paragraaf 3.3 (ASN Duurzaam Aandelenfonds) respectievelijk paragraaf 3.4 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Samenstelling beleggingsportefeuille

	30-06-2017
ASN Obligatiepool	89,9%
ASN Aandelenpool	10,1%

Samenstelling beleggingsportefeuille

3.9 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief belegt in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

De benchmark is als volgt samengesteld:

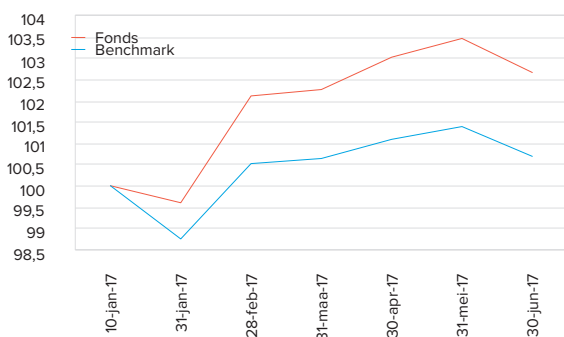
Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR) ¹	75,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	12,35%
	MSCI USA Index Net EUR	4,75%
	MSCI Japan Index Net EUR	1,90%
ASN Milieupool	MSCI World Small & Midcap Index Net EUR	6,00%

¹ Tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return index

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief behaalde over het eerste halfjaar van 2017 op basis van de beurskoers een rendement van 2,54%. De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 0,69%.

Geïndexeerd rendement

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017 ²	2,54%	0,69%

¹ Samengestelde benchmark: 12% MSCI Europe Index Net EUR, 5% MSCI USA Index Net EUR, 2,0% MSCI Japan Index Net EUR en voor 75% iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR) en voor 6% MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

Rendementsbijdragen

Het positieve rendement van het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief in het eerste halfjaar van 2017 is volledig toe te schrijven aan de goede prestatie van de aandelenportefeuilles. Dankzij deze sterke prestatie overtrof het rendement van het fonds dat van de benchmark. De obligatieportefeuille verloor licht aan waarde als gevolg van het gestegen renteniveau.

Portefeuillebeheer

Het fonds heeft geen beleid voor de tactische allocatie van de beleggingen. Minstens eenmaal per maand worden de gewichten van de beleggingscategorieën in het fonds teruggebracht tot de oorspronkelijke verhoudingen (de doelweginen). Dat gebeurt niet als de afwijkingen ten opzichte van de doelweginen te gering zijn en/of marktomstandigheden daar aanleiding toe geven. Als de gewichten van de onderliggende beleggingscategorieën op enig moment buiten de bandbreedtes komen, wordt dit zo spoedig mogelijk aangepast.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen van de ASN Aandelenpool vindt u in paragraaf 3.3 en van de ASN Milieupool in paragraaf 3.6. De wijzigingen in de ASN Obligatiepool vindt u in paragraaf 3.4.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	51,27
Koers 31 december 2016	n.v.t.
Hoogste koers vanaf 10 januari 2017	52,05
Laagste koers vanaf 10 januari 2017	49,69
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	51,33
Dividend over het boekjaar 2016 ²	n.v.t.

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

2 Voor dit fonds is nog geen dividend uitgekeerd.

Fondsomvang

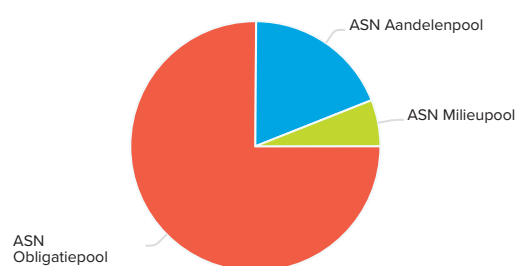
	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	74.822	-
Aantal uitstaande aandelen	1.457.729	-

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in de paragrafen 3.3 (ASN Duurzaam Aandelenfonds) en 3.6 (ASN Milieu & Waterfonds) respectievelijk paragraaf 3.4 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Samenstelling beleggingsportefeuille

	30-06-2017
ASN Obligatiepool	75,1%
ASN Aandelenpool	18,9%
ASN Milieupool	6,0%

Samenstelling beleggingsportefeuille

3.10 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal belegt in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

De benchmark is als volgt samengesteld:

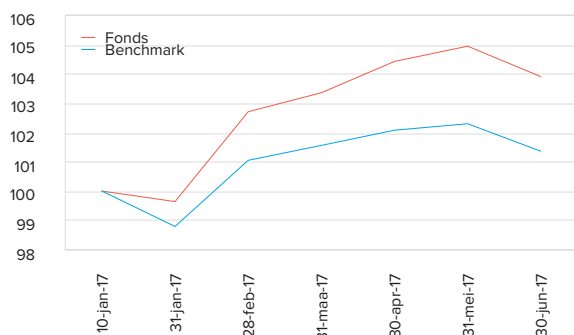
Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR) ¹	55,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	22,75%
	MSCI USA Index Net EUR	8,75%
	MSCI Japan Index Net EUR	3,50%
ASN Milieupool	MSCI World Small & Midcap Index Net EUR	10,00%

¹ Tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return index

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal behaalde over het eerste halfjaar van 2017 op basis van de beurskoers een rendement van 3,74%. De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 1,36%.

Geïndexeerd rendement

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017 ²	3,74%	1,36%

¹ Samengestelde benchmark: 22,75% MSCI Europe Index Net EUR, 8,75% MSCI USA Index Net EUR, 3,5% MSCI Japan Index Net EUR en voor 55% iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR) en voor 10% MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

Rendementsbijdragen

Het positieve rendement van het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal in het eerste halfjaar van 2017 is volledig toe te schrijven aan de goede prestatie van de aandelenportefeuilles. De obligatieportefeuille verloor als gevolg van het gestegen renteniveau licht aan waarde. Het fonds overtrof het rendement van de benchmark, vooral dankzij de sterke prestatie van de ASN Aandelenpool.

Portefeuillebeheer

Het fonds heeft geen beleid voor de tactische allocatie van de beleggingen. Minstens eenmaal per maand worden de gewichten van de beleggingscategorieën in het fonds teruggebracht tot de oorspronkelijke verhoudingen (de doelweginen). Dat gebeurt niet als de afwijkingen ten opzichte van de doelweginen te gering zijn en/of marktomstandigheden daar aanleiding toe geven. Als de gewichten van de onderliggende beleggingscategorieën op enig moment buiten de bandbreedtes komen, wordt dit zo spoedig mogelijk aangepast.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen van de ASN Aandelenpool vindt u in paragraaf 3.3 en van de ASN Milieupool in paragraaf 3.6. De wijzigingen in de ASN Obligatiepool vindt u in paragraaf 3.4.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	51,87
Koers 31 december 2016	n.v.t.
Hoogste koers vanaf 10 januari 2017	52,93
Laagste koers vanaf 10 januari 2017	49,91
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	51,95
Dividend over het boekjaar 2016 ²	n.v.t.

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

² Voor dit fonds is nog geen dividend uitgekeerd.

Fondsomvang

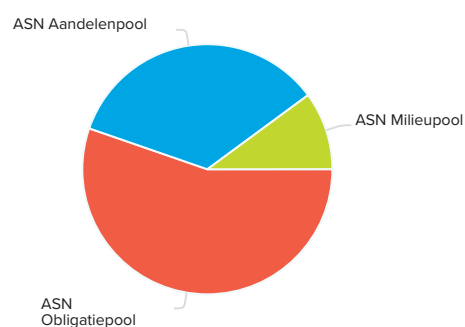
	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	367.579	-
Aantal uitstaande aandelen	7.075.083	-

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in de paragrafen 3.3 (ASN Duurzaam Aandelenfonds) en 3.6 (ASN Milieu & Waterfonds) respectievelijk paragraaf 3.4 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Samenstelling beleggingsportefeuille

	30-06-2017
ASN Obligatiepool	55,3%
ASN Aandelenpool	34,6%
ASN Milieupool	10,1%

Samenstelling beleggingsportefeuille

3.11 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

De benchmark is als volgt samengesteld:

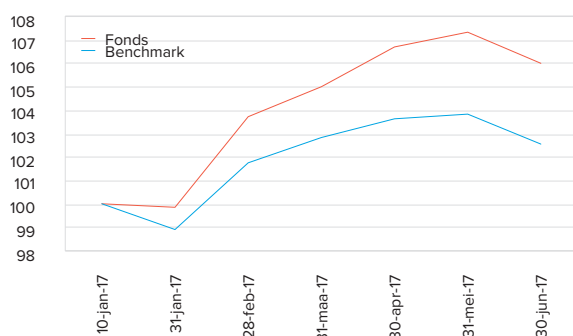
Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR) ¹	30,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	33,15%
	MSCI USA Index Net EUR	12,75%
	MSCI Japan Index Net EUR	5,10%
ASN Milieupool	MSCI World Small & Midcap Index Net EUR	14,00%
ASN Small & Midcappool	MSCI Europe Small & Midcap Index Net EUR (VK Component gehalveerd)	5,00%

¹ Tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return index

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief behaalde over het eerste halfjaar van 2017 op basis van de beurskoers een rendement van 6,12%. De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 2,55%.

Geïndexeerd rendement

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017 ²	6,12%	2,55%

¹ Samengestelde benchmark: 33,15% MSCI Europe Index Net EUR, 12,75% MSCI USA Index Net EUR, 5,1% MSCI Japan Index Net EUR en 30% iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR) en 14% MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR en 5% MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

Rendementsbijdragen

Het positieve rendement van het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief in het eerste halfjaar van 2017 is volledig toe te schrijven aan de goede prestatie van de aandelenportefeuilles. De obligatieportefeuille verloor licht aan waarde als gevolg van het gestegen renteniveau. Het fonds overtrof in deze periode het rendement van de benchmark, vooral dankzij de sterke prestatie van de ASN Aandelenpool.

Portefeuillebeheer

Het fonds heeft geen beleid voor de tactische allocatie van de beleggingen. Minstens eenmaal per maand worden de gewichten van de beleggingscategorieën in het fonds teruggebracht tot de oorspronkelijke verhoudingen (de doelweginen). Dat gebeurt niet als de afwijkingen ten opzichte van de doelweginen te gering zijn en/of marktomstandigheden daar aanleiding toe geven. Als de gewichten van de onderliggende beleggingscategorieën op enig moment buiten de bandbreedtes komen, wordt dit zo spoedig mogelijk aangepast.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen van de ASN Aandelenpool vindt u in paragraaf 3.3, van de ASN Milieupool in paragraaf 3.6 en van de ASN Small & Midcappool in paragraaf 3.7. De wijzigingen in de ASN Obligatiepool vindt u in paragraaf 3.4.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	53,06
Koers 31 december 2016	n.v.t.
Hoogste koers vanaf 10 januari 2017	54,30
Laagste koers vanaf 10 januari 2017	49,79
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	53,00
Dividend over het boekjaar 2016 ²	n.v.t.

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

2 Voor dit fonds is nog geen dividend uitgekeerd.

Fondsomvang

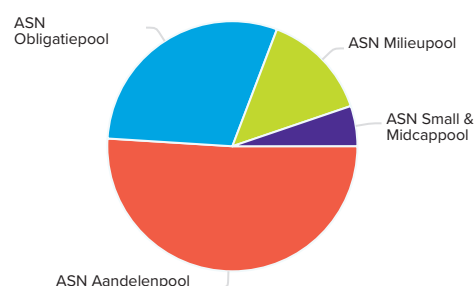
	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	127.159	-
Aantal uitstaande aandelen	2.399.310	-

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in de paragrafen 3.3 (ASN Duurzaam Aandelenfonds), 3.6 (ASN Milieu & Waterfonds) en 3.7 (ASN Duurzaam Small & Midcapfonds) respectievelijk paragraaf 3.4 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Samenstelling beleggingsportefeuille

	30-06-2017
ASN Aandelenpool	51,0%
ASN Obligatiepool	29,8%
ASN Milieupool	14,0%
ASN Small & Midcappool	5,2%

Samenstelling beleggingsportefeuille

3.12 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief belegt in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

De benchmark is als volgt samengesteld:

Beleggingspool	Benchmark	Gewicht benchmark
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR) ¹	10,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	43,55%
	MSCI USA Index Net EUR	16,75%
	MSCI Japan Index Net EUR	6,70%
ASN Milieupool	MSCI World Small & Midcap Index Net EUR	18,00%
ASN Small & Midcappool	MSCI Europe Small & Midcap Index Net EUR (VK Component gehalveerd)	5,00%

¹ Tot 1 maart 2017 iBoxx Eur Sovereign > 1 jaar Total Return index

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief behaalde over het eerste halfjaar van 2017 op basis van de beurskoers een rendement van 7,20%. De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 3,22%.

Rendementsbijdragen

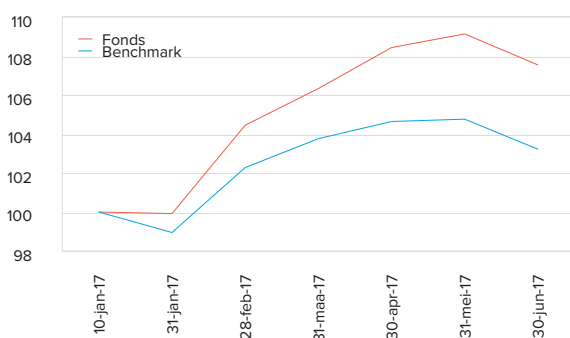
Het positieve rendement van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief in het eerste halfjaar van 2017 is volledig toe te schrijven aan de goede prestatie van de aandelenportefeuilles. De obligatieportefeuille verloor licht aan waarde als gevolg van het gestegen renteniveau. Het rendement van het fonds overtrof in deze periode dat van de benchmark, vooral dankzij de sterke prestatie van de ASN Aandelenpool.

Portefeuillebeheer

Het fonds heeft geen beleid voor de tactische allocatie van de beleggingen. Minstens eenmaal per maand worden de gewichten van de beleggingscategorieën in het fonds teruggebracht tot de oorspronkelijke verhoudingen (de doelwegingen). Dat gebeurt niet als de afwijkingen ten opzichte van de doelwegingen te gering zijn en/of marktomstandigheden daar aanleiding toe geven. Als de gewichten van de onderliggende beleggingscategorieën op enig moment buiten de bandbreedtes komen, wordt dit zo spoedig mogelijk aangepast.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen van de ASN Aandelenpool vindt u in paragraaf 3.3, van de ASN Milieupool in paragraaf 3.6 en van de ASN Small & Midcappool in paragraaf 3.7. De wijzigingen in de ASN Obligatiepool vindt u in paragraaf 3.4.

Geïndexeerd rendement

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017 ²	7,20%	3,22%

¹ Samengestelde benchmark: 43,55% MSCI Europe Index Net EUR, 16,75% MSCI USA Index Net EUR, 6,7% MSCI Japan Index Net EUR en 10% iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR) en 18% MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR en 5% MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)

² Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan zes maanden. Er is geen historie beschikbaar.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	53,60
Koers 31 december 2016	n.v.t.
Hoogste koers vanaf 10 januari 2017	55,37
Laagste koers vanaf 10 januari 2017	49,76
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ¹	53,77
Dividend over het boekjaar 2016 ²	n.v.t.

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

2 Voor dit fonds is nog geen dividend uitgekeerd.

Fondsomvang

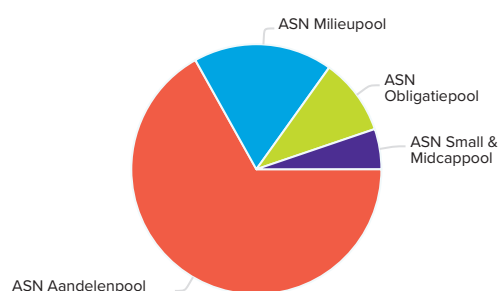
	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	172.539	-
Aantal uitstaande aandelen	3.208.976	-

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in de paragrafen 3.3 (ASN Duurzaam Aandelenfonds), 3.6 (ASN Milieu & Waterfonds) en 3.7 (ASN Duurzaam Small & Midcapfonds) respectievelijk paragraaf 3.4 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Samenstelling beleggingsportefeuille

	30-06-2017
ASN Aandelenpool	66,9%
ASN Milieupool	18,0%
ASN Obligatiepool	9,9%
ASN Small & Midcappool	5,2%

Samenstelling beleggingsportefeuille

3.13 ASN Groenprojectenfonds

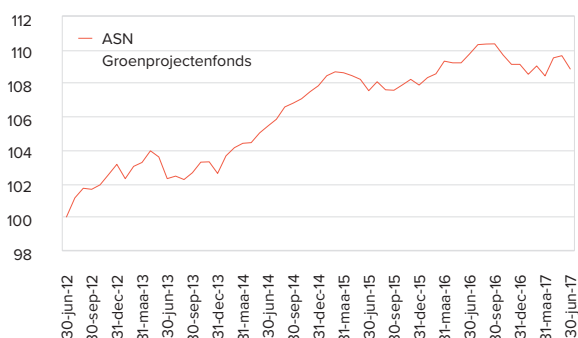
Fondsprofiel

Het ASN Groenprojectenfonds belegt in onderhandse leningen en in aandelenkapitaal. Minstens 70% van het fondsvermogen is belegd in groenprojecten zoals bedoeld wordt in de Regeling Groenprojecten 2016 en de Regeling Groenprojecten buitenland 2002. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

Rendement

Het ASN Groenprojectenfonds behaalde in de eerste helft van het jaar op basis van de beurskoers een rendement van -0,27% (per 30 juni 2016: 1,67%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2016 van € 0,30 per aandeel (over 2015: € 0,15).

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen

De elementen die bijdroegen aan het rendement ziet u in de volgende tabel. De rente-inkomsten vormen de basis van het rendement. De hoogte en veranderingen in markttrentes, risico-opslagen en de opslagen op de groenmarkt bepalen een groot deel van het rendement van het fonds.

De creditspread (zie begrippen voorin het verslag) voor groenprojecten daalt nog steeds doordat het aanbod van groen geld en de vraag van groenprojecten niet in balans zijn. De creditspread daalde verder in het eerste halfjaar, net als in de gehele kredietmarkt. Er blijft hevige concurrentie bestaan om mogelijke groenprojecten op het gebied van windenergie en woningcorporaties te financieren doordat er nieuwe, deels aan de overheid gerelateerde banken toetreden tot deze markt.

Elementen die bijdroegen aan het rendement in 2017 (bij benadering)

	Procent
Inkomsten beleggingsportefeuille (exclusief staatsobligaties)	0,9
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille (exclusief staatsobligaties)	-0,6
Rendement op liquiditeitspositie (staatsobligaties en liquide middelen)	-0,1
Fondskosten	-0,5
Totaal	-0,3

Inkomsten beleggingsportefeuille (exclusief staatsobligaties)

De inkomsten uit de beleggingsportefeuille kunnen bestaan uit de rente-inkomsten en uit inkomsten uit beleggingen in aandelenparticipaties. Gedurende de verslagperiode is er niet belegd in aandelenparticipaties. De totale rente-inkomsten van leningen op basis van ontvangen en aangegroeide rente bedroegen € 3,2 miljoen. Zij droegen positief bij aan het rendement met circa 0,9%. De rente-inkomsten waren in het eerste halfjaar van 2017 licht hoger dan in het eerste halfjaar van 2016 (eerste helft 2016: € 3,3 miljoen). De gemiddelde couponrente op de leningen nam licht toe met 0,07% van 2,26% ultimo 2016 tot 2,33% ultimo juni 2017.

Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille (exclusief staatsobligaties)

Waardeveranderingen kunnen tot stand komen door rente-ontwikkelingen, ontwikkelingen in de kredietkwaliteit van de onderhandse leningen waarin het fonds belegt en, indien van toepassing, valutakoersontwikkelingen. Een beperkt gedeelte van de portefeuille mag in vreemde valuta's worden belegd; hiervan was gedurende de verslagperiode geen sprake.

Rente

Als de kapitaalmarktrente stijgt ten opzichte van de (vaste) couponrente van een lening, dan daalt de waarde (koers) van de lening, en andersom. Hoe langer de gemiddelde resterende looptijd van een lening is, des te meer effect een verandering van de rente heeft op de waarde van de lening. Gedurende de eerste helft van 2017 stegen de Nederlandse tienjaarsrente en de Nederlandse vijfjaarsrente met respectievelijk 0,33% en 0,42%. Doordat deze kapitaalmarktrentes per saldo stegen, werden de rendementen van de leningen negatief beïnvloed. De lichte stijging van de kapitaalmarktrente veroorzaakte niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen voor een bedrag van € -2,1 miljoen.

Op- en afwaarderingen van leningen

Gedurende de verslagperiode waren er geen extra voorzieningen nodig voor projecten die (al eerder) in problemen waren geraakt en waarop afgeboekt moest worden.

Rendement op liquiditeitspositie

De staatsobligaties die het fonds aanhoudt in het kader van liquiditeitenbeheer, hebben een zeer korte resterende looptijd. Daardoor was de impact van

renteontwikkelingen op het resultaat en het rendement van het fonds klein.

Fondskosten

De lopende kosten bedroegen € 1,9 miljoen. Dit is circa 0,5% van het fondsvermogen (1% op jaarbasis), in lijn met de fondskosten zoals gedefinieerd in het prospectus.

Portefeuillebeheer

Aan het begin van 2017 liepen er gesprekken en onderhandelingen over 34 leningsfaciliteiten voor een totaalbedrag van € 148 miljoen. Daarvan zijn in de verslagperiode vijf leningsfaciliteiten met een toegezegd bedrag van 47 miljoen euro actief geworden. Verder lopen er nog onderhandelingen over 17 van de 34 leningsfaciliteiten, waarvan zes in een vergevorderd stadium. Vanwege de sterke vraag naar groenprojecten vanuit andere kredietverstrekkers leiden minder onderhandelingen tot een verstrekking van een lening.

De vierduizend leden van burgerwindcoöperaties Deltawind en Zeeuwind hebben samen het eigen vermogen ingebracht voor Windpark Krammer. Het windpark telt 34 turbines; de bouwkosten belopen in totaal circa € 213 miljoen. 95% van de elektriciteit die zal worden opgewekt, wordt afgenomen door vier grote bedrijven: Google, Philips, Akzo Nobel en DSM.

De elektriciteitsprijzen zijn in de eerste helft van 2017 gestabiliseerd. Zij zijn nog wel lager dan de door de Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE) gebruikte minimumprijzen die de benodigde subsidies bepalen. De verwachting is dat dit prijsniveau niet tot grote kredietverliezen in de windportefeuille zal leiden, al teren enkele projecten wel in op de reserves.

De post Bio Energie Veendam was per 31 december 2016 afgeschreven en uit de portefeuille verdwenen. Bij de opwekking van elektriciteit op basis van biomassa blijft het techniekrisico van groot belang. Energieprijzen zijn hierbij minder belangrijk dan het risico dat de kosten van de aanvoer van biomassa tegenvallen. Verder zijn de eerste leningen aan buitenlandse projecten goedgekeurd.

Het fonds zal te zijner tijd via de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO een waterkrachtproject in Oeganda financieren (USD 2,5 miljoen). Tevens is voorzien dat het fonds USD 5 miljoen zal lenen aan een windproject in Pakistan. Daarnaast loopt een toezegging dat het fonds meedoet aan de financiering van zonne-energieprojecten in Kenia (USD 5 miljoen) en Bangladesh (USD 2,5 miljoen). De kredietvergoeding voor deze projecten ligt boven 4%.

Eind juni 2017 bevatte de pijplijn 36 financieringen voor een totaalbedrag van € 221 miljoen. Daarvan worden er 13, voor een bedrag van € 28,6 miljoen, als kansrijk gezien. Doordat er meer aflossingen waren dan uitboeking van nieuwe projecten, daalde de nominale waarde van de leningenportefeuille met circa € 6 miljoen. De rentegevoeligheid van de portefeuille nam toe van 3,1 jaar naar 3,7 jaar.

Vooruitzichten

Voor de SDE-ronde van het voorjaar van 2017 is maximaal € 6 miljard aan subsidie beschikbaar gesteld. In drie rondes is uiteindelijk € 7,1 miljard aan subsidie aangevraagd voor projecten op het gebied van windenergie, geothermie en zonne-energie. De omstreden bijstook in kolencentrales lijkt in de verslagperiode niet meegedongen te hebben. Het aandeel van zowel windenergie- als zonne-energieprojecten nam toe ten opzichte van 2016.

De subsidies die worden aangevraagd in het kader van de Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE), geven de vraag naar groene financiering van zon- en windprojecten aan. Gezien de subsidies die zijn aangevraagd in 2016 en de eerste ronde van 2017 blijft die vraag groot. De financieringsvraag in de overige groene segmenten blijft erg wisselvallig. Gezien de gang van zaken in de woningbouw en utiliteitsbouw denken we dat die vraag niet sterk zal toenemen. De portefeuillebeheerder verwacht vooralsnog geen toename van de creditspread vanwege de aanhoudende vraag naar groenprojecten, maar wel een verdere stijging van de marktrente.

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	-0,27%	n.v.t.
2016	1,30%	n.v.t.
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar) ²	1,05%	n.v.t.
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar) ²	1,70%	n.v.t.
Gemiddeld per jaar sinds start (15-11-1995) ²	2,85%	n.v.t.

¹ Er wordt geen gebruik gemaakt van een benchmark.

² Dit rendement is op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	26,43
Koers 31 december 2016 ¹	26,80
Hoogste koers in 12 maanden	27,12
Laagste koers in 12 maanden	26,43
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ²	26,41
Dividend over het boekjaar 2016	0,30

¹ Dit is de afgifteprijs van het voormalige ASN Groenprojectenfonds.

² Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsomvang

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	382.589	422.045 ¹
Aantal uitstaande aandelen	14.486.055	15.754.091 ¹

¹ Deze gegevens hebben betrekking op het voormalige ASN Groenprojectenfonds.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Groenprojectenfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's in de verslagperiode zijn in de volgende tabel verder toegelicht. In paragraaf 3.1 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

Belangrijkste financiële risico's	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Renterisico Het fonds belegt in vastrentende waarden, voornamelijk langlopende leningen.	Hoog	Gemiddeld	Modified duration ¹ van het fonds per 30 juni 2017: 3,74 (ultimo 2016: 3,09). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement. De duration wordt ook positief beïnvloed wanneer nieuwe leningen aan de portefeuille worden toegevoegd.	Renterisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Het fonds richt zich specifiek op groene sectoren. Daarnaast maken leningen aan een beperkt aantal groenprojecten een groot deel uit van het fonds.	Gemiddeld	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen nieuwe concentratierisico's gematerialiseerd.	De beleggingen zijn over diverse projecten gespreid en er geldt een beperking voor de maximale omvang van leningen.
Kredietrisico Het fonds belegt in leningen en staatsobligaties; er is sprake van kredietrisico. In ontwikkelingslanden is er een verhoogd overdrachtsrisico.	Gemiddeld	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode is de kredietkwaliteit licht gedaald ten opzichte van ultimo 2016. In de eerste helft van 2017 is er enkel in Nederland belegd.	Onderzoek naar kredietrisico bij de selectie van beleggingen. Onderpand op leningen. Maximaal 15% mag bij aanvang van de lening in één debiteur worden belegd. Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over kredietrisico. Aanhouden van liquiditeiten in kortlopende staatsobligaties. Er gelden verschillende risicoklassen voor debiteuren.
Liquiditeitsrisico De beleggingen zijn beperkt verhandelbaar. Hierdoor bestaat het risico dat het fonds niet voldoende financiële middelen kan vrijmaken om te voldoen aan zijn verplichtingen om participaties in te kopen.	Gemiddeld	Hoog	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. Ultimo verslagperiode bestond het fondsvermogen voor 20,2% (ultimo 2016: 25,4%) uit liquide middelen en staatsobligaties.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico. Het beleid staat toe om het fonds te sluiten om het belang van participanten te beschermen.

¹ De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

3.14 ASN-Novib Microkredietfonds

Fondsprofiel

Het ASN-Novib Microkredietfonds belegt in microfinancieringsinstellingen (MFI's) via onderhandse leningen en/of aandelenparticipaties in het eigen vermogen van MFI's. Het fonds belegt uitsluitend in MFI's die voldoen aan de selectiecriteria, waar sociale prestaties en de kredietwaardigheid de belangrijkste

criteria zijn. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl als u op de webpagina van het fonds klikt op *Fondsdocumenten*.

Hieronder ziet u de landen waarin ASN-Novib Microkredietfonds gedurende de verslagperiode belegde.

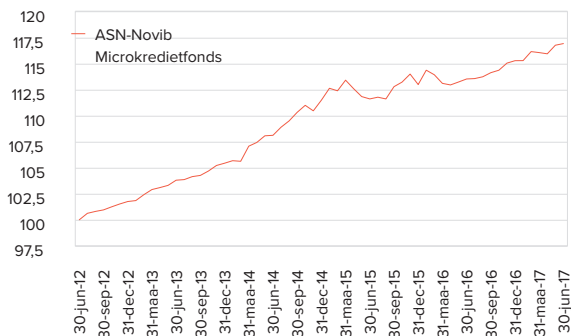
Beleggingen in de verschillende regio's als percentage van de beleggingsportefeuille

	30-06-2017	31-12-2016
Latijns-Amerika	38,5%	40,6%
Kaukasus, Oost Europa en (Centraal-)Azië	26,2%	24,4%
Zuidoost-Azië	25,9%	24,7%
Afrika	6,6%	7,4%
Wereldwijd	2,8%	2,9%
Totaal	100,0%	100,0%

Rendement

Het ASN-Novib Microkredietfonds behaalde in de eerste helft van het jaar op basis van de beurskoers een rendement van 1,18% (per 30 juni 2016: 0,47%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2016 van € 1,45 per aandeel (over 2015: € 0,15).

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen

Het ASN-Novib Microkredietfonds behaalde in de eerste zes maanden van 2017 een positief rendement van 1,18%. Dat is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de rente-inkomsten van de leningenportefeuille en opwaarderingen van de aandelenbelangen. De creditspreads van leningen (het verschil in rente tussen de lening en staatsobligaties) staan onder druk doordat de liquiditeit nog steeds hoog is en het absolute renteniveau laag. Terwijl de rendementen op uitgezette leningen vorig jaar rond 6 à 7% lagen, is een rendementsverwachting van 5 à 6% dit jaar realistischer. Daarbij is het risico van beleggen in MFI's toegenomen als gevolg van economische onzekerheden. Dit vraagt om voorzichtigheid bij het selecteren van nieuwe beleggingen.

Elementen die bijdroegen aan het rendement in 2017 (bij benadering)

	Procent
Rente-inkomsten	4,2
Waardeveranderingen leningen	-1,0
Ontvangen dividenden	0,2
Waardeveranderingen aandelenparticipaties	1,2
Rendement op liquiditeitspositie (obligaties en liquide middelen)	0,0
Valutakoersontwikkelingen inclusief afdekkingsinstrumenten	-2,2
Fondskosten	-1,2
Totaal	1,3

Verdiende rente-inkomsten

De verdiende rente-inkomsten van leningen aan MFI's op basis van ontvangen en aangegroeide rente bedroegen € 8,2 miljoen. Deze inkomsten droegen met circa 4,2% positief bij aan het rendement.

Waardeveranderingen leningen

Gedurende de verslagperiode is de voorziening verlaagd met € 0,4 miljoen. Dit zijn voorzieningen voor projecten die al eerder in problemen zijn geraakt en waarop afgeboekt moest worden. Het totaal van de waardeveranderingen is weergegeven in de winst-en-verliesrekening.

Rendement op liquiditeitspositie

De staatsobligaties die het fonds aanhoudt in het kader van liquiditeitsbeheer, hebben een zeer korte resterende looptijd. Daardoor was de impact van renteontwikkelingen op het resultaat en het rendement van het fonds klein.

Inkomsten uit aandelenparticipaties

Gedurende de verslagperiode ontving het ASN-Novib Microkredietfonds € 0,6 miljoen aan dividenden uit aangehouden aandelenparticipaties. De impact op het rendement van deze dividenden is 0,2%.

Waardeveranderingen aandelenparticipaties

De aandelenbelangen in de fondsportefeuille leverden een positieve bijdrage aan het rendement van 1,2%. Dit was vooral het gevolg van een opwaardering.

Valutakoersontwikkelingen

Het rendement van het fonds werd negatief beïnvloed door valutakoersontwikkelingen van valuta's die niet of niet volledig waren afgedekt en de kosten van het afdekken van vreemde valuta's. De blootstelling aan vreemde valuta's en de kosten voor het afdekken van valutarisico hadden een negatieve impact van circa -2,2% op het rendement.

Fondskosten

De lopende kosten bedroegen in de verslagperiode € 2,8 miljoen. Dit is circa 1,2% van het fondsvermogen (2,3% op jaarbasis), in lijn met de fondskosten zoals gedefinieerd in het prospectus.

Portefeuillebeheer

Ultimo juni 2017 had de beleggingsportefeuille van het ASN-Novib Microkredietfonds een omvang van € 229 miljoen. Dit was exclusief liquide middelen en de obligaties die het fonds aanhoudt uit hoofde van liquiditeitsbeheer. De portefeuille was daarmee € 19 miljoen groter dan op 31 december 2016. De groei van de beleggingsportefeuille was onder andere het gevolg van groei in Georgië, Pakistan, Sri Lanka en Peru. Aan het einde van de verslagperiode had het fonds zich voor € 28 miljoen aan nieuwe leningen geïnteresséerd.

De totale fondsomvang bedroeg eind juni 2017 € 267,7 miljoen (ultimo 2016: € 266,6 miljoen). Het fonds heeft directe beleggingen in 83 MFI's in 38 landen, met een gemiddelde financiering van € 2,72 miljoen per MFI. Daarmee is de geografische spreiding breed, zoals ook blijkt uit de wereldkaart die hierboven is weergegeven.

In de afgelopen zes maanden is de top vijf van landen waar het fonds de grootste belangen in heeft, gewijzigd. Op nummer één staat India, waar het fonds 9,8% van het fondsvermogen belegt. Daarna volgen Peru (7,3%), Georgië (6,9%), Nicaragua (5,6%) en Cambodja (5,5%). Tijdens de verslagperiode is ook de regioallocatie gewijzigd. Het belang in Latijns-Amerika in de beleggingsportefeuille is iets afgenomen, van 40,6% naar 38,5%. De portefeuille in de regio Zuid- en Zuidoost-Azië blijft daarentegen groeien. Vooral door de financieringen in Sri Lanka en Cambodja steeg het percentage beleggingen van 24,7% naar 25,9% ultimo juni 2017. Daarnaast zijn de belangen in Oost-Europa, de Kaukasus en Centraal-Azië iets toegenomen van 24,4% naar 26,2%.

Van de portefeuille is 6,6% belegd in Afrika en het Midden-Oosten. De overige 2,8% is belegd in organisaties die wereldwijd actief zijn. Naast leningen betreft dit ook een klein aandelenbelang in Finca (een netwerk van MFI's in meer dan twintig landen) en een participatie in het fonds Women's World Banking Capital Partners. WWB Capital Partners belegt in aandelen van MFI's die ernaar streven financiële diensten aan vrouwen te bieden.

In de eerste helft van 2017 zijn nieuwe MFI's aan het fonds toegevoegd in Peru, Sri Lanka, Cambodja, Kosovo, Kirgizië en Pakistan.

Nieuwe leningen

<i>Naam microfinancieringsinstelling</i>	<i>Land</i>	<i>Bedrag in duizenden euro's (op het moment van afsluiten van de lening)</i>
Vision Fund Lanka	Sri Lanka	2.000
Edpyme Alternativa S.A. de Peru	Peru	918
RoCredit	Roemenië	2.000
AMRET	Cambodja	614
KEP Trust	Kosovo	1.000
Kash Foundation	Pakistan	1.871
Salym	Kirgizië	893
Totaal		7.426

Vooruitzichten

Naar verwachting groeit de markt voor microfinanciering dit jaar 10 tot 15%. Dit percentage kan behoorlijk verschillen per regio. De groei in (Zuid-Oost-)Azië is hoger dan die in het grootste deel van Latijns-Amerika. Het aantrekken van de Russische economie kan ertoe leiden dat de microfinancieringssector in de Kaukasus en het grootste deel van Centraal-Azië langzaam herstelt. Voor de microfinancieringssector in Oost-Europa en de Balkan zijn de overwegend positieve ontwikkelingen van de economie in de Europese Unie goed nieuws. De marges die verstrekkers van leningen kunnen rekenen, staan echter nog steeds onder druk doordat de liquiditeit in de meeste markten hoog is en het absolute renteniveau laag.

De microfinancieringsmarkt is sinds enkele jaren meer in een consolidatiefase gekomen. Daardoor groeit hij minder hard dan enkele jaren geleden. Deze trend zal zich voortzetten. Tegelijkertijd zien we nog steeds veel groeimogelijkheden. India is nog steeds een markt die volop in ontwikkeling is. De demonetisatie van kleinere bankbiljetten in India had eind vorig jaar een enorme impact op de kwaliteit van de portefeuille van de microfinancieringsinstellingen. Toch stabiliseert de kwaliteit in de loop van 2017 en begint al langzaam te verbeteren. Voor de hele Zuidoost-Aziatische regio blijft de dynamische Chinese markt - de op één na grootste economie ter wereld - belangrijk: niet alleen voor China zelf, maar ook voor onder meer Cambodja, Myanmar en

Sri Lanka. In deze landen is het fonds de afgelopen jaren sterk gegroeid en heeft het plannen om door te groeien.

In verschillende markten blijft het economisch wat minder gaan en vinden dus ook minder economische activiteiten plaats. Dat blijft reden tot zorg. Het gaat bijvoorbeeld nog steeds niet goed met de olieproducerende landen in Latijns-Amerika, Afrika en Centraal-Azië. De overheids- en exportinkomsten zijn sterk gedaald, waardoor de economische situatie voor de overheid en inwoners van deze landen sterk is verslechterd. In diverse landen werd de valuta sterk gedevalueerd. Deze factoren vergroten de kans dat klanten van MFI's moeite hebben om leningen terug te betalen.

Ook voor Midden-Amerika zijn de vooruitzichten naar beneden bijgesteld. De gevolgen van het beleid van president Trump voor migratie en mogelijke maatregelen tegen bedrijven uit de regio kunnen groot zijn. Daarnaast kan het voor problemen zorgen dat Midden-Amerika afhankelijk is van de Amerikaanse economie.

De groei van het fonds is in Afrika lastiger dan in andere regio's. De oorzaken hiervan zijn de hoge kosten om lokale valuta's af te dekken, het grote aanbod van goedkope financiering en het risico-rendementsprofiel van de MFI's. Het fonds blijft actief zoeken naar nieuwe beleggingsmogelijkheden om de portefeuille in deze regio uit te breiden.

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
Eerste halfjaar 2017	1,18%	n.v.t.
2016	2,03%	n.v.t.
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar) ²	2,61%	n.v.t.
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar) ²	3,16%	n.v.t.
Gemiddeld per jaar sinds start (14-06-1996) ²	1,31%	n.v.t.

1 Er wordt geen gebruik gemaakt van een benchmark.

2 Dit rendement is op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2017	53,94
Koers 31 december 2016 ¹	54,75
Hoogste koers in 12 maanden	55,31
Laagste koers in 12 maanden	53,41
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2017 ²	54,03
Dividend over het boekjaar 2016	1,45

1 Dit is de afgifteprijs van het voormalige ASN-Novib Microkredietfonds.

2 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsomvang

	30-06-2017	31-12-2016
Fondsomvang in duizenden euro's	267.707	266.603 ¹
Aantal uitstaande aandelen	4.955.135	4.877.164 ¹

1 Deze gegevens hebben betrekking op het voormalige ASN-Novib Microkredietfonds.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN-Novib Microkredietfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 3.1 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

<i>Risico's fonds</i>	<i>Risicobereidheid</i>	<i>Impact</i>	<i>Materialisatie</i>	<i>Beheersing</i>
Liquiditeitsrisico De beleggingen zijn beperkt verhandelbaar. Hierdoor bestaat het risico dat het fonds niet voldoende financiële middelen kan vrijmaken om te voldoen aan zijn verplichtingen om participaties in te kopen.	Gemiddeld	Hoog	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over het liquiditeitsrisico. Wanneer de positie in liquide beleggingen ontoereikend dreigt te worden om uitreding uit het fonds mogelijk te maken, sluit de AIF-beheerder het fonds voor inkoop van participaties. ¹
Valutarisico Het fonds houdt beleggingsposities aan in vreemde valuta's, zowel in US-dollars als in lokale valuta's. Deze worden slechts gedeeltelijk afgedekt. Het valutarisico dat MFI's lopen kan leiden tot kredietrisico voor het fonds.	Gemiddeld	Hoog	In paragraaf 4.4.5.6 is een overzicht van de beleggingen in vreemde valuta's opgenomen.	Bij het portefeuillebeheer wordt rekening gehouden met de spreiding van niet-afgedekte valuta's. Valutarisico's worden grotendeels afgedekt door valutatermijntransacties. Er gelden restricties voor valutablootstelling van niet-afgedekte leningen en aandelenparticipaties. Aandelenparticipaties in lokale valuta's dekt het fonds niet af.
Concentratierisico Het fonds belegt in microfinanciering in ontwikkelingslanden en opkomende landen.	Gemiddeld	Gemiddeld	Het fonds had per 30 juni 2017 onder andere grote posities in Peru (7,3% van het fondsvermogen) en India (9,8%).	De beleggingen worden over diverse landen en MFI's gespreid. Er gelden limieten per land en per MFI. Binnen de beleggingscategorie microfinanciering is de spreiding groot.
Kredietrisico Het fonds belegt in leningen en staatsobligaties. Daarnaast belegt het fonds in valuta-afdekkingsinstrumenten. Er is sprake van tegenpartijrisico. In ontwikkelingslanden is er een verhoogd overdrachtsrisico.	Hoog	Hoog	Het kredietrisico is in de eerste helft van 2017 licht afgenomen doordat het fonds voornamelijk leningen heeft verstrekt aan debiteuren in de risicoklasse <i>Goed</i> , terwijl er leningen in de risicoklasse <i>Bevredigend</i> zijn afgelost.	Aanhouden van liquiditeiten in kortlopende staatsobligaties met hoge kredietkwaliteit. Tegenpartijen van minimaal investment grade-kwaliteit en afspraken over onderpand (<i>collateral</i>).
Risico's van derivaten en hefboomfinanciering Het fonds maakt gebruik van valuta-afdekkingsinstrumenten en kan vreemd vermogen aantrekken.	Laag	Hoog	Door het grote belang in leningen in US-dollars kan een stijging van de dollarkoers impact op het liquiditeitsrisico hebben. Er moet dan namelijk onderpand gestort worden.	Derivaten worden enkel gebruikt om valutarisico's af te dekken en zijn verbonden aan de beleggingen. Gedurende de eerste helft van 2017 was er geen sprake van hefboomfinanciering.

¹ Regelingen en veranderingen in regelingen met betrekking tot het liquiditeitsbeleid worden in het prospectus meegedeeld of via de webpagina van ACTIAM en de webpagina van ABB.

Den Haag, 30 augustus 2017

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen

4 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen N.V.

4.1 Balans

Vóór winstbestemming en in duizenden euro's	Ref. ¹	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		3.374.240	1.864.771
Vorderingen	(B)	3.829	3.044
Kortlopende schulden	(C)	6.106	4.446
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-2.277	-1.402
Activa min kortlopende schulden		3.371.963	1.863.369
Eigen vermogen ²	(D)		
Geplaatst kapitaal		914.417	180.769
Agio		1.978.627	1.234.756
Overige reserves		390.781	420.869
Onverdeeld resultaat		88.138	26.975
Totaal eigen vermogen		3.371.963	1.863.369

1 De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten. U vindt deze toelichting in de paragrafen 4.5 respectievelijk 4.6. Dergelijke referenties staan ook in de hoofdstukken 5 en 6.

2 In de geconsolideerde balans wordt geen rekening gehouden met de herwaarderingsreserve die van toepassing is op de ASN Groenprojectenpool en op de ASN Microkredietpool. Deze herwaarderingsreserve is wel opgenomen in de balans van beide beleggingspools, maar niet in de balans van ASN Groenprojectenfonds resp. ASN-Novib Microkredietfonds die in deze beleggingspools beleggen.

4.2 Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	Ref.	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(E)	3.212	-2.247
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	92.352	-16.341
In rekening gebrachte op- en afslagen		1.997	390
Som van de bedrijfsopbrengsten		97.561	-18.198
Bedrijfslasten	(G)		
Fondskosten		9.423	7.690
Som van de bedrijfslasten		9.423	7.690
Resultaat		88.138	-25.888

4.3 Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	88.138	-25.888
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-3.212	2.247
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-92.352	16.341
Aankoop van beleggingen	-1.548.049	-99.857
Verkoop van beleggingen	134.144	56.232
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	785	-273
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.445	5.192
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-1.418.101	-46.006
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	1.569.078	117.600
Inkoop van aandelen	-116.958	-42.709
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-1.570	-5.306
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-785	273
Uitgekeerd dividend	-31.664	-23.852
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	1.418.101	46.006
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

4.4 Toelichting op de halfjaarcijfers

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag aan de Bezuidenhoutseweg 153. De vennootschap is opgericht op 2 januari 2001. Aandelen van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. worden verhandeld via Euronext Fund Service (EFS). Dit is het handelssysteem voor open-end beleggingsinstellingen die in Nederland zijn geregistreerd en aan NYSE Euronext in Amsterdam zijn genoteerd. De verslagperiode van de vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar. Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017. Dit halfjaarbericht is opgemaakt op 30 augustus 2017.

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling en is opgezet volgens een paraplustructuur. De gewone aandelen van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen), waaraan het vermogen van de beleggingsmaatschappij wordt toegerekend en waarin afzonderlijk kan worden belegd. Als ACTIAM N.V. (ACTIAM) als AIF-beheerder van mening is dat bijzondere omstandigheden daartoe noodzaken, kan het in het belang van ASN Beleggingsfondsen N.V. en zijn aandeelhouders de uitgifte of inkoop van aandelen beperken of tijdelijk opschorten.

Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel en koersvorming. Ook de administratie van elk fonds is gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het kapitaal wordt in een afzonderlijk fonds gestort en afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per fonds afzonderlijk verantwoord. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie aandelen. Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn de vermogens van de verschillende fondsen van elkaar gescheiden. De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van één en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen N.V. De fondsen beleggen het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. in zogenaamde beleggingspools. In deze beleggingspools vindt de uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. De beleggingspools zijn besloten fondsen voor gemene rekening. De beleggingspools hebben geen rechtspersoonlijkheid; de juridische eigendom van de beleggingen van de beleggingspools berust bij Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V., ACTIAM fungeert als directie van Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.

Meer uitleg over deze structuur is te vinden in hoofdstuk 5 van het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V.

De beleggingspools worden beheerst door de bepalingen in de voorwaarden van beheer. Deze voorwaarden regelen de rechtsverhouding tussen ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), Pettelaar en de participanten in de beleggingspools. De enige participanten in de pools zijn ASN Beleggingsfondsen N.V. respectievelijk de pool waarin ASN Beleggingsfondsen N.V. belegt, en ASN Bank N.V. (ASN Bank, vanaf 1 januari 2017 gefuseerd met SNS Bank N.V. en opgegaan in de Volksbank N.V.). De voorwaarden van beheer van de beleggingspools kunnen worden gewijzigd door ABB en Pettelaar gezamenlijk.

Aan de halfjaarcijfers 2017 van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn toegevoegd de halfjaarcijfers 2017 van de besloten fondsen voor gemene rekening (beleggingspools), waarin de vennootschap haar vermogen heeft belegd. Deze worden geacht onderdeel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Elk ASN beleggingsfonds betaalt aan ASN Beleggingsfondsen N.V. fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van op jaarbasis van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

De lopendekostenfactor (LKF) per beleggingsfonds:

	<i>LKF (op jaarbasis)</i>	
	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,55%	0,55%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,70%	0,70%
ASN Milieu & Waterfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,60%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,65%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,70%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,85%	n.v.t
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	n.v.t
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN-Novib Microkredietfonds	2,30%	2,33%

Dit halfjaarbericht is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen, en uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. ACTIAM is in het bezit van een vergunning op grond van artikel 2:65 Wft.

ABB, de directie van de vennootschap, is een 100%-deelneming van ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-dochter van de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is statutair gevestigd te Utrecht en met adres Croeselaan 1, 3521 BJ Utrecht. ACTIAM, AIF-beheerder van de vennootschap, is statutair gevestigd te Utrecht en houdt kantoor aldaar aan de Graadt van Roggenweg 250. ACTIAM is een 100%-deelneming van VIVAT N.V. (VIVAT), een dochteronderneming van Anbang Insurance Group Co. Ltd. (Anbang) te Beijing.

Op onderdelen zijn in dit halfjaarbericht bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen voor beleggingsinstellingen zoals voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

Herstructurering ASN Beleggingsfondsen N.V., ASN-Novib Microkredietfonds en ASN Groenprojectenfonds

Met ingang van 15 juni 2017 zijn de deelnemingen in het voormalige ASN Groenprojectenfonds (AGPF) en het voormalige ASN-Novib Microkredietfonds (ANMF) ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. Daarbij hebben de participanten die voorheen deelnamen in het AGPF en het ANMF, aandelen verkregen in een corresponderende serie aandelen in het kapitaal van ASN Beleggingsfondsen N.V. Deze series aandelen worden hierna

ASN Groenprojectenfonds of ASN-Novib Microkredietfonds genoemd. Deze series aandelen worden uitgegeven door en zijn als subfonds toegevoegd aan ASN Beleggingsfondsen N.V.

AGPF en ANMF zijn met ingang van 15 juni 2017 hernoemd tot respectievelijk ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool. Beide fungeren als zogenaamde pools waarin de subfondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. kunnen beleggen, analoog aan de pools waarin de huidige subfondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. beleggen. Het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds zullen in dat kader beleggen in ASN Groenprojectenpool respectievelijk ASN Microkredietpool. In vergelijking met de huidige situatie wordt derhalve een fonds gevoegd tussen de participant en het fonds waarin zich de beleggingen bevinden. Tot 15 juni belegden de participanten rechtstreeks in AGPF en/of ANMF. Na de omwisseling beleggen ze in het corresponderende verkrijgende subfonds van ASN Beleggingsfondsen N.V.: het ASN Groenprojectenfonds of het ASN-Novib Microkredietfonds. Deze nieuwe subfondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. beleggen vervolgens in de ASN Groenprojectenpool of de ASN Microkredietpool, waarin de beleggingen in groenprojecten respectievelijk microfinancieringsinstellingen plaatsvinden.

Presentatiewijzigingen

Met ingang van het halfjaarbericht 2017 zijn de volgende twee presentatiewijzigingen doorgevoerd:

Verwerking van de inkoop van eigen aandelen (fondsen) respectievelijk participaties (beleggingspools)

Bij inkoop van eigen aandelen door een fonds werd de betaling voorheen afgeboekt van zowel de nominale waarde als de agio. De opgebouwde stand van de overige reserves werd hier niet in meegenomen. Als een fonds grote aantallen aandelen inkocht, kon dit leiden tot een onevenwichtigheid in de presentatie van de opbouw van het eigen vermogen.

Wij streven naar een zo zuiver mogelijke presentatie van de samenstellende delen van het eigen vermogen (geplaatst kapitaal, agio, overige reserves en onverdeeld resultaat). Daarom houden we – met ingang van het halfjaarbericht 2017 – bij inkoop van eigen aandelen rekening met de gemiddelde historische uitgifteprijs van de ingekochte aandelen. Voor zover de intrinsieke waarde van de ingekochte aandelen hoger is dan de gemiddelde historische uitgifteprijs, wordt het verschil van de overige reserves afgeboekt. Voor zover deze intrinsieke waarde lager is, wordt het verschil toegevoegd aan de overige reserves.

Deze wijziging is alleen van invloed op de presentatie van de samenstelling van het eigen vermogen. De omvang van het eigen vermogen, de intrinsieke waarde per aandeel en het resultaat ondergaan door deze wijziging geen verandering. Daarom kwalificeert deze wijziging niet als een stelselwijziging in de zin van Richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ) 140 Stelselwijzigingen met verwijzing naar RJ 940.

Een soortgelijke wijziging geldt voor de inkoop van participaties door de beleggingspools en de verwerking daarvan in het fondsvermogen van de beleggingspools.

De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

Presentatie vorderingen en schulden

De vorderingen en schulden worden met ingang van het halfjaarbericht 2017 gesplitst in vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten en vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten. Doel van deze splitsing is een beter inzicht te verschaffen. Deze splitsing is eveneens zichtbaar in het kasstroomoverzicht.

Onder de vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten worden de bedragen verantwoord die nog ontvangen moeten worden uit hoofde van uitgifte van aandelen (fondsen) en participaties (beleggingspools). Onder de schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten worden de bedragen verantwoord die betaald moeten worden uit hoofde van inkoop van aandelen en participaties en schulden aan kredietinstellingen. Alle overige vorderingen en schulden worden aangemerkt als vorderingen en schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten.

De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

Stelselwijziging

Met ingang van het halfjaarbericht 2017 is de volgende stelselwijziging doorgevoerd:

Verwerkingswijze van in rekening gebrachte op- en afslagen bij uitgifte en inkoop van aandelen

Bij de uitgifte van aandelen wordt de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag. Bij de inkoop van aandelen wordt de berekende intrinsieke waarde verlaagd met een afslag. In voorgaande verslagperiodes werden deze op- en afslagen rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Deze op- en afslagen zijn afzonderlijk identificeerbaar. Op grond daarvan moeten ze volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 615.711) ten gunste van het resultaat worden verwerkt. Met ingang van het halfjaarbericht 2017 worden de in rekening gebrachte op- en afslagen in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen'.

Dit heeft tot gevolg dat het resultaat over de voorgaande verslagperiode afwijkt van het gepubliceerde resultaat over de vergelijkbare periode. Deze wijziging heeft geen invloed op de hoogte van het eigen vermogen, alleen op de samenstelling van het eigen vermogen.

De vergelijkende cijfers zijn aangepast, er heeft geen plaatsgevonden voor eerdere verslagperiodes.

4.4.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in duizenden euro's en worden de posten die in de balans zijn opgenomen, gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vreemde valuta

De rapportage- en functionele valuta van de vennootschap is de euro. Omrekening van activa en passiva in vreemde valuta geschiedt tegen de geldende valutakoersen per balansdatum.

Ultimo verslagperiode werden voor de beleggingspools de volgende wisselkoersen gehanteerd (World Market/Reuters *closing spot rates*). Omdat de ASN Microkredietpool in een aantal specifieke valuta belegt, is na de volgende tabel hiervoor een aparte tabel opgenomen.

Valutakoersen t.o.v. de euro

	30-06-2017	31-12-2016
Amerikaanse dollar	1,1405	1,0548
Australische dollar	1,4869	1,4566
Britse pond	0,8781	0,8536
Canadese dollar	1,4812	1,4145
Deense kroon	7,4350	7,4355
Hongkong dollar	8,9036	8,1776
Japanse yen	128,1522	123,0208
Noorse kroon	9,5540	9,0790
Singaporese dollar	1,5704	1,5238
Taiwanese dollar	34,6955	33,9935
Zuid-Koreaanse won	1.304,9600	1.273,9300
Zweedse kroon	9,6200	9,5820
Zwitserse frank	1,0922	1,0720

Voor de ASN Microkredietpool werden ultimo verslagperiode de volgende wisselkoersen gehanteerd (World Market/Reuters *closing spot rates*):

Valutakoersen t.o.v. de euro

	30-06-2017	31-12-2016
Verenigde Staten (USD)	1,1406	1,0548
Armenië (AMD)	547,3902	507,6938
Azerbeidzjan (AZN)	1,9230	1,9003
Bolivia (BOB)	7,8812	7,3094
Cambodja (KHR)	4.665,4603	4.195,0550
Colombia (COP)	3.484,4601	3.166,3595
Dominicaanse Republiek (DOP)	54,1761	48,8929
Georgië (GEL)	2,7419	2,8104
Guatemala (GTQ)	8,3662	7,9354
Honduras (HNL)	26,7391	24,7778
India (INR)	73,7223	71,5859
Indonesië (IDR)	15.200,6801	14.210,1194
Kameroen (XAF)	658,7301	648,8413

Valutakoers t.o.v. de euro

	30-06-2017	31-12-2016
Kazachstan (KZT)	367,3198	351,9543
Kirgizië (KGS)	78,8539	73,2002
Mexico (MXN)	20,6437	21,7294
Nicaragua (NIO)	34,2653	30,9261
Nigeria (NGN)	358,9881	332,2252
Oeganda (UGX)	4.100,2773	3.807,6475
Pakistan (PKR)	119,5696	110,0895
Paraguay (PYG)	6.358,4522	6.083,2706
Peru (PEN)	3,7028	3,5364
Senegal (XOF)	655,9571	655,9570
Tadzjikistan (TJS)	10,0497	8,2760
Tanzania (TZS)	2.553,6914	2.300,4097
Zambia (ZMW)	10,4018	10,4684

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta geldt eveneens de transactiekoers. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Criteria voor opname in de balans

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen hieruit naar de vennootschap zullen vloeien. De reële waarde van een financieel instrument bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van een financieel instrument.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financiële instrument aan een derde worden overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen, en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen.

De rentebaten en rentelasten die samenhangen met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen, worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van het halfjaarbericht vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Dit is een regulier proces, waarbij maandelijks nieuwe beoordelingen plaatsvinden. Deze worden ook vastgelegd.

Het is ook mogelijk dat er tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

In de tabel 'Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde' in de volgende paragraaf wordt nader inzicht gegeven in de mate waarin schattingen aan de orde zijn.

Beleggingen

Participaties in beleggingspools

De beleggingen van de fondsen bestaan uit participaties in de beleggingspools. De participaties in de beleggingspools worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde (*net asset value* ofwel NAV) per einde verslagperiode. Deze komt overeen met de reële waarde. De participaties worden op dagbasis aangekocht of verkocht tegen de vastgestelde intrinsieke waarde.

De beleggingen in de beleggingspools zijn doorgaans als liquide te beschouwen. We wijzen erop dat de AIF-beheerder kan besluiten de ASN Groenprojectenpool voor nieuwe instroom te sluiten om de fiscale status van Groene Instelling te beschermen. Dit is in het belang van de zittende participanten in de ASN Groenprojectenpool en daarmee indirect ook de fondsen die in de ASN Groenprojectenpool beleggen.

De intrinsieke waarde van alle beleggingspools wordt één keer per jaar gecontroleerd door de externe accountant in het kader van de jaarlijkse controle van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Indirecte beleggingen

Aangezien ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn vermogen belegt in onderliggende beleggingspools, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), artikel 122, lid 1, onderdeel g – de halfjaarcijfers van de onderliggende pools opgenomen in het halfjaarbericht.

Als een beleggingsinstelling 85 procent of meer belegt in een andere beleggingsinstelling, zijn artikel 122, lid 1a tot en met 1e, artikel 123, lid 1m, 5 en 6 en artikel 124, lid 1i en 1j ook van toepassing op de beleggingsinstelling waarin belegd wordt, namelijk de onderliggende pools. Artikel 122 tot en met 124 Bgfo vragen een nadere toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening. Dit heeft onder meer tot doel een beter inzicht te bieden in de beleggingen en in de kosten. De halfjaarcijfers van de pools worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Bepaling reële waarde beleggingen in de onderliggende beleggingspools

In overeenstemming met RJ 290.916 (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in deze halfjaarcijfers tegen reële waarde worden gewaardeerd. Deze financiële instrumenten worden geclassificeerd en beschreven op de volgende niveaus (*categorieën*):

Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;

Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;

Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW);

Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte methode.

De beleggingen van ASN Venture Capital Fonds N.V., waarin de ASN Aandelenpool belegt, hebben het karakter van duurzaam durfkapitaal en zijn veelal niet-beursgenoteerd. Ten behoeve van de dagelijkse berekening van de intrinsieke waarde van de ASN Aandelenpool wordt voor ASN Venture Capital Fonds N.V. dagelijks een intrinsieke waarde berekend op basis van op dat moment beschikbare informatie. Doordat gecontroleerde jaarcijfers van de fondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, per de datum van het verslag van de ASN Beleggingsfondsen N.V. ontbreken, resteert er enige onzekerheid over de waardering per balansdatum. Deze onzekerheid is inherent aan de aard van de beleggingen. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in de portefeuille van ASN Venture Capital Fonds N.V. geven de beheerders van deze fondsen doorgaans eens per kwartaal een waardering af per het einde van het voorgaande kwartaal.

Hierna ziet u de verdeling van de beleggingen van de ASN Beleggingspools.

Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde

	30 juni 2017	Categorie 1 Ter beurze genoteerde marktprijzen	Categorie 2 Onafhankelijke taxaties	Categorie 3 Netto-contante- waardeberekening en	Categorie 4 Andere methode
<i>In duizenden euro's</i>					
ASN Aandelenpool	1.252.388	1.243.922	-	-	8.466
ASN Obligatiepool	741.322	741.322	-	-	-
ASN Mixpool	256.259	256.259	-	-	-
ASN Milieupool	572.052	572.052	-	-	-
ASN Small & Midcappool	103.424	103.424	-	-	-
ASN Groenprojectenpool	368.781	67.211	-	301.570	-
ASN Microkredietpool	237.199	7.870	-	194.213	35.116
Totaal	3.531.425	2.992.060	-	495.783	43.582

Transactiekosten

Transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd.

Het totaalbedrag aan transactiekosten van beleggingen in de verslagperiode wordt, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn, toegelicht in de halfjaarcijfers van de beleggingspools, omdat de aan- en verkopen van beleggingen daar plaatsvinden. Aan de aan- en verkopen van participaties in de beleggingspools door de fondsen zijn geen kosten verbonden.

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen omdat zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden is derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De omloopsnelheid van de portefeuille, die in de halfjaarcijfers van elke beleggingspool wordt vermeld, is een indicatie voor de relatieve transactiekosten.

Beleggingen met een beursnotering

Aandelen genoteerd aan een effectenbeurs worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de meest recente slotkoers in de verslagperiode. Als financiële instrumenten op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de AIF-beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen.

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er een actieve markt bestaat, wordt gebruikgemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante midkoers (tussen bieden en laten) ten tijde van het slot van de markt. Als een waardering niet mogelijk is op basis van quotes van informatieleveranciers, wordt gekeken naar waarderingen door andere externe partijen. In het geval van vastrentende producten wordt er bij de *lead manager* of de partij waarvan de stukken zijn overgenomen, een waardering opgevraagd. Als dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Voor de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool geldt dat staatsobligaties worden aangehouden met als doel de hoeveelheid vrij beschikbare liquiditeiten op rekening-courant bij één beschikbare bank te reduceren. De aangekochte staatsobligaties zijn Nederlandse, Duitse en Franse staatsobligaties en schatkistwissels (*treasury bills*) met een korte resterende looptijd en nagenoeg geen liquiditeitsrisico.

Beleggingen zonder beursnotering

Niet aan een effectenbeurs genoteerde of verhandelde beleggingen en eventuele incourante beleggingen worden in beginsel gewaardeerd op basis van een indicatieve waardering van externe partijen. Als deze niet beschikbaar is, wordt de waardering modelmatig bepaald. De AIF-beheerder zal alles in het werk stellen om een zo accuraat en recent mogelijke waardering toe te kennen. Dit betekent dat de waardering gedateerd kan zijn. Als na vaststelling van de intrinsieke waarde van het fonds, maar voorafgaand aan publicatie van het jaarverslag, informatie beschikbaar komt die leidt tot een materieel ander inzicht in de intrinsieke waarde die in het jaarverslag wordt gepubliceerd, wordt dit in het verslag verwerkt en toegelicht. De nadere informatie zal worden verwerkt bij de eerstvolgende vaststelling van de intrinsieke waarde.

De ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool beleggen in specifieke beleggingscategorieën. Hierna worden de waarderingsgrondslagen voor deze beleggingscategorieën uiteengezet.

ASN Groenprojectenpool

1. Leningen

De verstrekte leningen hebben geen marktnotering. De reële waarde van groenleningen wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). Daarbij worden de resterende looptijd en mogelijkheid van vervroegde aflossing in acht genomen. Per lening wordt een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling.

Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening. Hierdoor kan bij uitgifte de koers van groenleningen op basis van de netto contante waarde onder de nominale waarde komen. Om deze marktconform te maken, wordt voor deze leningen in de gehanteerde rente curve een renteconcessie (negatieve spread) gehanteerd. Deze is afhankelijk van de overeengekomen voorwaarden voor de groenlening en de op dat moment geldende marktrente. Deze renteconcessie wordt zodanig vastgesteld dat de waardering op de transactiedatum gelijk is aan de aanschafwaarde. In de regel is de impliciet berekende renteconcessie nooit groter dan het belastingvoordeel (voor 01-01-2017 was dit maximaal 1,2%) die aan de renteconcessie ten grondslag ligt.

Met ingang van 2017 zijn er nieuwe fiscale regels ingevoerd ten aanzien van de vermogensrendementheffing. Door de wijziging van het belastingregime verandert het gemiddelde belastingvoordeel voor particuliere beleggers. De drie nieuwe belastingvoordelen zijn 0,86%, 1,38% en 1,617%, afhankelijk van het vermogen van de belegger.

Per lening wordt een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening. De waardering van de betreffende groenleningen is per 16 juni 2017 aangepast aan het nieuwe percentage van 0,86% belastingvoordeel. Dit had per deze datum een negatieve impact van 0,23% op de *net asset value* van het ASN Groenprojectenfonds.

De gehanteerde rekenrente is de marktrente voor vergelijkbare financieringen ultimo verslagperiode. De kasstromen en de looptijden hiervan zijn in overeenstemming met die van de lening. Zo nodig wordt hierop een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. Bij aanvang van een lening wordt bepaald wat het kredietrisico is van de lening; dit wordt met risicoklassen in kaart gebracht. Vervolgens wordt het kredietrisico gemonitord. Een voorziening voor oninbaarheid wordt genomen op leningen met een risicoklasse lager dan 4. In de paragraaf *Financiële risico's en beheersingsmaatregelen* in hoofdstuk 4.4.5.5 wordt nader ingegaan op de verschillende risicoklassen.

Niet-groenleningen worden op dezelfde wijze gewaardeerd als groenleningen, maar zonder rekening te houden met het belastingvoordeel.

2. Bouwdepots

Bouwdepots zijn gelden die gestort worden op rekeningen van derden om projecten te financieren. Het bouwdepot is gekoppeld aan de financiering van het project dat aan de lening ten grondslag ligt. De bouwdepots worden in de ASN Groenprojectenpool gewaardeerd op kostprijs. Het fonds loopt een tegenpartijrisico op de bank waar de betreffende rekeningen aangehouden worden.

ASN Microkredietpool

1. Aandelenparticipaties

Aandelenparticipaties in MFI's hebben veelal geen notering aan een actieve, gereguleerde effectenbeurs. Als dit wel het geval is, worden deze aandelenparticipaties gewaardeerd tegen de meest recente beurskoers in de verslagperiode. Aandelenparticipaties die geen notering hebben aan een actieve, gereguleerde effectenbeurs, worden gewaardeerd op reële waarde. Dit gebeurt op basis van recente markttransacties, rekening houdend met de marktontwikkelingen, of op basis van een benadering van de reële waarde. Deze reële waarde wordt benaderd door de *multiple* (de relatieve waarderingsfactor) te vermenigvuldigen met de intrinsieke waarde van de MFI. Bij de bepaling van de multiple wordt informatie ingewonnen bij de projectadviseur. Om de betrouwbaarheid van deze indicatieve waarderingsvoorstellen te beoordelen worden de voorgestelde multiples vergeleken met de multiples van vergelijkbare beursgenoteerde beleggingen. Deze multiples worden daarbij gecorrigeerd voor relevante risicofactoren zoals liquiditeits-, landen- en bedrijfsrisico's. Als de voorgestelde waarderingsmodellen van de projectadviseur niet materieel afwijken van het interne waarderingsmodel, worden deze waarderingsmodellen overgenomen. Bij een materiële afwijking wordt in overleg met de projectadviseur bepaald of een aanpassing van de voorgestelde multiples noodzakelijk is. ACTIAM heeft de waarderingsgrondslagen voor de bepaling van de marktwaarde van de aandelenparticipaties opgesteld en formeel vastgelegd in het waarderingsbeleid. Deze waardering wordt beschouwd als de beste benadering van de reële waarde van een aandelenparticipatie in een MFI.

2. Participaties in Oikocredit International Share Foundation

Oikocredit International Share Foundation is een niet-beursgenoteerd fonds. Participaties worden verhandeld tegen een vaste koers van € 200 per participatie. Participaties in het fonds kunnen aan het fonds zelf worden terugverkocht tegen de nominale waarde van € 200 per participatie, mits de intrinsieke waarde van een participatie hoger is dan € 200 per participatie. ACTIAM beoordeelt twee maal per jaar op basis van de meest recente informatie of de intrinsieke waarde van een participatie nog steeds hoger is dan € 200 per participatie. Als de intrinsieke waarde onder de kostprijs van € 200 per participatie ligt, wordt deze aangepast. In dat geval wordt deze nieuwe koers gebruikt om de marktwaarde van de participaties te bepalen.

3. Kredieten en achtergestelde leningen

De kredieten en achtergestelde leningen hebben geen marktnotering. Zij worden gewaardeerd op basis van de nominale waarde, onder aftrek van eventuele voorzieningen voor verwachte oninbaarheid. De rentegevoeligheid van de leningenportefeuille is relatief laag en de looptijd van leningen is overwegend kort. Daarom is het uitgangspunt dat de nominale waarde, onder aftrek van eventuele voorzieningen voor verwachte oninbaarheid, de beste benadering is van de reële waarde. Als er sprake is van een voorziening, wordt deze direct genomen als hier concrete aanleiding voor is. Ook

het Valuation Committee speelt hierbij een rol. Dit comité bewaakt de waarderingskwaliteit van de beleggingsposities. Het heeft de fiduciaire bevoegdheid om de reële waarde van de leningen bij te stellen – uitsluitend naar beneden – als hiertoe aanleiding is. Daarbij bepaalt het comité of de nominale waarde minus de eventuele voorzieningen nog steeds de beste benadering is van de reële waarde. Het markt- en het kredietrisico worden op het niveau van de individuele debiteuren bepaald door een consistente methodiek met vaste parameters. De leningenportefeuille van de ASN Microkredietpool heeft een korte *duration* (rentetypische looptijd). Daardoor hebben veranderingen in de marktrente geen significante impact op portefeuilleniveau.

4 Derivaten

Valuta-afdekkingsinstrumenten worden alleen afgesloten om valutarisico af te dekken. Derivaten die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd op basis van een benadering van de reële waarde. De reële waarde wordt benaderd door de verwachte contractuele kasstromen te verdisconteren met de marktconforme risicovoet. Deze wordt bepaald met behulp van observeerbare marktdata, als deze beschikbaar zijn. Als ze niet voldoende beschikbaar zijn, bijvoorbeeld bij exotische valuta's, wordt tevens gebruikgemaakt van andere observeerbare marktdata die de karakteristieken van het betreffende derivaat zo goed mogelijk benaderen. Dit impliceert uiteraard een bepaalde onzekerheid in de benadering van de reële waarde.

ACTIAM heeft de waarderingsgrondslagen opgesteld en formeel vastgelegd in het waarderingsbeleid. De waarderings van de derivaten worden gecontroleerd door ze te vergelijken met de waardering volgens de tegenpartijen. Waardemutaties in deze posten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord via niet-gerealiseerde waardeveranderingen.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Op- en afslag bij toe- en uittredingen

Bij de uitgifte van aandelen van het fonds wordt de uitgifteprijs van de aandelen ten opzichte van de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag; bij de inkoop van aandelen wordt de inkoopprijs verlaagd met een afslag. Aandelen worden uitgegeven tegen de actuele intrinsieke waarde vermeerderd met een opslag, dan wel ingenomen tegen de actuele intrinsieke waarde verminderd met een afslag.

De op- en afslagen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen' en komen geheel ten goede aan het betreffende fonds. Zij dienen vooral om transactiekosten te dekken die bij het fonds in rekening worden gebracht over zijn beleggingstransacties. Deze transactiekosten bestaan uit vergoedingen voor onder andere brokerkosten, researchkosten, settlementkosten, valutaverschillen en vergoedingen voor marktimpact. Jaarlijks worden de op- en afslagen vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. De actuele op- en afslagen zijn in de volgende tabellen weergegeven.

	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Duurzaam Mixfonds	ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
Opslag	+ 0,10%	+ 0,275%	+ 0,275%	+ 0,15%	+ 0,525%
Afslag	- 0,10%	- 0,225%	- 0,15%	- 0,15%	- 0,375%

	ASN Duurzaam Mixfonds Zeet Defensief	ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	ASN Duurzaam Mixfonds Zeet Offensief
Opslag	+ 0,125%	+ 0,15%	+ 0,175%	+ 0,225%	+ 0,25%
Afslag	- 0,10%	- 0,125%	- 0,125%	- 0,15%	- 0,175%

Voor het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds wordt geen op- of afslag in rekening gebracht.

4.4.2 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt voornamelijk bepaald door de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen gedurende de verslagperiode, onder aftrek van de kosten die aan de verslagperiode zijn toe te rekenen. De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen, dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

Daarnaast bestaat het resultaat in de beleggingspools uit de directe beleggingsopbrengsten, zoals interest en dividend. Het dividend is het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. De interestbaten zijn de bruto ontvangen rentes op (onderhandse) leningen, kredieten en obligaties, onder aftrek van een eventuele provisie. De rente wordt verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft.

Herwaarderingsreserve

Mutaties als gevolg van niet-gerealiseerde herwaarderings van

- (groene en niet-groene) leningen (ASN Groenprojectenpool) en
- aandelenparticipaties, zowel in microfinancieringsinstellingen als in Oikocredit International Share Foundation (ASN Microkredietpool)

worden via de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het deel van het resultaat dat betrekking heeft op positieve niet-gerealiseerde herwaarderings van deze beleggingen wordt niet uitgekeerd aan de participanten, maar toegevoegd aan de herwaarderingsreserve. Negatieve herwaarderings, waaronder voorzieningen, worden via de winstverdeling ten laste gebracht van de overige reserves.

In de balans van ASN Beleggingsfondsen N.V. wordt geen rekening gehouden met de herwaarderingsreserve die van toepassing is op de ASN Groenprojectenpool en op de ASN Microkredietpool. Deze herwaarderingsreserve is wel opgenomen in de balans van beide beleggingspools, maar niet in de balans van ASN Groenprojectenfonds resp. ASN-Novib Microkredietfonds die in deze beleggingspools beleggen.

4.4.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten. Als liquide middelen worden aangemerkt alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat door middel van aanpassingen hierop tot kasstromen herleid. Deze aanpassingen betreffen onder andere correcties op de overlopende posten.

De liquide middelen in de fondsen hebben een beginstand en eindstand van nihil. De gelden die van klanten worden ontvangen, worden namelijk direct belegd in participaties van de beleggingspools. Het beleid van de fondsen is erop gericht het beschikbare vermogen volledig te beleggen.

4.4.4 Fiscale aspecten

ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals nader is uitgewerkt in het Besluit beleggingsinstellingen.

Dit houdt in dat ASN Beleggingsfondsen N.V. geen (0%) vennootschapsbelasting verschuldigd is als het voldoet aan de voorwaarden die in de wet en het Besluit beleggingsinstellingen worden genoemd. Een van die voorwaarden is dat het fonds de winst die voor uitdeling beschikbaar is, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de participatiehouders uitkeert (de doorstootverplichting).

De pools waarin de fondsen beleggen, zijn niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Alle activa en passiva, alsmede de resultaten, worden rechtstreeks toegerekend aan de houders van participaties in de pools, waaronder ASN Beleggingsfondsen N.V.

Uitgebreidere informatie leest u in het prospectus.

Fiscale risico's

Wijzigingsrisico belastingregimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt in hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor een fonds of een pool verandert. Daardoor wordt de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een fonds of pool negatief beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert, al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren ten tijde van het uitbrengen van het prospectus of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate er meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. De pools beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes voor alle beleggingen in alle landen.

Met ingang van 2017 zijn er nieuwe fiscale regels ingevoerd. Zij hebben tot gevolg dat de fiscale behandeling van de groenleningen in het ASN Groenprojectenfonds minder gunstig is geworden voor vermogens tot € 100.000. Hierboven is het voordeliger geworden. Door de wijziging van het belastingregime verandert het gemiddelde belastingvoordeel voor particuliere beleggers. De drie nieuwe belastingvoordelen zijn 0,86%, 1,38% en 1,617%, afhankelijk van het vermogen van de belegger.

Per lening wordt een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening.

De waardering van de betreffende groenleningen is per 16 juni 2017 aangepast aan het nieuwe percentage van 0,86% belastingvoordeel. Dit had per deze datum een negatieve impact van 0,23% op de *net asset value* van het ASN Groenprojectenfonds.

Groene-instellingsrisico

De overheid merkt het ASN Groenprojectenfonds aan als groene instelling als het minimaal 70% van het fondsvermogen in groenprojecten belegt. ACTIAM monitort dit dagelijks. Als het ASN Groenprojectenfonds op enig moment minder dan 70% van zijn middelen in groenprojecten heeft belegd, kan het fonds de status van groene instelling verliezen. Daarmee vervallen de fiscale voordelen voor particuliere aandeelhouders. Als het ASN Groenprojectenfonds onder de 70%-grens dreigt te komen, wordt toetreding tot en/of uittreding uit het fonds beperkt, gewijzigd of beëindigd en/of kunnen hieraan voorwaarden worden verbonden. In dat geval kan het fonds voor korte of langere tijd geen aandelen uitgeven en/of inkopen.

Dit groene-instellingsrisico hangt samen met het liquiditeitsrisico. Als liquiditeiten die het fonds ontvangt uit aflossingen niet opnieuw worden uitgezet, neemt het aandeel van liquiditeiten in het fondsvermogen toe en daalt het liquiditeitsrisico. Daarmee stijgt het groene-instellingsrisico, aangezien de omvang van de portefeuille groene leningen afneemt. Onder het groene-instellingsrisico valt ook het risico dat de overheid de wet kan aanpassen en de Regeling groenprojecten kan beperken of afschaffen.

Risico erosie fondsvermogen

ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling. Om deze status te kunnen behouden moet de vennootschap jaarlijks de fiscale winst geheel aan de aandeelhouders uitkeren. De fiscale jaarwinst kan onder omstandigheden hoger uitkomen dan de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van het statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend

wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van de beleggingsinstelling door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

FATCA/CRS

ASN Beleggingsfondsen N.V. zal voldoen aan FATCA, CRS en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wetgeving zijn opgenomen. Het kan aan aandeelhouders documentatie opvragen om hun status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen. Als ASN Beleggingsfondsen N.V., doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op zijn beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de *net asset value* (NAV).

Afdrachtvermindering

Als fiscaal vrijgestelde partijen of buitenlanders toetreden tot een van de fondsen, kan dit gevolgen hebben voor het rendement van het fonds. ASN Beleggingsfondsen N.V. mag voor deze partijen de afdrachtvermindering niet toepassen op eventuele buitenlandse bronheffing.

4.4.5 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van ASN Beleggingsfondsen N.V. kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt elk fonds in participaties van een pool, dan wel (indirect) in participaties van een combinatie van pools. In deze pools zijn de beleggingsportefeuilles ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het belegt.

Deze risico's bestaan onder andere uit marktrisico, renterisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, paraplurisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's zijn hierna verder uitgewerkt, evenals in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools.

4.4.5.1 ASN Aandelenpool

De volgende fondsen beleggen in de ASN Aandelenpool:

- ASN Duurzaam Aandelenfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds (via ASN Mixpool)
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

De activiteiten van bovengenoemde fondsen kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt elk fonds in participaties van de ASN Aandelenpool, of (indirect) in participaties van een combinatie van pools waarin de beleggingsportefeuilles zijn ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin dit fonds belegt.

De risico's van ASN Aandelenpool bestaan onder andere uit marktrisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, paraplurisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's zijn hierna en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools verder uitgewerkt.

Valutarisico

Het valutarisico wordt niet afgedekt. Derivaten zijn niet toegestaan. De ASN Aandelenpool belegde ultimo juni 2017 de volgende bedragen in euro's en in vreemde valuta's:

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
430.692	Euro	34,5
311.155	Amerikaanse dollar	24,8
233.343	Britse pond	18,6
90.572	Japanse yen	7,2
76.216	Deense kroon	6,1
52.665	Zwitserse frank	4,2
35.803	Zweedse kroon	2,8
12.294	Zuid-Koreaanse won	1,0
9.648	Canadese dollar	0,8
1.252.388		100,0

In de halfjaarcijfers van de ASN Aandelenpool is een specificatie van de beleggingen opgenomen waaruit blijkt in welke valuta's de pool belegt.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid van de ASN Aandelenpool biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's. Het beleid is erop gericht het risico te beheersen door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het vermogen dat de ASN Aandelenpool belegt in één bedrijf of instelling. De ASN Aandelenpool mag maximaal 5% in één bedrijf beleggen. De aandelen van de ondernemingen waarin de pool meer dan 5% belegt, mogen samen een waarde van maximaal 40% van het fondsvermogen hebben.

Kredietrisico

De ASN Aandelenpool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van de ASN Aandelenpool wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 18,9 miljoen (ultimo 2016: € 8,8 miljoen).

Ook bij de fondsen die beleggen in de ASN Aandelenpool is er sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen was ultimo juni 2017 als volgt:

In duizenden euro's	30-06-2017
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.383
ASN Duurzaam Mixfonds	37
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	26
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	146
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	461
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	127
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	99

4.4.5.2 ASN Obligatiepool

De volgende fondsen beleggen in de ASN Obligatiepool:

- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Duurzaam Mixfonds (via ASN Mixpool)
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

De activiteiten van bovengenoemde fondsen kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt elk fonds in participaties van de ASN Obligatiepool, of (indirect) in participaties van een combinatie van pools waarin de beleggingsportefeuilles zijn ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het belegt.

De risico's van de ASN Obligatiepool bestaan onder andere uit marktrisico, renterisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, parapleurisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's zijn hierna en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools verder uitgewerkt.

Renterisico

In de toelichting op de halfjaarcijfers van de ASN Obligatiepool in paragraaf 6.2 zijn de *modified duration* en de renteherzieningsdata van de verschillende beleggingen opgenomen.

Valutarisico

De ASN Obligatiepool belegt uitsluitend in obligatieleningen die in euro's noteren, waardoor deze beleggingspool geen valutarisico heeft. Derivaten in de fondsen zijn niet toegestaan.

Kredietrisico

Volgens het beleggingsbeleid belegt de ASN Obligatiepool uitsluitend in staatsobligaties. Voor dit fonds geldt geen eis voor de minimale rating per obligatielening en geen restrictie voor een minimale rating van de portefeuille. Er is ook geen restrictie op de omvang van een lening.

ABB bepaalt het universum van landen in de staatsobligaties waarvan de ASN Obligatiepool belegt. De portefeuille is ingericht op basis van de scores die landen behalen op het gebied van duurzaamheid en terugbetaalcapaciteit (de verhouding tussen belastinginkomsten en renteverplichtingen). Hoe beter een land scoort op beide criteria, des te groter is het belang van het land in de portefeuille. De leningen in de portefeuille van de ASN Obligatiepool zijn als volgt verdeeld over gemiddelde kredietratings:

in % van de portefeuille	30-06-2017	31-12-2016
AAA	30,5%	36,5%
AA+	13,6%	18,9%
AA	10,4%	13,3%
AA-	7,4%	10,3%
A+	10,7%	0,0%
A	4,5%	4,5%
A-	7,6%	0,0%
BBB+	5,5%	6,1%
BBB	5,2%	5,5%
BB+	4,6%	4,9%
Totaal	100,0%	100,0%

Om tot de gemiddelde kredietrating te komen wordt gebruikgemaakt van *credit rating agencies* S&P, Moody's en Fitch. De gemiddelde rating wordt berekend als het gemiddelde van de rating die de verschillende rating agencies hebben toegekend.

De ASN Obligatiepool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico wordt bepaald door de som van de liquide middelen, de vorderingen en de waarde van de vastrentende beleggingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 752,6 miljoen (ultimo 2016: € 390,4 miljoen).

Ook bij de fondsen die beleggen in de ASN Obligatiepool is er sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen was ultimo juni 2017 als volgt:

In duizenden euro's	30-06-2017
ASN Duurzaam Obligatiefonds	195
ASN Duurzaam Mixfonds	37
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	26
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	146
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	461
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	127
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	99

4.4.5.3 ASN Milieupool

De volgende fondsen beleggen in de ASN Milieupool:

- ASN Milieu & Waterfondsen
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

De activiteiten van bovengenoemde fondsen kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt elk fonds in participaties van de ASN Milieupool, of (indirect) in participaties van een combinatie van pools waarin de beleggingsportefeuilles zijn ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het belegt.

De risico's van de ASN Milieupool bestaan onder andere uit marktrisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, paraplurisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's zijn hierna en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools verder uitgewerkt.

Valutarisico

Het valutarisico wordt niet afgedekt. Derivaten zijn niet toegestaan. De ASN Milieupool belegde ultimo juni 2017 de volgende bedragen in euro's en in vreemde valuta's:

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
188.330	Amerikaanse dollar	32,8
107.404	Euro	18,8
70.605	Britse pond	12,4
53.017	Japanse yen	9,3
50.366	Hongkong dollar	8,8
44.842	Zwitserse frank	7,8
20.597	Australische dollar	3,6
18.776	Zweedse kroon	3,3
15.961	Deense kroon	2,8
2.154	Singaporese dollar	0,4
572.052		100,0

In de halfjaarcijfers van de ASN Milieupool is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid van de ASN Milieupool biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's. Het beleid is erop gericht het risico te beheersen door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het vermogen dat de ASN Milieupool belegt in één bedrijf of instelling. De ASN Milieupool mag maximaal 5% in één bedrijf beleggen. De aandelen van de ondernemingen waarin de pool meer dan 5% belegt, mogen samen een waarde van maximaal 40% van het fondsvermogen hebben.

Kredietrisico

De ASN Milieupool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van de ASN Milieupool wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 30,8 miljoen (ultimo 2016: € 16,2 miljoen).

Ook bij de fondsen die beleggen in de ASN Milieupool is er sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen was ultimo juni 2017 als volgt:

In duizenden euro's	30-06-2017
ASN Milieu & Waterfondsen	682
ASN Duurzaam Mixfondsen Defensief	146
ASN Duurzaam Mixfondsen Neutraal	461
ASN Duurzaam Mixfondsen Offensief	127
ASN Duurzaam Mixfondsen Zeer Offensief	99

4.4.5.4 ASN Small & Midcappool

De volgende fondsen beleggen in de ASN Small & Midcappool:

- ASN Duurzaam Small & Midcapfondsen
- ASN Duurzaam Mixfondsen Offensief
- ASN Duurzaam Mixfondsen Zeer Offensief

De activiteiten van bovengenoemde fondsen kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt elk fonds in participaties van de ASN Small & Midcappool, of (indirect) in participaties van een combinatie van pools waarin de beleggingsportefeuilles zijn ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het belegt.

De risico's van de ASN Small & Midcappool bestaan onder andere uit marktrisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, paraplurisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's zijn hierna en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools verder uitgewerkt.

Valutarisico

Het valutarisico wordt niet afgedekt. Derivaten zijn niet toegestaan. De ASN Small & Midcappool belegde ultimo juni 2017 de volgende bedragen in euro's en in vreemde valuta's:

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
47.288	Euro	45,6
23.542	Britse pond	22,8
20.039	Zwitserse frank	19,4
7.833	Zweedse kroon	7,6
4.722	Deense kroon	4,6
103.424		100,0

In de halfjaarcijfers van de ASN Small & Midcappool is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid van de ASN Small & Midcappool biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's. Het beleid is erop gericht het risico te beheersen door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het vermogen dat de ASN Small & Midcappool belegt in één bedrijf of instelling. De ASN Small & Midcappool mag maximaal

10% in één bedrijf beleggen. De aandelen van de ondernemingen waarin de pool meer dan 10% belegt, mogen samen een waarde van maximaal 40% van het fondsvermogen hebben.

Wanneer de ASN Small & Midcappool aandelen in een onderneming koopt, mogen deze op het moment van aankoop:

- maximaal 5% van het aandelenkapitaal van deze onderneming uitmaken;
- maximaal 5% van het eigen vermogen van de onderneming uitmaken; wanneer dit belang toeneemt tot 10%, moet het worden verminderd tot minder dan 10%.

Kredietrisico

De ASN Small & Midcappool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van de ASN Small & Midcappool wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 5,5 miljoen (ultimo 2016: € 4,5 miljoen).

Ook bij de fondsen die beleggen in de ASN Small & Midcappool is er sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen was ultimo juni 2017 als volgt:

In duizenden euro's	30-06-2017
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	381
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	127
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	99

4.4.5.5 ASN Groenprojectenpool

Alleen het ASN Groenprojectenfonds belegt in de ASN Groenprojectenpool.

De activiteiten van het ASN Groenprojectenfonds kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt het ASN Groenprojectenfonds in participaties van de ASN Groenprojectenpool. Het risicoprofiel van het fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het belegt.

De activiteiten van de ASN Groenprojectenpool kunnen financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, verhandelbaarheidsrisico, valutarisico en groene-instellingsrisico. De risico's komen voort uit het beheer van de beleggingsportefeuille. Deze risico's zijn in de paragraaf *Risico's en risicobeheer* toegelicht en hieronder nader gekwantificeerd.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Ultimo verslagperiode bestond het fondsvermogen voor 20,2% (ultimo 2016: 25,4%) uit liquide middelen en staatsobligaties. De pool houdt staatsobligaties aan uit hoofde van liquiditeitsbeheer. De eis dat minimaal 10% van het fondsvermogen moet worden aangehouden in liquiditeiten of in (staats)obligaties met een korte resterende looptijd, is met ingang van 27 januari 2016 vervallen. Het liquiditeitsbeleid voorziet erin dat het fonds een minimumpercentage liquide middelen aanhoudt.

Groene-instellingsrisico

Gedurende de verslagperiode heeft het fonds voldaan aan de minimeisen die gesteld worden aan groene instellingen; het percentage groenbeleggingen nam toe van 71,8% tot 76,39%. Op 14 november 2016 is het fonds gesloten voor nieuwe instroom om huidige participanten te beschermen.

Renterisico

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De *modified duration* (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van de beleggingsportefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	30-06-2017	31-12-2016
Gemiddelde resterende looptijd	7,69 jaar	6,00 jaar
Modified duration (leningportefeuille)	4,65	4,12
Modified duration van het fonds	3,74	3,09

De staatsobligaties die aangehouden worden uit hoofde van liquiditeit hebben een beperkt renterisico doordat ze een korte resterende looptijd hebben. Daardoor is hun rentegevoeligheid beperkt. Voor de leningen in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool gelden de volgende resterende looptijden:

Looptijd	Marktwaaarde (in € 1.000)	% van de portefeuille leningen
< 1 jaar	2.151	0,71
1 - 5 jaar	105.055	34,73
> 5 jaar	195.266	64,56
Totaal	302.472	100,00

Concentratierisico

Doordat de ASN Groenprojectenpool hoofdzakelijk een Nederlands sectorfonds is, is de spreiding relatief beperkt. Individuele leningen maken een groot deel van het fonds uit. Hierna ziet u de spreiding van de beleggingen, exclusief liquiditeiten en staatsobligaties, over de verschillende sectoren.

	% van de portefeuille leningen	Marktwaaarde (in € 1.000)
Duurzaam bouwen	36,27	109.714
Windenergie	26,53	80.256
Decentrale energievoorziening	7,36	22.271
Biomassa	0,46	1.385
Zonne-energie	3,63	10.986
Zorg en welzijn	1,57	4.760
Natuur- en overige groenprojecten	21,15	63.931
Totaal groene beleggingen	96,97	293.303
Niet-groene portefeuille	3,03	9.169
Totaal leningen	100,00	302.472

Kredietrisico

De AIF-beheerder wijst op basis van advies van de projectadviseur alle leningnemers een risicocategorie toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Bij deze analyse beoordeelt de AIF-beheerder de bedrijfskwaliteit en kredietkwaliteit. De bedrijfskwaliteit wordt onder meer berekend aan de hand van de solvabiliteit en winstgevendheid van de onderneming en/of het project. Verder neemt de AIF-beheerder in ogenschouw of het gaat om een startende onderneming of een bedrijf dat langere tijd bestaat. De kredietkwaliteit is afhankelijk van de terugbetaalcapaciteit van de uitgevende instelling. Bij het verstrekken van een lening worden afdoende zekerheden verkregen. Los van de mathematische rekenmethodiek van de kredietklasse worden kwalitatieve factoren meegewogen. De AIF-beheerder maakt een inschatting van de toekomstige omzetten van het project en van de sectorgebonden risico's, politieke risico's, juridische risico's en projectgebonden risico's.

De volgende tabel vermeldt per risicoklasse het percentage van alle uitstaande leningen die in de betreffende categorie vallen. Risicoklasse 1 is de minst risicovolle, risicoklasse 8 de meest risicovolle.

% van de portefeuille	30-06-2017	31-12-2016
Risicoklasse 1	61,21	67,53
Risicoklasse 2	20,33	8,55
Risicoklasse 3	13,69	14,54
Risicoklasse 4	4,28	6,22
Risicoklasse 5	0,15	0,05
Risicoklasse 6	-	-
Risicoklasse 7	-	2,75
Risicoklasse 8	0,34	0,36
Totaal	100,00	100,00

De gewogen gemiddelde risicoclassificatie bedroeg ultimo juni 2017 1,64. De gewogen gemiddelde risicoclassificatie is het rekenkundige gemiddelde van de gehele portefeuille met uitstaande leningen op basis van de classificatie uit de betreffende tabel, vermenigvuldigd met het uitstaande obligo in de betreffende categorie van de ASN Groenprojectenpool. De kwaliteit van de financieringsportefeuille is iets verslechterd ten opzichte van ultimo 2016 (1,69).

Wanneer ACTIAM inschat dat de kans op een (al dan niet gedeeltelijk) faillissement toeneemt, kan zij een voorziening treffen. In de verslagperiode is de voorziening voor oninbaarheid met € 17 duizend verlaagd ten gunste van het resultaat. Dit is een gevolg van een actuele waardebeoordeling van twee leningen (van twee debiteuren) per verslagdatum ten opzichte van de opbrengst die wij naar schatting zullen terugkrijgen. Deze leningen behoren tot de klasse met het hoogste risico.

De ASN Groenprojectenpool loopt een kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico voor het fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 384,1 miljoen (ultimo 2016: € 423,5 miljoen). Omdat er tegenover een gedeelte van de liquide middelen kortlopende schulden staan, is dit bedrag hoger dan het fondsvermogen. Het kredietrisico op vastrentende waarden heeft niet alleen betrekking op leningen, maar ook op staatsobligaties. Het kredietrisico op de staatsobligaties is beperkt doordat het fonds belegt in staatsobligaties met een korte resterende looptijd.

Tegenpartijrisico

De ASN Groenprojectenpool maakte in de verslagperiode gebruik van bankrekeningen om liquiditeiten aan te houden. Kasstromen uit hoofde van rente en aflossingen van debiteuren verliepen via de balans van de Volksbank N.V. Daarbij vindt periodiek verrekening van openstaande posten plaats. Op basis van deze beide activiteiten liep de pool risico op de Volksbank N.V. Kredietratingbureau S&P beoordeelde ultimo verslagperiode de Volksbank N.V. met rating A- (met een stabiel vooruitzicht). De omvang van de bankrekening die de pool aanhoudt, bedroeg op 30 juni 2017 € 10,1 miljoen (31 december 2016: € 9,0 miljoen). De ASN Groenprojectenpool maakt ook gebruik van bankrekeningen bij KAS BANK N.V. In de verslagperiode beoordeelde Fitch Ratings de kredietwaardigheid van KAS BANK N.V. als A- met een stabiel vooruitzicht.

De AIF-beheerder vermindert het risico door een gedeelte van de liquiditeiten aan te houden in Nederlandse, Duitse en Franse staatsobligaties en schatkistwissels (*treasury bills*) met een korte resterende looptijd (€ 67,2 miljoen ultimo juni 2017). De staatsobligaties en schatkistwissels worden uitsluitend aangehouden in het kader van liquiditeitsbeheer. Hieronder volgt een overzicht van de kredietratings per land.

Land	Kredietrating per 30 juni 2017 door Fitch	Kredietrating per 31 december 2016 door Fitch
Duitsland	AAA	AAA
Frankrijk	AA	AA
Nederland	AAA	AAA

4.4.5.6 ASN Microkredietpool

Alleen het ASN-Novib Microkredietfonds belegt in de ASN Microkredietpool.

De activiteiten van het ASN-Novib Microkredietfonds kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt ASN-Novib Microkredietfonds in participaties van de ASN Microkredietpool. Het risicoprofiel van het fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het belegt.

Beleggen in ontwikkelingslanden brengt in het algemeen hogere risico's met zich mee dan beleggen in eigen land. De activiteiten van de ASN Microkredietpool kunnen risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan uit onder andere marktrisico, renterisico, concentratierisico, valutarisico, kredietrisico, tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico, kredietrisico, fiscaal en juridisch risico, compliancerisico, operationeel risico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. Deze risico's zijn in de paragraaf *Risico's en risicobeheer* toegelicht en hieronder nader gekwantificeerd.

Renterisico

De *duration* (rentetypische looptijd) van de leningenportefeuille per 30 juni 2017 was 1,87 jaar (31 december 2016: 1,73 jaar). De duration van de pool per 30 juni 2017 was 1,85 jaar (31 december 2016: 1,55 jaar).

Valutarisico

Gedurende de eerste helft van 2017 nam de nettobelegging in vreemde valuta's, exclusief de US-dollar, toe tot 14,21% (ultimo 2016: 14,06%). De pool belegde per 30 juni 2017 in de volgende valuta's:

<i>Valuta-exposure in duizenden</i>	<i>Bruto in vreemde valuta's</i>	<i>Bruto in euro's</i>	<i>Valutatermijn- affaires in vreemde valuta's</i>	<i>Netto in vreemde valuta's</i>	<i>Netto in euro's</i>
Verenigde Staten (USD)	137.811	120.454	143.858	-6.047	-5.302
Bolivia (BOB)	18.977	2.408	-	18.977	2.408
Cambodja (KHR)	8.146.000	1.746	-	8.146.000	1.746
Colombia (COP)	12.379.484	3.553	-	12.379.484	3.553
Dominicaanse Republiek (DOP)	46.229	853	-	46.229	946
Georgië (GEL)	24.470	8.925	14.500	9.970	3.548
India (INR)	1.770.900	24.021	1.770.900	-	-
Kameroen (XAF)	1.311.914	1.992	655.957	655.957	996
Kazachstan (KZT)	2.527.457	6.881	2.033.910	493.547	1.344
Kirgizië (KGS)	255.305	3.238	-	255.305	3.238
Mexico (MXN)	69.290	3.356	69.290	-	-
Nicaragua (NIO)	240.546	7.020	-	240.546	7.020
Oeganda (UGX)	1.273.126	310	-	1.273.126	310
Pakistan (PKR)	806.168	6.742	-	806.168	6.742
Peru (PEN)	20.226	5.462	15.982	4.244	1.146
Senegal (XOF)	3.088.223	4.708	655.957	2.432.266	3.708
Tadzjikistan (TJS)	10.285	1.023	-	10.285	1.023
Zambia (ZMW)	3.708	356	-	3.708	356
Euro (EUR)		35.475			
Totaal in €		238.523			32.782

De aansluiting met de balans kan als volgt gelegd worden:

	30-06-2017
Aandelenparticipaties	32.511
Participaties in Oikocredit International Share Foundation	2.605
Kredieten	169.951
Achtergestelde leningen	24.260
Staatsobligaties	7.870
Rekening courant USD	230
Te vorderen uit hoofde van verkopen aandelenparticipaties	1.096
Totaal in €	238.523

Per 30 juni 2017 hanteerde de pool de volgende valutakoersen:

<i>Valutakoers t.o.v. de euro</i>	30-06-2017	31-12-2016
Verenigde Staten (USD)	1,1406	1,0548
Armenië (AMD)	547,3902	507,6938
Azerbeidzjan (AZN)	1,9230	1,9003
Bolivia (BOB)	7,8812	7,3094
Cambodja (KHR)	4.665,4603	4.195,0550
Colombia (COP)	3.484,4601	3.166,3595
Dominicaanse Republiek (DOP)	54,1761	48,8929
Georgië (GEL)	2,7419	2,8104
Guatemala (GTQ)	8,3662	7,9354
Honduras (HNL)	26,7391	24,7778
India (INR)	73,7223	71,5859
Indonesië (IDR)	15.200,6801	14.210,1194
Kameroen (XAF)	658,7301	648,8413
Kazachstan (KZT)	367,3198	351,9543
Kirgizië (KGS)	78,8539	73,2002
Mexico (MXN)	20,6437	21,7294
Nicaragua (NIO)	34,2653	30,9261
Nigeria (NGN)	358,9881	332,2252
Oeganda (UGX)	4.100,2773	3.807,6475
Pakistan (PKR)	119,5696	110,0895
Paraguay (PYG)	6.358,4522	6.083,2706
Peru (PEN)	3,7028	3,5364
Senegal (XOF)	655,9571	655,9570
Tadzjikistan (TJS)	10,0497	8,2760
Tanzania (TZS)	2.553,6914	2.300,4097
Zambia (ZMW)	10,4018	10,4684

Concentratierisico

Hieronder vindt u een overzicht van de vijf grootste belangen in MFI's ultimo verslagperiode, uitgedrukt als percentage van het fondsvermogen.

<i>Aandelenparticipaties</i>	<i>Percentage van het fondsvermogen</i>
Khushhali Bank	2,52
CES Panama	1,41
Crezcamos	1,33
FUNDESER Nicaragua	1,02
MicroCred Senegal	1,01

In de paragraaf *Kredietrisico* staat een overzicht van de vijf landen waarin de pool ultimo juni 2017 het meest belegde, evenals de grootste debiteuren.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Op 30 juni 2017 werd 13,7% van het fondsvermogen liquide aangehouden in staatsobligaties en op bankrekeningen (ultimo 2016: 15,9%). Er hebben zich in de verslagperiode geen problemen voorgedaan met de liquiditeit. Het overzicht hierna toont de aflossingstermijnen die aan de portefeuille van kredieten en achtergestelde leningen verbonden zijn.

	Marktwaarde in duizenden euro's	% van de portefeuille
Aflossingen 2017	17.099	8,80
Aflossingen 2018	57.595	29,66
Aflossingen 2019	45.723	23,54
Aflossingen 2020	21.731	11,19
Aflossingen 2021	10.502	5,41
Aflossingen 2022	29.286	15,08
Aflossingen 2023	5.261	2,71
Aflossingen 2024	2.630	1,35
Aflossingen 2027	4.384	2,26
Totaal kredieten en achtergestelde leningen	194.211	100,00

Kredietrisico

Per 30 juni 2017 2016 bedroegen de omvangrijkste beleggingen in één land 9,8% van het fondsvermogen. Daarmee bleef het fonds ruim onder de grens van 15%. De pool belegde ultimo juni 2017 het meest in de volgende vijf landen:

Land	Percentage van het fondsvermogen
India	9,81
Peru	7,27
Georgië	6,93
Nicaragua	5,58
Cambodja	5,45

Vijf grootste debiteuren in de portefeuille
als % van het fondsvermogen¹

Credo	3,33
LOLC Micro Credit Ltd	2,98
Fusion Microfinance	2,66
Hamkorbank	2,62
PRASAC Microfinance Institution Limited	2,62

¹ In deze opgave is geen rekening gehouden met obligaties.

In paragraaf 3.14 vindt u een overzicht van de geografische verdeling van de beleggingen. In de toelichting op de balans in paragraaf 6.7 is een overzicht van de beleggingen opgenomen, met vermelding van het land waar elke MFI actief is. De AIF-beheerder wijst op basis van advies van de projectadviseur alle MFI's een risicocategorie toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Daarbij beoordeelt ACTIAM de financiële gegevens en prestaties en de institutionele kracht van elke organisatie waarin de pool belegt, alsmede externe factoren die het risico voor de organisatie kunnen beïnvloeden. De tabel hierna toont het percentage van de kredietportefeuille per risicocategorie per 30 juni 2017 en per 31 december 2016. De methodiek die gebruikt wordt om de risicocategorie vast te stellen, is alleen bruikbaar voor individuele MFI's.

Risicoklasse	30-06-2017	31-12-2016
Sterk	21,4%	24,5%
Goed	35,4%	27,1%
Bevredigend	25,8%	38,5%
Zwak	15,2%	5,5%
Problematisch	2,2%	4,4%

Uit de tabel blijkt dat het kredietrisico in het eerste halfjaar van 2017 nagenoeg niet is veranderd. Enerzijds is de omvang van de portefeuille kredieten en achtergestelde leningen met risicoklasse 'Zwak' en 'Goed' toegenomen, anderzijds is het aandeel van kredieten en achtergestelde leningen met risicoklasse 'Bevredigend' afgenomen. De gemiddelde score is gedurende de verslagperiode licht gedaald van 3,62 naar 3,59.

De pool loopt een maximaal kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, derivaten, vorderingen en liquide middelen. Dit maximale kredietrisico bedroeg ultimo juni 2017 € 238,6 miljoen (ultimo december 2016: € 245,2 miljoen). Voor vier MFI's die (mogelijkerwijs) niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, is per 30 juni 2017 een voorziening getroffen. Het Valuation Committee bepaalt de voorziening, met advies van de projectadviseur.

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode waren er derivatencontracten met The Currency Exchange Fund N.V. en de Volksbank N.V. Met deze tegenpartijen zijn valutaswaps (*cross currency swaps*) respectievelijk valutatermijncontracten (*FX forwards*) aangegaan.

Met The Currency Exchange Fund N.V. is een *credit support annex* (CSA) afgesloten. Op basis van een CSA kunnen The Currency Exchange Fund N.V. en de pool over en weer zekerheden (*collateral*) opvragen, afhankelijk van de waardeontwikkeling van de derivaten die onder de CSA vallen. De CSA is dus een middel om het tegenpartijrisico te verminderen.

De waarde van de valutaswaps was ultimo verslagperiode negatief (€ 1,876 miljoen). Als gevolg van de afspraken in de CSA heeft The Currency Exchange Fund N.V. een bedrag van € 2,29 miljoen als onderpand (*collateral*) opgevraagd. De ASN Microkredietpool liep ultimo verslagperiode dus een tegenpartijrisico op The Currency Exchange Fund N.V.

Op 1 maart 2017 is er ook met de Volksbank N.V. een CSA afgesloten. De waarde van de valutatermijncontracten was ultimo verslagperiode positief (€ 4,561 miljoen). Als gevolg van de afspraken in de CSA heeft ABB een bedrag van € 4,92 miljoen als onderpand (*collateral*) opgevraagd bij de Volksbank N.V. De ASN Microkredietpool liep ultimo juni 2017 derhalve geen tegenpartijrisico op de Volksbank N.V.

De pool maakte in de verslagperiode gebruik van bankrekeningen om liquiditeiten aan te houden. Het saldo van de bankrekeningen die de pool aanhoudt, bedroeg op 30 juni 2017 € 28,8 miljoen (ultimo 2016: € 11,1 miljoen). Op dit bedrag loopt de pool tegenpartijrisico. Hij houdt bankrekeningen aan bij de Volksbank N.V., ABN AMRO N.V. en KAS BANK N.V. Kredietratingbureau S&P beoordeelde ultimo verslagperiode de Volksbank N.V. met rating A- (met stabiel vooruitzicht). De S&P kredietrating van ABN AMRO was A met stabiel vooruitzicht. In de verslagperiode beoordeelde Fitch Ratings de kredietwaardigheid van KAS BANK N.V. als A- met stabiel vooruitzicht. S&P beoordeelde The Currency Exchange Fund N.V. aan het begin van de verslagperiode met A- (met negatief vooruitzicht); in januari 2017 is dit vooruitzicht bijgesteld tot stabiel.

De AIF-beheerder vermindert het risico door een gedeelte van de liquiditeiten aan te houden in Nederlandse, Duitse en Franse staatsobligaties en schatkistwissels (*treasury bills*) met een korte resterende looptijd (€ 7,9 miljoen ultimo juni 2017). De staatsobligaties worden uitsluitend aangehouden in het kader van liquiditeitsbeheer. De omvang van de liquiditeitspositie bedroeg ultimo juni 2017 € 36,6 miljoen (ultimo 2016: € 42,3 miljoen). Hieronder volgt een overzicht van de kredietratings per land.

Land	Kredietrating per 30 juni 2017 door Fitch	Kredietrating per 31 december 2016 door Fitch
Duitsland	AAA	AAA
Frankrijk	AA	AA
Nederland	AAA	AAA

4.5 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 31-12-2016</i>
Stand per 1 januari	1.864.771	1.785.557
Aankopen	369.825	185.527
Aankopen uit hoofde van herstructurering ASN Beleggingsfondsen N.V.	655.277	-
Aankopen uit hoofde van transitie	522.947	-
Verkopen	-134.144	-148.403
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.212	-2.521
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	92.352	44.611
Stand ultimo periode	3.374.240	1.864.771

Aangezien de vennootschap haar vermogen belegt in beleggingspools, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de halfjaarcijfers van de onderliggende beleggingspools opgenomen in dit halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de halfjaarcijfers van de vennootschap.

Participaties per beleggingspool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>30-06-2017</i>	<i>31-12-2016</i>
ASN Aandelenpool	1.152.020	812.897
ASN Obligatiepool	610.521	248.329
ASN Mixpool	256.259	263.356
ASN Milieupool	599.790	460.788
ASN Small & Midcappool	104.860	79.401
ASN Groenprojectenpool	382.779	-
ASN Microkredietpool	268.011	-
Totaal	3.374.240	1.864.771

(B) Vorderingen

Onder de vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>30-06-2017</i>	<i>31-12-2016</i>
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen van beleggingspools	1.046	1.831
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.046	1.831
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	2.783	1.213
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.783	1.213
Totaal	3.829	3.044

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder de kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingspools	2.783	1.213
Te betalen fondskosten	2.277	1.402
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5.060	2.615
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	1.046	1.831
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	1.046	1.831
Totaal	6.106	4.446

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt over de fondsen verdeeld:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
ASN Duurzaam Aandelenfonds	824.106	812.311
ASN Duurzaam Obligatiefonds	246.706	248.214
ASN Duurzaam Mixfonds	256.108	263.201
ASN Milieu & Waterfonds	508.722	460.322
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	89.126	79.321
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	54.800	-
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	74.822	-
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	367.579	-
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	127.159	-
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	172.539	-
ASN Groenprojectenfonds	382.589	-
ASN-Novib Microkredietfonds	267.707	-
Totaal	3.371.963	1.863.369

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in (twintig series van in totaal) 78.749.999 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel van nominaal € 5,00. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt dus € 393.750.000.

Verloop aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode:

	Stand per 01-01-2016	Uitgegeven aandelen	Ingekochte aandelen	Stand per 31-12-2016	Uitgegeven aandelen	Ingekochte aandelen	Stand per 30-06-2017
ASN Duurzaam Aandelenfonds	7.859.356	834.962	-797.699	7.896.619	207.150	-559.478	7.544.291
ASN Duurzaam Obligatiefonds	7.584.183	1.030.693	-413.185	8.201.691	809.682	-605.312	8.406.061
ASN Duurzaam Mixfonds	2.817.932	313.740	-136.752	2.994.920	75.638	-192.096	2.878.462
ASN Milieu & Waterfonds	13.413.036	1.955.344	-605.405	14.762.975	1.244.363	-292.637	15.714.701
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	2.286.700	233.450	-222.477	2.297.673	159.477	-120.390	2.336.760
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	1.097.997	-16.533	1.081.464
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	1.479.170	-21.441	1.457.729
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	7.107.013	-31.930	7.075.083
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	2.406.325	-7.015	2.399.310
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	3.240.855	-31.879	3.208.976
ASN Groenprojectenfonds	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	14.543.631	-57.576	14.486.055
ASN-Novib Microkredietfonds	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	4.968.097	-12.962	4.955.135
Prioriteitsaandeel	1	-	-	1	-	-	1
Totaal	33.961.208	4.368.189	-2.175.518	36.153.879	37.339.398	-1.949.249	71.544.028

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	180.769	169.807
Uitgegeven aandelen	744.837	21.840
Ingekochte aandelen	-11.189	-10.878
Stand ultimo periode	914.417	180.769
Agio		
Stand per 1 januari	1.234.756	1.085.278
Uitgegeven aandelen	824.241	184.657
Ingekochte aandelen	-80.370	-119.518
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	52.966
Correctie ingekochte aandelen	-	31.373
Stand ultimo periode	1.978.627	1.234.756
Overige reserves		
Stand per 1 januari	420.869	321.451
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-4.689	183.757
Ingekochte aandelen	-25.399	-
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar agio (correctie beginstand)	-	-52.966
Correctie ingekochte aandelen	-	-31.373
Stand ultimo periode	390.781	420.869
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	26.975	207.609
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	4.689	-183.757
Uitgekeerd dividend	-31.664	-23.852
Resultaat over de verslagperiode	88.138	26.975
Stand ultimo periode	88.138	26.975
Totaal eigen vermogen	3.371.963	1.863.369

Voor het vijfjarenoverzicht verwijzen wij naar de toelichtingen op de afzonderlijke fondsen.

4.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door de boekwaarde in mindering te brengen op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten).

Gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Duurzaam Aandelenfonds	3.423	-1.922
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-94	193
ASN Duurzaam Mixfonds	568	-208
ASN Milieu & Waterfonds	476	-53
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	347	-257
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	-67	-
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	-103	-
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	-643	-
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	-275	-
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	-419	-
ASN Groenprojectenfonds	-2	-
ASN-Novib Microkredietfonds	1	-
Totaal	3.212	-2.247

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen van de beleggingspools, per soort belegging.

Gerealiseerde waardeveranderingen aandelen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Aandelenpool		
Aandelen - gerealiseerde winsten	17.500	5.489
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-11.402	-30.602
ASN Mixpool		
Aandelen - gerealiseerde winsten	1.465	505
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-108	-519
ASN Milieupool		
Aandelen - gerealiseerde winsten	4.953	824
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-267	-2.794
ASN Small & Midcappool		
Aandelen - gerealiseerde winsten	810	884
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-384	-2.628
ASN Microkredietpool		
Aandelen - gerealiseerde winsten	-	220
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-25	-
Totaal	12.542	-28.621

Gerealiseerde waardeveranderingen obligaties

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Obligatiepool		
Obligaties - gerealiseerde winsten	722	596
Obligaties - gerealiseerde verliezen	-3.042	-157
ASN Groenprojectenpool		
Obligaties - gerealiseerde winsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde verliezen	-277	-118
ASN Microkredietpool		
Obligaties - gerealiseerde winsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde verliezen	-186	-49
Totaal	-2.783	272

Gerealiseerde waardeveranderingen kredieten en (achtergestelde) leningen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
ASN Groenprojectenpool		
Groene leningen - gerealiseerde winsten	25	-
Groene leningen - gerealiseerde verliezen	-430	-431
Niet-groene leningen - gerealiseerde winsten	7	-
Niet-groene leningen - gerealiseerde verliezen	-50	-18
ASN Microkredietpool		
Kredieten - gerealiseerde winsten	55	22
Kredieten - gerealiseerde verliezen	-391	-1.212
Achtergestelde leningen - gerealiseerde winsten	39	-
Achtergestelde leningen - gerealiseerde verliezen	-	--
Totaal	-745	-1.639

Gerealiseerde waardeveranderingen valuta-afdekkingsinstrumenten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
ASN Microkredietpool		
Valutaswaps (cross currency swaps) - gerealiseerde winsten	39	222
Valutaswaps (cross currency swaps) - gerealiseerde verliezen	-25	-156
Valutatermijncontracten (FX forwards) - gerealiseerde winsten	2.358	1.946
Valutatermijncontracten (FX forwards) - gerealiseerde verliezen	-92	-104
Totaal	2.280	1.908

(F) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode hetzij de balanswaarde aan het begin van het boekjaar, hetzij de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	64.847	-39.770
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-1.778	13.892
ASN Duurzaam Mixfonds	8.732	3.053
ASN Milieu & Waterfonds	23.648	12.619
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	9.933	-6.135
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	-225	-
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	-371	-
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	-4.665	-
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	-1.888	-
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	-3.058	-
ASN Groenprojectenfonds	-3.005	-
ASN-Novib Microkredietfonds	182	-
Totaal	92.352	-16.341

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen van de beleggingspools, per soort belegging.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen aandelen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Aandelenpool		
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	69.247	31.594
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-23.130	-70.401
ASN Mixpool		
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	8.922	7.723
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-969	-4.864
ASN Milieupool		
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	31.905	32.369
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-19.804	-22.678
ASN Small & Midcappool		
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	10.287	3.314
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-2.039	-9.512
ASN Microkredietpool		
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	3.605	5.610
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-1.614	-1.908
Totaal	76.410	-28.753

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen obligaties

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Obligatiepool		
Obligaties - niet-gerealiseerde winsten	1.050	18.106
Obligaties - niet-gerealiseerde verliezen	-9.213	-1.508
ASN Groenprojectenpool		
Obligaties - niet-gerealiseerde winsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde verliezen	-84	-49
ASN Microkredietpool		
Obligaties - niet-gerealiseerde winsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde verliezen	-2	-120
Totaal	-8.249	16.429

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen kredieten en (achtergestelde) leningen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Groenprojectenpool		
Groene leningen - niet-gerealiseerde winsten	543	4.262
Groene leningen - niet-gerealiseerde verliezen	-5.302	-521
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde winsten	2.903	1.060
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde verliezen	-122	-33
ASN Microkredietpool		
Kredieten - niet-gerealiseerde winsten	296	418
Kredieten - niet-gerealiseerde verliezen	-9.885	-3.395
Achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde winsten	-	7
Achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde verliezen	-1.300	512
Totaal	-12.867	2.310

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen valuta-afdekkingsinstrumenten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Microkredietpool		
Valutaswaps (cross currency swaps) - niet-gerealiseerde winsten	1.185	805
Valutaswaps (cross currency swaps) - niet-gerealiseerde verliezen	-805	-287
Valutatermijncontracten (FX forwards) - niet-gerealiseerde winsten	6.474	1.194
Valutatermijncontracten (FX forwards) - niet-gerealiseerde verliezen	-78	-850
Totaal	6.776	862

(G) Bedrijfslasten

Fondskosten

ABB ontvangt van de fondsen fondskosten. ASN Beleggingsfondsen N.V. betaalt deze vergoeding maandelijks aan ABB. Zij wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van de fondsen. Dit gebeurt naar rato van de percentages per fonds op jaarbasis die in het prospectus zijn genoemd, en het vermogen van het fonds per dagultimo. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht. ABB brengt aan het eind van iedere maand het maandtotaal van de aldus berekende en gereserveerde fondskosten in rekening aan de vennootschap.

De fondskosten dienen om alle kosten van de fondsen en de pools te dekken, inclusief de vergoeding aan de vermogensbeheerders van de pools, de kosten voor de AIF-beheerder, de bewaarder, de *custodian*, de *fund agent*, het duurzaamheidsonderzoek, de juridisch eigenaar van het vermogen van de beleggingspools, de accountant, het toezicht, fiscaal en juridisch advies, alsmede de settlementskosten, de marketingkosten, de kosten van diensten van derden en de beloning van de raad van commissarissen.

Een uitzondering hierop zijn de transactiekosten. Dit zijn de directe kosten die samenhangen met de aankoop en verkoop van beleggingen. Deze kosten worden gedekt uit een opslag op de intrinsieke waarde bij een (per saldo) uitgifte van aandelen in ASN Beleggingsfondsen N.V., dan wel een afslag van de intrinsieke waarde bij een (per saldo) inkoop.

Uitgangspunt bij de vaststelling van de hoogte van de opslag en afslag is dat ASN Beleggingsfondsen N.V. de transactiekosten dekt die het gemiddeld op lange termijn maakt bij inkoop en uitgifte van eigen aandelen. Uit oogpunt van transparantie en eenvoud wordt de opslag of afslag uitgedrukt in een vast percentage van de intrinsieke waarde. De hoogte wordt bepaald op basis van reële aan- en verkoopkosten van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen. ACTIAM kan het betreffende percentage aanpassen als het langetermijngemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd. ACTIAM evalueert jaarlijks de kosten van de opslag en afslag. De opslag of afslag komt geheel ten goede aan ASN Beleggingsfondsen N.V. Dit kan daarmee de aankoopkosten en verkoopkosten van de onderliggende financiële instrumenten voldoen. Dit beschermt zittende beleggers in de fondsen tegen de kosten die ASN Beleggingsfondsen N.V. moet maken om eigen aandelen uit te geven of in te kopen.

Fondskosten per beleggingsfonds

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Duurzaam Aandelenfonds	3.491	3.398
ASN Duurzaam Obligatiefonds	692	649
ASN Duurzaam Mixfonds	912	874
ASN Milieu & Waterfonds	2.915	2.303
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	504	466
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief ¹	32	.. ²
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief ¹	48	.. ²
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal ¹	157	.. ²
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief ¹	71	.. ²
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief ¹	107	.. ²
ASN Groenprojectenfonds ³	190	.. ⁴
ASN-Novib Microkredietfonds ³	304	.. ⁴
Totaal	9.423	7.690

¹ Het fonds is opgericht op 10 januari 2017 dus de fondskosten zijn niet over een volledige periode van 6 maanden in rekening gebracht.

² Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

³ Het fonds is opgericht op 12 juni 2017 dus de fondskosten zijn niet over een volledige periode van 6 maanden in rekening gebracht.

⁴ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Op grond van artikel 123 lid1j Bgfo dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de werkelijke kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt.

Onderstaand overzicht toont de kosten die volgens het prospectus in rekening gebracht worden, en de kosten die in het halfjaarbericht zijn opgenomen. In de tabel is per fonds het gemiddelde fondsvermogen vermeld dat als basis heeft gediend voor de berekening van de normatieve kosten.

	Kosten op basis van het percentage fondskosten uit het prospectus (op jaarbasis)	In halfjaarbericht opgenomen kosten (op jaarbasis) ¹	Gemiddeld fondsvermogen gedurende het eerste halfjaar van 2017
<i>In duizenden euro's</i>			
ASN Duurzaam Aandelenfonds	7.038	7.040	827.969
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.395	1.395	253.644
ASN Duurzaam Mixfonds	1.839	1.839	262.778
ASN Milieu & Waterfonds	5.876	5.878	489.674
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.015	1.016	84.595
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	71	70	11.853
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	106	105	16.345
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	346	343	49.454
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	157	155	18.414
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	235	234	26.082
ASN Groenprojectenfonds	3.858	3.853	385.774
ASN-Novib Microkredietfonds	6.163	6.164	267.956

¹ De kosten zoals opgenomen in de halfjaarcijfers zijn omgerekend naar een bedrag op jaarbasis, rekening houdend met het aantal dagen in het eerste halfjaar dat het subfonds actief is geweest.

Lopendekostenfactor (LKF)

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen, weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode. De lopendekostenfactor voor elk van de fondsen is vermeld in hoofdstuk 1.6.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. Door de berekeningsmethodiek van de kostenvergoeding wijken de lopende kosten in beginsel niet af van de fondskosten.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De aan- en verkopen van beleggingen in de fondsen vinden plaats via de corresponderende beleggingspools. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

Transactiekosten

Bij aan- en verkooptransacties door de vennootschap in de beleggingspools worden geen transactiekosten in rekening gebracht. De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Zij komen indirect ten laste van de vennootschap. Een opgave van de transactiekosten is opgenomen in de toelichting per beleggingspool in hoofdstuk 6.

Vijfjarenoverzicht

Het vijfjarenoverzicht is per fonds opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers van de fondsen.

Accountantskosten

ABB brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. ABB betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van ABB. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van de fondsen.

De accountantskosten die bij ABB over geheel 2017 in rekening worden gebracht, bedragen € 134.120 exclusief btw (2016: € 47.500). De verwachte accountantskosten over 2017 zijn hoger dan de accountantskosten over 2016, dit is te wijten aan de vijf nieuwe mixfondsen en de herstructurering van de ASN fondsen. De accountantskosten zijn niet verder te kwantificeren per fonds en worden daarom niet verder toegelicht in de halfjaarcijfers van de fondsen. De accountantskosten hebben volledig betrekking op controlediensten.

In euro's, exclusief btw	2017	2016
Controle jaarverslag en beoordeling halfjaarbericht	134.120	47.500
Overige werkzaamheden, waaronder controle prospectus	3.500 ¹	-
Totaal	137.620	47.500

¹ Onder voorbehoud van eventuele in het 2e halfjaar van 2017 uit te voeren werkzaamheden.

Werknemers

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

Beloning raad van commissarissen

De leden van de raad van commissarissen ontvangen voor hun werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen N.V. ieder een jaarlijkse vergoeding van € 9.000, de voorzitter en vicevoorzitter € 13.500. Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. In de eerste helft van 2017 vergaderde de raad viermaal en kwam de auditcommissie twee keer bij elkaar.

4.7 Overige toelichtingen

Uitbesteding werkzaamheden

Ingevolge artikel 124 lid 1 sub g Bgfo wordt hierna een overzicht gegeven van de werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen N.V. die zijn uitbesteed. In de overeenkomsten met de hierna genoemde partijen zijn onder meer voorschriften opgenomen voor de prestatienorm, de wederzijdse informatieversterving, de (formele) opzegtermijn en de vergoeding. ACTIAM houdt toezicht op de uitbesteede werkzaamheden. De procedures hiervoor staan in de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). De vergoeding voor uitbesteede werkzaamheden komt volledig ten laste van ACTIAM.

Kerntaak	Partij
De uitvoering van de administratie, rapportage en verslaglegging van de ASN Beleggingsfondsen N.V. en de onderliggende subfondsen (vanaf 1 juli 2017)	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het vermogensbeheer van de ASN Milieupool	Impax Asset Management Ltd. te Londen (V.K.)
Uitvoering van het vermogensbeheer van de ASN Small & Midcappool	Kempen Capital Management (UK) Ltd. te Edinburgh (V.K.)
Uitvoering van projectadvisering voor de ASN Groenprojectenpool	ASN Bank, afdeling Duurzame Financieringen
Uitvoering van projectadvisering voor de ASN Microkredietpool	Triple Jump B.V.
Beheer van vreemde valuta's voor de ASN Microkredietpool	Triple Jump B.V.

ACTIAM is altijd bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen of zelf ter hand te nemen. ACTIAM consulteert eerst ABB hierover.

Belangenconflicten

Op grond van wet- en regelgeving is de AIF-beheerder verplicht te beschikken over adequate procedures en maatregelen ter voorkoming van en voor de omgang met belangenconflicten. Door de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten van ACTIAM kunnen belangenconflicten ontstaan. Deze belangenconflicten kunnen ontstaan tussen, maar zijn niet beperkt tot, de belangen van ACTIAM enerzijds en de fondsen die zij beheert, de beleggers in die fondsen, de uitbestedingsrelaties en overige klanten van ACTIAM anderzijds. Daarnaast kunnen zich ook belangenconflicten voordoen

- tussen de fondsen die ACTIAM beheert;
- tussen fondsen die ACTIAM beheert en klanten van ACTIAM; en
- tussen klanten van ACTIAM.

ACTIAM heeft passende, effectieve maatregelen getroffen om (mogelijke) belangenconflicten te voorkomen en beheersen. ACTIAM houdt via een register de gegevens bij die betrekking hebben op de soorten werkzaamheden die door of namens ACTIAM worden verricht, waarbij een belangenconflict is of kan ontstaan dat een wezenlijk risico met zich meebrengt dat de belangen van een of meer fondsen of van de beleggers daarin worden geschaad. Het is mogelijk dat de maatregelen die ACTIAM heeft getroffen om belangenconflicten te beheersen, bij een specifiek belangenconflict niet volstaan om met redelijke zekerheid te kunnen aannemen dat het risico dat de belangen van beleggers worden geschaad wordt voorkomen. In dat geval brengt ACTIAM beleggers in duidelijke bewoordingen op de hoogte van de algemene aard of de oorzaken van dit belangenconflict.

Door middel van interne procedures waarborgt ACTIAM een billijke behandeling van beleggers. De beroepsaansprakelijkheidsrisico's die voortvloeien uit werkzaamheden die ACTIAM uitvoert als beheerder, dekt het af met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en door extra eigen vermogen aan te houden.

De ASN Groenprojectenpool heeft financieringen verstrekt aan de hierna genoemde entiteiten die ook een financiering van ASN Bank ontvangen hebben:

- Algemeen Verbond van Volkstuindersverenigingen in Nederland;
- Stichting Texels Museum;
- Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie;
- Vaanster (ASN Bank en het fonds hebben leningen verstrekt aan verschillende entiteiten van Vaanster).

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met partijen die aan ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn gelieerd. Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader als gelieerde partijen aangemerkt: alle partijen die behoren tot de groep van de Volksbank N.V. (tot 1 januari 2017 ASN Bank N.V. en SNS Bank N.V.) en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn verbonden. Voor ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn de gelieerde partijen onder andere ACTIAM, de Volksbank, ABB, de Beleggersgiro, Pettelaar en Triple Jump. Triple Jump is aangemerkt als gelieerde partij omdat ASN Duurzaam Deelnemingen N.V. aandeelhouder is van Triple Jump.

Het kan gaan om de volgende transactiesoorten: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Als ASN Beleggingsfondsen N.V. transacties verricht met gelieerde partijen, vinden deze onder marktconforme voorwaarden plaats. Aan een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, effectenbeurs of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, moet altijd een onafhankelijke waardebepaling ten grondslag liggen.

De posities die met name de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool (tijdelijk) in liquiditeiten aanhouden, worden gedeeltelijk op bank- of spaarrekeningen ondergebracht bij een door ASN Bank (als businessunit van de Volksbank) goedgekeurde financiële instelling. Het fonds ontvangt hierover een marktconforme rente.

Voor de ASN Microkredietpool worden de valutatermijncontracten (*FX forwards*) nagenoeg allemaal verhandeld via de Volksbank. Er zijn twee FX forwards in de portefeuille die niet met de Volksbank N.V. zijn afgesloten.

Softdollararrangementen en retourprovisies

Er kan gebruik worden gemaakt van softdollararrangementen. Dit zijn diensten en producten van financiële dienstverleners die aan vermogensbeheerders ter beschikking worden gesteld in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in de pools. Deze diensten en producten worden bekostigd uit de opbrengsten van transacties in financiële instrumenten. In de verslagperiode hebben de betreffende vermogensbeheerders geen

retourprovisies ontvangen van partijen die effectentransacties hebben uitgevoerd. In de verslagperiode werd geen gebruik gemaakt van softdollararrangementen.

Handelsregister

ASN Beleggingsfondsen N.V. is statutair gevestigd te Den Haag en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 27195020.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die betrekking hebben op het halfjaarbericht.

Den Haag, 30 augustus 2017

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom

Diane Griffioen

Recycling

5 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen

5.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Aandelenpool		824.699	812.897
Vorderingen	(B)	1.383	1.594
Kortlopende schulden	(C)	1.976	2.180
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-593	-586
Activa min kortlopende schulden		824.106	812.311
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		37.722	39.483
Agio		541.732	559.712
Overige reserves		179.720	230.661
Onverdeeld resultaat		64.932	-17.545
Totaal eigen vermogen		824.106	812.311

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		3.423	-1.922
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		64.847	-39.770
In rekening gebrachte op- en afslagen		153	182
Som van de bedrijfsopbrengsten		68.423	-41.510
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		3.491	3.398
Som van de bedrijfslasten		3.491	3.398
Resultaat		64.932	-44.908

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	64.932	-44.908
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-3.423	1.922
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-64.847	39.770
Aankoop van beleggingen	-12.467	-44.117
Verkoop van beleggingen	68.935	30.363
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.594	57
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.390	4.681
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	56.114	-12.232
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	22.908	53.030
Inkoop van aandelen	-59.958	-23.852
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-1.383	-4.723
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-1.594	-57
Uitgekeerd dividend	-16.087	-12.166
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	-56.114	12.232
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Aandelenpool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Aandelenpool

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	812.897	840.284
Aankopen	12.467	73.071
Verkopen	-68.935	-89.426
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.423	-3.267
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	64.847	-7.765
Stand ultimo periode	824.699	812.897

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %	
	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016
ASN Aandelenpool	8.590.846	9.203.935	824.699	812.897	65,11%	87,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)			
ASN Aandelenpool			96,00	88,32		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen van beleggingspools	-	1.594
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	1.594
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	1.383	-
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	1.383	-
Totaal	1.383	1.594

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen aan beleggingspools	1.383	-
Te betalen fondskosten	593	586
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.976	586
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	-	1.594
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	1.594
Totaal	1.976	2.180

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	39.483	39.297
Uitgegeven aandelen	1.036	4.174
Ingekochte aandelen	-2.797	-3.988
Stand ultimo periode	37.722	39.483
Agio		
Stand per 1 januari	559.712	496.301
Uitgegeven aandelen	21.872	78.755

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Ingekochte aandelen	-39.852	-76.596
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	40.414
Correctie ingekochte aandelen	-	20.838
Stand ultimo periode	541.732	559.712
Overige reserves		
Stand per 1 januari	230.661	179.177
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-33.632	112.736
Ingekochte aandelen	-17.309	-
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar agio (correctie beginstand)	-	-40.414
Correctie ingekochte aandelen	-	-20.838
Stand ultimo periode	179.720	230.661
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-17.545	124.902
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	33.632	-112.736
Uitgekeerd dividend	-16.087	-12.166
Resultaat over de verslagperiode	64.932	-17.545
Stand ultimo periode	64.932	-17.545
Totaal eigen vermogen	824.106	812.311

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	824.106	812.311	839.677	612.683	452.668
Koersresultaat	68.270	-11.032	131.473	92.673	100.320
In rekening gebrachte op- en afslagen	153	349	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	3.491	6.862	6.571	4.546	4.763
Totaal resultaat	64.932	-17.545	124.902	88.127	95.557
Aantal uitstaande gewone aandelen	7.544.291	7.896.619	7.859.356	6.790.997	5.819.941
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	109,24	102,87	106,84	90,22	77,78
Beurskoers	109,37	102,96	107,17	90,05	77,55
Dividend ²	2,15	1,50	1,25	1,00	1,65
Waardeveranderingen beleggingen	8,97	-1,37	18,03	14,39	18,80
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,02	0,04	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	0,46	0,85	0,90	0,71	0,89
Totaal resultaat³	8,53	-2,18	17,13	13,68	17,91

¹ De vergelijkende cijfers zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015, 2014 en 2013.

² Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

³ Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	3.491	3.398
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	3.491	3.398
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	827.969	803.455
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	0,85%	0,85%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,85% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Aandelenpool in hoofdstuk 6.1, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Obligatiepool		246.820	248.329
Vorderingen	(B)	195	282
Kortlopende schulden	(C)	309	397
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-114	-115
Activa min kortlopende schulden		246.706	248.214
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		42.030	41.008
Agio		198.600	192.881
Overige reserves		8.596	7.580
Onverdeeld resultaat		-2.520	6.745
Totaal eigen vermogen		246.706	248.214

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-94	193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-1.778	13.892
In rekening gebrachte op- en afslagen		44	21
Som van de bedrijfsopbrengsten		-1.828	14.106
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		692	649
Som van de bedrijfslasten		692	649
Resultaat		-2.520	13.457

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-2.520	13.457
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	94	-193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.778	-13.892
Aankoop van beleggingen	-21.563	-14.412
Verkoop van beleggingen	21.200	7.108
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	127	-330
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	39	-656
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	-845	-8.918
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	24.081	16.102
Inkoop van aandelen	-17.933	-4.233
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-40	661
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-127	330
Uitgekeerd dividend	-5.136	-3.942
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	845	8.918
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Obligatiepool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Obligatiepool

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	248.329	226.445
Aankopen	21.563	29.594
Verkopen	-21.200	-15.755
Gerealiseerde waardeveranderingen	-94	505
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-1.778	7.540
Stand ultimo periode	246.820	248.329

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %	
	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016
ASN Obligatiepool	4.822.830	4.814.085	246.820	248.329	32,81%	63,64%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)			
ASN Obligatiepool			51,18	51,58		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen van beleggingspools	11	138
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	11	138
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	184	144
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	184	144
Totaal	195	282

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen aan beleggingspools	184	144
Te betalen fondskosten	114	115
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	298	259
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	11	138
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	11	138
Totaal	309	397

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	41.008	37.921
Uitgegeven aandelen	4.049	5.153
Ingekochte aandelen	-3.027	-2.066
Stand ultimo periode	42.030	41.008
Agio		
Stand per 1 januari	192.881	173.298
Uitgegeven aandelen	20.032	26.493
Ingekochte aandelen	-14.313	-10.509

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	2.738
Correctie ingekochte aandelen	-	861
Stand ultimo periode	198.600	192.881
Overige reserves		
Stand per 1 januari	7.580	15.534
Toevoeging/onttrekking uit onverdeeld resultaat	1.609	-4.355
Ingekochte aandelen	-593	-
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar agio (correctie beginstand)	-	-2.738
Correctie ingekochte aandelen	-	-861
Stand ultimo periode	8.596	7.580
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	6.745	-413
Toevoeging/onttrekking aan overige reserves	-1.609	4.355
Uitgekeerd dividend	-5.136	-3.942
Resultaat over de verslagperiode	-2.520	6.745
Stand ultimo periode	-2.520	6.745
Totaal eigen vermogen	246.706	248.214

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	246.706	248.214	226.340	194.485	121.450
Koersresultaat	-1.872	8.045	809	19.435	1.400
In rekening gebrachte op- en afslagen	44	44	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	692	1.345	1.222	902	1.117
Totaal resultaat	-2.520	6.744	-413	18.533	283
Aantal uitstaande gewone aandelen	8.406.061	8.201.691	7.584.183	6.452.422	4.446.351
Per gewoon aandeel					
<i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	29,35	30,26	29,84	30,14	27,31
Beurskoers	29,39	30,37	29,87	30,18	27,34
Dividend ²	0,60	0,50	0,40	0,55	0,90
Waardeveranderingen beleggingen	-0,23	1,01	0,11	3,48	0,33
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,01	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	0,08	0,17	0,17	0,16	0,26
Totaal resultaat³	-0,30	0,85	-0,06	3,32	0,07

¹ De vergelijkende cijfers zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015, 2014 en 2013.

² Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

³ Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	692	649
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	692	649
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	253.644	237.338
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	0,55%	0,55%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,55% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Obligatiepool in hoofdstuk 6.2, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.3 ASN Duurzaam Mixfonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Mixpool		256.259	263.356
Vorderingen	(B)	37	436
Kortlopende schulden	(C)	188	591
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-151	-155
Activa min kortlopende schulden		256.108	263.201
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		14.393	14.975
Agio		197.280	204.032
Overige reserves		36.011	41.938
Onverdeeld resultaat		8.424	2.256
Totaal eigen vermogen		256.108	263.201

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		568	-208
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		8.732	3.053
In rekening gebrachte op- en afslagen		36	37
Som van de bedrijfsopbrengsten		9.336	2.882
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		912	874
Som van de bedrijfslasten		912	874
Resultaat		8.424	2.008

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	8.424	2.008
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-568	208
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-8.732	-3.053
Aankoop van beleggingen	-2.773	-15.722
Verkoop van beleggingen	19.170	6.902
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-37	-
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-440	377
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	15.044	-9.280
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	6.774	19.220
Inkoop van aandelen	-17.213	-5.766
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	436	-377
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	37	-
Uitgekeerd dividend	-5.078	-3.797
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	-15.044	9.280
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Mixpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Mixpool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Mixpool

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	263.356	249.328
Aankopen	2.773	23.524
Verkopen	-19.170	-13.495
Gerealiseerde waardeveranderingen	568	-160
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	8.732	4.159
Stand ultimo periode	256.259	263.356

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %	
	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016
ASN Mixpool	3.800.467	4.045.133	256.259	263.356	100,00%	100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)			
ASN Mixpool			67,43	65,10		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen van beleggingspools	37	-
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	37	-
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	-	436
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	436
Totaal	37	436

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen aan beleggingspools	-	436
Te betalen fondskosten	151	155
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	151	591
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	37	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	37	-
Totaal	188	591

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	14.975	14.090
Uitgegeven aandelen	378	1.569
Ingekochte aandelen	-960	-684
Stand ultimo periode	14.393	14.975
Agio		
Stand per 1 januari	204.032	194.710
Uitgegeven aandelen	6.396	25.756

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Ingekochte aandelen	-13.148	-11.079
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar overige reserves (correctie beginstand)	-	-7.240
Correctie ingekochte aandelen	-	1.885
Stand ultimo periode	197.280	204.032
Overige reserves		
Stand per 1 januari	41.938	22.326
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-2.822	14.257
Ingekochte aandelen	-3.105	-
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van agio (correctie beginstand)	-	7.240
Correctie ingekochte aandelen	-	-1.885
Stand ultimo periode	36.011	41.938
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	2.256	18.054
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	2.822	-14.257
Uitgekeerd dividend	-5.078	-3.797
Resultaat over de verslagperiode	8.424	2.256
Stand ultimo periode	8.424	2.256
Totaal eigen vermogen	256.108	263.201

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	256.108	263.201	249.180	188.220	141.215
Koersresultaat	9.300	3.999	19.669	23.975	17.413
In rekening gebrachte op- en afslagen	36	59	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	912	1.802	1.615	1.151	1.461
Totaal resultaat	8.424	2.256	18.054	22.824	15.952
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.878.462	2.994.920	2.817.932	2.292.961	1.941.657
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	88,97	87,88	88,43	82,09	72,73
Beurskoers	88,81	88,23	88,73	82,09	72,69
Dividend ²	1,75	1,30	1,30	1,30	1,95
Waardeveranderingen beleggingen	3,16	1,36	7,59	11,29	9,17
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,02	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	0,31	0,61	0,62	0,54	0,77
Totaal resultaat³	2,86	0,77	6,97	10,75	8,40

¹ De vergelijkende cijfers zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015, 2014 en 2013.

² Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

³ Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	912	874
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	912	874
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	262.778	251.187
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	0,70%	0,70%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,70% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het Fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool en ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichtingen op deze beleggingspools in de paragraaf *Omloopfactor* in de hoofdstukken 6.1 en 6.2.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.4 ASN Milieu & Waterfonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Milieupool		509.227	460.788
Vorderingen	(B)	682	633
Kortlopende schulden	(C)	1.187	1.099
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-505	-466
Activa min kortlopende schulden		508.722	460.322
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		78.574	73.815
Agio		256.189	226.808
Overige reserves		152.618	121.754
Onverdeeld resultaat		21.341	37.945
Totaal eigen vermogen		508.722	460.322

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		476	-53
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		23.648	12.619
In rekening gebrachte op- en afslagen		132	109
Som van de bedrijfsopbrengsten		24.256	12.675
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		2.915	2.303
Som van de bedrijfslasten		2.915	2.303
Resultaat		21.341	10.372

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	21.341	10.372
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-476	53
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-23.648	-12.619
Aankoop van beleggingen	-35.630	-21.533
Verkoop van beleggingen	11.315	7.422
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	88	464
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	-27.010	-15.841
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	40.294	24.145
Inkoop van aandelen	-9.461	-5.005
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-49	-509
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-	-
Uitgekeerd dividend	-3.774	-2.790
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	27.010	15.841
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Milieupool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Milieupool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Milieupool

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	460.788	386.750
Aankopen	35.630	52.616
Verkopen	-11.315	-21.206
Gerealiseerde waardeveranderingen	476	780
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	23.648	41.848
Stand ultimo periode	509.227	460.788

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %	
	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016
ASN Milieupool	12.269.225	11.680.579	509.227	460.788	84,90%	100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)			
ASN Milieupool			41,50	39,45		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	682	633
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	682	633
Totaal	682	633

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen aan beleggingspools	682	633
Te betalen fondskosten	505	466
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.187	1.099
Totaal	1.187	1.099

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	73.815	67.065
Uitgegeven aandelen	6.222	9.777
Ingekochte aandelen	-1.463	-3.027
Stand ultimo periode	78.574	73.815
Agio		
Stand per 1 januari	226.808	170.275
Uitgegeven aandelen	34.072	47.021
Ingekochte aandelen	-4.691	-14.911
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	18.182
Correctie ingekochte aandelen	-	6.241
Stand ultimo periode	256.189	226.808

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Overige reserves		
Stand per 1 januari	121.754	95.245
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	34.171	50.932
Ingekochte aandelen	-3.307	-
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar agio (correctie beginstand)	-	-18.182
Correctie ingekochte aandelen	-	-6.241
Stand ultimo periode	152.618	121.754
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	37.945	53.722
Toevoeging aan overige reserves	-34.171	-50.932
Uitgekeerd dividend	-3.774	-2.790
Resultaat over de verslagperiode	21.341	37.945
Stand ultimo periode	21.341	37.945
Totaal eigen vermogen	508.722	460.322

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	508.722	460.322	386.307	307.325	257.971
Koersresultaat	24.124	42.628	58.599	32.043	54.562
In rekening gebrachte op- en afslagen	132	250	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	2.915	4.934	4.877	3.977	3.958
Totaal resultaat	21.341	37.944	53.722	28.066	50.604
Aantal uitstaande gewone aandelen	15.714.701	14.762.975	13.413.036	12.455.495	11.500.375
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	32,37	31,18	28,80	24,67	22,43
Beurskoers	32,44	31,39	28,98	24,54	22,39
Dividend ²	0,25	0,20	0,15	0,05	0,05
Waardeveranderingen beleggingen	1,58	3,02	4,58	2,58	4,95
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,02	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	0,19	0,35	0,38	0,32	0,36
Totaal resultaat³	1,40	2,69	4,20	2,26	4,59

¹ De vergelijkende cijfers zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015, 2014 en 2013.

² Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

³ Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	2.915	2.303
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	2.915	2.303
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	489.674	385.827
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	1,20%	1,20%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,20% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het Fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Milieupool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Milieupool in hoofdstuk 6.4, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Small & Midcappool		89.215	79.401
Vorderingen	(B)	381	99
Kortlopende schulden	(C)	470	179
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-89	-80
Activa min kortlopende schulden		89.126	79.321
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		11.684	11.488
Agio		53.781	51.323
Overige reserves		13.837	18.936
Onverdeeld resultaat		9.824	-2.426
Totaal eigen vermogen		89.126	79.321

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		347	-257
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		9.933	-6.135
In rekening gebrachte op- en afslagen		48	41
Som van de bedrijfsopbrengsten		10.328	-6.351
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		504	466
Som van de bedrijfslasten		504	466
Resultaat		9.824	-6.817

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	9.824	-6.817
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-347	257
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-9.933	6.135
Aankoop van beleggingen	-4.581	-4.073
Verkoop van beleggingen	5.047	4.437
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-21	-
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	270	326
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	259	265
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	5.991	5.103
Inkoop van aandelen	-4.421	-3.853
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-261	-358
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	21	-
Uitgekeerd dividend	-1.589	-1.157
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-259	-265
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Small & Midcappool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Small & Midcappool

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	79.401	82.750
Aankopen	4.581	6.722
Verkopen	-5.047	-8.521
Gerealiseerde waardeveranderingen	347	-379
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	9.933	-1.171
Stand ultimo periode	89.215	79.401

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %	
	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017	31-12-2016
ASN Small & Midcappool	1.693.116	1.704.629	89.215	79.401	85,08%	100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)			
ASN Small & Midcappool			52,69	46,58		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen van beleggingspools	120	99
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	120	99
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	261	-
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	261	-
Totaal	381	99

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen aan beleggingspools	261	-
Te betalen fondskosten	89	80
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	350	80
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	120	99
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	120	99
Totaal	470	179

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	11.488	11.434
Uitgegeven aandelen	798	1.167
Ingekochte aandelen	-602	-1.113
Stand ultimo periode	11.684	11.488
Agio		
Stand per 1 januari	51.323	50.694
Uitgegeven aandelen	5.193	6.632
Ingekochte aandelen	-2.735	-6.423

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar overige reserves (correctie beginstand)	-	-1.128
Correctie ingekochte aandelen	-	1.548
Stand ultimo periode	53.781	51.323
Overige reserves		
Stand per 1 januari	18.936	9.169
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-4.015	10.187
Ingekochte aandelen	-1.084	-
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van agio (correctie beginstand)	-	1.128
Correctie ingekochte aandelen	-	-1.548
Stand ultimo periode	13.837	18.936
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-2.426	11.344
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	4.015	-10.187
Uitgekeerd dividend	-1.589	-1.157
Resultaat over de verslagperiode	9.824	-2.426
Stand ultimo periode	9.824	-2.426
Totaal eigen vermogen	89.126	79.321

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	89.126	79.321	82.641	65.065	56.730
Koersresultaat	10.280	-1.550	12.545	7.588	12.854
In rekening gebrachte op- en afslagen	48	69	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	504	945	1.201	981	853
Totaal resultaat	9.824	-2.426	11.344	6.607	12.001
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.336.760	2.297.673	2.286.700	2.087.637	2.003.793
Per gewoon aandeel					
<i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	38,14	34,52	36,14	31,17	28,31
Beurskoers	38,10	34,25	36,49	31,06	28,28
Dividend ²	0,70	0,50	0,35	0,30	0,45
Waardeveranderingen beleggingen	4,48	-0,67	5,73	3,49	6,71
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,02	0,03	¹	¹	¹
Bedrijfslasten	0,22	0,41	0,55	0,45	0,45
Totaal resultaat³	4,28	-1,05	5,18	3,04	6,26

¹ De vergelijkende cijfers zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015, 2014 en 2013.

² Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

³ Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	504	466
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	504	466
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	84.595	78.006
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	1,20%	1,20%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,20%(op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Small & Midcappool in hoofdstuk 6.5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.6 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		54.823	
Vorderingen	(B)	26	
Kortlopende schulden	(C)	49	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-23	
Activa min kortlopende schulden		54.800	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		5.407	
Agio		49.646	
Overige reserves		-	
Onverdeeld resultaat		-253	
Totaal eigen vermogen		54.800	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-67	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-225	
In rekening gebrachte op- en afslagen		71	
Som van de bedrijfsopbrengsten		-221	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		32	
Som van de bedrijfslasten		32	
Resultaat		-253	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017 ¹	
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-253	
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	67	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	225	
Aankoop van beleggingen	-55.967	
Verkoop van beleggingen	852	
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	49	
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-55.027	
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	55.896	
Inkoop van aandelen	-843	
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-26	
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-	
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	55.027	
Mutatie liquide middelen	-	
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool en de ASN Aandelenpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari	--	
Aankopen	8.635	
Aankopen uit hoofde van transitie	47.332	
Verkopen	-852	
Gerealiseerde waardeveranderingen	-67	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-225	
Stand ultimo periode	54.823	

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Obligatiepool	963.337		49.301		6,55%
ASN Aandelenpool	57.523		5.522		0,44%
Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)					
ASN Obligatiepool			51,18	51,58	
ASN Aandelenpool			96,00	88,32	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	26
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	26
Totaal	26

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te betalen aan beleggingspools	26
Te betalen fondskosten	23
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	49
Totaal	49

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	5.490
Ingekochte aandelen	-83
Stand ultimo periode	5.407
Agio	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	50.406
Ingekochte aandelen	-760
Stand ultimo periode	49.646
Overige reserves	

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari	-	
Ingekochte aandelen	-	
Stand ultimo periode	-	
Onverdeeld resultaat		
Stand per 10 januari	-	
Resultaat over de verslagperiode	-253	
Stand ultimo periode	-253	
Totaal eigen vermogen	54.800	

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017				
Totaal intrinsieke waarde	54.800				
Koersresultaat	-292				
In rekening gebrachte op- en afslagen	71				
Bedrijfslasten	32				
Totaal resultaat	-253²				
Aantal uitstaande gewone aandelen	1.081.464				
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	50,67				
Beurskoers	50,75				
Dividend ³	--				
Waardeveranderingen beleggingen	-1,27				
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,31				
Bedrijfslasten	0,14				
Totaal resultaat⁴	-1,10				

1 Het fonds is gestart op 10 januari 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Bedrijfslasten		
Fondskosten	32	
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	32	
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	11.853	
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	0,60%	

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,60% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 6, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.7 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		74.857	
Vorderingen	(B)	146	
Kortlopende schulden	(C)	181	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-35	
Activa min kortlopende schulden		74.822	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		7.289	
Agio		67.944	
Overige reserves		-1	
Onverdeeld resultaat		-410	
Totaal eigen vermogen		74.822	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-103	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-371	
In rekening gebrachte op- en afslagen		112	
Som van de bedrijfsopbrengsten		-362	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		48	
Som van de bedrijfslasten		48	
Resultaat		-410	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017 ¹	
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-410	
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	103	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	371	
Aankoop van beleggingen	-76.461	
Verkoop van beleggingen	1.130	
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-146	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	35	
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-75.378	
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	76.340	
Inkoop van aandelen	-1.108	
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-	
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	146	
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	75.378	
Mutatie liquide middelen	-	
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, de ASN Aandelenpool en de ASN Milieupool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari	--	
Aankopen	11.257	
Aankopen uit hoofde van transitie	65.204	
Verkopen	-1.130	
Gerealiseerde waardeveranderingen	-103	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-371	
Stand ultimo periode	74.857	

	<i>Aantal participaties</i>		<i>Intrinsieke waarde</i> <i>in duizenden euro's</i>		<i>Belang</i> <i>in %</i>
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Obligatiepool	1.099.311		56.260		7,48%
ASN Aandelenpool	147.100		14.121		1,11%
ASN Milieupool	107.842		4.476		0,75%
			<i>Intrinsieke waarde per participatie</i> <i>(in euro's)</i>		
ASN Obligatiepool			51,18	51,58	
ASN Aandelenpool			96,00	88,32	
ASN Milieupool			41,50	39,45	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017
Te vorderen van beleggingspools	146
Vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	146
Totaal	146

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017
Te betalen fondskosten	35
Schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	35
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	146
Schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	146
Totaal	181

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	7.396
Ingekochte aandelen	-107
Stand ultimo periode	7.289
Agio	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	68.944

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Ingekochte aandelen	-1.000	
Stand ultimo periode	67.944	
Overige reserves		
Stand per 10 januari	-	
Ingekochte aandelen	-1	
Stand ultimo periode	-1	
Onverdeeld resultaat		
Stand per 10 januari	-	
Resultaat over de verslagperiode	-410	
Stand ultimo periode	-410	
Totaal eigen vermogen	74.822	

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017 ¹				
Totaal intrinsieke waarde	74.822				
Koersresultaat	-474				
In rekening gebrachte op- en afslagen	112				
Bedrijfslasten	48				
Totaal resultaat	-410²				
Aantal uitstaande gewone aandelen	1.457.729				
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	51,33				
Beurskoers	51,27				
Dividend ³	--				
Waardeveranderingen beleggingen	-1,52				
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,36				
Bedrijfslasten	0,15				
Totaal resultaat⁴	-1,31				

1 Het fonds is gestart op 10 januari 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Bedrijfslasten		
Fondskosten	48	
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	48	
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	16.345	
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	0,65%	

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,65% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool en de ASN Milieupool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 6, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.8 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		367.710	
Vorderingen	(B)	461	
Kortlopende schulden	(C)	592	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-131	
Activa min kortlopende schulden		367.579	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		35.375	
Agio		336.998	
Overige reserves		4	
Onverdeeld resultaat		-4.798	
Totaal eigen vermogen		367.579	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-643	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-4.665	
In rekening gebrachte op- en afslagen		667	
Som van de bedrijfsopbrengsten		-4.641	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		157	
Som van de bedrijfslasten		157	
Resultaat		-4.798	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017 ¹	
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-4.798	
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	643	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	4.665	
Aankoop van beleggingen	-375.159	
Verkoop van beleggingen	2.141	
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-461	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	131	
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-372.838	
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	374.052	
Inkoop van aandelen	-1.675	
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-	
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	461	
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	372.838	
Mutatie liquide middelen	-	
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, de ASN Aandelenpool en de ASN Milieupool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari	--	
Aankopen	152.925	
Aankopen uit hoofde van transitie	222.234	
Verkopen	-2.141	
Gerealiseerde waardeveranderingen	-643	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-4.665	
Stand ultimo periode	367.710	

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Obligatiepool	3.969.766		203.162		27,01%
ASN Aandelenpool	1.325.569		127.251		10,05%
ASN Milieupool	898.624		37.297		6,22%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)		
ASN Obligatiepool			51,18	51,58	
ASN Aandelenpool			96,00	88,32	
ASN Milieupool			41,50	39,45	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te vorderen van beleggingspools	461
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	461
Totaal	461

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te betalen fondskosten	131
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	131
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	461
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	461
Totaal	592

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	35.535
Ingekochte aandelen	-160
Stand ultimo periode	35.375
Agio	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	338.517

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Ingekochte aandelen	-1.519	
Stand ultimo periode	336.998	
Overige reserves		
Stand per 10 januari	-	
Ingekochte aandelen	4	
Stand ultimo periode	4	
Onverdeeld resultaat		
Stand per 10 januari	-	
Resultaat over de verslagperiode	-4.798	
Stand ultimo periode	-4.798	
Totaal eigen vermogen	367.579	

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017				
Totaal intrinsieke waarde	367.579				
Koersresultaat	-5.307				
In rekening gebrachte op- en afslagen	666				
Bedrijfslasten	157				
Totaal resultaat	-4.798²				
Aantal uitstaande gewone aandelen	7.075.083				
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	51,95				
Beurskoers	51,87				
Dividend ³	--				
Waardeveranderingen beleggingen	-5,68				
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,71				
Bedrijfslasten	0,17				
Totaal resultaat⁴	-5,14				

1 Het fonds is gestart op 10 januari 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Bedrijfslasten		
Fondskosten	157	
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	157	
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	49.454	
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	0,70%	

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,70% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool en de ASN Milieupool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 6, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.9 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		127.215	
Vorderingen	(B)	127	
Kortlopende schulden	(C)	183	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-56	
Activa min kortlopende schulden		127.159	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		11.997	
Agio		117.108	
Overige reserves		-4	
Onverdeeld resultaat		-1.942	
Totaal eigen vermogen		127.159	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-275	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-1.888	
In rekening gebrachte op- en afslagen		292	
Som van de bedrijfsopbrengsten		-1.871	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		71	
Som van de bedrijfslasten		71	
Resultaat		-1.942	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017 ¹	
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-1.942	
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	275	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.888	
Aankoop van beleggingen	-129.753	
Verkoop van beleggingen	375	
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	183	
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-128.974	
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	129.476	
Inkoop van aandelen	-375	
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-127	
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-	
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	128.974	
Mutatie liquide middelen	-	
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari	--	
Aankopen	55.948	
Aankopen uit hoofde van transitie	73.805	
Verkopen	-375	
Gerealiseerde waardeveranderingen	-275	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-1.888	
Stand ultimo periode	127.215	

	<i>Aantal participaties</i>		<i>Intrinsieke waarde</i> <i>in duizenden euro's</i>		<i>Belang</i> <i>in %</i>
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Aandelenpool	676.098		64.904		5,12%
ASN Obligatiepool	740.041		37.873		5,04%
ASN Milieupool	428.726		17.794		2,97%
ASN Small & Midcappool	126.091		6.644		6,34%
<i>Intrinsieke waarde per participatie</i> <i>(in euro's)</i>					
ASN Aandelenpool			96,00	88,32	
ASN Obligatiepool			51,18	51,58	
ASN Milieupool			41,50	39,45	
ASN Small & Midcappool			52,69	46,58	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	127
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	127
Totaal	127

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017
Te betalen aan beleggingspools	127
Te betalen fondskosten	56
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	183
Totaal	183

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	12.032
Ingekochte aandelen	-35
Stand ultimo periode	11.997
Agio	
Stand per 10 januari	-

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Uitgegeven aandelen	117.444	
Ingekochte aandelen	-336	
Stand ultimo periode	117.108	
Overige reserves		
Stand per 10 januari	-	
Ingekochte aandelen	-4	
Stand ultimo periode	-4	
Onverdeeld resultaat		
Stand per 10 januari	-	
Resultaat over de verslagperiode	-1.942	
Stand ultimo periode	-1.942	
Totaal eigen vermogen	127.159	

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017				
Totaal intrinsieke waarde	127.159				
Koersresultaat	-2.163				
In rekening gebrachte op- en afslagen	292				
Bedrijfslasten	71				
Totaal resultaat	-1.942²				
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.399.310				
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	53,00				
Beurskoers	53,06				
Dividend ³	--				
Waardeveranderingen beleggingen	-6,36				
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,86				
Bedrijfslasten	0,21				
Totaal resultaat⁴	-5,71				

1 Het fonds is gestart op 10 januari 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	504	466
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	504	466
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	84.595	78.006
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	1,20%	1,20%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,85% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omlooptfactor

De omlooptfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omlooptfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 6, paragraaf *Omlooptfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.10 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		172.625	
Vorderingen	(B)	99	
Kortlopende schulden	(C)	185	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-86	
Activa min kortlopende schulden		172.539	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		16.045	
Agio		159.637	
Overige reserves		-1	
Onverdeeld resultaat		-3.142	
Totaal eigen vermogen		172.539	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-419	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-3.058	
In rekening gebrachte op- en afslagen		442	
Som van de bedrijfsopbrengsten		-3.035	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		107	
Som van de bedrijfslasten		107	
Resultaat		-3.142	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017 ¹	
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-3.142	
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	419	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	3.058	
Aankoop van beleggingen	-177.848	
Verkoop van beleggingen	1.746	
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-99	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	86	
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-175.780	
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	177.419	
Inkoop van aandelen	-1.738	
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-	
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	99	
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	175.780	
Mutatie liquide middelen	-	
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 10 januari 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In duizenden euro's	10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari	--	
Aankopen	63.476	
Aankopen uit hoofde van transitie	114.372	
Verkopen	-1.746	
Gerealiseerde waardeveranderingen	-419	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-3.058	
Stand ultimo periode	172.625	

	<i>Aantal participaties</i>		<i>Intrinsieke waarde</i> <i>in duizenden euro's</i>		<i>Belang</i> <i>in %</i>
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Aandelenpool	1.203.390		115.523		9,12%
ASN Milieupool	746.820		30.996		5,17%
ASN Obligatiepool	334.215		17.104		2,27%
ASN Small & Midcappool	170.835		9.002		8,58%
<i>Intrinsieke waarde per participatie</i> <i>(in euro's)</i>					
ASN Aandelenpool			96,00	88,32	
ASN Milieupool			41,50	39,45	
ASN Obligatiepool			51,18	51,58	
ASN Small & Midcappool			52,69	46,58	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017
Te vorderen van beleggingspools	99
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	99
Totaal	99

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017
Te betalen fondskosten	86
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	86
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	99
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	99
Totaal	185

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	10-01-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 10 januari	-
Uitgegeven aandelen	16.204
Ingekochte aandelen	-159
Stand ultimo periode	16.045
Agio	

In duizenden euro's		10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 10 januari		-	
Uitgegeven aandelen		161.215	
Ingekochte aandelen		-1.578	
Stand ultimo periode		159.637	
Overige reserves			
Stand per 10 januari		-	
Ingekochte aandelen		-1	
Stand ultimo periode		-1	
Onverdeeld resultaat			
Stand per 10 januari		-	
Resultaat over de verslagperiode		-3.142	
Stand ultimo periode		-3.142	
Totaal eigen vermogen		172.539	

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's		30-06-2017			
Totaal intrinsieke waarde		172.539			
Koersresultaat		-3.477			
In rekening gebrachte op- en afslagen		442			
Bedrijfslasten		107			
Totaal resultaat		-3.142²			
Aantal uitstaande gewone aandelen		3.208.976			
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde		53,77			
Beurskoers		53,60			
Dividend ³		--			
Waardeveranderingen beleggingen		-7,33			
In rekening gebrachte op- en afslagen		0,93			
Bedrijfslasten		0,23			
Totaal resultaat⁴		-6,63			

1 Het fonds is gestart op 10 januari 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's		10-01-2017 t/m 30-06-2017	
Bedrijfslasten			
Fondskosten		107	
Lopende kosten			
Totale bedrijfslasten		107	
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode		26.082	
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)		0,90%	

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 6, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.11 ASN Groenprojectenfonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Groenprojectenpool		382.779	
Vorderingen	(B)	172	
Kortlopende schulden	(C)	362	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-190	
Activa min kortlopende schulden		382.589	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		386.085	
Agio		-301	
Overige reserves		2	
Onverdeeld resultaat		-3.197	
Totaal eigen vermogen		382.589	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	12-06-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-2	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-3.005	
Som van de bedrijfsopbrengsten		-3.007	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		190	
Som van de bedrijfslasten		190	
Resultaat		-3.197	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's		12-06-2017 t/m 30-06-2017 ¹
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen		-3.197
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		2
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		3.005
Aankoop van beleggingen		-387.317
Verkoop van beleggingen		1.531
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten		-172
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten		190
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten		-385.958
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen		387.317
Inkoop van aandelen		-1.531
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen		-
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen		172
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten		385.958
Mutatie liquide middelen		-
Liquide middelen begin van de verslagperiode		-
Liquide middelen eind van de verslagperiode		-

¹ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Groenprojectenpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Groenprojectenpool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Groenprojectenpool

In duizenden euro's		12-06-2017 t/m 30-06-2017
Stand per 12 juni		--
Aankopen uit hoofde van herstructurering ASN Groenprojectenfonds		387.317
Aankopen		--
Verkopen		-1.531
Gerealiseerde waardeveranderingen		-2
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen		-3.005
Stand ultimo periode		382.779

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde		Belang
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Groenprojectenpool	14.486.065		382.779		100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)		
ASN Groenprojectenpool			26,42	26,79	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te vorderen van beleggingspools	172
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	172
Totaal	172

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te betalen fondskosten	190
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	190
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	172
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	172
Totaal	362

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	12-06-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 12 juni	-
Uitgegeven aandelen	387.317
Ingekochte aandelen	-1.232
Stand ultimo periode	386.085
Agio	
Stand per 12 juni	-
Uitgegeven aandelen	-
Ingekochte aandelen	-301
Stand ultimo periode	-301
Overige reserves	
Stand per 12 juni	-

In duizenden euro's	12-06-2017 t/m 30-06-2017	
Ingekochte aandelen	2	
Stand ultimo periode	2	
Onverdeeld resultaat		
Stand per 12 juni	-	
Resultaat over de verslagperiode	-3.197	
Stand ultimo periode	-3.197	
Totaal eigen vermogen	382.589	

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's	30-06-2017				
Totaal intrinsieke waarde	382.589				
Koersresultaat	-3.007				
Bedrijfslasten	190				
Totaal resultaat	-3.197²				
Aantal uitstaande gewone aandelen	14.486.055				
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	26,41				
Beurskoers	26,43				
Dividend ³	0,30				
Waardeveranderingen beleggingen	-0,64				
Bedrijfslasten	0,04				
Totaal resultaat⁴	-0,68				

1 Het fonds is gestart op 12 juni 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 12 juni 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	12-06-2017 t/m 30-06-2017	
Bedrijfslasten		
Fondskosten	190	
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	190	
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	385.774	
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	1,00%	

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,00% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Groenprojectenpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Groenprojectenpool in hoofdstuk 6.6, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

5.12 ASN-Novib Microkredietfonds

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017¹	
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Microkredietpool		268.011	
Vorderingen	(B)	120	
Kortlopende schulden	(C)	424	
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-304	
Activa min kortlopende schulden		267.707	
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		267.816	
Agio		13	
Overige reserves		-1	
Onverdeeld resultaat		-121	
Totaal eigen vermogen		267.707	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	12-06-2017 t/m 30-06-2017¹	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		1	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		182	
Som van de bedrijfsopbrengsten		183	
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		304	
Som van de bedrijfslasten		304	
Resultaat		-121	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	12-06-2017 t/m 30-06-2017 ¹	
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-121	
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-182	
Aankoop van beleggingen	-268.530	
Verkoop van beleggingen	702	
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	424	
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	-267.708	
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	268.530	
Inkoop van aandelen	-702	
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-120	
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-	
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	267.708	
Mutatie liquide middelen	-	
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	

¹ Omdat het fonds is opgericht op 12 juni 2017, heeft het fonds geen vergelijkende cijfers over 2016.

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4), in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Small & Midcappool opgenomen in het halfjaarbericht. Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Mikrokredietpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Mikrokredietpool opgenomen in het halfjaarbericht.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Mikrokredietpool

In duizenden euro's	12-06-2017 t/m 30-06-2017	
Stand per 12 juni	--	
Aankopen uit hoofde van herstructurering ASN-Novib Mikrokredietfonds	267.960	
Aankopen	570	
Verkopen	-702	
Gerealiseerde waardeveranderingen	1	
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	182	
Stand ultimo periode	268.011	

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde		Belang
	30-06-2017		30-06-2017	31-12-2016	30-06-2017
ASN Microkredietpool	4.955.135		268.011		100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)		
ASN Microkredietpool			54,09	54,66	

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	120
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	120
Totaal	120

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017
Te betalen aan beleggingspools	120
Te betalen fondskosten	304
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	424
Totaal	424

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

In duizenden euro's	12-06-2017 t/m 30-06-2017
Geplaatst kapitaal	
Stand per 12 juni	-
Uitgegeven aandelen	268.380
Ingekochte aandelen	-564
Stand ultimo periode	267.816
Agio	
Stand per 12 juni	-
Uitgegeven aandelen	150
Ingekochte aandelen	-137
Stand ultimo periode	13
Overige reserves	
Stand per 12 juni	-
Ingekochte aandelen	-1
Stand ultimo periode	-1

In duizenden euro's		12-06-2017 t/m 30-06-2017
Onverdeeld resultaat		
Stand per 12 juni		-
Resultaat over de verslagperiode		-121
Stand ultimo periode		-121
Totaal eigen vermogen		267.707

Vijfjarenoverzicht

In duizenden euro's		30-06-2017
Totaal intrinsieke waarde	267.707	
Koersresultaat	183	
Bedrijfslasten	304	
Totaal resultaat	-121²	
Aantal uitstaande gewone aandelen	4.955.135	
Per gewoon aandeel		
In euro's		
Intrinsieke waarde	54,03	
Beurskoers	53,94	
Dividend ³	1,45	
Waardeveranderingen beleggingen	0,11	
Bedrijfslasten	0,18	
Totaal resultaat⁴	-0,07	

1 Het fonds is gestart op 12 juni 2017 en bestaat dus nog geen vijf jaar.

2 Het resultaat is berekend over de periode van 12 juni 2017 tot en met 30 juni 2017.

3 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

4 Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In duizenden euro's		12-06-2017 t/m 30-06-2017
Bedrijfslasten		
Fondskosten		304
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten		304
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode		267.956
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)		2,30%

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 2,30% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Microkredietpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Microkredietpool in hoofdstuk 6.7, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht per beleggingspool in hoofdstuk 6.

6 Halfjaarcijfers ASN Beleggingspools

6.1 ASN Aandelenpool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Aandelen		1.252.388	927.130
Vorderingen	(B)	5.999	3.864
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	12.920	4.943
Kortlopende schulden	(D)	4.689	1.594
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		14.230	7.213
Activa min kortlopende schulden		1.266.618	934.343
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		904.673	608.934
Overige reserves		291.144	337.256
Onverdeeld resultaat		70.801	-11.847
Totaal fondsvermogen		1.266.618	934.343

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		18.738	17.256
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	6.098	-25.113
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	46.117	-38.807
Som van de bedrijfsopbrengsten		70.953	-46.664
Overige bedrijfslasten	(H)	152	411
Som van de bedrijfslasten		152	411
Resultaat		70.801	-47.075

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	70.939	-46.686
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-6.098	25.113
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-46.117	38.807
Aankoop van beleggingen	-622.167	-299.957
Verkoop van beleggingen	349.124	260.366
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-885	-3.987
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	4.419	4.013
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-250.785	-22.331
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	355.032	63.571
Inkoop van participaties	-93.558	-37.946
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-1.250	-4.897
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-1.324	-57
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	258.900	20.671
Mutatie liquide middelen	8.115	-1.660
Liquide middelen begin van de verslagperiode	4.943	6.300
Koersverschillen op geldmiddelen	-138	-389
Liquide middelen eind van de verslagperiode	12.920	4.251

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	927.130	946.907
Aankopen	622.167	581.891
Verkopen	-349.124	-566.046
Gerealiseerde waardeveranderingen	6.098	-38.312
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	46.117	2.690
Stand ultimo periode	1.252.388	927.130

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

Beleggingen per 30 juni 2017; marktwaaarde in duizenden euro's.

Indeling in landen

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
	Aandelen Nederland beursgenoteerd		
249.739	ASML	EUR	28.495
156.087	Heineken	EUR	13.288
402.333	KPN	EUR	1.127
653.832	Philips	EUR	20.331
244.851	Philips Lighting	EUR	7.914
346.416	Randstad	EUR	17.709
28.217	Refresco Gerber	EUR	504
184.064	TKH Group	EUR	8.953
97.948	Wolters Kluwer	EUR	3.630
			101.951
	Aandelen niet-beursgenoteerd		
12.375	ASN Venture Capital Fonds	EUR	8.466
			8.466
	Totaal aandelen Nederland		110.417
	Aandelen Europa (exclusief Nederland)		
	België		
199.562	Bekaert	EUR	8.889
5.378	Telenet	EUR	297
			9.186
	Denemarken		
410.363	ISS	DKK	14.113
459.729	Novo Nordisk	DKK	17.239
205.805	SimCorp	DKK	10.917
1.680.827	TDC	DKK	8.559
289.713	Vestas Wind Systems	DKK	23.419
86.897	William Demant	DKK	1.969
			76.216
	Duitsland		
30.380	Adidas	EUR	5.096
434.515	Aixtron	EUR	2.674
7.751	CompuGroup Medical	EUR	381
508.753	Conergy ¹	EUR	-
158.193	Dürr	EUR	16.460
170.108	Hella Kgaa Hueck & Co	EUR	7.331
99.670	Henkel	EUR	12.010
867.902	Infineon Technologies	EUR	16.043
11.515	OSRAM Licht	EUR	803
			60.798
	Finland		
143.260	Amer Sports	EUR	3.137
99.298	Huhtamaki	EUR	3.426
33.434	Lassila & Tikanoja	EUR	616
			7.179
	Frankrijk		
267.099	Elis	EUR	5.358
22.692	Essilor International	EUR	2.528
213.965	Lagardère	EUR	5.916

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
187.510	Legrand	EUR	11.485
39.642	L'Oréal	EUR	7.231
368.480	M6 Métropole Télévision	EUR	7.510
52.146	Orange	EUR	724
54.936	Pernod Ricard	EUR	6.441
337.295	Plastic Omnium	EUR	10.772
57.238	SEB	EUR	9.001
112.319	Soitec	EUR	5.999
233.758	Tarkett	EUR	9.509
1.560.317	Technicolor	EUR	5.957
			88.431
Ierland			
524.730	Kingspan	EUR	15.771
390.086	Smurfit Kappa	EUR	10.632
			26.403
Oostenrijk			
124.598	AMS	CHF	7.101
55.560	Mayr-Melnhof Karton	EUR	6.362
231.946	Zumtobel Group	EUR	3.767
			17.230
Portugal			
1.741.163	Pharol SGPS	EUR	531
			531
Spanje			
276.661	Amadeus	EUR	14.483
832.688	EDP Renováveis	EUR	5.798
662.937	Inditex	EUR	22.281
833.064	Telefónica	EUR	7.529
			50.091
Verenigd Koninkrijk			
3.270.131	Accsys Technologies	GBP	2.896
198.410	ASOS	GBP	12.991
330.449	AstraZeneca	GBP	19.325
2.371.073	Barratt Developments	GBP	15.217
13.912	Bellway	GBP	471
100.445	Berkeley Group	GBP	3.692
163.275	British Land	GBP	1.126
321.237	Capital & Counties Properties	GBP	1.071
331.968	Dialog Semiconductor	EUR	12.409
2.162.022	Electrocomponents	GBP	14.207
678.274	GlaxoSmithKline	GBP	12.634
1.696.459	Hammerson	GBP	11.100
6.007.270	Hays	GBP	11.357
2.827.420	Indivior	GBP	10.069
716.394	Kingfisher	GBP	2.453
94.762	Land Securities	GBP	1.093
171.905	Persimmon	GBP	4.389
118.992	Reckitt Benckiser	GBP	10.549
1.439.341	RELX	EUR	25.908
225.634	Rightmove	GBP	10.921
1.948.186	Sage Group	GBP	15.265
1.810.067	Sophos Group	GBP	9.140

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
7.696.436	Taylor Wimpey	GBP	15.445
458.526	Unilever	EUR	22.156
7.594.468	Vodafone	GBP	18.834
672.889	WH Smith	GBP	13.143
867.982	WPP	GBP	15.955
			293.816
	Zweden		
591.955	BillerudKorsnas	SEK	8.196
309.076	Electrolux	SEK	8.871
421.512	Essity	SEK	10.100
50.248	Holmen	SEK	1.910
195.756	Indutrade	SEK	3.927
717	NIBE Industrier	SEK	6
421.512	Svenska Cellulosa	SEK	2.793
			35.803
	Zwitserland		
282.858	Adecco	CHF	18.879
4.196	Georg Fischer	CHF	3.567
269	Givaudan	CHF	472
262.856	Novartis	CHF	19.204
561.211	STMicroelectronics	EUR	7.054
8.124	Swisscom	CHF	3.442
			52.618
	Totaal aandelen Europa (exclusief Nederland)		718.302
	Aandelen Verenigde Staten		
830.200	Advanced Micro Devices	USD	9.084
152.277	Becton Dickinson	USD	26.051
400.588	Bristol-Myers Squibb	USD	19.570
7.600	Ensign Group	USD	145
88.525	Herman Miller	USD	2.360
229.500	Interface	USD	3.954
188.652	Manpower	USD	18.467
868.939	Merck & Co	USD	48.828
72.400	Meredith	USD	3.774
956.100	Micron Technology	USD	25.031
499.900	New York Times	USD	7.758
111.540	Nextar Broadcasting Group	USD	5.848
327.470	Nike	USD	16.940
469.300	Pattern Energy Group	USD	9.809
514.174	Salesforce.com	USD	39.040
1.065.353	Staples	USD	9.406
314.964	Starbucks	USD	16.102
335.100	Tableau Software	USD	18.001
103.500	Tech Data	USD	9.165
61.700	Tesla Motors	USD	19.562
			308.895
	Aandelen rest van de wereld		
	Canada		
161.900	Canada Solar	USD	2.260
358.600	Gildan Activewear	CAD	9.648

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
			11.908
Japan			
21.600	Advantest	JPY	324
1.555.600	Astellas Pharma	JPY	16.685
159.900	Benesse	JPY	5.290
109.400	East Japan Railway	JPY	9.173
145.100	Murata Manufacturing	JPY	19.327
1.396.400	NTT Docomo	JPY	28.897
285.900	Omron	JPY	10.876
			90.572
Zuid-Korea			
200.045	LG Electronics	KRW	12.294
			12.294
	Totaal aandelen rest van de wereld		114.774
	Som van de beleggingen		1.252.388

1 Conergy is wegens faillissement verwijderd uit de ASN Aandelenpool. Omdat er een slotuitkering mogelijk is, is de positie opgenomen in de effectenportefeuille.

Indeling in sectoren

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Auto's			
170.108	Hella Kga Hueck & Co	EUR	7.331
337.295	Plastic Omnium	EUR	10.772
61.700	Tesla Motors	USD	19.562
			37.665
Basisgoederen			
3.270.131	Accsys Technologies	GBP	2.896
199.562	Bekaert	EUR	8.889
591.955	BillerudKorsnas	SEK	8.196
269	Givaudan	CHF	472
50.248	Holmen	SEK	1.910
99.298	Huhtamaki	EUR	3.426
55.560	Mayr-Melnhof Karton	EUR	6.362
390.086	Smurfit Kappa	EUR	10.632
421.512	Svenska Cellulosa	SEK	2.793
			45.576
Consumentenservicebedrijven			
159.900	Benesse	JPY	5.290
314.964	Starbucks	USD	16.102
			21.392
Detailhandel			
198.410	ASOS	GBP	12.991
662.937	Inditex	EUR	22.281
716.394	Kingfisher	GBP	2.453
1.065.353	Staples	USD	9.406
672.889	WH Smith	GBP	13.143
			60.274
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg			
152.277	Becton Dickinson	USD	26.051
7.751	CompuGroup Medical	EUR	381
7.600	Ensign Group	USD	145

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
22.692	Essilor International	EUR	2.528
86.897	William Demant	DKK	1.969
			31.074
	Duurzame consumptiegoederen		
30.380	Adidas	EUR	5.096
143.260	Amer Sports	EUR	3.137
2.371.073	Barratt Developments	GBP	15.217
13.912	Bellway	GBP	471
100.445	Berkeley Group	GBP	3.692
309.076	Electrolux	SEK	8.871
358.600	Gildan Activewear	CAD	9.648
200.045	LG Electronics	KRW	12.294
327.470	Nike	USD	16.940
171.905	Persimmon	GBP	4.389
57.238	SEB	EUR	9.001
7.696.436	Taylor Wimpey	GBP	15.445
			104.201
	Energie		
832.688	EDP Renováveis	EUR	5.798
469.300	Pattern Energy Group	USD	9.809
			15.607
	Farmacie & biotechnologie		
1.555.600	Astellas Pharma	JPY	16.685
330.449	AstraZeneca	GBP	19.325
400.588	Bristol-Myers Squibb	USD	19.570
678.274	GlaxoSmithKline	GBP	12.634
2.827.420	Indivior	GBP	10.069
868.939	Merck & Co	USD	48.828
262.856	Novartis	CHF	19.204
459.729	Novo Nordisk	DKK	17.239
			163.554
	Fund certificates		
12.375	ASN Venture Capital Fonds	EUR	8.466
			8.466
	Halfgeleiders		
830.200	Advanced Micro Devices	USD	9.084
21.600	Advantest	JPY	324
434.515	Aixtron	EUR	2.674
124.598	AMS	CHF	7.101
249.739	ASML	EUR	28.495
161.900	Canada Solar	USD	2.260
508.753	Conergy ¹	EUR	-
331.968	Dialog Semiconductor	EUR	12.409
867.902	Infineon Technologies	EUR	16.043
956.100	Micron Technology	USD	25.031
112.319	Soitec	EUR	5.999
561.211	STMicroelectronics	EUR	7.054
			116.474
	Kapitaalgoederen		
158.193	Dürr	EUR	16.460
4.196	Georg Fischer	CHF	3.567
195.756	Indutrade	SEK	3.927

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
524.730	Kingspan	EUR	15.771
187.510	Legrand	EUR	11.485
717	NIBE Industrier	SEK	6
11.515	OSRAM Licht	EUR	803
653.832	Philips	EUR	20.331
244.851	Philips Lighting	EUR	7.914
233.758	Tarkett	EUR	9.509
184.064	TKH Group	EUR	8.953
289.713	Vestas Wind Systems	DKK	23.419
231.946	Zumtobel Group	EUR	3.767
			125.912
	Media		
368.480	M6 Métropole Télévision	EUR	7.510
111.540	Nextar Broadcasting Group	USD	5.848
1.560.317	Technicolor	EUR	5.957
5.378	Telenet	EUR	297
			19.612
	Onroerend goed		
163.275	British Land	GBP	1.126
321.237	Capital & Counties Properties	GBP	1.071
1.696.459	Hammerson	GBP	11.100
94.762	Land Securities	GBP	1.093
			14.390
	Reclame		
867.982	WPP	GBP	15.955
			15.955
	Software & services		
276.661	Amadeus	EUR	14.483
225.634	Rightmove	GBP	10.921
1.948.186	Sage Group	GBP	15.265
514.174	Salesforce.com	USD	39.040
205.805	SimCorp	DKK	10.917
1.810.067	Sophos Group	GBP	9.140
335.100	Tableau Software	USD	18.001
			117.767
	Technologie		
2.162.022	Electrocomponents	GBP	14.207
145.100	Murata Manufacturing	JPY	19.327
285.900	Omron	JPY	10.876
103.500	Tech Data	USD	9.165
			53.575
	Telecommunicatiediensten		
402.333	KPN	EUR	1.127
1.396.400	NTT Docomo	JPY	28.897
52.146	Orange	EUR	724
1.741.163	Pharol SGPS	EUR	531
8.124	Swisscom	CHF	3.442
1.680.827	TDC	DKK	8.559
833.064	Telefónica	EUR	7.529
7.594.468	Vodafone	GBP	18.834
			69.643
	Transport		

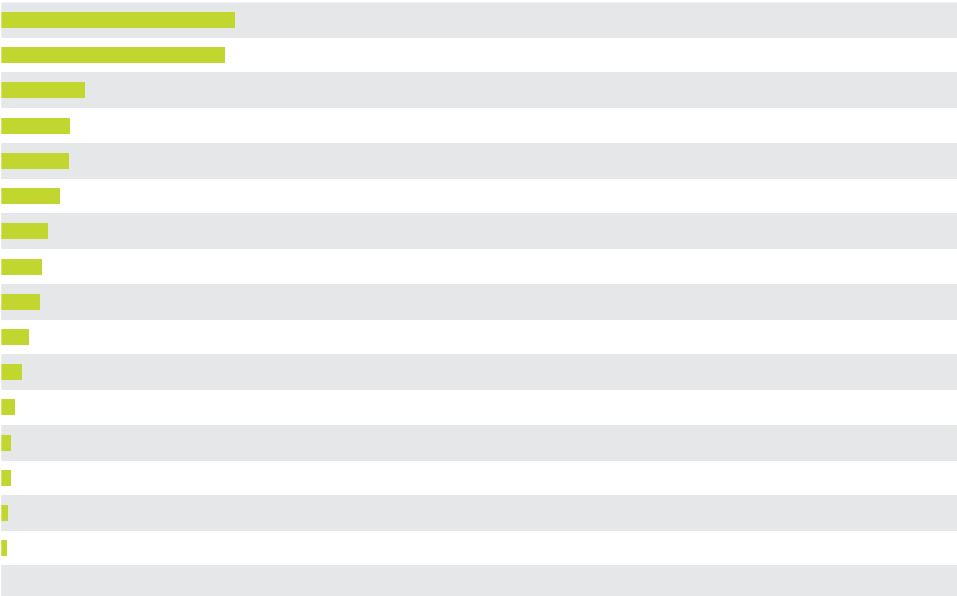
<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
109.400	East Japan Railway	JPY	9.173
			9.173
	Uitgeverijen		
213.965	Lagardère	EUR	5.916
72.400	Meredith	USD	3.774
499.900	New York Times	USD	7.758
			17.448
	Verzorgingsproducten		
421.512	Essity	SEK	10.100
99.670	Henkel	EUR	12.010
39.642	L'Oréal	EUR	7.231
118.992	Reckitt Benckiser	GBP	10.549
458.526	Unilever	EUR	22.156
			62.046
	Voeding en dranken		
156.087	Heineken	EUR	13.288
54.936	Pernod Ricard	EUR	6.441
28.217	Refresco Gerber	EUR	504
			20.233
	Zakelijke dienstverlening		
282.858	Adecco	CHF	18.879
267.099	Elis	EUR	5.358
6.007.270	Hays	GBP	11.357
88.525	Herman Miller	USD	2.360
229.500	Interface	USD	3.954
410.363	ISS	DKK	14.113
33.434	Lassila & Tikanoja	EUR	616
188.652	Manpower	USD	18.467
346.416	Randstad	EUR	17.709
1.439.341	RELX	EUR	25.908
97.948	Wolters Kluwer	EUR	3.630
			122.351
	Som van de beleggingen		1.252.388

1 Conergy is wegens faillissement verwijderd uit de ASN Aandelenpool. Omdat er een slotuitkering mogelijk is, is de positie opgenomen in de effectenportefeuille.

Landenverdeling

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
308.895	Verenigde Staten	24,5
293.816	Verenigd Koninkrijk	23,5
110.417	Nederland	8,8
90.572	Japan	7,2
88.431	Frankrijk	7,1
76.216	Denemarken	6,1
60.798	Duitsland	4,9
52.618	Zwitserland	4,2
50.091	Spanje	4,0
35.803	Zweden	2,9
26.403	Ierland	2,1
17.230	Oostenrijk	1,4
12.294	Zuid-Korea	1,0
11.908	Canada	1,0
9.186	België	0,7
7.179	Finland	0,6
531	Portugal	-
1.252.388		100,0

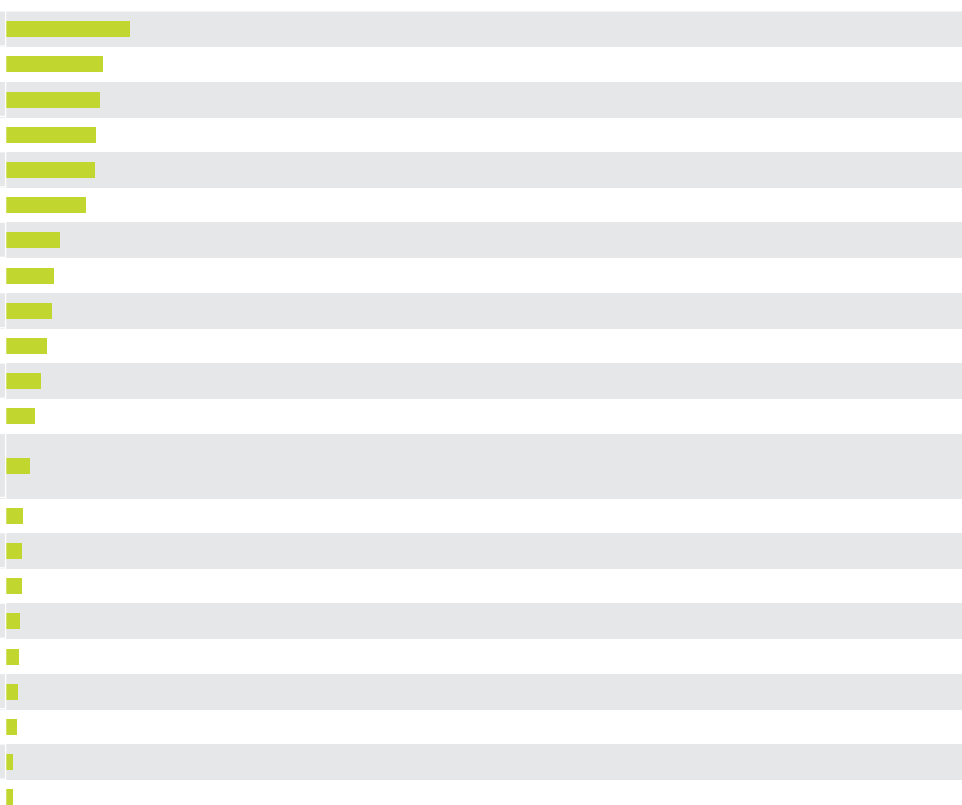
Landenverdeling ASN Aandelenpool

Verenigde Staten	
Verenigd Koninkrijk	
Nederland	
Japan	
Frankrijk	
Denemarken	
Duitsland	
Zwitserland	
Spanje	
Zweden	
Ierland	
Oostenrijk	
Zuid-Korea	
Canada	
België	
Finland	
Portugal	

Sectorallocatie

Marktw waarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
163.554	Farmacie & biotechnologie	13,0
125.912	Kapitaalgoederen	10,1
122.351	Zakelijke dienstverlening	9,8
117.767	Software & services	9,4
116.474	Halfgeleiders	9,3
104.201	Duurzame consumptiegoederen	8,3
69.643	Telecommunicatiediensten	5,6
62.046	Verzorgingsproducten	5,0
60.274	Detailhandel	4,8
53.575	Technologie	4,3
45.576	Basisgoederen	3,6
37.665	Auto's	3,0
31.074	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	2,5
21.392	Consumentenservicebedrijven	1,7
20.233	Voeding en dranken	1,6
19.612	Media	1,6
17.448	Uitgeverijen	1,4
15.955	Reclame	1,3
15.607	Energie	1,2
14.390	Onroerend goed	1,1
9.173	Transport	0,7
8.466	Fund certificates	0,7
1.252.388		100,0

Sectorverdeling ASN Aandelenpool

Farmacie & biotechnologie	
Kapitaalgoederen	
Zakelijke dienstverlening	
Software & services	
Halfgeleiders	
Duurzame consumptiegoederen	
Telecommunicatiediensten	
Verzorgingsproducten	
Detailhandel	
Technologie	
Basisgoederen	
Auto's	
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	
Consumentenservicebedrijven	
Voeding en dranken	
Media	
Uitgeverijen	
Reclame	
Energie	
Onroerend goed	
Transport	
Fund certificates	

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	620	-
Te vorderen dividend	2.337	1.082
Te vorderen dividend-/bronbelasting	1.591	2.581
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	4.548	3.663
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	1.451	201
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	1.451	201
Totaal	5.999	3.864

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Aandelenpool bedragen deze vorderingen circa € 14 duizend (ultimo 2016: € 7 duizend).

(C) Overige activa**Liquide middelen**

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De AIF-beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	4.419	-
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	4.419	-
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	270	1.594
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	270	1.594
Totaal	4.689	1.594

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	608.934	368.017
Uitgegeven participaties	355.032	97.384
Ingekochte participaties	-59.293	-106.600
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	213.596
Correctie ingekochte participaties	-	36.537
Stand ultimo periode	904.673	608.934
Overige reserves		
Stand per 1 januari	337.256	436.747
Ingekochte participaties	-34.265	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-11.847	150.642
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar gestort kapitaal (correctie beginstand)	-	-213.596
Correctie ingekochte participaties	-	-36.537
Stand ultimo periode	291.144	337.256
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-11.847	150.642
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	11.847	-150.642
Resultaat over de verslagperiode	70.801	-11.847
Stand ultimo periode	70.801	-11.847
Totaal fondsvermogen	1.266.618	934.343

Vijfjarenoverzicht

Totale in duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	1.266.618	934.343	955.406	700.121	518.836
Aantal uitstaande participaties	13.194.290	10.578.988	10.660.229	9.437.505	8.284.478
Intrinsieke waarde per participatie	96,00	88,32	89,62	74,18	62,63

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van de ASN Aandelenpool bedraagt ultimo verslagperiode € 18,9 miljoen (ultimo 2016: € 8,8 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Per balansdatum was 0,67% van de ASN Aandelenpool belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. zijn in principe niet goed verhandelbaar.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde koersresultaten	7.803	-18.975
Aandelen - gerealiseerde valutaresultaten	-1.705	-6.138
Totaal	6.098	-25.113

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde winsten	17.500	5.489
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-11.402	-30.602
Totaal	6.098	-25.113

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde koersresultaten	73.055	-31.871
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-26.938	-6.936
Totaal	46.117	-38.807

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	69.247	31.594
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-23.130	-70.401
Totaal	46.117	-38.807

(H) Overige bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Koersverschillen op geldmiddelen	138	389
Rente rekening-courant	14	22
Totaal	152	411

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Omloopfactor	52,46%	50,00%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 1.188.083 (eerste helft 2016: € 731.532).

6.2 ASN Obligatiepool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Obligaties		741.322	383.297
Vorderingen	(B)	9.752	6.807
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	1.513	274
Kortlopende schulden	(D)	405	138
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		10.860	6.943
Activa min kortlopende schulden		752.182	390.240
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		702.072	331.359
Overige reserves		54.778	46.022
Onverdeeld resultaat		-4.668	12.859
Totaal fondsvermogen		752.182	390.240

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		5.819	5.278
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-2.320	439
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-8.163	16.598
Som van de bedrijfsopbrengsten		-4.664	22.315
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(H)	4	2
Som van de bedrijfslasten		4	2
Resultaat		-4.668	22.313

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-4.668	22.313
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.320	-439
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	8.163	-16.598
Aankoop van beleggingen	-553.733	-75.343
Verkoop en lossingen van beleggingen	185.225	65.556
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-3.078	226
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-1.706
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	-365.771	-5.991
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	404.140	27.516
Inkoop van participaties	-37.530	-23.264
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	133	458
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	267	330
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	367.010	5.040
Mutatie liquide middelen	1.239	-951
Liquide middelen begin van de verslagperiode	274	1.109
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	1.513	158

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	383.297	354.215
Aankopen	553.733	147.534
Verkopen	-185.225	-119.726
Lossingen	-	-723
Gerealiseerde waardeveranderingen	-2.320	621
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-8.163	1.376
Stand ultimo periode	741.322	383.297

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De *modified duration* geeft een indicatie wat de percentuele mutatie van de waarde van de portefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	30-06-2017	31-12-2016
Effectief rendement	0,38%	0,75%
Couponrendement	2,46%	2,91%
Gemiddeld resterende looptijd	5,14 jaar	9,49 jaar
Modified duration	4,73	7,55

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector-, landen- en ratingverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico, valutarisico en kredietrisico.

Beleggingen per 30 juni 2017; in duizenden euro's.

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzienings- datum	Marktwaarde
Staatsobligaties					
4.830	1,25%	België	EUR	22-06-2018	4.915
5.900	2,25%	België	EUR	22-06-2023	6.660
5.930	3,75%	België	EUR	28-09-2020	6.724
2.600	4%	België	EUR	28-03-2019	2.805
6.100	4,25%	België	EUR	28-09-2022	7.475
4.500	4,25%	België	EUR	28-09-2021	5.357
2.200	4,5%	België	EUR	28-03-2026	2.951
3.000	0,8%	België	EUR	22-06-2025	3.074
3.050	1%	België	EUR	22-06-2026	3.146
2.500	3%	België	EUR	28-09-2019	2.695
4.600	0,5%	België	EUR	22-10-2024	4.639
4.000	2,6%	België	EUR	22-06-2024	4.639
					55.080
3.665	6,25%	Duitsland	EUR	04-01-2024	5.149
8.400	2%	Duitsland	EUR	04-01-2022	9.267
6.225	3,75%	Duitsland	EUR	04-01-2019	6.637
7.500	3%	Duitsland	EUR	04-07-2020	8.293
4.310	0,5%	Duitsland	EUR	15-02-2025	4.419
3.800	6,5%	Duitsland	EUR	04-07-2027	6.040
5.700	1,5%	Duitsland	EUR	15-02-2023	6.212
6.550	3,5%	Duitsland	EUR	04-07-2019	7.086
8.000	0%	Duitsland	EUR	14-12-2018	8.070
7.700	0%	Duitsland	EUR	17-04-2020	7.811
6.200	2,5%	Duitsland	EUR	04-01-2021	6.841
5.000	0%	Duitsland	EUR	14-09-2018	5.038
4.900	2%	Duitsland	EUR	15-08-2023	5.512
4.300	0%	Duitsland	EUR	15-08-2026	4.146
4.000	1,5%	Duitsland	EUR	15-05-2024	4.394
2.800	0,5%	Duitsland	EUR	15-02-2026	2.844
2.700	1,5%	Duitsland	EUR	04-09-2022	2.935
2.500	0%	Duitsland	EUR	08-10-2021	2.532
1.900	0,25%	Duitsland	EUR	15-02-2027	1.860
500	1%	Duitsland	EUR	15-08-2024	532
					105.618
6.140	2,5%	Frankrijk	EUR	25-10-2020	6.717
2.250	6%	Frankrijk	EUR	25-10-2025	3.266
3.650	2,25%	Frankrijk	EUR	25-05-2024	4.143
5.000	3,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2021	5.739
5.300	0,5%	Frankrijk	EUR	25-11-2019	5.417

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzienings- datum	Marktw waarde
3.210	4,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2018	3.413
4.100	1,75%	Frankrijk	EUR	25-05-2023	4.496
3.500	1%	Frankrijk	EUR	25-05-2019	3.598
8.500	0%	Frankrijk	EUR	25-05-2022	8.513
6.000	0%	Frankrijk	EUR	25-02-2019	6.052
5.000	0%	Frankrijk	EUR	25-02-2020	5.050
4.250	3,75%	Frankrijk	EUR	25-04-2021	4.900
3.250	0,5%	Frankrijk	EUR	25-05-2026	3.205
3.000	3,5%	Frankrijk	EUR	25-04-2026	3.745
2.700	1%	Frankrijk	EUR	25-05-2027	2.745
2.100	0,5%	Frankrijk	EUR	25-05-2025	2.104
1.900	1%	Frankrijk	EUR	25-11-2025	1.968
1.800	0,25%	Frankrijk	EUR	25-11-2026	1.720
					76.791
1.450	3,4%	Ierland	EUR	18-03-2024	1.735
2.200	3,9%	Ierland	EUR	20-03-2023	2.661
3.790	4,5%	Ierland	EUR	18-04-2020	4.295
2.000	4,5%	Ierland	EUR	18-10-2018	2.126
3.300	5%	Ierland	EUR	18-10-2020	3.870
3.590	5,4%	Ierland	EUR	13-03-2025	4.869
1.500	5,9%	Ierland	EUR	18-10-2019	1.715
3.300	0,8%	Ierland	EUR	15-03-2022	3.422
3.550	1%	Ierland	EUR	15-05-2026	3.587
4.800	4,4%	Ierland	EUR	18-06-2019	5.246
					33.526
2.150	4%	Italië	EUR	01-09-2020	2.403
2.250	4,5%	Italië	EUR	01-08-2018	2.368
1.500	4,75%	Italië	EUR	01-09-2021	1.755
1.200	4,75%	Italië	EUR	01-08-2023	1.446
1.700	5,25%	Italië	EUR	01-08-2017	1.707
2.800	5,5%	Italië	EUR	01-11-2022	3.444
1.300	7,25%	Italië	EUR	01-11-2026	1.881
1.500	5%	Italië	EUR	01-03-2025	1.852
2.750	4,5%	Italië	EUR	01-03-2019	2.962
1.100	4,5%	Italië	EUR	01-03-2024	1.310
4.350	5%	Italië	EUR	01-03-2022	5.179
2.500	1,85%	Italië	EUR	15-05-2024	2.547
3.000	4,5%	Italië	EUR	01-02-2020	3.335
2.500	0,7%	Italië	EUR	01-05-2020	2.534
1.500	1,25%	Italië	EUR	01-12-2026	1.401
1.200	1,6%	Italië	EUR	01-06-2026	1.164
900	3,75%	Italië	EUR	01-09-2024	1.029
					38.317
11.300	2,25%	Nederland	EUR	15-07-2022	12.650
4.200	5,5%	Nederland	EUR	15-01-2028	6.288
8.700	7,5%	Nederland	EUR	15-01-2023	12.340
6.500	4%	Nederland	EUR	15-07-2018	6.812
6.500	0,25%	Nederland	EUR	15-07-2025	6.446
10.000	3,25%	Nederland	EUR	15-07-2021	11.442
7.600	2%	Nederland	EUR	15-07-2024	8.562

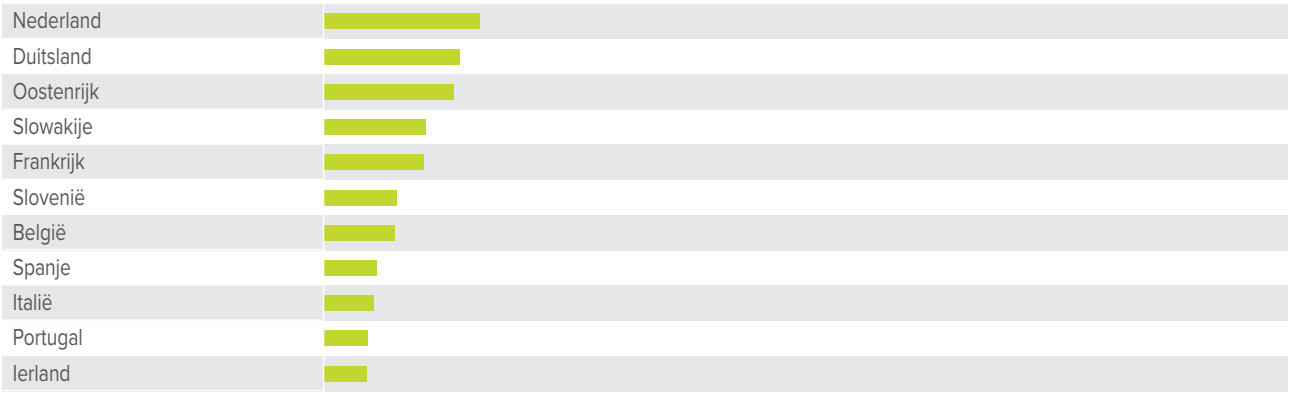
Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzienings- datum	Marktwaarde
6.000	4%	Nederland	EUR	15-07-2019	6.558
4.950	3,5%	Nederland	EUR	15-07-2020	5.546
3.900	0%	Nederland	EUR	15-04-2018	3.916
6.800	1,25%	Nederland	EUR	15-01-2019	6.993
11.000	0,25%	Nederland	EUR	15-01-2020	11.210
9.750	0%	Nederland	EUR	15-01-2022	9.828
6.000	1,75%	Nederland	EUR	15-07-2023	6.619
5.500	0,5%	Nederland	EUR	15-07-2026	5.498
					120.708
8.050	1,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2023	8.864
5.500	3,4%	Oostenrijk	EUR	22-11-2022	6.506
6.000	4,85%	Oostenrijk	EUR	15-03-2026	8.236
2.700	0,25%	Oostenrijk	EUR	18-10-2019	2.743
3.750	6,25%	Oostenrijk	EUR	15-07-2027	5.815
4.000	4,65%	Oostenrijk	EUR	15-01-2018	4.109
4.700	3,9%	Oostenrijk	EUR	15-07-2020	5.308
6.800	4,35%	Oostenrijk	EUR	15-03-2019	7.361
10.860	3,5%	Oostenrijk	EUR	15-09-2021	12.555
3.750	1,95%	Oostenrijk	EUR	18-06-2019	3.928
6.000	1,2%	Oostenrijk	EUR	20-10-2025	6.356
11.200	3,65%	Oostenrijk	EUR	20-04-2022	13.212
7.600	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2026	7.674
4.500	1,15%	Oostenrijk	EUR	19-10-2018	4.597
4.000	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-04-2027	3.916
					101.180
3.880	3,85%	Portugal	EUR	15-04-2021	4.348
950	4,35%	Portugal	EUR	16-10-2017	962
5.050	4,75%	Portugal	EUR	14-06-2019	5.504
1.500	4,8%	Portugal	EUR	15-06-2020	1.697
4.000	4,95%	Portugal	EUR	25-10-2023	4.737
3.800	5,65%	Portugal	EUR	15-02-2024	4.628
2.000	4,45%	Portugal	EUR	15-06-2018	2.086
3.000	2,875%	Portugal	EUR	15-10-2025	3.073
1.900	2,2%	Portugal	EUR	17-10-2022	1.987
2.800	2,875%	Portugal	EUR	21-07-2026	2.818
2.240	4,125%	Portugal	EUR	14-04-2027	2.444
					34.284
8.200	2,125%	Slovenië	EUR	28-07-2025	9.097
7.100	1,25%	Slovenië	EUR	22-03-2027	7.150
6.500	5,125%	Slovenië	EUR	30-03-2026	8.828
6.450	4,125%	Slovenië	EUR	26-01-2020	7.137
5.300	4,625%	Slovenië	EUR	09-09-2024	6.829
4.900	4,375%	Slovenië	EUR	18-01-2021	5.670
4.300	3%	Slovenië	EUR	08-04-2021	4.796
3.500	4,375%	Slovenië	EUR	06-02-2019	3.749
3.050	2,25%	Slovenië	EUR	25-03-2022	3.359
					56.615
11.300	3,375%	Slowakije	EUR	15-11-2024	13.590
11.300	4%	Slowakije	EUR	27-04-2020	12.701

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzienings- datum	Marktwaarde
10.000	1,5%	Slowakije	EUR	28-11-2018	10.256
9.650	0,625%	Slowakije	EUR	22-05-2026	9.428
7.600	0%	Slowakije	EUR	13-11-2023	7.408
7.300	4,35%	Slowakije	EUR	14-10-2025	9.690
5.400	1,375%	Slowakije	EUR	21-01-2027	5.549
4.800	3%	Slowakije	EUR	28-02-2023	5.625
3.600	4%	Slowakije	EUR	26-03-2021	4.198
					78.445
2.850	4,3%	Spanje	EUR	31-10-2019	3.148
1.950	4,65%	Spanje	EUR	30-07-2025	2.469
2.400	4,8%	Spanje	EUR	31-01-2024	3.017
2.900	4,85%	Spanje	EUR	31-10-2020	3.372
4.700	5,85%	Spanje	EUR	31-01-2022	5.908
2.300	5,9%	Spanje	EUR	30-07-2026	3.188
1.700	6%	Spanje	EUR	31-01-2029	2.456
2.950	4,5%	Spanje	EUR	31-01-2018	3.032
2.000	4,1%	Spanje	EUR	30-07-2018	2.095
1.000	2,75%	Spanje	EUR	30-04-2019	1.055
2.900	4,4%	Spanje	EUR	31-10-2023	3.560
3.000	4%	Spanje	EUR	30-04-2020	3.351
2.600	2,75%	Spanje	EUR	31-10-2024	2.918
1.200	1,3%	Spanje	EUR	31-10-2026	1.189
					40.758
		Som van de beleggingen			741.322

Landenverdeling

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
120.708	Nederland	16,3
105.618	Duitsland	14,2
101.180	Oostenrijk	13,6
78.445	Slowakije	10,7
76.791	Frankrijk	10,4
56.615	Slovenië	7,6
55.080	België	7,4
40.758	Spanje	5,5
38.317	Italië	5,2
34.284	Portugal	4,6
33.526	Ierland	4,5
741.322		100,0

Landenverdeling ASN Obligatiepool

Sectorallocatie

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
741.322	Staat(sgegarandeerd)	100,00
741.322		100,00

Ratingverdeling

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
226.326	AAA	30,5
101.180	AA+	13,6
76.791	AA	10,4
55.080	AA-	7,4
78.445	A+	10,7
33.526	A	4,5
56.615	A-	7,6
40.758	BBB+	5,5
38.317	BBB	5,2
34.284	BB+	4,6
741.322		100,0

Aflossing van de beleggingen

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
20.727	Aflossing binnen één jaar	2,8
360.202	Aflossing tussen één en vijf jaar	48,6
339.794	Aflossing tussen vijf en tien jaar	45,8
20.599	Aflossing na tien jaar	2,8
741.322		100,0

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Lopende rente obligaties	9.507	6.429
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	9.507	6.429
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	245	378
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	245	378
Totaal	9.752	6.807

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa**Liquide middelen**

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De AIF-beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	405	138
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	405	138
Totaal	405	138

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	331.359	253.509
Uitgegeven participaties	404.140	53.631
Ingekochte participaties	-33.427	-36.901
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	55.140
Correctie ingekochte participaties	-	5.980
Stand ultimo periode	702.072	331.359
Overige reserves		
Stand per 1 januari	46.022	105.833
Ingekochte participaties	-4.103	-
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	12.859	1.309
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar gestort kapitaal (correctie beginstand)	-	-55.140
Correctie ingekochte participaties	-	-5.980
Stand ultimo periode	54.778	46.022
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	12.859	1.309
Toevoeging aan overige reserves	-12.859	-1.309
Resultaat over de verslagperiode	-4.668	12.859
Stand ultimo periode	-4.668	12.859
Totaal fondsvermogen	752.182	390.240

Vijfjarenoverzicht

Totalen in duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	752.182	390.240	360.651	295.913	197.209
Aantal uitstaande participaties	14.697.542	7.565.151	7.245.741	5.996.439	4.519.348
Intrinsieke waarde per participatie	51,18	51,58	49,77	49,35	43,64

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van de ASN Obligatiepool bedraagt ultimo verslagperiode € 741,3 miljoen (ultimo 2016: € 383,3 miljoen).

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Obligaties - gerealiseerde koersresultaten	-2.320	439
Obligaties - gerealiseerde valutaresultaten	--	--
Totaal	-2.320	439

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Obligaties - gerealiseerde winsten	722	596
Obligaties - gerealiseerde verliezen	-3.042	-157
Totaal	-2.320	439

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Obligaties - niet-gerealiseerde koersresultaten	-8.163	16.598
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaresultaten	--	--
Totaal	-8.163	16.598

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Obligaties - niet-gerealiseerde winsten	1.050	18.106
Obligaties - niet-gerealiseerde verliezen	-9.213	-1.508
Totaal	-8.163	16.598

(H) Overige bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Rente rekening-courant	4	2
Totaal	4	2

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Omloopfactor	24,86%	6,54%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten zijn niet toegelicht, omdat de kosten onvoldoende identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn.

6.3 ASN Mixpool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		256.259	263.356
Vorderingen	(B)	37	436
Kortlopende schulden	(C)	37	436
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-	-
Activa min kortlopende schulden		256.259	263.356
Fondsvermogen	(D)		
Gestort kapitaal		174.273	184.561
Overige reserves		72.676	74.796
Onverdeeld resultaat		9.310	3.999
Totaal fondsvermogen		256.259	263.356

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(E)	1.357	-14
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	7.953	2.859
Som van de bedrijfsopbrengsten		9.310	2.845
Resultaat		9.310	2.845

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	9.310	2.845
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.357	14
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-7.953	-2.859
Aankoop van beleggingen	-17.672	-32.559
Verkoop van beleggingen	34.079	23.739
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-37	-
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-436	376
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	15.934	-8.444
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	2.772	15.723
Inkoop van participaties	-19.179	-6.903
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	436	-376
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	37	-
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	-15.934	8.444
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	263.356	249.328
Aankopen	17.672	48.348
Verkopen	-34.079	-38.319
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.357	71
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	7.953	3.928
Stand ultimo periode	256.259	263.356

Effectenportefeuille

In duizenden euro's	30-06-2017		31-12-2016	
	Intrinsieke waarde	%	Intrinsieke waarde	%
ASN Obligatiepool	141.661	55,28	141.911	53,89
ASN Aandelenpool	114.598	44,72	121.445	46,11
Totaal	256.259	100,00	263.356	100,00

Voor een specificatie van de beleggingen en inzicht in de risico's verwijzen we naar de toelichting op de betreffende beleggingspools.

Aandeel in portefeuille in %

ASN Obligatiepool	
ASN Aandelenpool	

(B) Vorderingen

Onder vorderingen is opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	37	-
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	37	-
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	-	436
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	436
Totaal	37	436

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	436
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	436
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	37	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	37	-
Totaal	37	436

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	184.561	109.000
Uitgegeven participaties	2.772	23.525
Ingekochte participaties	-13.060	-13.496
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	61.618
Correctie ingekochte participaties	-	3.914
Stand ultimo periode	174.273	184.561
Overige reserves		
Stand per 1 januari	74.796	120.659
Ingekochte participaties	-6.119	-
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	3.999	19.669
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar gestort kapitaal (correctie beginstand)	-	-61.618
Correctie ingekochte participaties	-	-3.914
Stand ultimo periode	72.676	74.796
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	3.999	19.669
Toevoeging aan overige reserves	-3.999	-19.669
Resultaat over de verslagperiode	9.310	3.999
Stand ultimo periode	9.310	3.999
Totaal fondsvermogen	256.259	263.356

Vijfjarenoverzicht

Totale in duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	256.259	263.356	249.328	188.332	141.347
Aantal uitstaande participaties	3.800.468	4.045.134	3.889.999	3.234.149	2.806.651
Intrinsieke waarde per participatie	67,43	65,10	64,09	58,23	50,36

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van de ASN Mixpool bedraagt ultimo verslagperiode € 37 duizend (ultimo 2016: € 436 duizend). Het is mogelijk dat de pool kredietrisico loopt via de beleggingen in de onderliggende beleggingspools, te weten de ASN Obligatiepool en de ASN Aandelenpool. Voor dit risico verwijzen wij naar de toelichting op de betreffende beleggingspools.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde koersresultaten	1.357	-14
Aandelen - gerealiseerde valutaresultaten	--	--
Totaal	1.357	-14

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde winsten	1.465	505
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-108	-519
Totaal	1.357	-14

(F) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde koersresultaten	7.953	2.859
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaresultaten	--	--
Totaal	7.953	2.859

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	8.922	7.723
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-969	-4.864
Totaal	7.953	2.859

6.4 ASN Milieupool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Aandelen		572.052	444.559
Vorderingen	(B)	10.807	3.831
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	19.976	12.398
Kortlopende schulden	(D)	3.045	-
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		27.738	16.229
Activa min kortlopende schulden		599.790	460.788
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		391.220	270.983
Overige reserves		184.912	147.177
Onverdeeld resultaat		23.658	42.628
Totaal fondsvermogen		599.790	460.788

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		6.830	4.795
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	4.686	-1.970
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	12.101	9.691
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	94	91
Som van de bedrijfsopbrengsten		23.711	12.607
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(I)	53	42
Som van de bedrijfslasten		53	42
Resultaat		23.658	12.565

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	23.564	12.474
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-4.686	1.970
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-12.101	-9.691
Aankoop van beleggingen	-145.629	-47.457
Verkoop van beleggingen	34.923	37.199
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-6.909	-524
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.972	-
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-107.866	-6.029
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	127.456	21.533
Inkoop van participaties	-12.112	-7.421
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-67	-509
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	73	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	115.350	13.603
Mutatie liquide middelen	7.484	7.574
Liquide middelen begin van de verslagperiode	12.398	9.211
Koersverschillen op geldmiddelen	94	91
Liquide middelen eind van de verslagperiode	19.976	16.876

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	444.559	374.519
Aankopen	145.629	104.629
Verkopen	-34.923	-69.654
Gerealiseerde waardeveranderingen	4.686	3.360
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	12.101	31.705
Stand ultimo periode	572.052	444.559

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

Beleggingen per 30 juni 2017; marktwaarde in duizenden euro's.

Indeling in landen

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
	Aandelen Nederland beursgenoteerd		
436.528	Philips Lighting	EUR	14.109
			14.109
	Aandelen Europa (exclusief Nederland)		
	Denemarken		
53.950	Rockwool	DKK	10.398
68.823	Vestas Wind Systems	DKK	5.563
			15.961
	Duitsland		
598.877	Infineon Technologies	EUR	11.070
146.058	OSRAM Licht	EUR	10.188
			21.258
	Finland		
628.096	Lassila & Tikanoja	EUR	11.563
724.127	Uponor	EUR	11.521
			23.084
	Ierland		
291.365	Kingspan	EUR	8.757
			8.757
	Oostenrijk		
101.479	Mayr-Melnhof Karton	EUR	11.619
			11.619
	Spanje		
3.228.090	EDP Renováveis	EUR	22.477
953.173	Fluidra	EUR	6.100
			28.577
	Verenigd Koninkrijk		
4.000.492	DS Smith	GBP	21.578
14.259.315	Renewi	GBP	13.438
682.542	Severn Trent	GBP	16.961
1.737.240	United Utilities	GBP	17.164
			69.141
	Zweden		
500.440	Indutrade	SEK	10.040
1.056.457	NIBE Industrier	SEK	8.736
			18.776
	Zwitserland		
24.525	Geberit	CHF	10.041
26.371	Georg Fischer	CHF	22.417
10.908	LEM	CHF	12.384
			44.842
	Totaal aandelen Europa (exclusief Nederland)		242.015
	Verenigde Staten		
260.918	A.O. Smith	USD	12.886
82.850	Acuity Brands	USD	14.766
765.273	Advanced Drainage Systems	USD	13.486
493.185	California Water Service	USD	15.913
311.407	Itron	USD	18.498

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
390.500	Johnson Controls	USD	14.846
171.924	Lindsay	USD	13.453
259.513	Middlesex Water	USD	9.010
294.230	Power Integrations	USD	18.806
970.246	SunPower	USD	7.945
99.650	Valmont Industries	USD	13.071
393.957	Watts Water Technologies	USD	21.830
			174.510
Aandelen rest van de wereld			
Australië			
3.147.588	Brambles	AUD	20.597
			20.597
Brazilië			
1.655.696	Cia de Saneamento Básico do Estado de São Paulo	USD	13.820
			13.820
China			
25.572.000	Huaneng Renewables	HKD	6.922
44.840.600	Xinyi Solar Holdings	HKD	11.231
3.225.000	Zhuzhou CRRC Times Electric	HKD	13.873
			32.026
Hongkong			
26.946.000	Beijing Enterprises Water	HKD	18.340
			18.340
Israël			
1.071.355	Amiad Water Systems	GBP	1.464
			1.464
Japan			
768.023	Daiseiki	JPY	14.959
164.000	East Japan Railway	JPY	13.751
109.218	Murata Manufacturing	JPY	14.548
119.446	Rinnai	JPY	9.759
			53.017
Singapore			
6.151.750	Hyflux	SGD	2.154
			2.154
	Totaal aandelen rest van de wereld		141.418
	Som van de beleggingen		572.052

Indeling in sectoren

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
	Basisgoederen		
4.000.492	DS Smith	GBP	21.578
101.479	Mayr-Melnhof Karton	EUR	11.619
			33.197
	Duurzame consumptiegoederen		
119.446	Rinnai	JPY	9.759
			9.759
	Energie		
3.228.090	EDP Renováveis	EUR	22.477

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
25.572.000	Huaneng Renewables	HKD	6.922
			29.399
	Halfgeleiders		
598.877	Infineon Technologies	EUR	11.070
294.230	Power Integrations	USD	18.806
970.246	SunPower	USD	7.945
44.840.600	Xinyi Solar Holdings	HKD	11.231
			49.052
	Kapitaalgoederen		
260.918	A.O. Smith	USD	12.886
82.850	Acuity Brands	USD	14.766
765.273	Advanced Drainage Systems	USD	13.486
1.071.355	Amiad Water Systems	GBP	1.464
953.173	Fluidra	EUR	6.100
24.525	Geberit	CHF	10.041
26.371	Georg Fischer	CHF	22.417
500.440	Indutrade	SEK	10.040
311.407	Itron	USD	18.498
390.500	Johnson Controls	USD	14.846
291.365	Kingspan	EUR	8.757
10.908	LEM	CHF	12.384
171.924	Lindsay	USD	13.453
1.056.457	NIBE Industrier	SEK	8.736
146.058	OSRAM Licht	EUR	10.188
436.528	Philips Lighting	EUR	14.109
53.950	Rockwool	DKK	10.398
724.127	Uponor	EUR	11.521
99.650	Valmont Industries	USD	13.071
68.823	Vestas Wind Systems	DKK	5.563
393.957	Watts Water Technologies	USD	21.830
3.225.000	Zhuzhou CRRC Times Electric	HKD	13.873
			268.427
	Nutsbedrijven		
26.946.000	Beijing Enterprises Water	HKD	18.340
493.185	California Water Service	USD	15.913
1.655.696	Cia de Saneamento Básico do Estado de São Paulo	USD	13.820
6.151.750	Hyflux	SGD	2.154
259.513	Middlesex Water	USD	9.010
682.542	Severn Trent	GBP	16.961
1.737.240	United Utilities	GBP	17.164
			93.362
	Technologie		
109.218	Murata Manufacturing	JPY	14.548
			14.548
	Transport		
164.000	East Japan Railway	JPY	13.751
			13.751
	Zakelijke dienstverlening		
3.147.588	Brambles	AUD	20.597
768.023	Daiseki	JPY	14.959
628.096	Lassila & Tikanoja	EUR	11.563
14.259.315	Renewi	GBP	13.438

Aantal	Valuta	Marktwaaarde
		60.557
Som van de beleggingen		572.052

Landenverdeling

Marktwaaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
174.510	Verenigde Staten	30,5
69.141	Verenigd Koninkrijk	12,1
53.017	Japan	9,3
44.842	Zwitserland	7,8
32.026	China	5,6
28.577	Spanje	5,0
23.084	Finland	4,0
21.258	Duitsland	3,7
20.597	Australië	3,6
18.776	Zweden	3,3
18.340	Hongkong	3,2
15.961	Denemarken	2,8
14.109	Nederland	2,5
13.820	Brazilië	2,4
11.619	Oostenrijk	2,0
8.757	Ierland	1,5
2.154	Singapore	0,4
1.464	Israël	0,3
572.052		100,0

Landenverdeling ASN Milieupool

Verenigde Staten	
Verenigd Koninkrijk	
Japan	
Zwitserland	
China	
Spanje	
Finland	
Duitsland	
Australië	
Zweden	
Hongkong	
Denemarken	
Nederland	
Brazilië	
Oostenrijk	
Ierland	
Singapore	
Israël	

Sectorallocatie

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
268.427	Kapitaalgoederen	46,9
93.362	Nutsbedrijven	16,4
60.557	Zakelijke dienstverlening	10,6
49.052	Halfgeleiders	8,6
33.197	Basisgoederen	5,8
29.399	Energie	5,1
14.548	Technologie	2,5
13.751	Transport	2,4
9.759	Duurzame consumptiegoederen	1,7
572.052		100,0

Sectorverdeling ASN Milieupool

Kapitaalgoederen	
Nutsbedrijven	
Zakelijke dienstverlening	
Halfgeleiders	
Basisgoederen	
Energie	
Technologie	
Transport	
Duurzame consumptiegoederen	

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	5.394	-
Te vorderen dividend	2.252	616
Te vorderen dividend-/bronbelasting	2.461	2.582
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	10.107	3.198
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	700	633
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	700	633
Totaal	10.807	3.831

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Milieupool bedragen deze vorderingen circa € 1,68 miljoen (ultimo 2016: € 1,85 miljoen). Dit bedrag is vooral hoog omdat deze vorderingen pas verrekend kunnen worden als er voldoende dividend wordt uitgekeerd aan aandeelhouders.

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De AIF-beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	2.972	-
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.972	-
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	73	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	73	-
Totaal	3.045	-

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	270.983	201.380
Uitgegeven participaties	127.456	52.616
Ingekochte participaties	-7.219	-21.206
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	29.686
Correctie ingekochte participaties	-	8.507
Stand ultimo periode	391.220	270.983
Overige reserves		
Stand per 1 januari	147.177	126.772
Ingekochte participaties	-4.893	-
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	42.628	58.598
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar gestort kapitaal (correctie beginstand)	-	-29.686
Correctie ingekochte participaties	-	-8.507
Stand ultimo periode	184.912	147.177
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	42.628	58.598
Toevoeging aan overige reserves	-42.628	-58.598
Resultaat over de verslagperiode	23.658	42.628
Stand ultimo periode	23.658	42.628
Totaal fondsvermogen	599.790	460.788

Vijfjarenoverzicht

Totale in duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	599.790	460.788	386.750	307.678	258.355
Aantal uitstaande participaties	14.451.238	11.680.580	10.811.272	10.226.797	9.592.934
Intrinsieke waarde per participatie	41,50	39,45	35,77	30,09	26,93

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van de ASN Milieupool bedraagt ultimo verslagperiode € 30,8 miljoen (ultimo 2016: € 16,2 miljoen).

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde koersresultaten	4.928	-186
Aandelen - gerealiseerde valutaresultaten	-242	-1.784
Totaal	4.686	-1.970

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde winsten	4.953	824
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-267	-2.794
Totaal	4.686	-1.970

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde koersresultaten	32.933	13.240
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-20.832	-3.549
Totaal	12.101	9.691

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	31.905	32.369
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-19.804	-22.678
Totaal	12.101	9.691

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Koersverschillen op geldmiddelen	94	91
Totaal	94	91

(I) Overige bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Rente rekening-courant	53	42
Totaal	53	42

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Omloopfactor	8,15%	14,42%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 238.373 (eerste helft 2016: € 90.495).

6.5 ASN Small & Midcappool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	30-06-2017	31-12-2016
Beleggingen	(A)		
Aandelen		103.424	74.980
Vorderingen	(B)	1.325	557
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	4.170	3.963
Kortlopende schulden	(D)	4.059	99
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.436	4.421
Activa min kortlopende schulden		104.860	79.401
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		71.462	54.386
Overige reserves		23.211	26.565
Onverdeeld resultaat		10.187	-1.550
Totaal fondsvermogen		104.860	79.401

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		1.504	1.575
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	426	-1.744
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	8.248	-6.198
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	18	-21
Som van de bedrijfsopbrengsten		10.196	-6.388
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(I)	9	5
Som van de bedrijfslasten		9	5
Resultaat		10.187	-6.393

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	10.169	-6.372
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-426	1.744
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-8.248	6.198
Aankoop van beleggingen	-29.979	-22.006
Verkoop van beleggingen	10.209	22.420
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-501	-64
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3.934	-
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-14.842	1.920
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	20.470	4.073
Inkoop van participaties	-5.198	-4.436
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-267	-358
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	26	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	15.031	-721
Mutatie liquide middelen	189	1.199
Liquide middelen begin van de verslagperiode	3.963	1.504
Koersverschillen op geldmiddelen	18	-21
Liquide middelen eind van de verslagperiode	4.170	2.682

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	74.980	80.587
Aankopen	29.979	29.451
Verkopen	-10.209	-31.274
Gerealiseerde waardeveranderingen	426	-1.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	8.248	-2.591
Stand ultimo periode	103.424	74.980

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

Beleggingen per 30 juni 2017; marktwaarde in duizenden euro's.

Indeling in landen

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
	Aandelen Nederland beursgenoteerd		
81.434	BE Semiconductor Industries	EUR	3.807
			3.807
	Aandelen Europa (exclusief Nederland)		
	Denemarken		
89.016	SimCorp	DKK	4.722
			4.722
	Duitsland		
38.794	Axel Springer	EUR	2.041
47.555	Dürr	EUR	4.948
109.234	Jungheinrich	EUR	3.496
43.127	Krones	EUR	4.373
105.260	Takkt	EUR	2.304
			17.162
	Finland		
147.674	Amer Sports	EUR	3.234
47.908	Basware	EUR	1.890
95.886	Huhtamaki	EUR	3.308
			8.432
	Frankrijk		
46.145	JCDecaux	EUR	1.325
			1.325
	Ierland		
162.053	Kingspan	EUR	4.871
			4.871
	Italië		
314.715	Brembo	EUR	4.031
57.254	Industria Macchine Automatiche	EUR	4.606
			8.637
	Spanje		
58.963	Viscofan	EUR	3.054
			3.054
	Verenigd Koninkrijk		
157.802	Dignity	GBP	4.468
513.783	Dunelm Group	GBP	3.520
314.935	Greggs	GBP	3.874
422.535	Hammerson	GBP	2.765
462.856	Safestore Holdings	GBP	2.221
198.503	Shaftesbury	GBP	2.199
1.129.743	Stagecoach Group	GBP	2.397
1.045.361	Taylor Wimpey	GBP	2.098
			23.542
	Zweden		
173.358	AddTech	SEK	2.892
150.199	Nolato	SEK	4.941
			7.833
	Zwitserland		
139.031	Ascom	CHF	2.495
1.033	Belimo	CHF	3.908

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
35.402	Kardex	CHF	3.572
3.696	LEM	CHF	4.196
110.496	Logitech International	CHF	3.566
13.948	Tecan Group	CHF	2.302
			20.039
	Totaal aandelen Europa (excl. Nederland)		99.617
	Som van de beleggingen		103.424

Indeling in sectoren

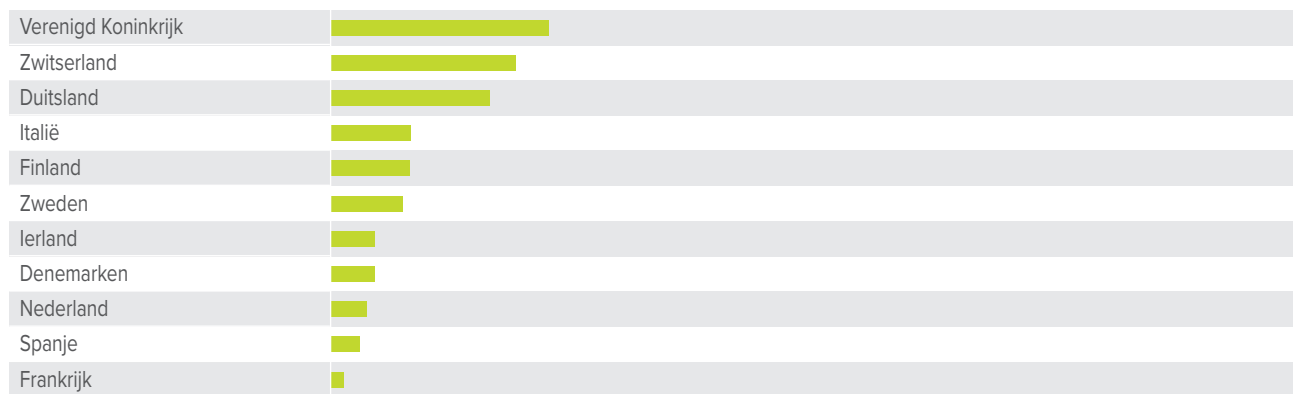
<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
	Auto's		
314.715	Brembo	EUR	4.031
			4.031
	Basisgoederen		
95.886	Huhtamaki	EUR	3.308
			3.308
	Consumentenservicebedrijven		
157.802	Dignity	GBP	4.468
314.935	Greggs	GBP	3.874
			8.342
	Detailhandel		
513.783	Dunelm Group	GBP	3.520
105.260	Takkt	EUR	2.304
			5.824
	Duurzame consumptiegoederen		
147.674	Amer Sports	EUR	3.234
1.045.361	Taylor Wimpey	GBP	2.098
			5.332
	Farmacie & biotechnologie		
13.948	Tecan Group	CHF	2.302
			2.302
	Halfgeleiders		
81.434	BE Semiconductor Industries	EUR	3.807
			3.807
	Kapitaalgoederen		
173.358	AddTech	SEK	2.892
1.033	Belimo	CHF	3.908
47.555	Dürr	EUR	4.948
57.254	Industria Macchine Automatiche	EUR	4.606
109.234	Jungheinrich	EUR	3.496
35.402	Kardex	CHF	3.572
162.053	Kingspan	EUR	4.871
43.127	Krones	EUR	4.373
3.696	LEM	CHF	4.196
150.199	Nolato	SEK	4.941
			41.803
	Onroerend goed		
422.535	Hammerson	GBP	2.765
462.856	Safestore Holdings	GBP	2.221
198.503	Shaftesbury	GBP	2.199

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
			7.185
	Reclame		
46.145	JCDecaux	EUR	1.325
			1.325
	Software & services		
47.908	Basware	EUR	1.890
89.016	SimCorp	DKK	4.722
			6.612
	Technologie		
139.031	Ascom	CHF	2.495
110.496	Logitech International	CHF	3.566
			6.061
	Transport		
1.129.743	Stagecoach Group	GBP	2.397
			2.397
	Uitgeverijen		
38.794	Axel Springer	EUR	2.041
			2.041
	Voeding en dranken		
58.963	Viscofan	EUR	3.054
			3.054
	Som van de beleggingen		103.424

Landenverdeling

<i>Marktwaaarde</i> <i>in duizenden euro's</i>	<i>Beleggingen per 30 juni 2017</i>	<i>%</i>
23.542	Verenigd Koninkrijk	22,8
20.039	Zwitserland	19,4
17.162	Duitsland	16,6
8.637	Italië	8,3
8.432	Finland	8,2
7.833	Zweden	7,5
4.871	Ierland	4,6
4.722	Denemarken	4,6
3.807	Nederland	3,7
3.054	Spanje	3,0
1.325	Frankrijk	1,3
103.424		100,0

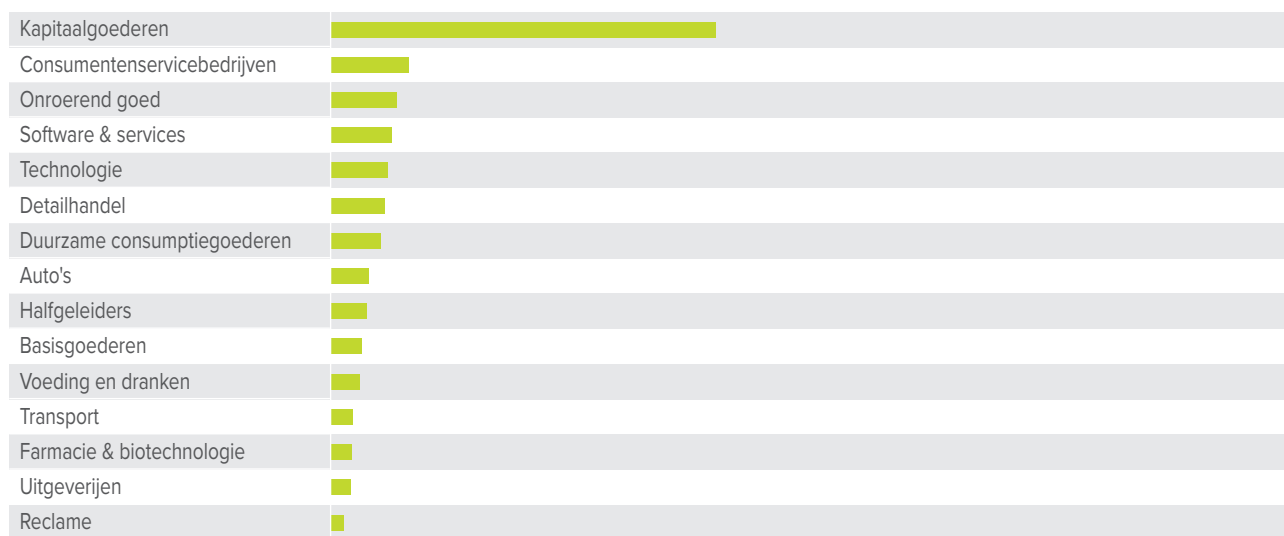
Landenverdeling ASN Small & Midcappool

Sectorallocatie

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 30 juni 2017	%
41.803	Kapitaalgoederen	40,3
8.342	Consumentenservicebedrijven	8,1
7.185	Onroerend goed	6,9
6.612	Software & services	6,4
6.061	Technologie	5,9
5.824	Detailhandel	5,6
5.332	Duurzame consumptiegoederen	5,2
4.031	Auto's	3,9
3.807	Halfgeleiders	3,7
3.308	Basisgoederen	3,2
3.054	Voeding en dranken	3,0
2.397	Transport	2,3
2.302	Farmacie & biotechnologie	2,2
2.041	Uitgeverijen	2,0
1.325	Reclame	1,3
103.424		100,0

Sectorverdeling ASN Small & Midcappool

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	465	-
Te vorderen dividend	123	-
Te vorderen dividend-/bronbelasting	470	557
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.058	557
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	267	-
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	267	-
Totaal	1.325	557

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Small & Midcappool bedragen deze vorderingen circa € 258 duizend (ultimo 2016: € 346 duizend).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De AIF-beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	3.934	-
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3.934	-
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	125	99
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	125	99
Totaal	4.059	99

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	54.386	50.297
Uitgegeven participaties	20.470	6.721
Ingekochte participaties	-3.394	-8.520
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van overige reserves (correctie beginstand)	-	3.275
Correctie ingekochte participaties	-	2.613
Stand ultimo periode	71.462	54.386
Overige reserves		
Stand per 1 januari	26.565	19.909
Ingekochte participaties	-1.804	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-1.550	12.544
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar gestort kapitaal (correctie beginstand)	-	-3.275
Correctie ingekochte participaties	-	-2.613
Stand ultimo periode	23.211	26.565
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-1.550	12.544
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	1.550	-12.544
Resultaat over de verslagperiode	10.187	-1.550
Stand ultimo periode	10.187	-1.550
Totaal fondsvermogen	104.860	79.401

Vijfjarenoverzicht

Totalen in duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	01-01-2015	01-01-2014	01-01-2013
Totaal intrinsieke waarde	104.860	79.401	82.750	65.151	56.814
Aantal uitstaande participaties	1.990.044	1.704.630	1.741.714	1.629.747	1.605.114
Intrinsieke waarde per participatie	52,69	46,58	47,51	39,98	35,40

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van de ASN Small & Midcappool bedraagt ultimo verslagperiode € 5,5 miljoen (ultimo 2016: € 4,5 miljoen).

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde koersresultaten	441	-1.540
Aandelen - gerealiseerde valutaresultaten	-15	-204
Totaal	426	-1.744

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - gerealiseerde winsten	810	884
Aandelen - gerealiseerde verliezen	-384	-2.628
Totaal	426	-1.744

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde koersresultaten	9.111	-3.713
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-863	-2.485
Totaal	8.248	-6.198

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelen - niet-gerealiseerde winsten	10.287	3.314
Aandelen - niet-gerealiseerde verliezen	-2.039	-9.512
Totaal	8.248	-6.198

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

in duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Koersverschillen op geldmiddelen	18	-21
Totaal	18	-21

(I) Overige bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Rente rekening-courant	9	5
Totaal	9	5

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Omloopfactor	16,71%	45,98%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 79.300 (eerste helft 2016: € 108.750).

6.6 ASN Groenprojectenpool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.¹</i>	<i>30-06-2017</i>	<i>31-12-2016</i>
Beleggingen	(A)		
Leningen		302.472	312.395
Af: voorzieningen leningen		-902	-919
Staatsobligaties		67.211	98.297
		368.781	409.773
Vorderingen	(B)	4.292	3.755
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		10.125	9.005
Kortlopende schulden	(D)	419	488
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		13.998	12.272
Activa min kortlopende schulden		382.779	422.045
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		375.225	408.070
Herwaarderingsreserve		21.216	23.707
Overige reserves		-12.736	-12.707
Onverdeeld resultaat		-926	2.975
Totaal fondsvermogen		382.779	422.045

1 De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
Opbrengsten uit beleggingen	(F)		
Rente leningen en staatsobligaties		3.210	3.301
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-725	-567
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(H)	-2.062	4.719
Overige bedrijfsopbrengsten	(I)		
Commissie verstrekte leningen		476	24
Som van de bedrijfsopbrengsten		899	7.477
Bedrijfslasten	(J)		
Fondskosten		1.815	1.887
Afsluitprovisie kredietfaciliteit		-	-
Rentelasten kredietfaciliteit		-	-
Overige rentelasten		18	9
Overige bedrijfslasten		9	3
Voorzieningen			
Mutatie voorzieningen leningen		-17	83
Som van de bedrijfslasten en voorzieningen		1.825	1.982
Resultaat		-926	5.495

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 30-06-2016</i>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-926	5.495
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	725	567
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.062	-4.719
Mutatie voorzieningen leningen	-17	83
Aankoop van beleggingen	-158.719	-121.644
Verkoop en aflossing van beleggingen	196.941	105.555
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-537	17.175
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-157	-22.103
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	39.372	-19.591
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	-	10.984
Inkoop van participaties	-33.789	-13.524
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-	-16
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	88	20
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	-
Uitgekeerd dividend	-4.551	-2.119
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	-38.252	-4.655
Mutatie liquide middelen	1.120	-24.246
Liquide middelen begin van de verslagperiode	9.005	39.165
Liquide middelen eind van de verslagperiode	10.125	14.919

Toelichting**Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht**

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Leningen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Groene leningen	293.303	303.154
Niet-groene leningen	9.169	9.241
Af: voorzieningen leningen	-902	-919
	301.570	311.476
Groene leningen		
Stand per 1 januari	303.154	282.064
Overboeking van/naar niet-groene leningen	2.560	-155
Verstrekkingsen	5.158	35.858
Aflossingen	-12.405	-9.217
Gerealiseerde waardeveranderingen	-405	-7.222
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-4.759	1.826
Stand ultimo periode	293.303	303.154
Niet-groene leningen		
Stand per 1 januari	9.241	5.356
Correctie beginstand ¹	-	16.530
Overboeking naar/van groene leningen	-2.560	155
Verstrekkingsen	1.333	3.681
Aflossingen	-1.583	-16.077
Gerealiseerde waardeveranderingen	-43	-987
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	2.781	583
Stand ultimo periode	9.169	9.241
Voorzieningen leningen		
Stand per 1 januari	919	7.442
Dotaties	-17	55
Onttrekkingen	-	-6.578
Stand ultimo periode	902	919

1 Dit betreft een aantal transacties met betrekking tot bouwdepots die betrekking hebben op 2015 maar pas in 2016 bekend zijn geworden. De correctie heeft geen invloed op het fondsvermogen zoals gepresenteerd in het jaarverslag over 2015.

Voor debiteuren die mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, is een voorziening van € 902 duizend getroffen in het fonds.

Leningen per 30 juni 2017; marktwaarde (voor aftrek van voorzieningen)

In duizenden euro's	Plaats van het project	% van de portefeuille	Marktwaarde
Biomassa			
Empyro B.V.	Enschede		777
Waterpark Wieringermeer V.O.F.	Wieringerwerf		608
Totaal biomassa		0,46%	1.385
Decentrale energievoorziening			
Brabant Water N.V.	Den Bosch		201
Brabant Water N.V.	Den Bosch		326
Gemeente Amsterdam	Amsterdam		1.578
Gemeente Amsterdam	Amsterdam		1.748
Geo-Dongen B.V.	Leusden		294
Lichtstad Energie C.V.	Eindhoven		318

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Plaats van het project</i>	<i>% van de portefeuille</i>	<i>Marktw waarde</i>
Poortambacht Energie C.V.	Rijssen		342
Stichting Texels Museum	De Koog		106
Stichting WonenCentraal	Alphen aan den Rijn		6.071
Stichting Woonconcept	Meppel		348
Stichting Woonconcept	Meppel		400
Stichting Woonconcept	Meppel		741
Stichting Woonconcept	Meppel		1.038
Stichting Wooninvest	Leidschendam-Voorburg		1.457
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		228
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		157
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		297
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		482
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		187
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		255
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		264
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		372
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		451
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		397
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		447
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		491
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		334
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		631
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		880
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		607
Voorst Energie B.V.	Zwolle		563
Woningstichting Bergh	Montferland		260
Totaal decentrale energievoorziening		7,37%	22.271
Duurzaam bouwen			
Algemeen Verbond van Volkstuinders Verenigingen in Nederland	Utrecht		16
Campus Vastgoed Greenport Venlo B.V.	Venlo		6.535
Deventer Ontwikkelingsmij Sportcomplexen N.V.	Deventer		411
Gemeente Haarlem	Haarlem		1.981
Gemeente Haarlem	Haarlem		2.337
Gemeente Haarlem	Haarlem		2.168
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		3.541
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		3.563
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		2.696
RWS Partner in Wonen	Goes		5.576
Spaarnelanden N.V.	Haarlem		1.190
Stichting Goed Wonen Zederik	Lexmond		834
Stichting Heuvelrug Wonen	Doorn		509
Stichting Portaal	Baarn		10.435
Stichting Portaal	Baarn		7.713
Stichting Portaal	Baarn		6.520
Stichting QuaWonen	Bergambacht		10.382
Stichting Stadgenoot	Amsterdam		1.776
Stichting Viveste	Houten		1.444
Stichting Viveste	Houten		1.267
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	Hoorn		4.517

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Plaats van het project</i>	<i>% van de portefeuille</i>	<i>Marktwaarde</i>
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	Schagen		671
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	Schagen		114
Stichting Wonen Zuid	Roermond		1.988
Stichting Woonconcept	Meppel		13.143
Stichting Wooninvest	Leidschendam-Voorburg		4.780
Stichting Wooninvest	Leidschendam-Voorburg		7.112
Stichting Zienn	Leeuwarden		1.055
Stichting Zienn	Leeuwarden		856
Stichting Zienn	Leeuwarden		865
Woningstichting Rochdale	Amsterdam		1.726
Woonstichting Lieven de Key	Amsterdam		1.993
Totaal duurzaam bouwen		36,27%	109.714
Natuur- en overige groenprojecten			
Fotovoltaïsche installatie	Idsegahuizum		193
N.V. ENECO BEHEER	Rotterdam		10.358
N.V. ENECO BEHEER	Rotterdam		13.795
New Waterbusiness Tilburg B.V.	Bunnik		3.239
Stichting Groenfonds	Hoewelaken		32.605
Stichting GroenWest	Woerden		3.741
Totaal natuur- en overige groenprojecten		21,14%	63.931
Windenergie			
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		11.581
F&B Leeuwind B.V.	Franeke		1.135
JICA-Wind B.V.	Middenmeer		4.148
Maasland Windenergie B.V.	Heerhugowaard		6.163
Oosterwind B.V.	Den Haag		1.060
V.O.F. Kapershoek	Franeke		118
Wagendorp C.V.	Middenmeer		11.401
Westerwind Hindeloopen B.V.	Barneveld		327
Windmolen	Anna Paulowna		112
Windpark A4 V.O.F.	Alkmaar		3.473
Windpark Coevorden B.V.	Odijk		3.426
Windpark De Graaf B.V.	Oosterhout		1.900
Windpark Kloosterboer B.V.	Middelburg		3.470
Windpark Kreekraksluis B.V.	Den Haag		18.580
Windpark Logistiekweg B.V.	Utrecht		3.641
Windpark Martens B.V.	Oosterhout		5.435
Windpark van Luna B.V.	Utrecht		4.286
Totaal windenergie		26,53%	80.256
Zonne-energie			
ESCo Lagerwey B.V.	Utrecht		15
ESCo Recycling Dongen B.V.	Utrecht		330
ESCo Van Erp Pork B.V.	Utrecht		285
ESCo Visscher Caravelle B.V.	Utrecht		452
Solar Access Energy Netherlands B.V.	Deventer		672
Solar Park Purmerend B.V.	Purmerend		5.487
Solar Park Purmerend B.V.	Purmerend		-53'

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Plaats van het project</i>	<i>% van de portefeuille</i>	<i>Marktw waarde</i>
Stichting Harmonisch Wonen	Lelystad		133
Sunwatt De Kwekerij B.V.	Wassenaar		2.103
Tezon B.V.	Den Burg		214
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		159
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		51
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		794
Zonnedak Amstelveencollege B.V.	Amsterdam		79
Zonnedak Volendam B.V.	Amsterdam		265
Totaal zonne-energie		3,63%	10.986
Zorg en welzijn			
Stichting WIJde zorg	Zoeterwoude		4.760
Totaal zorg en welzijn		1,57%	4.760
Niet-groene portefeuille			
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		637
Campus Vastgoed Greenport Venlo B.V.	Venlo		236
Deventer Ontwikkelingsmij Sportcomplexen N.V.	Deventer		659
Duurzame Ring Heerhugowaard Exploitatie B.V.	Heerhugowaard		46
ESCo Lagerwey B.V.	Utrecht		1
ESCo Recycling Dongen B.V.	Utrecht		76
ESCo Visscher Caravelle B.V.	Utrecht		104
F&B Leeuwind B.V.	Franeke		169
Grasland	Stompwijk		99
JICA-Wind B.V.	Middenmeer		250
Landbouwbedrijf	Lelystad		455
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		284
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		126
Lichtstad Energie C.V.	Eindhoven		33
Maasland Windenergie B.V.	Heerhugowaard		898
Oosterwind B.V.	Den Haag		-773 ¹
Stichting Texels Museum	De Koog		40
Sunwatt De Kwekerij B.V.	Wassenaar		88
V.O.F. Kapershoek	Franeke		14
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		148
Voorst Energie B.V.	Zwolle		219
Wagendorp C.V.	Middenmeer		1.895
Wagendorp C.V.	Middenmeer		-92 ¹
Westerwind Hindeloopen B.V.	Barneveld		59
Windpark A4 V.O.F.	Alkmaar		452
Windpark Kloosterboer B.V.	Middelburg		167
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		2.879
Totaal niet-groene portefeuille		3,03%	9.169
Totaal leningen		100,00%	302.472

¹ De negatieve bedragen betreffen het nog niet opgenomen gedeelte van een bouwdepot.

De gemiddelde couponrente op de beleggingen (exclusief de staatsobligaties) in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bedroeg 2,33% (ultimo 2016: 2,26%). De gemiddelde waardering (reële waarde) van de beleggingen (exclusief de staatsobligaties) ten opzichte van de nominale waarde bedroeg per 30 juni 2017 107,57% (ultimo december 2016: 108,13%).

Aflossing van de leningen

Marktwaaarde in duizenden euro's		30-06-2017	31-12-2016
2.151	Aflossing binnen één jaar	0,71%	-1,02%
105.055	Aflossing tussen één en vijf jaar	34,74%	51,22%
74.661	Aflossing tussen vijf en tien jaar	24,68%	19,89%
120.605	Aflossing na tien jaar	39,87%	29,91%
302.472		100,00%	100,00%

Staatsobligaties

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	98.297	67.097
Aankopen	152.228	199.769
Verkopen	-28.589	-
Lossingen	-154.364	-168.000
Gerealiseerde waardeveranderingen	-277	-219
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-84	-350
Stand ultimo periode	67.211	98.297

Staatsobligaties per 30 juni 2017

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Aflossingsdatum	Marktwaaarde
		Staatsobligaties			
17.310	0%	Nederland	EUR	31-08-2017	17.327
33.900	0%	Nederland	EUR	30-11-2017	33.987
15.880	0%	Duitsland	EUR	15-09-2017	15.897
Totaal staatsobligaties					67.211

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

De reële waarde van de staatsobligaties in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool wordt afgeleid van actieve marktquotes. Daarbij is er sprake van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor nagenoeg alle leningen (€ 301,6 miljoen) die zich in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bevinden, wordt de reële waarde dagelijks berekend door alle toekomstige kasstromen te verdisconteren. De verdiscontering van die kasstromen is gebaseerd op observeerbare rentequotes die de markt actief afgeeft. Bij de bepaling van de reële waarde houdt ACTIAM rekening met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger heeft door te beleggen in een groene instelling. Hierbij kan ACTIAM per lening een afslag op de rentecurve vaststellen.

Voor leningen in de portefeuille die al dan niet geheel voorzien zijn (€ 902 duizend) vindt waardering plaats op basis van zowel kwantitatieve gegevens als kwalitatieve informatie over de betreffende debiteuren.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen lossingen	1.894	994
Lopende rente leningen	2.398	2.348
Lopende rente staatsobligaties	-	413
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	4.292	3.755
Totaal	4.292	3.755

De looptijd van de vorderingen is korter dan een jaar.

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De saldi op de rekeningen-courant zijn direct opvraagbaar. De rentevergoeding op de rekeningen-courant is nagenoeg nihil.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen inzake verstrekte leningen	247	46
Te betalen fondskosten	-	358
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	247	404
Te betalen uit hoofde van inkoop participaties	172	84
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	172	84
Totaal	419	488

De looptijd van de kortlopende schulden is korter dan een jaar.

(E) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	408.070	373.696
Uitgegeven participaties	-	54.251
Ingekochte participaties	-32.845	-18.265
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar overige reserves (correctie beginstand)		-2.275
Correctie ingekochte participaties		663
Stand ultimo periode	375.225	408.070
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	23.707	22.171
- onttrekking/toevoeging inzake groene leningen	-4.814	917
- onttrekking/toevoeging inzake niet-groene leningen	2.323	619
Stand ultimo periode	21.216	23.707
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-12.707	-11.684
Ingekochte participaties	-944	-
Overboeking van/naar herwaarderingsreserve	2.491	-1.536
Toevoeging aan onverdeeld resultaat	-1.576	-1.099
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van gestort kapitaal (correctie beginstand)		2.275
Correctie ingekochte participaties		-663
Stand ultimo periode	-12.736	-12.707
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	2.975	1.020
Onttrekking aan overige reserves	1.576	1.099
Uitgekeerd dividend	-4.551	-2.119
Resultaat over de verslagperiode	-926	2.975
Stand ultimo periode	-926	2.975
Totaal fondsvermogen	382.779	422.045

Verloop aantal participaties gedurende de verslagperiode:

Aantal participaties	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Stand per 1 januari	15.754.091,00	14.425.951,22
Uitgegeven participaties	1,00	2.011.010,22
Ingekochte participaties	-1.268.026,01	-682.870,44
Stand ultimo periode	14.486.065,99	15.754.091,00

De specificatie van de herwaarderingsreserve ultimo verslagperiode is als volgt:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Herwaardering groene leningen	17.809	22.623
Herwaardering niet-groene leningen	3.407	1.084
Stand ultimo periode	21.216	23.707

Vijfjarenoverzicht

Totale In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013
Intrinsieke waarde	382.779	422.045	385.203	342.873	332.196
Totaal resultaat	-926	2.975	1.020	16.374	-1.813
Aantal uitstaande participaties	14.486.066	15.754.091	14.425.951	12.758.803	12.798.095
Per participatie					
In euro's					
Intrinsieke waarde	26,42	26,79	26,70	26,87	25,96
Afgifteprijs	26,42	26,80	26,63	26,87	25,92
Dividend ¹	0,30	0,15	0,25	0,40	0,45
Interest	0,21	0,46	0,48	0,48	0,49
Waardeveranderingen	-0,18	-0,44	-0,12	1,05	-0,45
Overige bedrijfsopbrengsten	0,03	0,01	0,03	0,09	0,11
Bedrijfslasten	0,12	0,27	0,29	0,26	0,26
Mutatie voorzieningen leningen	-	-0,45	0,03	0,04	0,03
Totaal resultaat²	-0,06	0,21	0,07	1,32	-0,14

¹ Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.

² Het totale resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode. In eerdere jaarverslagen werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande participaties aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Opbrengsten uit beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Rente leningen	3.187	3.301
Rente staatsobligaties	23	-
Totaal	3.210	3.301

(G) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Groene leningen	-405	-431
Niet-groene leningen	-43	-18
Staatsobligaties	-277	-118
Totaal	-725	-567

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Groene leningen - gerealiseerde winsten	25	-
Groene leningen - gerealiseerde verliezen	-430	-431
Niet-groene leningen - gerealiseerde winsten	7	-
Niet-groene leningen - gerealiseerde verliezen	-50	-18
Staatsobligaties - gerealiseerde winsten	-	-
Staatsobligaties - gerealiseerde verliezen	-277	-118
Totaal	-725	-567

(H) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Groene leningen	-4.759	3.741
Niet-groene leningen	2.781	1.027
Staatsobligaties	-84	-49
Totaal	-2.062	4.719

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Groene leningen - niet-gerealiseerde winsten	543	4.262
Groene leningen - niet-gerealiseerde verliezen	-5.302	-521
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde winsten	2.903	1.060
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde verliezen	-122	-33
Staatsobligaties - niet-gerealiseerde winsten	-	-
Staatsobligaties - niet-gerealiseerde verliezen	-84	-49
Totaal	-2.062	4.719

(I) Overige bedrijfsopbrengsten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Commissie verstrekte leningen	476	24
Totaal	476	24

(J) Overige bedrijfslasten

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.815	1.887
Overige rentelasten	18	9
Overige bedrijfslasten	9	3
Totaal	1.842	1.899

In de verslagperiode heeft ASN Groenprojectenpool fondskosten aan ABB betaald. Hieruit betaalt ABB alle kosten die voor de beleggingspool worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van de beleggingspool. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,00% (op jaarbasis) van het fondsvermogen per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopendekostenfactor wordt uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het fonds in de verslagperiode.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Lopende kosten		
Totaal bedrijfslasten (exclusief rentelasten en mutatie voorzieningen leningen)	1.824	1.890
Gemiddeld fondsvermogen gedurende de verslagperiode	403.983.323	379.719.324
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	1,00%	1,00%

De lopendekostenfactor (LKF) ten op zichte van de fondskosten is als volgt:

	LKF (in procenten) ¹		Fondskosten (in duizenden euro's)	
	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%	1.815	1.887

¹ De LKF is berekend op jaarbasis.

In aanvulling op de fondskosten die per maand aan de beleggingspool zijn onttrokken, kunnen kosten separaat ten laste van de beleggingspool worden gebracht. Deze wijziging van de fondsvoorwaarden is ingegaan per 23 december 2015. In de verslagperiode is een bedrag van € 9 duizend ten laste van de pool gekomen. Dit bedrag heeft betrekking op:

- kosten die derden in rekening brengen in verband met het aangaan, herstructureren en liquideren van beleggingen van het fonds;
- kosten die derden in rekening brengen in verband met het herstructureren van het fonds;
- kosten die groene instellingen in rekening brengen wanneer het fonds in groene instellingen belegt.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkoppen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV's wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Omloopfactor	79,67%	53,38%

De omloopfactor van de ASN Groenprojectenpool kwam in de verslagperiode uit op 79,67% (eerste helft 2016: 53,38%).

Als de aflossingen van groenleningen ter grootte van € 12,4 miljoen (eerste helft 2016: € 4,8 miljoen) buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor van het fonds uit op 76,60% (eerste helft 2016: 52,11%).

De omloopfactor is vooral toegenomen doordat in de verslagperiode voor € 152,2 miljoen aan staatsobligaties is aangekocht en voor € 154,4 miljoen aan aflossingen van staatsobligaties zijn ontvangen. Als zowel de aflossingen van groenleningen als die effectentransacties buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor uit op 0,71% (eerste helft 2016: -0,99%).

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen.

6.7 ASN Microkredietpool

Balans

<i>Vóór winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.¹</i>	<i>30-06-2017</i>	<i>31-12-2016</i>
Beleggingen	(A)		
Aandelenparticipaties	(B)	32.511	30.859
Participaties in Oikocredit International Share Foundation	(C)	2.605	2.605
Kredieten	(D)	169.951	174.536
Achtergestelde leningen	(E)	24.260	13.080
Valuta-afdekkingsinstrumenten:	(F)		
Valutaswaps (cross currency swaps)		-1.876	-2.613
Valutatermijncontracten (FX forwards)		4.561	-5.065
Af: voorziening kredieten en achtergestelde leningen	(G)	-2.683	-3.067
		229.329	210.335
Staatsobligaties	(H)	7.870	31.183
Som van de beleggingen		237.199	241.518
Vorderingen	(I)		
Vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten		7.596	15.152
Vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten		120	111
Som van de vorderingen		7.716	15.263
Overige activa	(J)		
Liquide middelen		28.753	11.127
Kortlopende schulden	(K)		
Schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten		5.652	1.305
Schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten		-	-
Kortlopende schulden	(L)	5.652	1.305
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		30.817	25.085
Activa min kortlopende schulden		268.016	266.603
Fondsvermogen	(L)		
Gestort kapitaal		88.357	78.140
Herwaarderingsreserve		10.205	7.424
Overige reserves		165.138	174.021
Onverdeeld resultaat		4.316	7.018
Totaal fondsvermogen		268.016	266.603

¹ De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	Ref.	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Opbrengsten uit beleggingen	(M)		
Dividenden uit aandelenparticipaties		572	176
Rente op kredieten en achtergestelde leningen		8.168	6.327
Rente op staatsobligaties		102	85
Rente op valutaswaps (cross currency swaps)		-1.602	-759
Afsluitprovisie leningen		139	95
Overige bedrijfsopbrengsten		-	3
Totaal opbrengsten uit beleggingen		7.379	5.927
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(N)	1.772	889
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(O)	-2.119	1.986
Overige bedrijfsopbrengsten	(P)		
Rente op liquide middelen		3	8
Totaal overige bedrijfsopbrengsten		3	8
Som van de bedrijfsopbrengsten		7.035	8.810
Bedrijfslasten	(Q)		
Fondskosten		2.786	3.013
Koersverschillen op geldmiddelen		231	55
Aan- en verkoopkosten transacties		4	5
Overige kosten		82	11
Voorzieningen			
Mutatie voorziening kredieten en achtergestelde leningen		-384	2.732
Som van de bedrijfslasten en voorzieningen		2.719	5.816
Resultaat		4.316	2.994

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	4.085	2.939
<i>Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.772	-889
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.119	-1.986
Mutatie voorziening kredieten en achtergestelde leningen	-384	2.732
Aankoop van beleggingen	-79.640	-122.896
Verkoop/aflossing van beleggingen	83.996	93.501
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	7.556	-1.891
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	4.347	64
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	20.307	-28.426
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	13.068	40.403
Inkoop van participaties	-8.783	-8.473
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-9	34
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-	758
Uitgekeerd dividend	-7.188	-755
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	-2.912	31.967
Mutatie liquide middelen	17.395	3.541
Liquide middelen begin van de verslagperiode	11.127	20.373
Koersverschillen op geldmiddelen	231	55
Liquide middelen eind van de verslagperiode	28.753	23.969

Toelichting**Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht**

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 4) in de paragrafen *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*, *Grondslagen voor de resultaatbepaling* en *Kasstroomoverzicht*.

Toelichting op de balans**(A) Beleggingen**

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Aandelenparticipaties	32.511	30.859
Participaties in Oikocredit International Share Foundation	2.605	2.605
Kredieten	169.951	174.536
Achtergestelde leningen	24.260	13.080
Valuta-afdekkingsinstrumenten:		
Valutaswaps (cross currency swaps)	-1.876	-2.613
Valutatermijncontracten (FX forwards)	4.561	-5.065
Af: voorziening kredieten en achtergestelde leningen	-2.683	-3.067
Totaal	229.329	210.335
Staatsobligaties	7.870	31.183
ASN Sparen Zakelijk	-	-
Som van de beleggingen	237.199	241.518

De waarde van de beleggingen van de ASN Microkredietpool wordt onder andere beïnvloed door de ontwikkelingen van de koersen van de valuta's waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover deze niet in euro's luiden. De ASN Microkredietpool dekt de beleggingen in andere valuta's dan de euro grotendeels af door valutatermijncontracten af te sluiten. Daarnaast wordt een beperkt deel van de renteontvangsten in vreemde valuta afgedekt door middel van valutaswaps. De waarde van de derivaten wordt apart gepresenteerd.

De waarde van de beleggingen, exclusief staatsobligaties en het tegoed op ASN Sparen Zakelijk, steeg in de verslagperiode met 9,0%. Dit komt vooral door de verstrekkingen van nieuwe achtergestelde leningen. Het fondsvermogen steeg met 0,5%.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast de hierboven genoemde beleggingen heeft de ASN Microkredietpool zich per verslagdatum gecommitteerd aan leningen voor de hieronder genoemde bedragen, per tegenpartij en in de daarbij horende valuta:

Tegenpartij	Land	Commitment in valuta	Commitment (in duizenden euro's)
Amret	Cambodja	USD	1.200
Grassland	China	EUR/CNY	8.000
Banco Popular	Honduras	HNL	1.895
Bina Artha	Indonesië	IDR	2.791
MicroCred Cote d'Ivoire	Ivoorkust	XOF	1.500
KEP Trust	Kosovo	EUR	1.000
Al Majmoua	Libanon	USD	4.729
Microcred Mali	Mali	XOF	2.000
MFIL	Myanmar	USD	1.881
BNB	Wit-Rusland	EUR	4.000
Totaal			28.996

(B) Aandelenparticipaties

Het verloop van de post *Aandelenparticipaties* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Verloop aandelenparticipaties		
Stand per 1 januari	30.859	45.203
Aankopen	189	2.471
Verkopen	-503	-24.971
Gerealiseerde waardeveranderingen	-25	5.342
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	1.991	2.814
Stand ultimo periode	32.511	30.859

De samenstelling van de portefeuille aandelenparticipaties per verslagdatum was als volgt:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Land</i>	<i>Waarde per 30-06-2017</i>	<i>Waarde per 31-12-2016</i>
Fortaleza	Bolivia	2.408	2.600
Crezcamos	Colombia	3.553	3.231
Sarva Capital (voorheen LOKII)	India	2.280	2.493
Arnur Credit	Kazachstan	1.344	1.227
Bai Tushum	Kirgizië	1.492	1.816
FUNDESER Nicaragua	Nicaragua	2.734	2.950
EFC Uganda	Oeganda	310	322
Khushhali Bank	Pakistan	6.743	4.325
CES Panama	Panama	3.769	3.942
MicroCred Senegal	Senegal	2.708	2.352
IMON	Tadzikistan	1.023	1.268
Finca Holding	Wereldwijd	2.351	2.255
WWB Isis Fund	Wereldwijd	1.440	1.620
EFC Zambia (Pulse)	Zambia	356	458
Totaal aandelenparticipaties		32.511	30.859

(C) Participaties in Oikocredit International Share Foundation

Het verloop van de post *Participaties in Oikocredit International Share Foundation* gedurende de verslagperiode was als volgt:

Verloop participaties in Oikocredit International Share Foundation

Stand per 1 januari	2.605	2.555
Aankopen	-	50
Stand ultimo periode	2.605	2.605

(D) Kredieten

Het verloop van de post *Kredieten* gedurende de verslagperiode was als volgt:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 31-12-2016</i>
Verloop kredieten		
Stand per 1 januari	174.536	142.091
Correctie beginstand	523 ¹	-
Overboeking naar achtergestelde leningen	-	-546
Verstrekkingsen	32.592	100.151
Aflossingen	-27.775	-69.744
Gerealiseerde waardeveranderingen	-336	-1.327
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-9.589	3.911
Stand ultimo periode	169.951	174.536

¹ Dit bedrag heeft betrekking op de verstrekking van een krediet die in 2016 heeft plaatsgevonden, maar ten onrechte niet in het jaarverslag over 2016 is verwerkt.

Gedurende de verslagperiode hebben verscheidene kredieten een achtergesteld karakter gekregen. Daarom zijn zij ultimo verslagperiode geclassificeerd als achtergestelde leningen.

De samenstelling van de portefeuille kredieten per verslagdatum was als volgt:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Waarde per 30-06-2017</i>	<i>Waarde per 31-12-2016</i>
Kredieten		
Albanië	2.000	2.000
NOA Albania	2.000	2.000
Armenië	658	1.067
SEF	658	1.067

In duizenden euro's	Waarde per 30-06-2017	Waarde per 31-12-2016
Azerbeidzjan	607	1.343
FINCA Azerbaijan	444	1.109
FinDev Azerbaijan	163	234
Bolivia	5.699	6.873
CIDRE	3.507	3.792
Ecofuturo	1.754	948
FONDECO	-	711
FUBODE	438	1.422
Bosnië en Herzegovina	5.000	5.000
Mikrofin	3.000	3.000
Sunrise	2.000	2.000
Cambodja	14.609	15.215
AMK Cambodia	1.746	1.942
Amret	589	-
PRASAC Microfinance Institution Limited	7.014	7.585
TPC	5.260	5.688
Colombia	-	631
Crezcamos	-	631
Costa Rica	4.384	4.740
Financiera Desyfin S.A.	4.384	4.740
Democratische Republiek Congo	2.352	2.542
FINCA Congo	2.352	2.542
Dominicaanse Republiek	853	946
Cooperativa de Ahorro, Crédito y Servicios Múltiples ASPIRE, INC	853	946
Ecuador	12.215	18.012
Banco D-MIRO	3.446	4.740
COAC Azuayo	3.508	3.792
Codesarrollo	-	1.896
Cooperativa San José	1.315	1.422
Cooprogreso	2.630	4.740
Fondo de Desarrollo Microempresarial (voorheen Vision Fund Ecuador resp. FODEMI)	658	711
Vision Fund Ecuador (voorheen FODEMI)	658	711
El Salvador	7.015	7.407
AMC El Salvador	877	948
Apoyo Integral	3.508	3.792
CrediCampo	1.315	1.245
Enlace	1.315	1.422
Georgië	18.571	14.452
Credo	8.924	6.867
Crystal	3.508	3.793
TBC Leasing	6.139	3.792
Honduras	1.873	2.370
Comixmul	1.873	2.370
India	24.022	27.170
Annapurna	3.622	3.730
Fusion Microfinance	7.135	7.349
Intrepid Finance and Leasing Private Limited	4.050	4.171
Satin	3.565	3.671
SV Creditline Private Limited	5.650	5.818
Utkarsh	-	2.431
Indonesië	-	2.311

In duizenden euro's	Waarde per 30-06-2017	Waarde per 31-12-2016
Mitra Bisnis Keluarga	-	2.311
Kameroen	1.992	2.022
ACEP Cameroun	1.992	2.022
Kazachstan	5.536	5.780
KazMicroFinance	5.536	5.780
Kirgizië	4.377	3.777
FINCA Kyrgyz Rep	3.500	3.777
Salym	877	-
Kosovo	4.000	3.500
Agency For Finance Kosovo (AFK)	1.500	2.000
FINCA Kosovo	1.500	1.500
KEP	1.000	-
Libanon	1.754	1.896
Al Majmoua	1.754	1.896
Mexico	3.355	3.190
Pro Mujer Mexico	1.872	1.780
Vision Fund Mexico SA de CV	1.483	1.410
Montenegro	2.000	2.000
Alter Modus	2.000	2.000
Nicaragua	11.343	12.058
Fama	4.284	3.746
FDL Nicaragua	-	632
FINCA Nicaragua	2.017	2.180
Fondo de Desarrollo Local	2.629	2.844
Pro Mujer Nicaragua	2.413	2.656
Oezbekistan	2.631	4.029
Hamkorbank	2.631	4.029
Pakistan	1.754	-
Kash Foundation	1.754	-
Palestina	3.653	4.740
FATEN-Palestine	3.653	4.740
Panama	877	948
Central Empresarial Solidaria, S.A.	877	948
Paraguay	5.260	2.845
Vision Banco	5.260	2.845
Peru	13.352	9.540
Caja Rural Raiz S.A.	4.584	4.800
COAC Pacific	5.261	1.896
Crear-Arequipa	2.629	2.844
Edpyme Alternativa S.A. de Peru	878	-
Roemenië	2.000	-
RoCredit	2.000	-
Sri Lanka	5.000	3.000
LOLC Micro Credit Ltd	3.000	3.000
Vision Fund Lanka	2.000	-
Tadzjikistan	332	1.236
Access Bank Tajikistan	332	671
OXUS	-	565
Wit-Rusland	877	1.896
BNB-Bank	877	1.896
Totaal kredieten	169.951	174.536

(E) Achtergestelde leningen

Het verloop van de post *Achtergestelde leningen* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Verloop achtergestelde leningen		
Stand per 1 januari	13.080	13.351
Overboeking vanaf kredieten	-	546
Verstrekkingsen	12.480	8.905
Aflossingen	-39	-6.258
Gerealiseerde waardeveranderingen	39	-3.034
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-1.300	-430
Stand ultimo periode	24.260	13.080

Gedurende het boekjaar 2016 hebben verscheidene kredieten een achtergesteld karakter gekregen. Deze kredieten zijn daarom ultimo verslagperiode geclassificeerd als achtergestelde leningen.

De samenstelling van de portefeuille achtergestelde leningen per verslagdatum was als volgt:

In duizenden euro's	Waarde per 30-06-2017	Waarde per 31-12-2016
Azerbeidzjan	383	415
AzerCredit	383	415
Costa Rica	2.630	-
Financiera Desyfin S.A.	2.630	-
Ivoorkust	2.000	2.000
Advans Côte d'Ivoire	2.000	2.000
Kirgizië	2.191	2.370
Bai Tushum	2.191	2.370
Nicaragua	877	948
FUNDESER Nicaragua	877	948
Oezbekistan	4.384	-
Hamkorbank	4.384	-
Peru	6.137	6.636
Caja Municipal de Ahorro y Crédito Arequipa	1.754	1.896
Caja Municipal de Ahorro y Crédito de Sullana S.A.	4.383	4.740
Sri Lanka	5.000	-
LOLC Micro Credit Ltd	5.000	-
Tadzjikistan	658	711
Arvand	658	711
Totaal achtergestelde leningen	24.260	13.080

(F) Valuta-afdekkingsinstrumenten

De samenstelling van de valutaswaps (*cross currency swaps*) en valutatermijncontracten (*FX forwards*) ultimo verslagperiode is als volgt:

In duizenden euro's	Waarde per 30-06-2017	Waarde per 31-12-2016
Valutaswaps (cross currency swaps)	-1.876	-2.613
Valutatermijncontracten (FX forwards)	4.561	-5.065
Totaal	2.685	-7.678

Valutaswaps (cross currency swaps) en valutatermijncontracten (FX forwards) worden afgesloten om het koersrisico op de beleggingen in vreemde valuta's af te dekken. Ultimo verslagperiode hadden de valutaswaps een negatieve waarde van € 1,9 miljoen en de valutatermijncontracten een positieve waarde van € 4,6 miljoen. De valutaswaps zouden derhalve als verplichting moeten worden gepresenteerd. Zowel de valutaswaps als de valutatermijncontracten zijn echter in sterke

mate gerelateerd aan de beleggingsportefeuille. Zij worden immers afgesloten om het valutarisico op de US-dollar en overige valuta's af te dekken. Op grond daarvan is het verantwoord om deze derivaten als onderdeel van de beleggingsportefeuille te presenteren.

In de termijncontracten komt het ASN-Novib Microkredietfonds overeen de overeengekomen bedragen in vreemde valuta's te leveren (per 30 juni 2017: USD, GEL, INR, KZT, MXN, PEN, XAF en XOF) op de overeengekomen data, tegen de overeengekomen valutakoers. Per 30 juni 2017 waren er alleen contracten met de Volksbank N.V. en The Currency Exchange Fund N.V. De looptijd van de valutatermijncontracten per 30 juni 2017 varieerde van 0,6 tot 33,5 maanden (per 31 december 2016: van 0,4 tot 36 maanden).

De looptijd van de valuta-afdekkingsinstrumenten ultimo verslagperiode is als volgt:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Korter dan een jaar	4.036	-3.981
Eén tot drie jaar	-1.351	-3.693
Langer dan drie jaar	-	-4
Totaal	2.685	-7.678

Valutaswaps

Het verloop van de post *Valutaswaps (cross currency swaps)* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Verloop valutaswaps (cross currency swaps)		
Stand per 1 januari	-2.613	965
Aankopen	-	-
Verkopen	343	-1.614
Gerealiseerde waardeveranderingen	14	117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	380	-2.081
Stand ultimo periode	-1.876	-2.613
Bestaat uit:		
Te vorderen euro's	45.983	45.160
Te betalen vreemde valuta's (omgerekend in euro's)	-47.859	-47.773
Totaal	-1.876	-2.613

De valutaswaps (cross currency swaps) bestonden ultimo verslagperiode uit de volgende posities (voor de overzichtelijkheid zijn de bedragen samengevat per maand):

	Te leveren vreemde valuta (in duizenden)	Te ontvangen euro's (in duizenden)	Waarde per 30-06-2017 (in duizenden euro's)
Georgië (GEL)	14.500	5.482	213
2020-03	14.500	5.482	213
India (INR)	1.770.900	24.870	-1.576
2018-12	267.000	3.999	-220
2019-06	526.000	7.806	-610
2019-08	416.500	5.499	-379
2019-09	561.400	7.566	-367
Kameroen (XAF)	655.957	1.000	13
2017-10	655.957	1.000	13
Kazachstan (KZT)	2.033.910	5.374	-371
2018-08	2.033.910	5.374	-371
Mexico (MXN)	49.960	2.460	43
2017-12	19.330	1.056	139
2018-11	10.210	468	-30
2019-05	10.210	468	-32
2019-11	10.210	468	-34
Peru (PEN)	15.982	4.668	-198
2019-12	12.732	3.750	-221
2020-04	3.250	918	23
Totaal cross currency swaps		43.854	-1.876

Valutatermijncontracten

Het verloop van de post *Valutatermijncontracten (FX forwards)* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Verloop valutatermijncontracten (FX forwards)		
Stand per 1 januari	-5.065	-9.199
Aankopen	890	1.055
Verkopen	69	8.178
Gerealiseerde waardeveranderingen	2.266	-162
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	6.401	-4.937
Stand ultimo periode	4.561	-5.065
Bestaat uit:		
Te vorderen / betalen euro's	-126.088	-130.123
Te vorderen / betalen vreemde valuta's (omgerekend in euro's)	130.649	125.058
Totaal	4.561	-5.065

De FX forwards bestonden ultimo verslagperiode uit de volgende posities (voor de overzichtelijkheid zijn de bedragen samengevat per maand):

	<i>Te leveren vreemde valuta (in duizenden)</i>	<i>Te ontvangen euro's (in duizenden)</i>	<i>Waarde per 30-06-2017 (in duizenden euro's)</i>
Mexico (MXN)	19.330	834	-66
2017-12	19.330	834	-66
Senegal (XOF)	655.957	930	-70
2018-11	655.957	930	-70
Verenigde Staten (USD)	143.858	129.198	4.697
2017-07	6.000	5.396	140
2017-08	6.000	5.554	305
2017-09	18.931	17.274	746
2017-10	1.500	1.349	41
2017-11	6.200	5.681	284
2017-12	42.735	38.507	1.363
2018-01	4.432	4.060	215
2018-02	2.000	1.815	83
2018-03	4.000	3.706	246
2018-04	5.001	4.538	221
2018-05	10.806	9.559	241
2018-06	2.833	2.505	66
2018-07	1.000	904	45
2018-08	9.000	7.727	5
2018-10	3.000	2.655	90
2018-11	13.921	12.344	466
2018-12	833	761	52
2019-02	1.500	1.263	-11
2019-04	250	218	7
2019-06	1.333	1.177	52
2019-08	1.500	1.250	-11
2019-10	250	216	7
2019-12	833	739	44
Totaal FX forwards		130.962	4.561

(G) Voorziening kredieten en achtergestelde leningen

Het verloop van de post *Voorziening kredieten en achtergestelde leningen* gedurende de verslagperiode was als volgt:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2017 t/m 30-06-2017</i>	<i>01-01-2016 t/m 31-12-2016</i>
Verloop voorziening kredieten en achtergestelde leningen		
Stand per 1 januari	3.067	3.778
Dotaties	226	959
Onttrekkingen	-610	-1.670
Stand ultimo periode	2.683	3.067

(H) Staatsobligaties

Het verloop van de post *Staatsobligaties* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Verloop staatsobligaties		
Stand per 1 januari	31.183	19.522
Aankopen	32.966	150.786
Verkopen	-23.016	-30.018
Aflossingen	-33.075	-108.802
Gerealiseerde waardeveranderingen	-186	-256
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-2	-49
Stand ultimo periode	7.870	31.183

De samenstelling van de portefeuille staatsobligaties per verslagdatum was als volgt:

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Aflossingsdatum	Marktwaarde
		Staatsobligaties			
7.850	0%	Nederland	EUR	30-11-2017	7.870
Totaal staatsobligaties					7.870

De duration van de staatsobligaties bedroeg ultimo verslagperiode 0,42 jaar (ultimo 2016: 0,20 jaar).

(I) Vorderingen

Onder *Vorderingen* zijn opgenomen:

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen uit hoofde van betaald cash collateral	2.723	2.171
Te vorderen uit hoofde van verkopen aandelenparticipaties	1.096	2.886
Te vorderen uit hoofde van lossingen onderhandse leningen	98	52
Te vorderen uit hoofde van lossingen staatsobligaties	-	6.222
Lopende rente onderhandse leningen	3.679	3.698
Lopende rente staatsobligaties	-	123
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	7.596	15.152
Te vorderen uit hoofde van uitgifte participaties	120	111
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	120	111
Totaal	7.716	15.263

De looptijd van de vorderingen is korter dan een jaar.

(J) Overige activa

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Rekening-courant in euro's	28.523	10.459
Rekening-courant in US-dollars	230	668
Totaal	28.753	11.127

In het saldo liquide middelen is een bedrag van € 4,92 miljoen aan ontvangen cash collateral uit hoofde van uitstaande derivatenposities inbegrepen (ultimo 2016: nihil). De verplichting die gepaard gaat met ontvangen cash collateral, is aan de passivazijde onder de kortlopende schulden verantwoord.

De saldi op de rekeningen-courant zijn direct opvraagbaar. De rentevergoeding op de rekeningen-courant is nagenoeg nihil.

(K) Kortlopende schulden

In duizenden euro's	30-06-2017	31-12-2016
Te betalen uit hoofde van ontvangen cash collateral	4.920	-
Lopende rente valutaswaps (cross currency swaps)	732	783
Te betalen fondskosten	-	522
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5.652	1.305
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Totaal	5.652	1.305

De looptijd van de kortlopende schulden is korter dan een jaar

(L) Fondsvermogen

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	78.140	231.624
Uitgegeven participaties	13.068	44.984
Ingekochte participaties	-2.851	-18.265
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling naar overige reserves (correctie beginstand)	-	-193.639
Correctie ingekochte participaties	-	13.436
Stand ultimo periode	88.357	78.140
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	7.424	16.431
Toevoeging/onttrekking inzake aandelenparticipaties	2.781	-9.007
Stand ultimo periode	10.205	7.424
Overige reserves		
Stand per 1 januari	174.021	-15.317
Ingekochte participaties	-5.932	-
Mutatie herwaarderingsreserve inzake aandelenparticipaties	-2.781	9.007
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat ¹	-170	128
Aanpassing vergelijkende cijfers:		
Overheveling van gestort kapitaal (correctie beginstand)	-	193.639
Correctie ingekochte participaties	-	-13.436
Stand ultimo periode	165.138	174.021
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	7.018	883
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	170	-128
Uitgekeerd dividend	-7.188	-755
Resultaat over de verslagperiode	4.316	7.018
Stand ultimo periode	4.316	7.018
Totaal fondsvermogen	268.016	266.603

¹ Het onverdeelde resultaat betreft de nog uit te keren winst.

Totalen	30-06-2017	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013
<i>In duizenden euro's</i>					
Intrinsieke waarde	268.016	266.603	233.621	240.004	240.440
Opbrengsten uit beleggingen	7.379	11.978	13.662	13.462	13.934
Koersresultaat	-347	-92	-4.102	3.980	1.920
Overige bedrijfsopbrengsten	3	580	-5	-122	-369
Bedrijfslasten	3.103	6.159	5.583	5.542	5.514
Voorzieningen	-384	-711	3.089	-344	127
Totaal resultaat	4.316	7.018	883	12.122	9.844
Aantal uitstaande participaties	4.955.136	4.877.164	4.382.295	4.293.048	4.339.573
Per participatie					
<i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	54,09	54,66	53,31	55,91	55,41
Afgifteprijs	54,09	54,75	53,83 ¹	55,91	55,02
Dividend	1,45	0,15	2,80	2,30	2,50
Opbrengsten uit beleggingen	1,49	2,46	3,07	3,14	3,21
Koersresultaat	-0,07	-0,02	-0,92	0,92	0,44
Overige bedrijfsopbrengsten	-	0,12	-	-0,03	-0,08
Bedrijfslasten	0,63	1,27	1,25	1,29	1,27
Voorzieningen	-0,08	-0,15	0,69	-0,08	0,03
Totaal resultaat²	0,87	1,44	0,21	2,82	2,27

1 De koers van uitgifte is gelijk aan de intrinsieke waarde zoals berekend op de eerste werkdag in het nieuwe jaar. De intrinsieke waarde wijkt af van de afgifteprijs door gebeurtenissen na balansdatum die in de jaarrekening zijn verwerkt.

2 Het totale resultaat per participatie is voor de boekjaren 2017, 2016 en 2015 berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode. In eerdere jaarverslagen werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande participaties aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn voor 2015 derhalve aangepast.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(M) Opbrengsten uit beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Dividenden uit aandelenparticipaties	572	176
Rente op kredieten en achtergestelde leningen	8.168	6.327
Afsluitprovisie leningen	139	95
Rente op valutaswaps (cross currency swaps)	-1.602	-759
Rente op staatsobligaties	102	85
Overige opbrengsten	-	3
Totaal	7.379	5.927

De rente op valutaswaps (cross currency swaps) was in de verslagperiode negatief. De valutatermijncontracten zijn in sterke mate gerelateerd aan de beleggingsportefeuille, want zij worden afgesloten om het valutarisico op de US-dollar en overige valuta's af te dekken. Daarom wordt deze rente verantwoord onder Opbrengsten uit beleggingen.

De overige bedrijfsopbrengsten bestonden in 2016 uit eenmalige opbrengsten van MFI's waarin het fonds belegt.

(N) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De waardeveranderingen in de volgende tabel bestaan uit zowel koersresultaten als valutaresultaten.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelenparticipaties	-25	220
Kredieten	-336	-1.190
Achtergestelde leningen	39	-
Staatsobligaties	-186	-49
Valutaswaps (cross currency swaps)	14	66
Valutatermijncontracten (FX forwards)	2.266	1.842
Totaal	1.772	889

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelenparticipaties - gerealiseerde koersresultaten	-4	247
Aandelenparticipaties - gerealiseerde valutaresultaten	-21	-27
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - gerealiseerde koersresultaten	-	-
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - gerealiseerde valutaresultaten	-	-
Kredieten en achtergestelde leningen - gerealiseerde koersresultaten	134	-294
Kredieten en achtergestelde leningen - gerealiseerde valutaresultaten	-431	-896
Staatsobligaties - gerealiseerde koersresultaten	-186	-49
Staatsobligaties - gerealiseerde valutaresultaten	-	-
Valutaswaps (cross currency swaps) - gerealiseerde valutaresultaten	14	66
Valutatermijncontracten (FX forwards) - gerealiseerde valutaresultaten	2.266	1.842
Totaal	1.772	889

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelenparticipaties - gerealiseerde winsten	-	220
Aandelenparticipaties - gerealiseerde verliezen	-25	-
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - gerealiseerde winsten	-	-
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - gerealiseerde verliezen	-	-
Kredieten - gerealiseerde winsten	55	22
Kredieten - gerealiseerde verliezen	-391	-1.212
Achtergestelde leningen - gerealiseerde winsten	39	-
Achtergestelde leningen - gerealiseerde verliezen	-	-
Staatsobligaties - gerealiseerde winsten	-	-
Staatsobligaties - gerealiseerde verliezen	-186	-49
Valutaswaps (cross currency swaps) - gerealiseerde winsten	39	222
Valutaswaps (cross currency swaps) - gerealiseerde verliezen	-25	-156
Valutatermijncontracten (FX forwards) - gerealiseerde winsten	2.358	1.946
Valutatermijncontracten (FX forwards) - gerealiseerde verliezen	-92	-104
Totaal	1.772	889

(O) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De waardeveranderingen in de volgende tabel bestaan uit zowel koersresultaten als valutaresultaten.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelenparticipaties	1.991	3.702
Kredieten	-9.589	-2.977
Achtergestelde leningen	-1.300	519
Staatsobligaties	-2	-120
Valutaswaps (cross currency swaps)	380	518
Valutatermijncontracten (FX forwards)	6.401	344
Totaal	-2.119	1.986

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde koersresultaten	4.418	4.423
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-2.427	-721
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - niet-gerealiseerde koersresultaten	-	-
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-	-
Kredieten en achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde koersresultaten	-698	-73
Kredieten en achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-10.191	-2.385
Staatsobligaties - niet-gerealiseerde koersresultaten	-2	-120
Staatsobligaties - niet-gerealiseerde valutaresultaten	-	-
Valutaswaps (cross currency swaps) - niet-gerealiseerde valutaresultaten	380	518
Valutatermijncontracten (FX forwards) - niet-gerealiseerde valutaresultaten	6.401	344
Totaal	-2.119	1.986

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde winsten	3.605	5.610
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde verliezen	-1.614	-1.908
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - niet-gerealiseerde winsten	-	-
Participaties in Oikocredit International Share Foundation - niet-gerealiseerde verliezen	-	-
Kredieten - niet-gerealiseerde winsten	296	418
Kredieten - niet-gerealiseerde verliezen	-9.885	-3.395
Achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde winsten	-	7
Achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde verliezen	-1.300	512
Staatsobligaties - niet-gerealiseerde winsten	-	-
Staatsobligaties - niet-gerealiseerde verliezen	-2	-120
Valutaswaps (cross currency swaps) - niet-gerealiseerde winsten	1.185	805
Valutaswaps (cross currency swaps) - niet-gerealiseerde verliezen	-805	-287
Valutatermijncontracten (FX forwards) - niet-gerealiseerde winsten	6.479	1.194
Valutatermijncontracten (FX forwards) - niet-gerealiseerde verliezen	-78	-850
Totaal	-2.119	1.986

(P) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit valutaresultaten op bankrekeningen, vorderingen, schulden in vreemde valuta en rente op de rekeningen-courant.

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Rente rekening-courant	3	8
Totaal	3	8

(Q) Bedrijfslasten

De bedrijfslasten in de verslagperiode bestaan uit:

In duizenden euro's	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Bedrijfslasten		
Fondskosten	2.786	3.013
Koersverschillen op geldmiddelen	231	55
Aan- en verkoopkosten transacties	4	5
Overige bedrijfslasten	82	11
Totaal bedrijfslasten¹	3.103	3.084

¹ Exclusief mutatie voorziening kredieten en achtergestelde leningen.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV's wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016
Omloopfactor	52,19%	64,52%

De omloopfactor van de ASN Microkredietpool kwam in de verslagperiode uit op 52,19% (eerste helft 2016: 64,52%).

Als de aflossingen van kredieten, achtergestelde leningen en staatsobligaties ter grootte van € 60,9 miljoen (eerste helft 2016: € 85,7 miljoen) buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor van de ASN Microkredietpool uit op 29,69% (eerste helft 2016: 31,50%).

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen.

6.8 Toerekenbare nettovermogenswaarde beleggingspools

Onderstaand overzicht toont het aantal participaties in de beleggingspools, verdeeld over de fondsen en de ASN Mixpool die belegden in de zeven beleggingspools. De tabel toont de stand van zaken per 30 juni 2017 en per 31 december 2016.

	Aantal participaties	Nettovermogens- waarde per participatie van de pool in euro's	Toerekenbare nettovermogens- waarde in duizenden euro's
ASN Aandelenpool			
30-06-2017			
ASN Duurzaam Aandelenfonds	8.590.847		824.700
ASN Mixpool	1.193.763		114.598
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	57.523		5.522
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	147.100		14.121
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	1.325.569		127.251
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	676.098		64.904
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	1.203.390		115.522
Totaal	13.194.290	96,00	1.266.618
31-12-2016			
ASN Duurzaam Aandelenfonds	9.203.935		812.898
ASN Mixpool	1.375.053		121.445
Totaal	10.578.988	88,32	934.343
ASN Obligatiepool			
30-06-2017			
ASN Duurzaam Obligatiefonds	4.822.830		246.821
ASN Mixpool	2.768.042		141.661
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	963.337		49.301
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	1.099.311		56.260
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	3.969.766		203.162
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	740.041		37.873
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	334.215		17.104
Totaal	14.697.542	51,18	752.182
31-12-2016			
ASN Duurzaam Obligatiefonds	4.814.084		248.329
ASN Mixpool	2.751.067		141.911
Totaal	7.565.151	51,58	390.240
ASN Mixpool			
30-06-2017			
ASN Duurzaam Mixfonds	3.800.467		256.259
ASN Bank	1		-
Totaal	3.800.468	67,43	256.259
31-12-2016			
ASN Duurzaam Mixfonds	4.045.133		263.356
ASN Bank	1		-
Totaal	4.045.134	65,10	263.356
ASN Milieupool			
30-06-2017			
ASN Milieu & Waterfonds	12.269.225		509.227
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	107.842		4.476
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	898.624		37.297
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	428.726		17.794
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	746.820		30.996
ASN Bank	1		-
Totaal	14.451.238	41,50	599.790

	Aantal participaties	Nettovermogens- waarde per participatie van de pool in euro's	Toerekenbare nettovermogens- waarde in duizenden euro's
31-12-2016			
ASN Milieu & Waterfonds	11.680.579		460.788
ASN Bank	1		-
Totaal	11.680.580	39,45	460.788
ASN Small & Midcappool			
30-06-2017			
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.693.117		89.214
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	126.091		6.644
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	170.835		9.002
ASN Bank	1		-
Totaal	1.990.044	52,69	104.860
31-12-2016			
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.704.629		79.401
ASN Bank	1		-
Totaal	1.704.630	46,58	79.401
ASN Groenprojectenpool¹			
30-06-2017			
ASN Groenprojectenfonds	14.486.065		382.779
ASN Bank	1		-
Totaal	14.486.066	26,42	382.779
ASN Microkredietpool¹			
30-06-2017			
ASN-Novib Microkredietfonds	4.955.135		268.011
ASN Bank	1		-
Totaal	4.955.136	54,09	268.011

¹ Er is geen toerekenbaar resultaat voor 31-12-2016 omdat de aandeelhouders voorheen rechtstreeks in het fonds belegden.

7 Overige gegevens

Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten

Volgens de statuten heeft de houder van het prioriteitsaandeel het recht om een bindende voordracht op te stellen voor de benoeming van bestuurders en commissarissen. Een wijziging van de statuten of een besluit tot ontbinding van de vennootschap kan slechts worden genomen op voorstel van de houder van het prioriteitsaandeel. Bij liquidatie van de vennootschap wordt, na voldoening van alle schulden, allereerst het nominale bedrag van het prioriteitsaandeel terugbetaald.

Het prioriteitsaandeel dient om het bijzondere karakter van ASN Beleggingsfondsen N.V. te beschermen tegen ongewenste invloeden van derden. Het wordt gehouden door ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-dochter van de Volksbank N.V. Voor de rechten die zijn verbonden aan het prioriteitsaandeel, wordt verwezen naar de statuten van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Belangen bestuurders en raad van commissarissen

Conform artikel 122 lid 2 Bgfo geeft onderstaand overzicht het totale persoonlijke belang weer dat de leden van de directie van ABB, de leden van de directie van ACTIAM en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad bij iedere belegging van ASN Beleggingsfondsen N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Omschrijving	Gemeenschappelijk belang in aantallen 30-06-2017	Gemeenschappelijk belang in aantallen 31-12-2016
Accsys Technologies	450	450

Vanuit het oogpunt van transparantie zijn in de volgende tabel de persoonlijke belangen opgenomen die de leden van de directie van ABB en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Omschrijving	Gemeenschappelijk belang directie ABB in aantallen 30-06-2017	Gemeenschappelijk belang directie ABB in aantallen 31-12-2016
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.156	1.406
ASN Milieu & Waterfonds	2.015	2.015
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	220	220
ASN Groenprojectenfonds	732	0
ASN-Novib Microkredietfonds	235	0

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie van ASN Beleggingsinstellingen B.V.

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen halfjaarcijfers over de periode 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017 van ASN Beleggingsfondsen N.V. te Den Haag bestaande uit de balans en de winst-en-verliesrekening met de toelichting beoordeeld. De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 'Tussentijdse Berichten'. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de openbaar accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394, 'Tussentijdse berichten'.

Den Haag, 30 augustus 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.J. Bleijs RA

8 Bijlagen

Bijlage 1 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders

Verschillende teams zijn verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen. Hieronder zijn de leden van deze teams, hun functie, verantwoordelijkheden en ervaring vermeld.

ASN Beleggen

ASN Beleggen is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en marketing van beleggingsproducten van ASN Bank. Dit team draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten, en voor het beleggingsbeleid en beheer van de fondsen. Verder vertegenwoordigt ASN Beleggen ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen op bijeenkomsten voor intermediairs en geïnteresseerden in deze fondsen.

- Fabrice Albronda
Distributiemanager
21 jaar ervaring
- Berg De Bleecker
Senior manager beleggingsfondsen
18 jaar ervaring
- Martijn Huijnen
Senior productontwikkelaar
10 jaar ervaring
- José de Jong
Secretaris ASN Beleggingsfondsen
26 jaar ervaring
- Stephan Langen
Senior manager beleggingsfondsen
24 jaar ervaring
- Dorine Putman-Devilee
Manager institutionele relaties
34 jaar ervaring
- Bas Smelt
Marketing- en communicatiespecialist
10 jaar ervaring
- Susanne van de Wateringen
Senior manager beleggingsfondsen
18 jaar ervaring

ASN Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek

ASN Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek is verantwoordelijk voor de formulering en de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank. Het team formuleert het duurzaamheidsbeleid, doet onderzoek naar landen, projecten en ondernemingen waarin ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen zouden kunnen beleggen of die ze zouden kunnen financieren, en voert het stembeleid en de dialoog met ondernemingen (engagement) uit.

- Piet Sprengers
Hoofd afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
31 jaar ervaring
- Mariëtte Smid
Senior adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
21 jaar ervaring
- Jeroen Loots
Senior adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
21 jaar ervaring
- Irene de Jong
Adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
6 jaar ervaring
- Jonna Tjapkes
Duurzaamheidsanalist Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
3 jaar ervaring
- Freek Geurts
Carbonfootprintanalist
2 jaar ervaring

Beheerteams

De volgende teams voeren het dagelijkse vermogensbeheer van de ASN Beleggingsfondsen uit. ACTIAM verzorgt het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Duurzaam Mixfonds. Impax Asset Management verzorgt het vermogensbeheer van het ASN Milieu & Waterfonds. Kempen Capital Management verzorgt het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

ACTIAM*Managers ASN Duurzaam Aandelenfonds*

- Bram Ragetlie
Senior portefeuillemanager
21 jaar ervaring in het beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding, gespecialiseerd in kwantitatieve analyse
- Hans Slomp
Senior portefeuillemanager
30 jaar ervaring in het beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding, gespecialiseerd in fundamentele analyse

Managers ASN Duurzaam Obligatiefonds

- Johan Idema
Co-hoofd vastrentende waarden, hoofd interest rate-team
17 jaar ervaring in alle categorieën vastrentende waarden met een investment grade-rating
- Pim Burggraave
Senior portefeuillemanager
21 jaar ervaring in rates, inclusief rates derivatives
- Mehdi Abdi
Portefeuillemanager
10 jaar ervaring in rates & credits

Managers ASN Duurzame Mixfondsen

- Joep Swartjes
Hoofd Operationele Asset Allocatie
12 jaar ervaring
- Jip van Krimpen
Medewerker Allocatie en Selectie
1 jaar ervaring

Managers ASN Groenprojectenfonds en ASN-Novib Microkredietfonds

- Theo Brouwers
Director ACTIAM Impact Investing
27 jaar ervaring
- Rob Brouns
Impactinvestmentmanager
9 jaar ervaring
- Alexander Lubeck
Impactinvestmentmanager
25 jaar ervaring
- Ruben E. Smit
Impactinvestmentmanager
21 jaar ervaring
- Angeles Toledo (tot 1 maart 2017)
Impactinvestmentmanager
17 jaar ervaring
- Sinisa Vukic
Impactinvestmentmanager
9 jaar ervaring

Impax Asset Management*Managers van het ASN Milieu & Waterfonds*

- Bruce Jenkyn-Jones
Hoofd Listed Equities, managing director
25 jaar ervaring
 - Jon Forster
Senior portfoliomanager, director
22 jaar ervaring
 - Justin Winter
Portfoliomanager, director
15 jaar ervaring
- Bruce Jenkyn-Jones en Jon Forster beheren samen de Environmental Specialists Strategy waaronder het ASN Milieu & Waterfonds valt.

Kempen Capital Management*Managers van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*

- Tommy Bryson
Co-head European Small-Cap team
Portfoliomanager en analist voor Scandinavische landen en Zwitserland
16 jaar ervaring
- Mark McCullough
Co-head European Small-Cap team
Portfoliomanager en analist voor Verenigd Koninkrijk en Ierland
16 jaar ervaring

Triple Jump

Triple Jump B.V. is de projectadviseur van het ASN-Novib Microkredietfonds. Het team van Triple Jump B.V. bestaat uit onder andere de volgende personen:

- Steven Evers
Algemeen directeur, 19 jaar ervaring
- Ward Bouwers
Hoofd equity, 15 jaar ervaring
- Eelco Mol
Hoofd leningen, 21 jaar ervaring
- Jean Paul Poggi
Hoofd portefeuillebeheer, 18 jaar ervaring

Afdeling Duurzame Financieringen van ASN Bank

Het team van de afdeling Duurzame Financieringen van ASN Bank verzorgt het projectadvies voor het ASN Groenprojectenfonds. Het team bestaat uit de volgende personen:

- Jort Bakker
Bedrijfshoofd Duurzame Financieringen
27 jaar bankervaring
- Yvonne van Hoof
Afdelingshoofd Duurzame Financieringen
29 jaar bankervaring
- Audrey de Werker
Senior accountmanager en zorg & welzijn
27 jaar bankervaring
- Peter Kleintunte
Senior accountmanager windenergie en zonne-energie
18 jaar bankervaring

- Ronald Zeeman
Senior accountmanager decentrale energieopwekking, (sociale) woningbouw, maatschappelijk vastgoed en zorg & welzijn
26 jaar bankervaring
- Emily Zhu
Accountmanager windenergie
10 jaar bankervaring
- Sonja van der Eijk
Accountmanager zonne-energie, (sociale) woningbouw, maatschappelijk vastgoed en zorg & welzijn
19 jaar financiële ervaring
- Emiel van Zwet
Accountmanager windenergie
3 jaar bankervaring plus 10 jaar andere relevante ervaring
- Peter van Emmerik
Senior kredietanalist
25 jaar bankervaring
- Cees Zandbergen
Senior kredietanalist
19 jaar bankervaring
- Ineke Heurter
Senior kredietanalist
15 jaar bankervaring
- Barry Bulpitt
Senior medewerker documenten- en zekerhedenbeheer
15 jaar bankervaring
- Ad Diemel
Senior medewerker documenten- en zekerhedenbeheer
40 jaar bankervaring
- Jacinthe Hoogerbeets-de Ruijter
Senior medewerker analyse, rapportage en advies
16 jaar bankervaring
- Olga Bruinen-van Bracht
Senior commercieel ondersteuner
4 jaar bankervaring
- Mark Slinger
Commercieel ondersteuner
8 jaar bankervaring
- Siham Feddani-Azgaguen
Commercieel ondersteuner
7 jaar bankervaring
- Aleida de Swart
Senior commercieel ondersteuner
22 jaar bankervaring

Bijlage 2 Adresgegevens en personalia

ASN Beleggingsfondsen N.V.

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Telefoon 070 - 356 93 33
Fax 0800 - 025 64 55
www.asnbank.nl

AIF-beheerder

ACTIAM N.V.
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Postbus 679
3500 AR Utrecht

Directie ACTIAM

1. Hans van Houwelingen
2. Arnold Gast
3. Dudley Keiller
4. John Shen

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

1. Bas-Jan Blom
2. Diane Griffioen

Raad van commissarissen ASN Beleggingsfondsen N.V.

1. Kees Koedijk (voorzitter)
2. Lodi Hennink (vicevoorzitter)
3. Mijntje Lückers-Rovers (tot 20 april 2017)
4. Rik Plomp
5. Peter Verbaas (vanaf 1 januari 2017)
6. Gera Voorrips (vanaf 1 januari 2017)
7. Anne Gram (vanaf 20 april 2017)

Bewaarder

KAS Trust & Depositary Services B.V.
Nieuwezijds Voorburgwal 225
1012 RL Amsterdam

Juridisch Eigenaar

Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.
Croeselaan 1
Postbus 8444
3503 RK Utrecht

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Fiscaal adviseur

De Volksbank N.V.
Afdeling Fiscale Zaken
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht
Postbus 8444
3503 TK Utrecht

Vermogensbeheerders

ACTIAM N.V.
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Postbus 679
3500 AR Utrecht

Impax Asset Management Ltd.
Norfolk House
31 St James's Square
SW1Y 4JR
Verenigd Koninkrijk

Kempens Capital Management (UK) Ltd.
41 Melville Street
Edinburgh EH3 7JF
Verenigd Koninkrijk

Fund Agent

KAS BANK N.V.
Nieuwezijds Voorburgwal 225
1012 RL Amsterdam

Raad van commissarissen

Kees Koedijk

Benoemd in 2011, herbenoemd in 2015 tot 2019.

Kees Koedijk (1960) is hoogleraar Financieel Management aan de Universiteit van Tilburg en decaan van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen. Hij is expert op het gebied van de financiële economie en financiële markten. Zijn onderzoek richt zich onder andere op macro- en internationale financieringen, portefeuillebeheer en maatschappelijk verantwoord beleggen, en risicobeheer en emotie. Behalve als bestuurder van de faculteit is hij op meerdere gebieden actief, waaronder duurzaamheid. Kees Koedijk studeerde economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daar promoveerde hij in 1989 op een empirische studie naar wisselkoersen. Daarna was hij onder meer hoogleraar Finance aan de Universiteit Maastricht, directeur van LIFE (Limburg Institute of Financial Economics), vicedecaan van de faculteit Bedrijfskunde van de Rotterdam School of Management, hoogleraar Financial Management aan de Erasmus Universiteit en bijzonder hoogleraar voor de Fortis Chair in Sustainable Finance. Tevens doceert hij op diverse buitenlandse universiteiten en is redacteur van wetenschappelijke bladen op het gebied van financiën. Kees Koedijk bekleedde diverse nevenfuncties. Zo was hij lid van de Raad van Economisch Adviseurs Tweede Kamer en nationale penningmeester van het CDA. Momenteel is hij lid van de Monitoring Commissie Code Banken.

Mijntje Lückérath-Rovers

Benoemd in 2009, herbenoemd in 2013, afgetreden op 20 april 2017.

Mijntje Lückérath-Rovers (1968) is hoogleraar corporate governance aan Tilburg University/TIAS. Hiervoor was zij van 2001 tot 2012 verbonden aan de masteropleiding Financieel Recht van de Erasmus Universiteit; van 2010 tot 2013 was zij hoogleraar Corporate Governance aan Nyenrode Business Universiteit. Aan de Erasmus Universiteit studeerde zij in 1994 af in de financiële bedrijfseconomie. Daarna begon zij haar loopbaan in 1994 bij Rabobank International te Utrecht, waar zij onder meer werkzaam was als vicepresident Project Finance. Een van haar hoofdtaken was financiering van duurzame energie. Nadat zij in 2001 was teruggekeerd bij de Erasmus Universiteit als universitair (hoofd)docent, promoveerde zij in 2007 op een proefschrift over operationele leases (een vorm van off-balancefinanciering). Zij geeft onderwijs en verricht onderzoek op het gebied van goed ondernemingsbestuur, in het bijzonder de rol en samenstelling van de raad van commissarissen. Ze is ook commissaris of toezichthouder bij onder meer Achmea, NRC Media, de Betaalvereniging Nederland en KNGF Geleidehonden.

Lodi Hennink

Benoemd in 2015, lopende termijn tot 2019.

Lodi Hennink (1957) was in het verslagjaar algemeen directeur van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). Deze organisatie behartigt de belangen van de zorg in het algemeen, en die van huisartsen in het bijzonder. Hij heeft de leiding over het bureau van deze vereniging en onderhoudt intensieve externe contacten in het kader van belangenbehartiging. Lodi Hennink studeerde bedrijfseconomie met de fiscale afstudeervariant aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Parallel studeerde hij rechten in de privaatrechtelijke en bedrijfsjuridische afstudeerrichtingen. Hij startte zijn loopbaan in de farmaceutische divisie van Gist-Brocades. Daar was hij verantwoordelijk voor de marketing van diverse geneesmiddelen. In 1989 maakte hij de overstap naar de Robeco Groep, waar hij international marketingmanager werd voor de beleggingsproducten van deze vermogensbeheerder, vooral voor de Duitstalige gebieden. Na een uitstap in een managementpositie van twee jaar bij de organisatie van Randstad ging hij in 1995 terug naar de financiële wereld. Bij Interpolis, waar hij meer dan tien jaar werkzaam was, vervulde hij diverse management- en staffuncties in verschillende onderdelen van de organisatie, waaronder die van toekomstvoorzieningen (levensverzekeringen) en sociale zekerheid. Nadat Interpolis fuseerde met Achmea was hij manager business development in de holding. In 2007 maakte hij de overstap naar de Landelijke Huisartsenvereniging. Lodi Hennink is lid van de raad van toezicht van Tactus Verslavingszorg en lid van de raad van toezicht van Vereniging Eigen Huis.

Rik Plomp

Benoemd in 2016, lopende termijn tot 2020.

Rik Plomp (1962) is sinds december 2009 senior investment manager bij PGGM Investments in Zeist. Hij is daar onder andere verantwoordelijk voor een portefeuille van beleggingen in wereldwijde land- en bosbouw met een totale omvang van circa 1 miljard euro. In deze functie speelt duurzaamheid een grote rol. De afgelopen 25 jaar heeft Rik Plomp in diverse functies in de financiële sector gewerkt. Daarbij deed hij ervaring op in uiteenlopende gebieden zoals financiering, renterisicobeheer, treasury en investeringen. Rik Plomp studeerde HEAO Commerciële Economie aan de Hogeschool in Eindhoven. In 2000 deed hij de postdoctorale opleiding Treasury Management aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. In juni 2004 volgde hij het Finance for Executives Programme aan INSEAD, Fontainebleau, Frankrijk. Onlangs volgde hij het Programma voor Commissarissen en Toezichthouders aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Als nevenfunctie bekleedt Rik Plomp momenteel de functie van lid van de raad van toezicht van Stichting Sympany/Stichting Sympany+. Tevens is hij voorzitter van de auditcommissie aldaar. Stichting Sympany is een van de grootste inzamelaars van textiel in Nederland. Via de Stichting Sympany+ worden de gelden

besteed aan maatschappelijk verantwoorde doelen in diverse landen, vooral in de textielketen. Van 2010 tot 2013 was Rik Plomp lid van het bestuur van de Stichting Toezicht Interne Markt Rabo Extra Ledenobligaties bij de Rabobank in Utrecht.

Peter Verbaas

Benoemd met ingang van 2017, lopende termijn tot 2021.

Peter Verbaas (1959) is sinds 2011 partner van Charistar, een organisatie die actief is in research, consultancy en implementatie voor maatschappelijke doelen en organisaties. Ook is hij als docent en promotieonderzoeker verbonden aan het Nyenrode Center for Private Wealth Management. Daarnaast bekleedt Peter Verbaas uiteenlopende nevenfuncties: hij is voorzitter van het VU Medisch Centrum Fonds, lid van de commissie van advies van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, lid van de raad van toezicht en voorzitter van de Financiële Commissie van Oxfam Novib en lid van de directie van VermogensParapluBeheer BV (onderdeel van UBS Group). Peter Verbaas studeerde bedrijfseconomie en bedrijfskunde en volgde diverse bancaire en managementopleidingen. Tevens volgde hij het programma voor commissarissen en toezichthouders aan de Erasmus Universiteit. Van 1984 tot 1999 bekleedde Peter Verbaas diverse functies bij ABN AMRO in Amsterdam, Londen, Luxemburg en Zürich, vanaf 1992 op het gebied van private banking. Na korte periodes bij UBS en Uxel Ltd in Londen ging hij naar CenE Bankiers als lid van de statutaire directie en concerndirecteur ING Private Banking. Van 2004 tot 2011 was hij als concerndirecteur bij F. Van Lanschot Bankiers verantwoordelijk voor particuliere klanten en international private banking.

Gera Voorrips

Benoemd met ingang van 2017, lopende termijn tot 2021.

Gera Voorrips (1965) is adviseur en implementatiemanager. Zij is gespecialiseerd in projecten op het gebied van microfinanciering en toegankelijke financiële dienstverlening. In het bijzonder houdt zij zich bezig met producten en innovatieve distributiemethoden om nieuwe klantgroepen te bereiken. Gera Voorrips studeerde af als ontwikkelingseconoom aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Zij begon in 1991 op de internationale-beleidsafdeling van De Nederlandsche Bank. Van 1995 tot 2009 was zij werkzaam bij ING in Nederland. Als programmamanager zette zij het ING Microfinance Support-programma op. Bewustwording over en technische assistentie voor microfinanciering waren speerpunten, alsmede het stimuleren van investeringen in microfinancieringsfondsen. Ook deed ze onderzoek naar *remittances* (geldoverboekingen van migranten naar huis). Zij is regelmatig in contact met microfinancieringsinstellingen, vooral in Oost-Europa en Afrika. Gera Voorrips was van 2004 tot 2010 lid van het kredietcomité van het ASN-Novib Mikrokredietfonds, de laatste twee jaar als voorzitter. Zij is statutair directeur van het BFSE Fund en tot eind 2016 lid van de raad van

commissarissen van OMRO, een Roemeense microfinancieringsinstelling.

Anne Gram

Benoemd in 2017, lopende termijn tot 2021.

Anne Gram (1965) is sinds 2006 directeur-eigenaar van Anne Gram B.V. Independent Investment Solutions. In deze functie treedt zij op als onafhankelijke deskundige voor institutionele beleggers als lid van diverse raden van toezicht en beleggingscommissies. De afgelopen 25 jaar heeft Anne Gram in verschillende functies in de financiële sector gewerkt. Hierbij heeft zij veel beleggingskennis opgedaan in de meest uitgebreide zin.

Anne Gram studeerde International Economics and Finance aan de Brandeis University in Boston (V.S.). Zij volgde een International Economics MBA aan de Copenhagen Business School in Kopenhagen, Denemarken. Zij heeft de titel van Chartered Financial Analyst (CFA).

Naast de werkzaamheden bij haar eigen onderneming was Anne Gram verbonden aan de Erasmus Universiteit als docent Pension Executive Program en als columnist bij de Financiële Telegraaf. Tevens is zij lid van de raad van toezicht van de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) en lid van de raad van experts van Transparency International Nederland. Verder treedt zij op als voorzitter, moderator, speaker, panellid en docent bij conferenties.

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom

Bas-Jan Blom is sinds 2007 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk voor de verkoop, marketing en productontwikkeling van de ASN Beleggingsfondsen. Daarnaast is hij eindverantwoordelijke van de afdeling Beleggen van ASN Bank. Tevens is hij directeur van Energiefonds Overijssel. Voorheen heeft hij acht jaar bij Schretlen & Co gewerkt, waar hij verschillende managementfuncties vervulde op het gebied van financiële planning, relatiemanagement en beleggingsadvies. Daarvoor was hij vijftien jaar werkzaam bij ABN AMRO.

Diane Griffioen

Diane Griffioen is sinds oktober 2012 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen en de aanstelling van de AIF-beheerder. Sinds haar afstuderen in 1997 heeft Diane verschillende functies in de beleggingssector vervuld. Zij was directeur Triodos Investment Management, hoofd Vermogensbeheer bij ING Private Banking en aandelenanalist bij Kempen & Co. Diane is in 1997 afgestudeerd als econoom aan de Universiteit van Amsterdam, en behaalde in 2001 haar CFA-titel (Chartered Financial Analyst). Diane Griffioen is bestuurslid van het Nederlands Migratie Instituut en extern lid van de Beleggings Advies Commissie van Menzis Zorgverzekeraar. Ook is zij extern lid van de auditcommissie van Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen.

